

epravo.cz

MAGAZINE

Martin Valach

Umění dává možnost akcentovat v sobě to dobré a zároveň zbavit se toho zlého, co nás tíží.

str. 25

&

Rozhodčí komise spolku

str. 41

&

Insolvenční doložka ve světle aktuální judikatury

str. 54

&

Souběh funkcí – stručně, prakticky

str. 115

2
2018

Radost z jízdy

BMW RENOCAR ADVOKÁTŮM...

BMW SE ZVÝHODNĚNÍM 403.990 Kč.*

VYZKOUŠEJTE NA 72 HODIN ZDARMA.

BMW RENOCAR Praha - Čestlice | Brno - Slatina

Více o nabídce na www.renocar.cz/advokati

*BMW 320d xDrive Gran Turismo, nabídka platí do odvolání

úvodník šéfredaktora

názor

- 5 Referendum v zahradě bláznů
- 6 GDPR aneb mnoho povyku pro nic?
- 9 Když nebudou dluhy, nebudeme ani my, právníci!
- 10 Zákony o ničem a pro nikoho
- 11 Klient a jeho oprávněný zájem
- 12 Setkání s kybernetickou bezpečností
- 13 Rozšíření bezplatné právní pomoci organizované ČAK
- 14 Musí mít slepý řidič bílý volant?

rozhovor

- 17 Z propojení soukromého a veřejného sektoru mohou těžit všichni
- 20 Pavel Staněk
- 25 Martin Valach
- 28 Tomáš Babáček

profil

- 32 Císař, Češka, Smutný

z právní praxe

- 41 Rozhodčí komise spolku
- 43 Nová pravidla v boji proti vyhýbání se daňovým povinnostem právnických osob
- 46 Akvizice optikou současné právní úpravy zadávání veřejných zakázek
- 51 Přípravovaná novela zákona o obchodních korporacích
- 54 Insolvenční doložka ve světle aktuální judikatury
- 56 Porušení zákonných ustanovení o přítomnosti obviněného ve veřejném zasedání jako dovolací důvod – předvolání k nebo vyznění o konání veřejného zasedání
- 59 Náhrada škody způsobená neplatnou výpovědí z pracovního poměru aneb mají se vedoucí zaměstnanci obávat „vyhodit“ zaměstnance?
- 62 Vrácení mylně naúčtované DPH správcem daně
- 64 Jak moc zákonodárce omezil přezkum opatření obecné povahy?

- 66 Horké jaro s GDPR
- 69 Výživné a jeho vývoj
- 72 Výše smluvní pokuty s ohledem na „jedinečnost“ zajišťované povinnosti
- 74 Vybraný dodavatel, výzva vybranému dodavateli dle § 122 odst. 3 ZZVZ a náležitosti oznámení o výběru dodavatele dle § 123 ZZVZ
- 79 Čínské investice do zahraničí optikou čínského dohledu
- 85 Poskytnutí informací o nabídkách účastníků zadávacího řízení na základě žádosti o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím
- 87 K některým aspektům souvisejícím s působením odborové organizace u zaměstnavatele
- 90 Houstone, máme problém, nechce mi převést ty akcie a podílové listy!
- 93 Vznesení námítky promlčení v rozporu s dobrými mravy a jako zneužití práva
- 95 Řízení o žádosti o dotaci a novela velkých rozpočtových pravidel
- 97 Odůvodnění rozhodnutí z pohledu judikatury Ústavního soudu
- 100 Nová pravidla pro německé komerční arbitráže u DIS
- 103 K přípustnosti dovolání v civilním řízení a jejímu vymezení
- 107 Nemovitosti v katastru nemovitostí a ne/ověřený podpis na smlouvě
- 109 Jak má být správně provedena vstupní pracovnělékařská prohlídka?
- 112 Trestní stíhání právnícké osoby bez současného stíhání konkrétní fyzické osoby
- 115 Souběh funkcí – stručně, prakticky
- 117 Dočasný zásah dle čl. 40 a dopad na některé OTC deriváty
- 121 Základní východiska zneužití dominantního postavení z pohledu evropského práva
- 125 Soudní řízení ve Francii
- 128 Popření daňových pohledávek dlužníkem v rámci oddlužení

- 130 Prohlídka obydlí dlužníka v oddlužení
- 132 Návrhy novel ve farmacii – dohoda o nejvyšší ceně, cenová soutěž a lékový záznam pacienta

judikatura

- 135 Z aktuální judikatury

lifestyle

- 148 Úplně první BMW X2
- 150 Fantastická show i zlatý rám
- 152 Barker Shoes: Boty kopírují nohu i osobnost člověka
- 156 Nový wellness hotel v Jeseníku!
- 158 Máte GDPR? A mohla bych ho vidět?
- 160 T.M.Lewin: Elegance a sebevědomí na první pohled
- 162 Spolupráce, partnerství i přátelství
- 165 Zachraňujeme brownfieldy před smrtí
- 168 Zadávání nejen veřejných zakázek ve stavebnictví novou metodikou Design & Build
- 171 Linkcity: nový aktér na českém trhu industriálních nemovitostí
- 172 Originální Spitzerova vila: na úbočí Jeseníků jako v romantickém zámku na Loiře
- 176 Staré víno nepiji nikdy sám
- 179 AFA: Architektura je stále „ruční“ práce
- 183 Cochemský model jako cesta k dohodě o péči o dítě po rozvodu
- 189 RENOMIA GROUP odborníkem nejen na profesní pojištění advokátů
- 190 Dostupný luxus pro rodiny, golfisty a milovníky termálních koupelí a wellness
- 193 Budoucnost právní praxe – přesouvá se na internet?
- 194 Jak řídit právní kancelář současnosti, zápisky z konference Outlaw
- 197 Tak nám konečně začalo platit GDPR!
- 198 Advokátní kancelář Taylor Wessing slaví 20 let v České republice
- 200 Dobrá kupní smlouva ochrání zákazníka před problémy, říká vedoucí právního oddělení Mercedesu

Inovativní právníci
používají SingleCase.

BŘÍZA & TRUBAČ
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ — ATTORNEYS AT LAW

SEDLAKOVA
— LEGAL —

Vyzkoušejte SingleCase zdarma na 30 dní

A sami zjistěte, jaké to je mít spisy na jednom místě, dostupné odkudkoli.

SingleCase

www.singlecase.cz
+420 773 555 455

ÚVODNÍK ŠÉFREDAKTORA

Vážení čtenáři,

počasí v letošním roce nějak intenzivně zrychlilo, a tak už, minimálně co se teplot týká, prožíváme nějakou dobu léto. Je tak jen otázkou času, kdy se dny budou zase postupně zkracovat, začneme se pomalu připravovat na Vánoce a chystat se na konec roku. Možná je teď vhodný čas k sestavení malé inventury. Kolik jste toho od začátku roku stihli, když si to řeknete teď, zhruba v jeho polovině?

V právní oblasti se toho od ledna událo už hodně, i když mnohé z těchto novinek jsou dvojznačné.

Dozvěděli jsme se třeba, že budeme mít nového ministra spravedlnosti, Robert Pelikán po více než třech letech odchází. V legislativním procesu zůstává například návrh hromadných žalob, výrazně nová pravidla insolvenčního řízení nebo nové postupy spojené se soudními znalci a tlumočníky. První měsíce letošního roku se ale vyznačovaly také tím, že Poslanecká sněmovna moc dobře nefungovala, návrhy zákonů se v ní spíše zasekávaly než cokoliv jiného. Pokud se

tedy ohlížíme za tím, co jsme od začátku roku všechno stihli, musíme konstatovat, že u řady politiků toho tedy moc nebylo.

Ve Sbírce zákonů přesto vyšlo ke konci května přes 90 právních předpisů. Zákonů ale bylo jen pár – například jedna novela dopadla na zákon o léčivech, druhá změnila některé zákony upravující počet členů zvláštních kontrolních orgánů Poslanecké sněmovny a prostřednictvím třetího předpisu došlo k drobným změnám u voleb... Zákony spojené s obecným zaklínadlem této doby, GDPR neboli obecným nařízením o ochraně osobních údajů, v ní tedy ještě před účinností tohoto právního předpisu nevyšly. Je to škoda.

Také jsme se podrobněji podívali na legislativu loňského roku a snažili jsme se na ní hledat pozitiva. Byli jsme totiž partnery Zákona roku, tradiční ankety, kterou vyhlašuje Deloitte Legal. A za loňský rok zvítězilo dílo Ústavního soudu, konkrétně nález dopadající na elek-

tronickou evidenci tržeb. Rovněž nějak zintenzivněly debaty o právu a technologiích, na řadě právnických konferencí a fór se mluvilo třeba o umělé inteligenci, robotech a jejich potenciálních právech.

V personáliích začalo nepřehledné hledání nového předsedy Nejvyššího správního soudu. Josef Baxa má totiž brzy skončit a je dost možné, že ve chvíli, kdy budete číst další editorial tohoto časopisu, již bude známé jméno jeho nástupce, či dokonce tento člověk už bude sedět v předsednické kanceláři špičky správního soudnictví.

Uvidíme ale, kdy začne tyto editoriales psát robot. Ve chvíli, kdy za nás začnou roboti skutečně obvykleji pracovat, toho patrně stihneme více. A tak i ta pololetní ohlédnutí budou jistě úspěšnější. ●

Miroslav Chochola,
ředitel mediální a vzdělávací skupiny
EPRAVO.CZ

Vydává:
epravo.cz, a. s., IČ: 26170761

Sídlo redakce:
Dušní 10, 110 00, Praha 1

Telefon:
277 009 912

Email:
info@epravo.cz

Šéfredaktor:
Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
miroslav.chochola@epravo.cz

Obchodní a marketingové oddělení:
Jakub Karas
jakub.karas@epravo.cz

Grafický design a zpracování:
Ondřej Netrh
Lucie Chocholová

Registrace:
MK ČR E 17011 pod č. j. 11769/2006 ze dne
31. 8. 2006, ISSN 1802-1492

Fotografie na obálce:
archiv Martina Valacha

Vydavatelství využívá fotografického servisu
Shutterstock.com

Vychází 4x ročně, přetisk povolen jen se
souhlasem redakce

Právnícká firma roku kategorie Trestní právo

Působíme v **Praze, Přerově a Bratislavě.**

Vyřešíme Vaše spory – **civilní i trestní.**

Řešíme také právo **obchodní, občanské, pracovní a rodinné.**

Zahraniční klienti nám nejsou cizí. Své služby nabízíme také ve **světových jazycích.**

Jsme členem mezinárodní advokátní sítě **International Jurists**, můžeme tak pomoci klientům po celém světě.

Kontakty

telefon: 224 941 946

e-mail: advokati@akbsn.eu

Sídlo

Sokolská 60

Praha 2, 120 00

Naše názory můžete sledovat také na www.facebook.com/brozsokolnovak
www.akbsn.eu

Referendum v zahradě bláznů

Začít by se zřejmě dalo u vtipu, ve kterém pětiletý Petříček a tříletá Mařenka slídí v obýváku poté, kdy se v neděli odpoledne maminka a tatínkem vytratil vedle do ložnice. Pak Pepíček chvíli šmíruje klíčovou dírkou, co že se v té ložnici děje, načež se zhnuseně obrátí k Mařence a říká: „A tyhle lidi nám zakazují dloubat se v nose“. Čímž se vcelku plynule dostaneme k facebooku, sociálním sítím vůbec a tesknému volání po přímé demokracii. Miliony lidí po celém světě, co na fotografii a dokonce i na první pohled in natura vypadají vcelku inteligentně, dokáží se relativně dobře uživit vlastní prací anebo alespoň kecáním o práci, umí i vcelku dobře udržet osobní hygienu a i jinak vypadají příčetně, se při každé možné příležitosti oddávají komunikačním orgiím na sociálních sítích. Pravděpodobně pak snad nejvíce na Facebooku. A dlužno poznamenat, že to dělají s úporností narkomana, jehož ovládací a rozpoznávací schopnosti zcela vymizely. Ne-li každý, tak určitě alespoň každý druhý z nich, by se s váma do krve hádal, kdybyste o něm řekli, že se chová jako idiot, když svoje soukromí pravidelně vyvrhuje na jakousi veřejnou nástěnku k obecnému použití. A namlouval by vám to, co namluvili jemu, totiž že přeci celý systém je chráněn, k informacím se dostanou přátelé, případně jiní jim vyvolení, je na to nějaká smlouva a snad i zákony, a vůbec, vždyť o nic nejde. No a teď to konečně ruplo, i když ani to není přesný výraz. To že individuálně a až snad na výjimky jde o banální informace ve stylu, kdo byl s kým na dovolené, kde a za kolik, kdo se s kým zmastil, případně s kým vlezl do postele anebo s kým se k svému překvapení v té posteli

ráno probudil, není podstatné. Ale že v globálu, při důkladné exploraci se dají tyhle drby změnit na zlatý důl, se vědělo už poměrně hodně dlouho. Jenom se o tom až tak moc nemluvalo. Proč to začalo vadit zrovna v souvislosti s tím, že si nějaká parta politických šíbrů cucala údaje z Facebooku, aby mohla lépe, a radostněji ovlivňovat voliče, není úplně jasné. Jasný byl naproti tomu Mark Turnbull, šéf oddělení Cambridge Analytica Politics Global, tedy spolku, který ta data těžil a zpracovával. Celé to komentoval slovy: „Nemá smysl vést předvolební kampaň pomocí faktů, protože ve skutečnosti je to vše jen o emocích.“ Ovšem o emocích, skromně bych dodal, které jsou předvídatelné a dokonce možná i ovlivnitelné díky milionům dat, která se dají ze sociálních sítí vysostnout, protože je tam jejich účastníci nacpou a ještě k tomu přidají údaje o těch, kteří s tou partou sociálních magorů nechtějí mít nic společného. Stručně a jasně to také podle web Business Insider vyjádřil zakladatel jedné z těch největších sociálních a informačních pastí, když své ovečky s obojkem, na kterém je nápis Facebook označil za blbě zmrdy. Kdyby žil Josif Vissarionovič Stalin, zaručeně by Marka E. Zuckerberga pozval na 1. máje do Moskvy. A tam, na tribuně Kremlu, by si pak moc pěkně popovídali o prostém lidu a o tom, jak se to s ním musí umět.

V rádiu jsem si poslechl, že každý dvanáctý občan ČR má na krku exekuci. Však už taky pro ty, co je nejsou schopni, nebo ochotni, splácet, teď vymysleli notoričtí zachránci lidstva, co si jen pletou pojmy „sociální“ a „asociální“, zákon. Právní předpis, který umožní prakticky komukoliv zbavit se dluhu, pokud splní jednoduchou podmínku. Okrade svého věřitele. Nicméně, i kdybych připustil, že jen každý druhý dlužník se do problémů se splácením dostal v důsledku okolností, které prostě nemohl ovlivnit, což je

hodně velká nadsázka, pořád tady zbývá něco mezi pěti sty tisíci až tři čtvrtě milionem těch, kteří prachobyčejně lidsky zkrachovali. K tomu máme asi tak milion dalších, co zkrachovali, když si mysleli, že to co kvákají na sociálních sítích, tam taky zůstane. Sumárně, těch, kteří si nedokáží urejdivat svůj soukromý život tak, aby z toho nebyl nějaký vypečený malér anebo nebyli za globální kavku, jsou u nás statisíce. Přidejte k tomu ty, co úplně ekonomicky nezkrachovali, takže jim zbývají peníze na to, aby koupili jakýkoliv šmejda, který jim nějaký jiný šmejda nabízí pod značkou záračného výrobku. A samozřejmě, nebylo by slušné zapomenout na ty, co nacpou všechny dostupné peníze do jakéhokoliv hracího automatu, pokud tam alespoň chvíli cinkají. A přidám-li k tomu politické třeštěnce všech možných vyznání, je parta kompletní. Zahradu bláznů, dalo by se to uskupení poeticky nazvat. Nic proti nim. Ať si každý blázní, jak je jeho ctěné libido. Ale tihle lidé, co neumí řídit ani svůj vlastní život se derou o to, aby pomocí referenda řídili životy jiných. Případně se o to vysloveně nederou, ale jiní se derou o to, aby ti životní úpadci tuhle možnost dostali. A chtěli by nám pak skrz referendum zakazovat být v EU, případně v NATO, nebo dokonce dloubat se v nose. A vůbec všechno co je napadne. Ovšem předtím, než půjdou žebrot o státní podporu. Nebo než se veřejně udají na nejbližší sociální síti. ●

JUDr. Tomáš Sokol, advokát
Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s. r. o.

**Brož
Sokol
Novák**
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

GDPR aneb mnoho povyku pro nic?

Evropské nařízení o ochraně osobních údajů čili český dříďypír je nyní žhavým tématem, o němž slyšel snad každý s výjimkou neslyšících a batolat. Nařízení platí od 25. května letošního roku, pro právní štouraly budiž poznamenáno, že vstupuje v účinnost, ale je to vcelku jedno. Prostě je nutné se jím řídit.

Normálně by žádný velký poprask nenastal, ostatně při současných stovkách předpisů, jimiž jsme zavaleni ze všech stran, by si nařízení povšimli snad jen fanatičtí labužníci právní četby, avšak v tomto případě je hrozba sankcí za jeho nedodržení tak drastická (až 20 mil. eur), že došlo k hromadné panice a ona čtyři velká písmena se řeší na všech úrovních. My pamětníci si nemůžeme nevzpomenout na podobnou hrozbu v roce 2000, kdy jsme byli cíleně bombardováni poplašnou zprávou, že všechny počítače přestanou fungovat, protože si neporadí s přechodem z roku 1999 na 2000. Dnes už víme, že si poradily a my firmám, co nás zbytečně zachraňovaly, zaplatili nemalé sumy.

Nyní se pokusím poskytnout bezplatný (!) návod, jak na GDPR. Předem upozorňuji, že má doporučení nelze brát jako jedinou alternativu přístupu k dané problematice, ale trůfám si tvrdit, že se bez nich stěží obejdete.

Pokud jde o sběr osobních údajů, nejlepší je žádné nesbírat. Notoričtí sběrači se mohou vyřádit v lese při hledání hub či ovoce, event. při sběru papíru a jiných cenných surovin, jistě i známek, odznaků atd., ale data at

nechají raději ležet tam, kde jsou. Nejhorší jsou z tohoto pohledu osobní data, tedy taková, která se váží k nějaké osobě. Pokud někdo slyšel o osobních údajích, nemusí propadat panice. Data nebo údaje považujeme za to samé.

Naopak pro nás jako lidské bytosti, nazývané osobami fyzickými, bych doporučil žádné osobní údaje nikomu nesdělovat. Což může být leckdy kruté, třeba v případě, kdy Vás požádá úchvatná žena o telefonní číslo a Vy jí ho z důvodu ochrany tohoto údaje nedáte navzdory tomu, že toho budete do smrti litovat. I přes tento odstrašující příklad trvám na doporučení osobní údaje nesdělovat. Na vysvětlenou ještě dodávám, že osobními údaji jsou třeba jméno, příjmení, adresa, věk, pohlaví nebo i fotografie (nikoliv každá, třeba prázdná pláž z letní dovolené není osobním údajem do té doby, dokud na ni fotomontáží neumístíte konkrétní osobu za účelem pochluvení se přátelům na některé ze sociálních sítí). K pojmu sociální síť nemám dost prostoru na vysvětlenou, tak jen stručně. Je to komunikační platforma – tento výraz rovněž bez IT podpory nevysvětluji – kde může komunikovat každý, ať je sociál či asociál. Komunikovat znamená být ve styku, prezentovat se, vyhledávat informace včetně osobních a zvláště nejosobnějších, které neměly spatřit světlo světa, resp. sítě. Leckdy se ovšem předání osobních údajů ubránit nelze. Takto například při koupi zboží v obchodě pravidelně zazní dotaz, zda nechcete dodatečnou slevu díky zákaznické

kartě, kterou ještě nevlastníte, ale pokud o ni projevíte zájem, bude ihned vystavena. A teď babo rad. Máte předat neznámému prodejci tak citlivé osobní údaje, jako je Vaše pohlaví? Tím spíše, když si jako chlap kupujete dámské lodičky a sám si tím nejste jistý, jistá nebo jisté? Anebo sdělit adresu, abyste riskovali, že Vás tam někdy prodávající osloví před domem s nabídkou dalšího páru obuvi v lepším případě, anebo něčeho jiného v horším? Zde vidím jako řešení vycházet ze zásady proporcionality. Tedy bude-li nabízená sleva činit třeba 20 procent, lze prodejci sdělit méně důležitý osobní údaj typu křestního jména. U 40 procent lze uvažovat i o příjmení, naopak při 70 a vyšší procentní slevě jistě není od věci trocha velkorysosti při nakládání s osobními údaji a od 90 procent je logické, že sdělím i ty nejintimnější zážitky.

O data nejsme samozřejmě žádáni jen v obchodě tzv. kamenném, tedy takovém, který pochází takřka ze stejné doby. Dnes existují kromě nákupních center téměř výhradně obchody internetové, do nichž vcházíme, aniž bychom udělali jediný krok, a díky několika kliknutím myši nebo dotekům klávesnice získáváme spotřební zboží, určené ke spotřebě, které je vyrobeno v dnešní době tak, aby vydrželo co nejméně.

Jakmile do nějakého internetového obchodu byt jen nakoukneme, jsme vzápětí zavaleni nabídkami zboží všeho druhu a reklamami na cokoli. Nově se díky GDPR situace mění v tom smyslu, že nás firmy

žádají o souhlas se zpracováním našich osobních údajů a současně nás jsou povinny informovat, k jakému účelu tyto údaje budou používat. Tím, že všichni vyčkávali příliš dlouho, došlo k situaci, kdy přicházejí žádosti o souhlas v počtu desítek denně, a to nejen od internetových prodejců neboli e-shopů, nýbrž i dodavatelů služeb, škol, bank, lékařů, sociálních sítí, divadel a mnoha dalších subjektů, kteří nás měli ve svých databázích, aniž jsme tušili. Žádosti jsou často velmi rafinovaně formulovány tak, že nesouhlas znamená odříznutí od dalších nabídek, čehož budeme trpce litovat. Ostatně ne každý je schopen odolát riziku neodebírání informačních letáků o nových produktech a lákavých slevách.

Přejdu-li opět na druhou stranu barikády čili převléknu kabát, jak je v naší kotlině zvykem, a zamyslím se nad povinnostmi firem neboli právnických osob, vyplývajících z nového nařízení, bude to náročnější.

Pokud má lékař informovat pacienta o zdravotním stavu, nebyl s tím dosud žádný problém. Obvykle poslal sestřičku do přeplněné čekárny a ta štěkla na čekajícího pacienta: „Co je Vám nebo co potřebujete?“ Pacient ji tedy za účasti mnoha svědků svědomitě informoval a ona vzkaz jen přetřela lékaři. Lékař pak následně ověřil, zda se pacient nemýlí, a většinou diagnózu v ordinaci potvrdil. Nové časy však zavládly i zde. Mimo ordinaci již pacienti mohou být informováni jen poté, co k tomu udělí výslovně souhlas. Kdo neudělí, nic se nedozví. A zřejmě umře.

Jednou z možností je také pacienty čipovat, přičemž údaje zašifrované v čipu by byly rozpoznatelné pouze pro oko lékaře (precizněji pro obě oči). Méně sofistikovaným řešením je přidělení celoživotního čísla pacientovi. Na způsob rodného čísla, z něhož ovšem nelze nic vyčíst.

Bohatší pacienti by měli možnost si číslo vybrat stejně jako SPZ. Což by se ovšem chudším nemuselo líbit. A jak známo, revoluce vznikají kvůli maličkostem.

Něco praktického. Dodavatelé služeb typu voda, elektřina, plyn a odpad, co smí a nesmí? Tak předně smějí dodávat dál, pokud mají platné smlouvy. Nesmějí ovšem již podstrkávat svým zákazníkům další nabídky z jiných oblastí bez jejich souhlasu. Nesmí si fotit zákazníky, jak šťastně vynášejí odpadky do sběrných nádob, a poté fotky publikovat ve svých newsletterech, které nikdo nečte. Pokud by tak chtěly firmy přesto činit, nabízí se možnost fotky natolik rozostřit, aby nebylo poznatelné, co na fotce je. Resp. kdo. Je potom na zvážení, k čemu taková fotka slouží? Snad jako puzzle.

Školy přestanou asi fotit úplně. Stačí, aby si jeden rodič postavil hlavu, a fotka třídy je jen utopií. Následná retuš již situaci k estetické dokonalosti nedovede.

A na závěr co my, nadšenci vědy právní? Co uděláme s databází klientů, s našimi zaměstnanci, sponzory, které nemáme, sponzorovanými, kteří se stále nabízejí, našimi webovými

mi stránkami a dalšími nástrahami našeho živobytí?

Jak se popereme s pojmy zvláštní kategorie osobních údajů, správce, zpracovatel, pověřenec pro ochranu osobních údajů, DPIA, analýza rizik apod.? To ukáže čas. Především poradíme všem, co si poradit nechají, protože v první řadě všichni zdůrazníme, že jsme experty na tuto oblast. Následně si pak přečteme pár článků těch, co mají čas něco napsat a posléze budeme čekat, kdo a za co bude sankcionován. Tedy na právní praxi.

Je tedy GDPR prospěšné nařízení, anebo není a je to jen opět jeden velký humbuk? Za sebe hlasuji určitě pro nařízení. Vadí mi jen, že přineslo spoustu povinností a nejistoty pro menší firmy a instituce, ačkoliv hlavně směřuje proti velkým hráčům, kteří si dosud s našimi daty pohrávali jak kočka s myší. Nezbyvá než věřit, že případné sankce budou rozumné a až s odstupem času, jak je ostatně příslibeno.

Teď jen přemýšlím, zda se podepsat. Přece jenom jde o osobní údaj a ten je cenný! No ale budiž... ●

JUDr. Josef Vejmelka, advokát
Vejmelka & Wunsch s. r. o.

VEJMELKA & WUNSCH
ADVOKÁTI ATTORNEYS AT LAW RECHTSANWÄLTE

silný partner pro náročné cíle

ZIZLAVSKY

insolvence a restrukturalizace

- specializované poradenství a expertízy
- zastupování v insolvenčním řízení
- soudní reorganizace

www.zizlavsky.cz

ak@zizlavsky.cz

Široká 5 | Praha 1 | PSČ 110 00 | +420 224 947 055 | +420 224 947 618

Když nebudou dluhy, nebudeme ani my, právníci!

Dluhy dnes vyplňují veškerý prostor kolem nás. Jsou jako vzduch. Nadechujeme se, když si půjčujeme. Vydechujeme, když splácíme. I bez diplomu z přírodovědy je jasné, co se stane, když před nádechem neproběhne výdech. Jednou nebo dvakrát zadržíte dech, a pak vám prasknou plíce.

Příliš mnoho lidí se nadýchalo dluhů a nedokáže je splácet. Stav dosáhl krizových hodnot. Je nutná změna pravidel správy dluhů. Tato pravidla nastavuje stát. My, právníci, je aplikujeme na konkrétní vztahy lidí a firem. Připravujeme smlouvy, žalujeme a bráníme se žalobám, vynášíme rozsudky, vymáháme dluhy a restrukturalizujeme je. Náš právní systém je založený na existenci dluhu a jeho oběhu v ekonomice. Když dluhy přestanou rotovat, systém zkolabuje.

Dluhy měly jen nepatrný vliv v době, kdy jsme byli lovci sběrači. Pak se z nás stali zemědělci, později průmyslníci, a ještě později obchodníci s informacemi. Po celou tu dobu dluhy rostly a sílily. Zmohutněly do své současné podoby. Obchodují se, polarizují společnost a rodí bezdomovce i miliardáře. Umožňují lidem bydlet, pohánějí rozvoj firem a států. A co se stane, když je neovládáme? Přijde blackout. Nastane konec civilizace, jak ji známe. Právní stát nahradí chaos nebo hrubá síla. Právníci budou zbyteční. Nahradí je anarchisté nebo diktátoři. Už jsme se k tomuto bodu nebezpečně přiblížili.

V zájmu zachování druhu se nám vyplatí zkrotit přebujelé dluhy do rozumných mezí

a zachovat jejich funkci. V České republice žije půl milionu lidí s vícečetnými exekucemi. Pětina z nich není schopna splácet své dluhy. Právě na těchto „dolních“ sto tisíc nyní míří navrhovaná novela insolvenčního zákona. Ta má pomoci lidem v bezvýchodné situaci, kteří nejsou schopni vyřešit své dluhy, ani kdyby je spláceli celý svůj život.

Uvolnění podmínek pro vstup do oddlužení je za daného stavu jediná možná cesta. Přináší řešení pro sto tisíc lidí, kteří mají tak nízké příjmy, že až dosud nemohli vstoupit do oddlužení. Nový koncept může vrátit sociálně slabým lidskou důstojnost a může obnovit fungování dluhu v ekonomice.

Příliš mnoho lidí dnes čerpá sociální dávky a proplouvá ekonomikou v roli černých pasažérů. Jde o to, oddlužit je, a vrátit je do reálné ekonomiky. Když nebudou na podpoře, začnou pracovat, budou mít příjmy a budou z nich odvádět daně, bude to mít pozitivní ekonomické dopady. Novela jde správným směrem. Jen je třeba dořešit finance.

Nové procesy budou v praxi realizovat insolvenční správci. Ti dnes řeší ročně zhruba dvacet tisíc oddlužení. Má-li se naplnit účel novely, přibude jim jich dalších sto tisíc, tedy pětkrát tolik. I když se nárůst rozloží rovnoměrně do pěti let, zdvojnásobí to počet oddlužení.

Správcům přibudou nové agendy. Současná kontrola dlužníků „na vstupu“ má být nahrazena jejich kontrolou „na cestě“. Správci mají monitorovat po stanovenou dobu, zda lidé, kteří procházejí oddlužením, jednají poctivě a vyvíjejí dostatečnou snahu, aby splatili svým věřitelům co nejvíce. Odpuštění zbytku dluhů

má čekat na konci dne jen ty, kdo v testování obstojí. To je dobře. Jinak by široké otevření vstupní brány do oddlužení znamenalo morální hazard. Aby však řešení v praxi skutečně fungovalo, je nutné personální a materiální posílení kapacit insolvenčních správců. Jinak se pozitivita novely nenaplní, problém zůstane nevyřešený, a ještě dojde ke kolapsu systému oddlužení. Na stejné výrobní lince se stejným počtem lidí také nevyrobíte dvojnásobný počet vozů vyšší kvality. Přetížená linka se zastaví a lidé odejdou.

Vraťme se ale zpět od dílčích otázek k podstatě. Jeden starý vtíp srovnává dvě dopravní nehody. Při jedné srazí auto srnu a při druhé právníka. V čem je rozdíl? Před právníkem chybí brzdná dráha. My právníci vskutku nejsme v kolektivu oblíbení. Ale žilo by se vám bez nás skutečně lépe? Vyberte si sami. Je vám milejší: a) právník, b) anarchista, nebo c) diktátor?

Ti z vás, kdo volí první variantu, rezonují s ideou novely. Ta totiž přináší řešení, které obnovuje cirkulaci dluhů v ekonomice. A to je koncept, který ponechává ve hře nás právníky: administrátory, co obsluhují dluhy podle přesně daných pravidel. Vy, kterým současný systém nevyhovuje, a fandíte anarchii nebo vládě pevné ruky, si ale asi spíš řeknete: „Když nebudou dluhy, nebudete ani vy, právníci!“ ●

JUDr. Michal Žižlavský, advokát
ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.
člen představenstva České advokátní komory

ZIZLAVSKY
Advokátní kancelář · Insolvenční správci

Zákony o ničem a pro nikoho

Nedávno jsem měla příležitost zúčastnit se mezinárodní právnické konference, která se zabývala přístupem k řešení chyb v podnikání, právní praxi nevyjímaje. Všichni řečníci se shodli na tom, že je samozřejmě důležité jednat tak, abychom se chybám vyhnuli, ale ještě důležitější je – pokud se to nepodaří – umět chybu najít, uvědomit si ji, snažit se jí napravit a příště neopakovat. Jinými slovy, nezbytná je určitá pokora v každém rozhodování, vědomí, že nejsem neomylný a s tím související ochota naslouchat oponentům a hledat takové řešení, které má šanci být přijato jako obecně správné. Koneckonců každý golfista mi potvrdí, že pokud si (jen v duchu) řekne: „To mi to dnes ale jde,“ začne míčky pálit na všechny strany, jen ne na tu správnou.

V poslední době mám silící pocit, že v naší společnosti je skupina lidí, kteří zcela ztratili schopnost sebekritického myšlení a ochotu akceptovat názory druhých. Jsou to naši (někteří) tvůrci zákonů. Tím nemyslím jen poslance, ale i ty, pro něž je tvorba právních předpisů rutinní prací. Vždycky jsem byla ráda, že v oblasti práva neexistuje kritika podobná té filmové. Že se druhý den ráno poté, co se několik let věnuji svému dílu a konečně ho vypustím do světa, nedočtu od paní Spáčilové s přímostí a vtípem jí vlastním, že můj film je názornou učebnicí toho, co vše se na filmu dá zkazit. Teď mám pocit, že by se nám nějaká paní Spáčilová českého práva hodila. Některé právní předpisy jsou totiž skutečně názornou učebnicí toho, co vše se dá na právu zkazit, jsou dílem, které nikdo nepotřebuje a ještě navíc jsou mnohdy napsány tak, že jim (krom autora a jeho blízkého okolí) nikdo nerozumí. Je to nepochybně důsledkem toho, že se zcela vytratila snaha předložit alespoň ty nejzásadnější předpisy ke skutečné diskusi odborné veřejnosti. Ano, existují různé debaty a připomínková řízení, jenže mnohdy jsou autory předpisu považovány za zbytečnou formalitu. Někdy mi to připadá, že by legislativec bral jako svou osobní prohru, pokud by

musel svůj návrh nějak změnit nebo, nedej-
bůh, dokonce vzít zpátky. To vede samozřejmě
k tomu, že se chce čím dál méně odborníků
z praxe do takové diskuse zapojovat, protože –
po dosavadních skutečnostech – to berou jako
zbytečnou ztrátu času.

Právo je také chápáno politiky jako oblast, kte-
rou je zapotřebí neustále doplňovat. Namísto
toho, aby dali prostor pro interpretaci a aplikaci
předpisu v praxi, mají pocit, že by právo mělo
řešit návodně jednu každou konkrétní životní
situaci. Máte problém s rozhodnutím soudu?
Co nejdříve zpracujeme novelu zákona, která
takový problém odstraní. Abstraktní právní
úprava, umožňující aktivní podíl praktických
právníků na dotvoření práva tak, aby spraved-
livě reagovalo na aktuální řešené otázky, je na
ústupu, přednost se dává konkrétní kazuistic-
ké úpravě. Jenže čím je úprava konkrétnější,
tím menší je počet případů, na které dopadá.
Znamená to nárůst právních předpisů a noveli-
zací, které postihují čím dál méně adresátů a pro
většinu společnosti jsou naprosto zbytečnými.

Logickým důsledkem zbytečných, nesmyslných
a neumělých legislativních návrhů je nechť
veřejnosti zajímat se o právo, důvěřovat právu
a mít právo v úctě. Smutným průvodním jevem
je pak nedůvěra v právníkový stav, byť praktici,
kteří se právem živí, mají nulovou vinu na
stávajícím stavu českého práva. Změnu shora
nemůžeme očekávat. Jedinou možnou cestou
pro futuro je snaha změnit tento přístup aktiv-
ním tlakem odborné veřejnosti na to, aby její
názor byl brán vážně. Pojďme to zkusit. ●

JUDr. Monika Novotná, partner, advokát
Rödl & Partner
členka představenstva České advokátní komory

Rödl & Partner

Klient a jeho oprávněný zájem

Klienti přicházejí do našich advokátních kanceláří s různými požadavky. Někdy se dostali do svízelné situace a chtějí po nás, abychom je z těch bažin vytáhli. Jindy se přijdou poradit ještě předtím, než příslušné právní kroky začnou činit, což je moudré a každý advokát takový odpovědný přístup jistě ocení. Řada z nich neví, tápe, bloudí, je nejistá a každá advokátní rada je pro ně povzbuzením. Pak ale existuje ještě jedna skupina klientů, skálopevně rozhodnutých, přesvědčených, informovaných a poučených. Ti přesně vědí, kam chtějí dojít, i jakými kroky má advokát tohoto cíle dosáhnout. Přejí si podat žalobu, sepsat smlouvu, poslat dopis, zastupovat před soudem, uplatnit důkazy a konkrétní tvrzení či podat na jiného trestní oznámení. A advokát se v takovém případě musí rozhodnout, zda je poslechna a bude se jejich pokyny řídit.

K řešení tohoto problému vedou tři cesty či tři varianty, pro které jsem zvolila následující legislativní zkratky: advokát jako vykonavatel, jako korektor nebo jako odmítač. Pro jistotu hned taky rychle dodávám, že v žádném případě nemám na mysli pokyny klienta, které jsou protiprávní nebo v rozporu se stavovskými předpisy (jako například „Pane doktore, potřebuju přinést mobil do věznice.“ Nebo „Oslovte přímo protistranu a na jeho advokátku se vykašlete.“)

Vykonavatel sklapne podpatky a bez řečí pokyn klienta provede. Například „Chci

podat žalobu o výživné na manželku.“ „Sepište jednostrannou smlouvu, která nepůjde vypovědět.“ „Napadnout platební rozkaz.“ „Odročit soudní řízení.“... Advokát v roli vykonavatele má jako palcát zákon o advokacii, který mu v § 16 odst. 1 ukládá, aby chránil a prosazoval práva a oprávněné zájmy klienta a řídil se jeho pokyny. Pokyny a přání klienta jsou pro advokáta – vykonavatele svaté tím spíš, že etický kodex zakazuje pravdivost a úplnost klientských informací bez jeho souhlasu ověřovat (čl. 6 odst. 3). Advokát – korektor má naopak vlastní rozum, uvážlivost a opatrnost a umí odhadnout vývoj situace i budoucí komplikace. Nechce mít tvrdé klapky na očích, proto přemýšlí za klienta o důsledcích, jež jeho přání mohou vyvolat. Klient obvykle neví, že se vypořádání SJM potáhne pět až sedm let. Nechápe, že mnohaleté trestní stíhání zatíží jeho rodinu možná víc, než kdyby přijal podmíněný trest jako pokání i odpuštění. A pokud zaplatí jistinu a bude se dál soudit jenom o úroky, tato změna strategie zásadně ovlivní náklady řízení. Proto advokát klienta velmi často koriguje, rozmlouvá mu rychlá a na první pohled jednoduchá řešení, a kdo má aspoň trochu rozumu a jeho mozek není zablokovaný bezmeznou nenávistí či psychopatií, korekci pochopí a svůj původně nesmiřitelný postoj často poopraví. Ale ještě zbývá třetí cesta. Advokát – odmítač roli vykonavatele přímo odmítne, přičemž důvody mohou být několikere: některé věci někteří advokáti prostě nedělají (například nepodávají trestní oznámení). Jiní právní krok neovládají, nečiní ho rádi nebo ho považují za neúčinný (například zastupování tatínka ve věci střídavé péče nebo maminku při zákazu styku). A ještě jiní – jak mi řekla jedna kolegyně – by svým klientům některé kroky prostě nedovolili.

Korektiv, o který by se každý advokát mohl opřít, je ovšem skryt v zákonném ustanovení, jež jsem zmiňovala výše. Advokát přece není povinen řídit se každým zájmem či pokynem svého klienta, ale jen tím, který

je zájmem oprávněným. Kritikové mohou namítnout, že jde o typický neurčitý pojem, jemuž dá obsah klient sám svou představou, zájmy a preferencemi; takovým však budu stejně vášnivě oponovat. Některé zájmy jsou bezesporu oprávněné (například snaha obviněného, aby vše použitelné v jeho prospěch bylo soudu předloženo; nebo tatínkův zájem dosáhnout úpravy styku se synem), jiné však oprávněné nejsou (snaha matky vyloučit jinak normálního otce z jeho rodičovských práv nebo touha odročit jednání jenom proto, že se klientovi nechce prohrát). Ne že by rozlousknout tento oříšek bylo pro advokáta vždy úplně jednoduché. Však taky netvrdím, že advokacie je snadné povolání, nicméně ani advokát – vykonavatel nesmí při své práci ignorovat jiná pravidla pro výkon našeho povolání. Mám na mysli čestnost, důstojnost, slušnost a pravdivost.

Aby to nevypadalo, že si osobuji právo vykládat ctěným kolegům, co je správné, a co nikoliv, přiznávám, že v prvních desetiletích vlastní praxe jsem byla spíše sebevědomým vykonavatelem, jenž realizoval všechna přání klienta bez zaváhání a bez uzardění. Teprve s třetím desetiletím praktické advokacie přišla schopnost odhadnout, jak se věc bude vyvíjet, i odvaha postavit se klientovi a oponovat jeho požadavkům. Podobně jako jsou klienti různorodí, i advokát je každý jiný, jinak ustrojený, s jiným charakterovým založením, odlišnými životními zkušenostmi a věřící v jiná božstva. Věru není lhostejné, jakého kolegu advokát osloví, vyhledá či se kterým se o své věci bude bavit. Bonmot praví, že dva advokáti zastávají nejméně dva právní názory, tedy i výklad pojmu oprávněný zájem může být dvojitý. Možná je toto zamyšlení jen mým úhlem pohledu, poněkud subjektivním a zaujatým. A přece věřím, že ti, kdož etiku advokáta ctí, jsou na stejné vlně a že mi porozumí. ●

JUDr. Daniela Kovářová, advokátka

Setkání s kybernetickou bezpečností

Setkání s kybernetickou bezpečností (nebo lépe řečeno s kybernetickou kriminalitou) – a to nikoliv jako s kuriozitou nebo se zprávou z médií (která se týká někoho jiného), ale na vlastní kůži – to je zkušenost, kterou nikomu nepřejeme, které se chceme vyhnout a o které často nedůvodně soudíme, že nás nepotká. A přece – míra pravděpodobnosti, že se právě my osobně staneme obětí, každým okamžikem roste.

Pokud Vás potká setkání s kybernetickou kriminalitou v profesním životě, a to nikoli jako advokáta, právního zástupce, poradce, obhájce nebo soudce, ale jako oběť, je to jiné. Že to není moc pravděpodobné, protože jste bdělí a opatrní? Dovolím si Vás seznámit s několika případy z doby poměrně nedávné. Jsou z oblasti podnikání v oblasti práva, a zcela úmyslně se vyhnu specifikaci, zda se jednalo o advokáty, notáře, exekutory nebo daňové poradce. Jejich postavení, odpovědnost i stavovské povinnosti jsou si velmi podobné, takže to nehraje roli.

Tedy příklad první – firma právního profesionála byla napadena tzv. „ransomware“. Tedy pachatel pronikl do systému firmy a instaloval tam virový program, který kompletně zašifroval veškerá data příslušné firmy, zejména elektronické klientelské spisy. Firma byla standardně zabezpečena včetně firewallů a obvyklé bezpečnostní politiky, o systém se starala renomovaná IT firma a interní zaměstnanec. Následoval požadavek, zasláný elektronickou poštou, aby napadená firma zaslala výkupné (v bitcoinech) s tím, že po zaplacení výkupného jim budou

data „rozšifrována“. Napadený vše ohlásil Policii České republiky, která postupovala velmi svižně – do firmy se dostavila a zabavila všechny napadené počítače a servery, aby je mohla prozkoumat. Zkoumání probíhalo řadu měsíců, zjištěno bylo, že útok přišel pravděpodobně z území bývalého Sovětského svazu. Nic dalšího nebylo zjištěno, počítače byly vráceny s nerozšifrovanými daty s odstupem mnoha měsíců. Napadená firma samozřejmě nemohla přerušit činnost, takže nezbývalo, než pořídit nový hardware a z „papírových“ spisů a dostupných zdrojů klientelské spisy rekonstruovat. Náklady na tento krok samozřejmě dramaticky změnily ekonomické výsledky této firmy na několik let.

Příklad druhý – probíhal v podstatě identicky, jako příklad první, tedy až do příchodu požadavku na výkupné. Je třeba říci, že se to tentokrát přihodilo několika stejným firmám v oboru téměř současně a modus operandi pachatele byl shodný. Dokonce k průniku do systému oběti použil program vyvinutý pro profesionály v daném oboru, který všechny tři kanceláře užívaly. Oběti – patrně poučené z předchozího případu – neztrácelý čas tím, aby do případu zapojovaly Policii České republiky a spoléhaly na to, že pachatel bude polapen a jejich data zachráněna úřední cestou. Poslechly instrukcí pachatele, výkupné (opět v bitcoinech) prostě zaplatily a pomocí následně zasláného klíče data rozšifrovaly. Částka výkupného sice opravdu nebyla zanedbatelná, ale přece jen několika-násobně nižší, než náklady na zakoupení či zapůjčení náhradního hardware a rekonstrukci elektronických spisů. Je to sice řešení tak trochu zbabělé, ale zato velmi pragmatické.

A nyní příběh třetí. Scénář opět identický až do okamžiku obdržení požadavku na výkupné. Ani tento kolega nespolehal na policii, ale ani nebyl ochoten kybernetickým vyděračům cokoli platit. Pokusil se tedy o záchranu zašifrovaných dat s pomocí vlastního IT specialisty s pomocí papírové dokumentace s tím, že se jeho týmu zhruba po dvou týdnech usilovné práce podařilo zachránit cca 90 % dat a zbytek následně zrekonstruovat. Je třeba říci, že tento kolega měl jednak velmi šikovného specialistu, obrovské štěstí a že objem elektronických spisů byl v jeho případě zdaleka nejmenší ve srovnání s ostatními citovanými případy. Jakkoliv je mi jeho postup osobně sympatický, je určitě pravda, že se jednalo o postup riskantní a že se do toho onen kolega pouštěl s určitým furiantstvím a byl rozhodnut podnikání ukončit a kancelář zavřít, když se to nepovede. Rád bych věřil, že štěstí přeje odvážným, ale asi bych si netroufl takový postup někomu odpovědně doporučit.

Tři případy a tři různé scénáře řešení. Nevím, jaké z toho plyne poučení – snad jen to, že žádný bezpečnostní systém není nepřekonatelný a že připraveným se zpravidla vede lépe, než těm nepřipraveným. A snad také, že kybernetická bezpečnost je problém, který se týká každého a dokonalé kybernetické zabezpečení je jen iluze. ●

**JUDr. Martin Maisner, PhD, MCI Arb.,
samostatný advokát a nezávislý rozhodce
člen představenstva České advokátní komory**

Rozšíření bezplatné právní pomoci organizované ČAK

Od 1. července 2018 nabyla účinnosti část zákona č. 258/2017 Sb., kterým se mění mj. zákon o advokacii a který zakotvuje nový, rozšířený systém bezplatné právní pomoci poskytované advokáty na základě určení Českou advokátní komorou.

Novelou zákona o advokacii se od 1. července 2018 rozšířila státem hrazená právní pomoc osobám, které si nemohou z důvodů majetkových a příjmových dovolit vybrat a zaplatit vlastního advokáta.

Agendu určování advokátů k poskytování bezplatné právní pomoci bude administrativně zpracovávat pro celé území ČR pobočka ČAK v Brně.

Do současné doby byla bezplatná právní pomoc poskytována advokáty buď zcela zdarma či za sníženou odměnu, maximálně část režijních nákladů byla advokátům uhrazena komorou, tedy opět z prostředků advokátů. I poskytování právního poradenství v regionech bylo pro potřebné zcela zdarma a organizace šla na náklady ČAK. I proto Komora usilovala dlouhé roky o systémové řešení, aby se stát na této pomoci finančně podílel. S novelou zákona o advokacii se to konečně alespoň částečně podařilo.

Česká advokátní komora vede od 1. 7. 2018 neveřejný seznam žadatelů o poskytnutí právní služby a zároveň seznam advokátů, kteří vyslovili souhlas s poskytováním bezplatné právní pomoci, a z tohoto seznamu pak

budou jednotliví advokáti žadatelům vybíráni. Pokud by nebylo možné vybrat v konkrétním případě advokáta ze seznamu těchto souhlasících advokátů, může komora určit k poskytnutí takové pomoci i advokáta, který svůj souhlas výslovně neudělil, ale zapsaným advokátem je. Hlavními kritérii pro výběr bude bydliště žadatele, nebo místo, kde má být právní služba poskytována, např. sídlo soudu, sídlo věznice a podobně. Advokáti poskytující právní služby v rámci tohoto systému budou mít nárok na odměnu stanovenou vyhláškou Ministerstva spravedlnosti.

Bezplatná právní pomoc poskytovaná advokáty bude zahrnovat 3 typy právní pomoci:

- orientační právní porady v délce max. 120 minut ročně,
- poskytnutí právní pomoci cizincům v detenčních zařízeních MV;
- poskytnutí právní služby spočívající buď v zastoupení žadatele v řízení před soudem, nebo správním orgánem, popř. v jiném úkonu právní služby (např. sepsání listiny).

Podmínky pro poskytnutí právní porady bude splňovat žadatel, jehož průměrný měsíční příjem nebo osob s ním společně posuzovaných nesmí za posledních 6 měsíců před podáním žádosti přesáhnout trojnásobek životního minima a žadatel nebude ve věci, v níž mu má být právní porada poskytnuta, zastoupen jiným advokátem. Žádosti o poskytnutí právní porady se budou podávat na formuláři stanoveném vyhláškou Ministerstva spravedlnosti.

Právní porada bude schůzkou informativního charakteru, kde advokát žadateli neseписuje žádné podání, smlouvu či listinu, a její délka je minimálně 30 minut a maximálně 120 minut ročně. U každého žadatele bude vyčerpaná doba ročního limitu na poskytnutí právní služby by evidována.

Pokud už půjde přímo o určení advokáta k poskytnutí právní služby, bude základním kritériem předmět požadované právní služby a to, zda je žadatel schopen zajistit si právní

službu jiným zákonným způsobem. Komora bude posuzovat předmět právní služby, např. zda nejde o zjevně bezdůvodné uplatňování práva. Žadatelem o právní služby, které překračují drobnou právní pomoc, může být fyzická i právnická osoba. Podmínky pro přiznání práva na poskytnutí právní služby jsou obdobné jako u právní porady, a to odůvodněné příjmové a majetkové poměry a fakt, že žadatel není zastoupen v téže věci jiným advokátem.

Česká advokátní komora je zastáncem filozofie, že je třeba zaručit všem občanům přístup k právní pomoci a že i ta, která je poskytovaná nemajetným klientům, by měla být vždycky fundovaná a kvalitní, tedy poskytnutá právními profesionály, jimiž jsou v nejuniverzálnějším slova smyslu v ČR právě advokáti. ČAK je hrdá na to, že se může podílet na zajištění poskytování bezplatných právních služeb a považuje za veliký úspěch, že před politikou reprezentací obhájila nezastupitelnou roli advokátů při poskytování právních služeb.

Od 1. 7. 2018 najdou žadatelé na webu ČAK www.cak.cz všechny potřebné informace. Je důležité, aby se k aktivitě ČAK přidala i média a zájemci o bezplatnou právní pomoc se tak o nové úpravě dozvěděli včas a připravili se na splnění podmínek k jejímu poskytnutí. Zároveň vyzýváme advokáty, aby se k této společenské roli přihlásili a registrovali se v seznamu advokátů, kteří jsou připraveni bezplatnou právní pomoc poskytovat. ●

Mgr. Robert Němec, LL.M.,
advokát a partner
PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
místopředseda představenstva ČAK

S využitím tiskového materiálu odboru vnějších vztahů České advokátní komory

PRK PARTNERS / ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ 25 LET

Musí mít slepý řidič bílý volant?

V ýše uvedenou formulaci použil v jedné ze svých knih Vlastimil Třešňák. Tehdy na počátku devadesátých let minulého století to znělo absurdně, dnes už nikoliv. Dnes to zažíváme v realitě – to pak zejména, když si uvědomíme, že řídit nemusíte jen dopravní prostředky. Nakonec i s těmi dopravními prostředky mohou za určitých okolností jezdit slepci, není ale ovšem slepec jako slepec. Těch opravdových bych se totiž zase až tak nebál.

Ono v devadesátých letech minulého století člověka nenapadlo více věcí. Nenapadlo mě třeba koncem devadesátých let, jak se na tu dobu hodila – když už vykrádám cizí myšlenky – část projevu Miloše Kopeckého na IV. Sjezdu svazu československých dramatických umělců, konajícím se na začátku května 1987. Řekl mimo jiné:

„Příliš mnoho nadějí bylo už zklamáno a zklamané naděje vedou jen k zemdlenosti, únavě, lhostejnosti, apatii. V takové morální atmosféře, v takovém politickém klimatu, můžete, máte-li poctivě úmysly, padnout vyčerpáním, ale nemůžete nic budovat. Jestliže tedy bereme věci doopravdy, můj neklid má svůj původ v tom, že vidím stále tytéž staré, známé, truchlivé postavy, jak už zase jsou pohotově připraveny se stejně rozhořelými zraky a prsním pathosem, se kterým stačili tolik dobrých věcí pokazit, hlásat nové pojetí a tvářit se, že stačí novým požadavkům. Nestačí. Nemají na to vybavení, nemají na to orgány, mají včerejšek

příliš pod kůží, ve všech pórech, v nervech, každé buňce. Jako já nemohu být jiný než jsem, ani oni nemohou být jiní, než jsou, už zase by chtěli zpívat na kůru nové texty hlasem co možná nejsyťejším. Nepřijímáme od nich takové vysilující úsilí.“

Vezmeme-li v úvahu, že výše uvedené bylo opět použitelné již koncem devadesátých let, tedy za jiné situace a cca deset let poté, co text poprvé zazněl, je nesporné, že životní tempo se zrychluje. Společenskou nespokojenost, která se vyvinula za téměř dvacet let (od roku 1968 do roku 1987) se nám podařilo téměř úspěšně zopakovat za dobu výrazně kratší. Ani další nová doba, zahájená v důsledku společenské nespokojenosti akcí čisté ruce se tak úplně nevyvedla, takže na současnost by se dala použít další část uvedeného projevu, a sice:

„Nejdražší a nejceněnější surovinou v konci XX. století jsou šedé buňky mozkové, největší to zázrak ve vesmíru. Kdo jich nedostatečně a ledabyly používá, nemá v tomto světě šanci. Musíme vytvořit novou, vyšší duchovní a mravní atmosféru a mnohé bude naopak přidáno. Musíme dát zase volné pole lidským kvalitám. Jen ze samostatně myslících a zodpovědných jedinců může se organicky stát zodpovědný kolektiv, musíme se zase naučit mluvit česky, očistit a oživit náš jazyk, zubožený a z vulgarizovaný televizí, filmem, novinami. Jakmile začneme myslet, vypudíme téměř automaticky onen zjednodušený slovník, onen rybářský slovník, z něhož se už člo-

věku dělá špatně, tu společensko-politickou hantýrku, kterou se už všichni málem vyjadřujeme.“

Myslím, že to ten Miloš Kopecký napsal moc pěkně, a neméně pěkně to přednesl, stále stojí za to si to přečíst i poslechnout. Ovšem po přečtení a po poslechu, byť mi subjektivně připadá že to bylo včera, z hlediska bezbřehosti optimismu ohledně obecných lidských kvalit nevím, nevím. Přehlédnout totiž nelze kouzlo nechtěného, že byť od roku 1989 prošlo hodně času, najednou se před námi s „rozhořelými zraky a prsním pathosem“ objevují postavy, které v době vzniku projevu Miloše Kopeckého sice nebyly „tytéž staré, známé, truchlivé postavy“, ale byly tehdy snaživým dorostem servisních pracovníků a širšího okolí „starých, známých, truchlivých postav. Pro změnu lze tak použít přírůbek nikoliv z dopravy, ale z lesa, když tito dotyční rostli a sílili ve stínu podrostu lesa, aby konečně za všeobecného souhlasu společnosti, již v plné síle, z tohoto podrostu lesa vystoupili a les nyní v konečném důsledku ovládli.

Takže pokud bych se vrátil na samý počátek tohoto myšlenkového plagiátu, není rozhodně jisté, že každý slepý řidič je opravdu slepý. A pokud se jedná o bílý volant, slepý řidič nemusí mít bílý volant, myslím si ale, že pokud ho má, rozhodně to není na škodu. ●

Mgr. Jaroslav Vaško

Užívejte si vlastní energii s fotovoltaikou na klíč

Bud'te soběstační a šetřete od prvního dne.

Příjemné chvíle si můžete užívat s vlastní vyrobenou energií. Nemusíte se o nic starat, dodáme vám fotovoltaické řešení společně s bateriovým systémem a pomůžeme i s financováním.

Chcete být energeticky soběstační? Poříd'te si fotovoltaiku. Chcete nejlepší a nejspolehlivější tým odborníků? Vyberte si nás.

www.cez.cz/fve
Volejte 371 100 351

JSME S VÁMI. SKUPINA ČEZ

Alkohol[®].CZ

— Výjimečná vína, destiláty a e-shop —

**PŘEHLEDNÝ
E-SHOP**

s kamennou prodejnou

**97 % ZBOŽÍ
SKLADEM**

nejširší výběr whisky a rumu

**VLASTNÍ
DOPRAVA**

po Praze od 79,- Kč a 60-ti min.

Z propojení soukromého a veřejného sektoru mohou těžit všichni

Rozhovor s partnery Janem Kovalem, který vede tým M & A právníků, a Josefem Hlavičkou, zodpovědným za poskytování služeb v oblasti veřejného práva, o transakcích, v nichž se setkává soukromý a veřejný sektor. Nesou sice jistá rizika, ale při jejich zvládnutí často přinášejí oběma stranám nejefektivnější řešení.

Jan Koval

HAVEL & PARTNERS patří dlouhodobě k střeoevropským lídrům v tzv. transakčním poradenství. Co tato služba obvykle zahrnuje a v čem je její přidaná hodnota pro klienty?

Jan Koval: Transakční poradenství se zpravidla týká nákupů a prodeje společností či jejich částí, popř. souborů vybraného majetku společností. Pro tyto transakce je typické složité vyjednávání, během něhož si obě strany snaží zajistit nejvýhodnější podmínky. Už z tohoto důvodu je vhodné poradit se s odborníkem, který se na tuto oblast specializuje. Klient by měl zároveň vědět, že pro úspěšné uzavření transakce je mnohdy zapotřebí řada dílčích znalostí nejen z oblasti práva, ale i daní a samozřejmě také z daného podnikatelského oboru. Klient by měl proto vždy zvážit, zda pro něj není výhodnější oslovit advokátní kancelář, která disponuje širokým spektrem právních

a daňových odborníků. Naše právní služby obvykle zahrnují detailní přípravu struktury transakce s využitím odborných znalostí o daném oboru podnikání, provedení hloubkové prověrky cílové společnosti za účelem ověření jejího aktuálního právního, daňového, účetního i provozního stavu, přípravu a projednání transakční dokumentace a organizaci podpisu a vypořádání transakce v souladu s relevantními právními předpisy.

Jaká jsou nejčastější transakční rizika a jak jim lze předcházet?

Jan Koval: Stává se, že prodávající a kupující strana má natolik odlišná očekávání o finální podobě transakce, že se ji ani po několikaměsíčním vyjednávání nepodaří uzavřít a obě strany přijdou o finanční prostředky i další projekty, které si po uzavření transakce naplánovaly. Během

samotného vyjednávání transakce může být rizik celá řada. Pokud například nedojde k důslednému prověření společnosti nebo jejího majetku či nedostatečnému ohlídání prohlášení a záruk za stav společnosti ke dni vypořádání transakce, může kupující při zdánlivě výhodné koupi ve výsledku velmi prodělat. Pro prodávajícího můžou mít fatální dopad např. velmi široce poskytnuté záruky nebo nevhodné či chybějící nastavení odpovědnosti za stav společnosti. Riziko představuje také například podcenění daňových aspektů transakce.

Jaký je rozdíl mezi transakcemi, v nichž figurují pouze soukromé subjekty, a transakcemi, ve kterých je zastoupený i subjekt veřejného sektoru?

Josef Hlavička: U transakcí, v nichž figurují subjekty veřejného sektoru, se v řadě případů postupuje obdobně jako v čistě privátních obchodních vztazích. Situace je ale komplikovanější v tom, že na straně veřejné sféry jsou výrazně složitější schvalovací procesy, které jsou stanoveny příslušnými zákony, např. zákonem o majetku státu, o obcích, o krajích, a které je nezbytné dodržet. Dále je vždy též potřeba v rámci konkrétní transakce posoudit, zda není v daném případě nutné postupovat formou některého ze zadávacích řízení, vypsání veřejným orgánem. Je proto nutné postupovat i v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek. Z těchto důvodů potřebujete mít v týmu rovněž odborníky na veřejné zakázky a veřejné právo.

Co konkrétně se svým týmem pro veřejný sektor děláte?

Josef Hlavička: V oblasti veřejných zakázek poskytujeme právní poradenství zadavate-

■ ■ ■ HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** patří mezi renomované kanceláře zaměřené na komplexní právní služby pro soukromý i veřejný sektor. Kancelář je členem **mezinárodní sítě** právních kanceláří **AllyLaw** zaměřených na poradenství v obchodním právu. Poskytujeme **multidisciplinární služby** v rámci spolupráce s významnými poradenskými firmami zejména v rámci fúzí, akvizic, restrukturalizací, služeb projektového poradenství, veřejných zakázek a projektů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, zpracování analýz, metodik a legislativních prací. V soutěži Právnická firma roku byla advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** opětovně vyhlášena doporučovanou či velmi doporučovanou kanceláří zejména pro oblasti **pracovního práva, veřejných zakázek a práva duševního vlastnictví**, kde byla za rok 2012 vyhlášena **vítězem**. Mezi **hlavní nabízené služby kanceláře** patří právní poradenství v následujících oblastech:

- Veřejné zakázky
- Veřejná podpora
- Projekty financované z EU fondů
- Výzkum, vývoj a inovace
- Plánování a financování sociálních služeb
- Analýzy, metodiky, studie proveditelnosti, legislativní podpora
- Obchodní právo
- Fúze, due diligence, reorganizace
- Právo duševního vlastnictví
- Pracovní právo
- Nemovitosti a stavební právo
- Retail / Ochrana spotřebitele
- Řešení tuzemských a mezinárodních sporů, činnost rozhodců

AllyLaw

lům i dodavatelům. Zadavatelům pomáháme s konzultacemi či komplexní organizací zadávacího řízení, zastupujeme je v řízeních před ÚOHS, posuzujeme a revidujeme smlouvy i interní pravidla pro zadávání veřejných zakázek. Pro dodavatele připravujeme, kompletujeme nebo opravujeme nabídky včetně případné koordinace více subjektů podávajících společnou nabídku. Zpracováváme i námítky a následně návrhy na ÚOHS a poskytujeme poradenství v souvislosti se správními delikty dodavatelů (black list) a pravidly hospodářské soutěže ve veřejných zakázkách (bid rigging). Pro ministerstva a další subjekty zpracováváme návrhy zákonů, oponentní a pozměňovací návrhy či různé analýzy. Unikátní reference máme z pilotních vládních projektů PPP a regionálních PPP realizovaných v ČR a SR. Poskytujeme právní poradenství poskytovatelům i příjemcům dotací z Evropské unie a v neposlední řadě zastupujeme naše klienty ve správních řízeních, v soudních řízeních správních i v řízeních před Ústavním soudem ČR.

Můžete uvést některé významné případy z veřejného sektoru, na nichž jste participovali?

Josef Hlavička: V posledních pěti letech šlo o více než 200 projektů. V relativně nedávné době jsme poskytovali právní poradenství statutárnímu městu Plzeň při koupi akcií společnosti Vodárna Plzeň, a.s., provozující vodohospodářskou infrastrukturu na území města. Pro statutární město Liberec jsme pomáhali vyjednat se soukromým investorem pacht městského závodu provozujícího lyžařské středisko Ski areál Ještěd. Také jsme před nedávnem poskytovali komplexní právní poradenství tradičnímu českému výrobci střeliva, společnosti Sellier & Bellot, při uzavření kontraktu s Ministerstvem obrany ČR na dodávku munice pro Armádu ČR o celkové hodnotě 3 mld. Kč během let 2017–2021. V rámci naší české a slovenské pobočky jsme také např. radili významné mezinárodní společnosti Ribera Salud, která realizuje výstavbu a provoz nemocnic po celém světě formou PPP. Poradenství se týkalo účasti této společnosti v zadávacím řízení (soutěžním dialogu) vyhlášeném Ministerstvem zdravotnictví SR na výstavbu a 30leté provozování (koncesi) nové Univerzitní nemocnice v Bratislavě. Z nejvýznamnějších klientů – zadavatelů mohou jmenovat sektorové zadavatele, jako jsou ČEPS, Správa železniční dopravní cesty, České dráhy, Česká pošta

Josef Hlavička

aj. S přípravou veřejných zakázek pomáháme i veřejným zadavatelům, například ministerstvům, městům a krajům. Vedle klasických zadávacích řízení na veřejné zakázky se zaměřujeme na přípravu architektonických soutěží o návrh a koncesí, včetně PPP projektů.

Vidíte v tuzemských PPP projektech, tedy v investičním propojení veřejného a soukromého sektoru, budoucnost, nebo půjde spíše o okrajovou záležitost?

Josef Hlavička: Naše kancelář i já osobně jsme se podíleli již na celé řadě PPP projektů a jsem přesvědčen, že jejich význam v nadcházejících letech podstatně vzroste. Stát je dnes v dobré ekonomické kondici a má chuť investovat a v poměrně blízké době skončí období poskytování evropských dotací. V některých oblastech se bez strategického partnera z privátní sféry, který disponuje finančními prostředky a patřičným know-how, neobejde. Vidíme to v oblastech, jako jsou dopravní infrastruktura nebo energetika, ale bude se to týkat i například výstavby městských bytů, domovů pro seniory nebo různých smart konceptů typu smart cities propojujících veřejnou sféru s moderními technologiemi. Spolupráce mezi veřejným sektorem a soukromými společnostmi může ale spočívat kromě koncesí též v různých dalších formách, jako jsou například založení společného podniku se soukromým investorem, vstup investora do již existující městské společnosti, propachtování městské společnosti soukromému investorovi apod.

Je však veřejný sektor na podobné inovace připraven? Dokáže vypsat takovou veřej-

nou soutěž, aby přitáhla pozornost kvalitních zadavatelů?

Josef Hlavička: O tom se nyní vedou debaty i na nadnárodní úrovni. Evropská komise například došla k závěru, že zadavatelé nejsou dostatečně obeznámeni s možnostmi a metodami zadávání, které by hledaly inovativní řešení pro celou škálu veřejných služeb. Je proto i úkolem advokátních kanceláří být zprostředkovatelem mezi zadavateli a dodavateli a pomáhat jim s přípravou a úspěšným dokončením takových zadávacích řízení. Těžít z toho mohou ve výsledku všichni. Veřejný sektor totiž může pomoci etablovat řešení, které doposud nebylo komerčně poskytováno a bude jej teprve nutné (do)vyvinout, získat potřebné know-how nebo v některých případech finanční prostředky.

Pokud byste měl z nového zákona o zadávání veřejných zakázek vyzdvihnout jednu novinku, která podle vás přispěla ke zkvalitnění veřejného zadávání v ČR, která by to byla?

Josef Hlavička: Za velký přínos považuji institut předběžné tržní konzultace. Nový zákon vlastně vymezil to, co se za předchozí právní úpravy sice dělo, ale mnohdy zcela netransparentně. Podle nové právní úpravy má tedy zadavatel možnost si s potenciálními dodavateli ještě před zahájením zadávacího řízení vyjasnit, co by mělo být předmětem plnění smlouvy. Díky tomu se zadavateli snáze vymezují zadávací podmínky s ohledem na zásadu hospodárnosti a zároveň je minimalizováno riziko, že podmínky zadávacího řízení budou znevýhodňovat některého z potenciálních dodavatelů. ●

Pavel Staněk

A portrait of Pavel Staněk, a middle-aged man with dark hair and a light beard, wearing a blue blazer over a white shirt. He is holding a pair of glasses in his right hand. The background is plain white.

Pavel Staněk, partner Advokátní kanceláře Arrows, prezident České asociace věřitelů a bývalý první náměstek ministra spravedlnosti České republiky.

Cílem založení Advokátní kanceláře Arrows bylo oslovit naše klienty s ještě širší a komplexnější paletou služeb, kterou jim můžeme nabídnout. Arrows vznikla vlastně spojením tří advokátních kanceláří – HSL legal, Dohnal Pertot Slanina a Legalcom advokátní kancelář.

V posledních dnech je o České asociaci věřitelů hodně slyšet v souvislosti s novelou insolvenčního zákona. Jaký je aktuální legislativní stav?

Máte pravdu, že to je opravdu horké téma. A to nejenom v odborných kruzích, ale dnes už vlastně i v Poslanecké sněmovně, protože ten aktuálně diskutovaný návrh Ministerstva spravedlnosti již prošel prvním čtením a momentálně se jím zabývají výbory a podvýbory Poslanecké sněmovny. V tuto chvíli podle našich informací shromažďují různé pozměňovací návrhy na to či ono tak, aby ten legislativní proces mohl pokračovat dál. Předpokládám, že v nějaké relativně krátké době se dočkáme druhého a následně v nějaké další době i třetího čtení. I když otázkou ještě zůstává, jak dalece s návrhem zamíchá nástup nového ministra spravedlnosti. To by mohlo další kroky ve schvalovacím procesu oproti původnímu očekávání o něco posunout.

Jaké je stanovisko Asociace k této novele?

To je velmi těžká otázka z pohledu samotného uchopení toho návrhu. Ministerstvo spravedlnosti jistě mělo dobrý záměr řešit oddlužení u řady osob, které na něj momentálně nedosáhnou. Ale mám pocit, že to pojetí, se kterým přišlo, není zcela v pořádku a není úplně dobře realizovatelné.

Zejména proto, že některá řešení byla příliš radikální, takže nemohou v praxi obstát. Ať už je to třeba ten úplně nejnešťastnější návrh na takzvanou nulovou variantu, to znamená, že by věřitel vlastně od dlužníka nedostal vůbec nic, nebo různé další úpravy, například lhůt nebo dokonce možnosti opakovaného zadlužování a oddlužování se v průběhu života. Jsou to prostě věci, které určitě snesou, a doufám, že tak se i stane, řadu úprav a změn. Aktuální návrh, podobně jako původní návrh z dílny Ministerstva spravedlnosti, který už v minulém volebním období nebyl do Sněmovny vůbec vpuštěn, nezaznamenal v obecné rovině ani tak příliš mnoho kritiky ze strany odborných kruhů, jako zejména ze strany justice. Protože justice na jeho důsledky vůbec nemůže být připravena. Ten návrh říká, že řadu věcí bude řešit právě justice, ale v posledních měsících jsou tu jednoznačné signály ze strany justičních špiček, že soudy na to nejsou připravené ani materiálně, ani technicky a hlavně personálně. Je potřeba si uvědomit, že pokud by takový návrh prošel, bavíme se o desítkách, nebo spíš stovkách tisíc občanů České republiky, kteří by se do oddlužení nově mohli dostat a kterých by se ten návrh zákona týkal. To znamená opravdu velký nápor na justici, na insolvenční správce a samozřejmě i na advokáty nebo další možné sepisovatele návrhů na oddlužení.

Existuje v dnešní době nějaký projekt, přehled kalkulace toho, jak by justice musela narůst, jaké by byly personální a finanční náklady, aby ten model nulového oddlužení mohl v českých zemích fungovat?

No to je právě věc, která z mého pohledu není úplně v pořádku. Zdá se, že ministerstvo právě tu ekonomickou část podcenilo, alespoň jsem tedy nikde nezaznamenal žádné hlubší analýzy toho, jaké dopady ta změna bude mít na státní rozpočet. Pakliže justice bude například žádat o nová tabulková pracovní místa nebo o nějaké další personální posily, tak k tomu jistě bude potřebovat navýšený rozpočet.

My jako zástupci věřitelů samozřejmě vnímáme aktuální situaci jako velmi těžký sociální problém. Jestliže jsou tady statisíce osob, které nemají možnost, jak řešit své dluhy, tak je to určitě nezdravé, a to jak z ekonomického, tak i společenského hlediska, a je potřeba s tím něco udělat. Ale otázkou je, jestli právě tato cesta, tedy řešení formou návrhu, který je tady v tuto chvíli na stole, je ta správná. Osobně věřím, že dozná ještě řady změn, a signály ve Sněmovně tak o tom i hovoří.

Oddlužení jako institut oslavilo deset let své existence. Když se podíváte na tu jeho desetiletou historii, plní ten institut svoji funkci tak, jak má?

“ Víte, že jenom než dojde k soudu o běžný byt 3+1 v hodnotě 3 mil. můžete klidně zaplatit 230.000 Kč na různých poplatcích?

Víte, že i jedna neproplacená faktura může být pro Vaši živnost likvidační? ”

Jak by se vám líbilo:

- ✓ Kdyby za Vás někdo převzal náklady sporu?
- ✓ Mít 1.000.000 korun na každý Váš případ?
- ✓ Mít 24 hod. 365 dní v roce právníka na telefonu?

D.A.S. PRÁVNÍ OCHRANA

SKVĚLÁ SLUŽBA, KTERÁ VÁM V ŽIVOTĚ OCHRÁNÍ ZÁDA

Nic netajíme a klienti nám věří

92%

Podílíme se téměř 92 % na nákladech celého trhu pojištění právní ochrany.

4x
více

Na jednu pojistnou událost vydáme průměrně 4x více peněz než ostatní!

Jednička na trhu

Jako jediní nabízíme krytí nákladů právní ochrany až do výše 1 000 000 Kč na každou pojistnou událost

Nezávislost a specializace

Kdy děláte věci správně a dokážete více? Když to děláte dlouho, jste nezávislí a specializovaní. A to my jsme. Už 100 let.

Služba pro každého

A cena? Např. komplexní balíček právní ochrany celé rodiny stojí 750 Kč na měsíc. Za telefon možná platíte i víc...

My jsme právě k tomuto návrhu zákona, respektive vůbec k aktuálním problémům insolvenční a exekucí, nedávno ve spolupráci se Stálou konferencí českého práva uspořádaly symposium, kde jsme se s dalšími odborníky bavili o tom, jestli opravdu po deseti letech existence a možnosti oddlužení tento institut má, nebo nemá smysl. Za mě určitě ano. Protože právě to, že je možné do oddlužení vstoupit a je možné ho projít a prožít, umožňuje řadě občanů, aby se dostali ze svých problémů. A zároveň řada věřitelů tím za současných podmínek získává alespoň nějaké prostředky, takže celý ten proces je jednoznačně oboustranně výhodný.

Kdybch se na svět podíval optikou České asociace věřitelů, jaké by byly optimální parametry toho oddlužení, aby věřitelé byli spokojeni? Lze to vůbec takto definovat?

To asi takto definovat úplně nelze, protože každý případ je individuální, každá situace je naprosto jedinečná, a každý věřitel se do ní dostal jinou cestou. Myslím si, že právě to je nejčastější tragédie posledních návrhů upravujících vztahy mezi věřitelem a dlužníkem. Předkladatelé v nich často zaměňují, nebo spíš směšují věřitele do jednoho balíku, jenže ono se vždy nejedná o tzv. institucionální věřitele, kteří svou činností pohledávky přímo vytvářejí, je tady samozřejmě i řada jiných věřitelů. Jsou to například věřitelé z titulu dlužného výživného nebo dlužného nájemného, dále osoby, které v dobré víře a s dobrým úmyslem poskytly půjčky příbuzným nebo známým, a tak dále. Takže ta situace může být velmi pestrá, a proto nelze úplně globálně říct, co by se mělo stát, aby byl věřitel spokojený. Ale určitě si myslím, že pokud zůstaneme u zdravého rozumu a budeme k novele přistupovat opravdu věcně, to znamená, že se nebudou dělat žádná radikální řešení jako například již zmíněná nulová varianta, tak pak připadají v úvahu různé moderace současného modelu, které mohou velmi dobře fungovat. Mám tím na mysli třeba možnosti justice a insolvenčních správců více do oddlužení zasahovat a přistupovat k posuzování jednotlivých případů více individuálně. V zásadě bych tedy vycházel z aktuálního modelu, který zajišťuje, aby byl věřitel alespoň částečně spokojen a ten poměr mezi ním a dlužníkem zůstal aspoň trochu vyvážený, a upravil ho tak, aby na oddlužení dosáhla i určitá skupina lidí, která nyní není schopna splnit podmínky oddlužení, ale měla by skutečný zájem a snahu svou situaci řešit.

Zastavil bych se chvíli u Asociace. Působíte již několik let, naplnili jste cíle, se kterými jste tento projekt zakládali?

Tuto otázku si samozřejmě i my sami kládeme každý rok, zda skutečně naplňujeme cíle, které jsme si vytyčili. Ty cíle jsou zejména legislativní kultura ve vztahu k věřitelům, určitá ochrana a obrana věřitelů a zároveň spravedlivá vyváženost vztahů mezi věřitelem a dlužníkem. Troufám si říct, že se nám to poměrně daří. Snažíme se vždy dívat na legislativní i jiné počiny veřejných orgánů nebo orgánů státní správy střízlivými očima a hlasitě upozorňovat na to, jaké dopady mohou tyto počiny mít. Především se snažíme vyrovnávat spravedlivou rovnováhu mezi věřitelem a dlužníkem, která je podle mě v posledních letech poměrně značně narušována. Za pět let naší existence se nám, myslím, podařilo zapsat do mysli odborných kruhů, a to zejména díky tomu, že máme věcné argumenty a ne nějaké populistické výroky. Kromě toho pravidelně pořádáme různé semináře, školení a sympozia, kde se snažíme diskutovat se všemi zúčastněnými skupinami a působit proti některým nevyváženým nápadům tak, aby to navnímal nejenom odborná veřejnost, ale i ta politická.

Jaké jsou plány nebo vize Asociace do budoucna?

Určitě chceme udržet současný trend, to znamená být opravdu tou hlasitou ozvěnou, pokud přijde nějaký podnět nebo nápad, který by nespravedlivě zasahoval do práv věřitelů. Naše asociace zastupuje věřitele opravdu širokého spektra, nemáme u nás žádnou úzkou profilaci na jednu nebo druhou agendu určitých jasně vymezených skupin věřitelů. Takže mluvíme skutečně za všechny, ať už ty drobné, anebo velké. Pokud by hlas věřitelů nebyl slyšet, tak bychom se dostali do situace, kdy tady bude probíhat legislativní smršť, která ve velké míře půjde proti jejich zájmům. Je potřeba říct, že ta legislativní smršť tady probíhá, například exekuce se novelizovaly, pokud se nemýlím, za poslední roky asi čtyřicetkrát. Ale snad i díky našim snahám ten legislativní proces neprobíhá tak radikálně a tak razantně a v současnosti dokonce cítím, že se to klima po několika vyhrocených letech, kdy byly předkládány takřka výhradně úpravy zvýhodňující postavení dlužníka na úkor věřitele, začíná opět mírně vyvažovat tak, aby byl vztah mezi věřitelem a dlužníkem alespoň zčásti rovnocenný.

Jste aktivním advokátem, stojíte za letošní největší fúzí advokátních kanceláří, kdy vznikla skupina ARROWS advisory group,

prozradíte nám, co bylo impulzem vzniku této advokátní kanceláře?

Advokátní kancelář Arrows vznikla 1. 1. 2018, takže je na trhu s touto značkou zatím opravdu krátce. Cílem jejího založení bylo oslovit naše klienty s ještě širší a komplexnější paletou služeb, kterou jim můžeme nabídnout. Arrows vznikla vlastně spojením tří advokátních kanceláří – HS legal, Dohnal Pertot Slanina a Legalcom advokátní kancelář, což byly tři naprosto odlišné subjekty, které spolu dříve nijak nespolečně pracovaly, ale na druhou stranu měly velmi podobné portfolio klientů s velmi podobným uvažováním. Proto jsme si po delších debatách o tom, jak klientům nabídnout ještě lepší a další služby, uvědomili, že bychom mohli vytvořit jednu společnou velkou advokátní kancelář, která bude zároveň propojena i s daňovými poradci a dalšími souvisejícími službami, a to nejen v Česku, ale i v celém regionu střední a východní Evropy.

Dělat fúzi pro klienta je asi denní chleba, dělat fúzi sebe sama s kolegou je zřejmě něco úplně jiného, byly odlišnosti, byly nějaké problémy, se kterými jste na začátku nepočítali?

V tom máte naprostou pravdu, bylo to velmi napínavé a je to skutečně něco úplně jiného. Dělat fúzi pro klienta je mnohem snazší, protože tam je advokát oproštěn od všech subjektivních dojmů, což v tomto případě samozřejmě tak úplně nejde. Snažili jsme se to spojení zvládnout opravdu co nejlépe, nastavit správně všechny parametry jak dovnitř, tak i ven, aby ta fúze přinesla co nejvíce dalších přidaných hodnot pro klienty, ale samozřejmě i naše zaměstnance a fungování celé kanceláře.

Jsou specializace, které byste vyzdvihl?

Hodně se věnujeme realitnímu právu, kde pracujeme pro velké realitní kanceláře s celorepublikovým působením, dále zdravotnímu právu a samozřejmě i moderním problémům jako kryptoměny, GDPR a podobně. Nicméně díky velkému týmu odborníků jsme schopni zajistit kvalitní služby napříč všemi obory práva. Ono to dnes snad ani jinak pořádně dělat nejde, a právě proto jsme naši kancelář rozšířili natolik, aby ta širší záběru byla opravdu co největší. ●

**Autor: Miroslav Chochola
Foto: archiv Pavla Staňka**

Ostatní advokáti mluví španělsky, my jsme španělští advokáti.

Právní služby ve Španělsku, Portugalsku
a Latinské Americe

Servicios legales en Español

Moreno Vlk & Asociados

Advokátní kanceláře / Abogados / Attorneys at Law

Praha | Madrid | Bratislava

Sokolovská 22, Praha 8
tel.: 224 818 736–7
praha@moreno-vlk.eu

Martin Valach

Právo je navýsost intelektuální disciplína, která pokud má být odvedena správně, musí vstupovat svým klientům až do toho nejnaternějšího soukromí. V dobách dobrých připravuje své klienty na chvíle, kdy optimismus pomine a naopak v dobách zlých je vede k tomu věci nevzdávat a myslet na budoucnost. Umění dává možnost akcentovat v sobě to dobré a zároveň zbavit se toho zlého, co nás tíží.

Právo a umění, jak to jde k sobě podle Vás?

Velmi dobře. Právo je navýsost intelektuální disciplína, která pokud má být odvedena správně, musí vstupovat svým klientům až do toho nejnaternějšího soukromí. V dobách dobrých připravuje své klienty na chvíle, kdy optimismus pomine a naopak v dobách zlých je vede k tomu věci nevzdávat a myslet na budoucnost. Umění dává možnost akcentovat v sobě to dobré a zároveň zbavit se toho zlého, co nás tíží. Snad právě proto jsou to právě právníci, kteří se od pradávna obklopují uměním. Nedělají tak jen své kanceláře krásnější a důvěryhodnější, ale akcelerují také pocity a schopnosti své i svých klientů. V nepo-

slední řadě tak podporují kulturu národa, která se bez mecenášů neobejde, čehož jsou si moudří právníci, věřím vědomi.

Jací jsou právníci sběratelé?

Části a nezřídka velmi dobří. Je to pravděpodobně dáno i povahou práce právníka. Kombinuje schopnost pochopit záměr a dovednost jej v co nejpřesnějším detailu realizovat. Řekl bych, že takhle kombinace systematickosti a zarputilosti v hledání řešení dělá z právníků dobré sběratele. Velmi příjemnou výhodou jsou jejich kanceláře, které jsou jako-by stvořeny k prezentaci umění klientům. Nemilou pravdou je, že ne vždy je tak úplně promyšleno, jaké umění se pro kancelář hodí.

Ne pokaždé úplně podporuje záměr majitele kanceláře. Tady je často prostor ke zlepšení.

Jaká jsou největší úskalí v Čechách u investic do umění?

Podobná jako všude na světě. Tedy, koupit lacino a prodat draze. V médiích čteme, že mimořádně roste celý trh umění, aukce jsou úspěšné, výnosy vysoké. Nedočteme se ovšem, že hezké zisky se týkají několika málo procent děl se kterými se obchoduje. U drtivé většiny z nich to neplatí. Umění je investice na znalosti ještě náročnější, než klasické cenné papíry. Jako se nenecháme zastupovat právníkem, pro kterého je dané právo jen koníčkem, tak je také nerozum investovat do

umění, pokud jsme spíše milovník umění, než odborník. Chceme-li umění vnímat jako investici, pak je nutno se radit s odborníkem na investice do umění, nikoli s odborníkem na umění. To jsou 2 různé věci. Žijeme v době, kdy si řada lidí myslí, že před každým uměleckým dílem je skvělá růstová budoucnost. Není.

Celý život jste pracoval ve finančních institucích, řadu let jste vedl SwissLife, co Vás přimělo odejít ze světa financí a věnovat se umění?

V tomto světě jsem žil 27 let a za mnohé mu vděčím. Působil jsem ve více státech, se skvělými i hroznými lidmi, řešil drobnosti i velmi komplexní otázky. Řídil

asociace insolvenčních správců

—
garance odbornosti

—
vzdělávání insolvenčních správců

—
centrální evidence prodejů

—
důvěryhodnost

—
profesionalita

celé firmy, či jen dílčí projekty. Byl ve styku s family office, wealth managery a privátními bankéři v roli poskytovatele služby i klienta. Postupně jsem pochopil, jak má služba vypadat, aby uspokojila movitého klienta i jeho rodinu. A taky, že celkovou službu z různých důvodů neposkytnete žádná banka, finanční poradce, wealth manager či právník. Proto jsem se rozhodl opustit mé „dítě“ Swiss Life, které už mě beztoho oprávněně mělo dost, jako každý puberták a vydat se tímto směrem. Také jsem se chopil příležitosti naplnit můj dlouhodobý plán, dělat aktivně něco pro to, abychom měli kolem sebe všichni více umění. Věřím, že je to důležité pro každého z nás, naše děti i celou společnost.

Na jakých projektech v umění aktuálně pracujete?

Projektem číslo 1 je mezinárodní sochařský festival Sculpture Line. Letos ve svém čtvrtém ročníku umístil do veřejného prostoru 11 českých a 2 evropských měst rozměrná díla českých i světových sochařů. Dává prostor autorům prezentovat díla a městům možnost vyzkoušet, jak by dílo v konkrétním prostoru fungovalo natrvalo. Některá díla si dokonce díky festivalu najdou své trvalé místo. Oproti světu máme v ulicích žalostně málo umění. Naštěstí postupně přibývá těch, kteří stejně jako my cítí, že umění v ulicích nepřináší jen každodenní potěšení kolemjdoucích, ale ovlivňuje i dlouhodobě kvalitu národa. Je skvělé, že roste počet partnerů a podporovatelů festivalu a tak i počet děl umístěných ve veřejném prostoru.

Co plánujete v oblasti umění do budoucna?

Zprv rozšířit Sculpture Line do několika dalších měst a států. Dát mnoha lidem hezčí cestu městem a zároveň opět propojit podporovatele festivalu, města i umělce. Druhým důležitým místem je pracovní prostor. Má vlastní zkušenost mi ukázala, jak zásadní má umění na pracovišti vliv na výkonnost a chování pracovníků i klientů. Druhým artovým projektem je Art Lines, který poskytuje servis těm, kteří chtějí využít pozitivního vlivu umění, ale sami nemají odvahu, znalosti, nebo čas, aby své kanceláře vybavili uměním a využili tak potenciálu naplno ať už formou nákupu děl, či pronájmu.

Svět businessu jste ale zcela neopustil, jste spolujatelem společností, které se úspěšně věnují rodinným firmám. V čem je vaše přidaná hodnota pro klienty?

Projekt Rodinný servis je klasická multi family office, kterou můžeme potkat v zemích západní Evropy a kterou jsem v Čechách marně hledal v době svého působení ve financích. Nejvíce se blíží švýcarskému modelu. Rodinám s celkovým majetkem cca 100 mil. plus dává kompletní servis v privátní i podnikatelské oblasti. Kromě správy majetku, právního nebo ekonomického servisu, jde především o celistvé vytvoření logiky řízení rodiny i jejího majetku a její praktickou implementaci na členy rodiny i firmy. Právě důsledná realizace rodinných plánů a strategií je klíčovou přidanou hodnotou. Právnické, manažerské rodinných firem a daňové poradci nás oslovují většinou tehdy, když jejich klienti nevědí kudy s rodinným podnikáním dál, nebo na potřebné kroky nemají odvahu. Někdy proto, že už jsou unaveni či mají problémy se zaměstnanci. Jindy, když se jim nechce do řešení vztahů v rodině, nebo si nejsou jisti, jak předat svou roli a majetek další generaci. Logickou součástí je příprava rodiny i firem na prodej či koupi firem.

Jaký případ Vás z poslední doby nejvíce zaujal?

Daňový podace nás spojil se svým klientem, který se rozhodl po 25 letech předat majetek a firmy svým dvěma dcerám, protože tušil, že se poněkud točí v kruhu. Klient měl na první pohled jasno, jak firmy, nemovitosti a automobilové veterány předat, a proč právě takto. Po hodinách diskusí bylo jasné, že řešení neodpovídá tomu, čeho chce klient dosáhnout, ale spíše tomu, co si troufne v rodině komunikovat. Navrženo bylo postnatné jiné řešení s tím, že vše bude za něj dohodnuto nejen s členy rodiny a minulou ženou, ale i ve firmách. Právě to ho zaujalo nejvíce. Manželka je šťastná, že se dějí věci dobré pro děti, dcery jsou rády, že se od nich nečeká něco, na co nemají chuť či buňky. Právnické má práci, klient oceňuje, že věci běží, aniž by musel absolvovat nepříjemné rozhovory v rodině. Dobrý skutek pro všechny.

Každého se ptám i na pár osobních otázek. Jaké je tajemství Vašeho úspěchu?

Můj největší úspěch vidím v tom, že dělám věci, které mě baví a mají smysl. Je to možná hlavně tím, že mi někdo vysvětlil, že všechno, co člověk dělá, musí také „prodat“, jinak to nikam nevede. Naučil jsem se slidmi domluvit a to je nejspíš tajemství toho, že mám, co jsem chtěl.

Co byste poradil svému 25letému já?

„Nehledej si práci. Hledej nápady a toho, kdo je chce realizovat“ a „co nejvíce odpočívej“.

Jak relaxujete?

Dělám věci, které vždy klientům na tváři vykouzlí nemalý úsměv. Relax je zakódován už v té kombinaci umění, movitých rodin, restrukturalizací firem. Vše na sebe navazuje a tak nějak se vyvažuje. Byla by ovšem velká chyba jen pracovat. Jak stárnu, stále více mě nabíjí čas strávený s dcerami Viktorií a Berenikou. Relaxuji také při cestách do zahraničí na veletrhy umění, či do ateliérů umělců. Největším restartem jsou cesty na plachetnici do severních moří a osamocené několikátýdenní cesty na enduru někam daleko. Je osvěžující ten privátní čas, kdy rozhodují a odpovídám jen za sebe a kdy jediná pomocná ruka je ta, která je součástí mého těla.

Jakou nejdůležitější věc jste se naučil na vysoké škole?

„Neexistuje nic, co by se nedalo dohodnout“.

Jaká kniha Vám leží doma na nočním stolku?

Mám vedle postele velkou knihovnu. Nejblíže mám knihy na téma family office, strukturování majetku, současné umění, víno, motorkářská mapa světa, pěstování Bonsaj... Onehdy jsem se vrátil ke Koránu se snahou lépe pochopit, proč se nám to děje. Tou nejdůležitější knihou, která jediná leží přímo na nočním stole jsou České pohádky, kterou tam máme společně s mými dcerami. Já a báječná Viky se střídáme ve čtení, malinká Berda zatím jen poslouchá.

Každému z nás se v životě něco nepovedlo. Pomohl Vám někdy nějaký Váš osobní neúspěch k budoucímu úspěchu?

Naposledy? Měl jsem těžkou bouračku na motorce na D1, kterou jsem nezavinil. Přivedla mě k otázce, jestli už není čas „jít dál“ ve vícero oblastech mého života, které mě už netěšily, jakkoli vypadaly jako úspěch či štěstí. Došel jsem k závěru, že je nevyšší čas. Zní to zvláště, ale chvála pánu Bohu za tu bouračku. Dnes jsem díky ní mnohem dál a šťastnější. ●

Autor: Miroslav Chochola

Foto: archiv Martina Valacha

Tomáš Babáček

Cílem projektu Zákon roku vždycky bylo a stále je podněcovat veřejnou debatu a povědomí o tom, jak velmi záleží na kvalitě legislativy, jak ovlivňuje tato kvalita podnikání. Tedy zdůraznit souvztažnost mezi právem a podnikáním.

Mgr. Tomáš Babáček, advokát a partner kanceláře Deloitte Legal, předseda Nominační rady ankety Zákon roku.

Účelem dnešního rozhovoru je přiblížit našim čtenářům projekt Vaší advokátní kanceláře Zákon roku. Jaké jsou hlavní cíle toho projektu?

Cílem vždycky bylo a stále je podněcovat veřejnou debatu a povědomí o tom, jak velmi záleží na kvalitě legislativy, jak ovlivňuje tato kvalita podnikání. Tedy zdůraznit souvztažnost mezi právem a podnikáním.

Je za Vámi devět ročníků, daří se ty cíle naplňovat?

Daří. Myslím si, že před devíti lety nebylo v české společnosti evidentní povědomí o tom, že právní podmínky zásadně ovlivňují podnikání. Vidím kolem sebe, že jsme se za devět let se posunuli dál. Jen je k diskuzi, jestli se podmínky pro podnikání z hlediska právního řádu zlepšily a jakým způsobem se dále budou vyvíjet. Věřím

tomu, že povědomí o vztahu mezi právem a podnikáním se ale podařilo zásadně posílit, což je základ. Teď je třeba pracovat na aktivním zapojení podnikatelů do zlepšování podnikatelských podmínek. Pokud si teď už podnikatelé uvědomují, že nejen jejich přímá regulace, ale celková úroveň práva a státu má zásadní vliv na jejich úspěch nebo zahození, je dál třeba podněcovat jejich připravenost přičinit se o kultivaci toho prostředí pro jejich podnikání. Nemocí moderní doby je komplikovanost a snaha lidí ji regulovat. Musí si ale najít lepší metody regulace, než jak to dělali doteď. Státy přijímané zákony jsou velmi, velmi drahá regulace, která se hodí na hlavní, relativně stabilní pravidla, kontury. Ve větších detailech potřebuje byznys

větší flexibilitu a zodpovědnost, napojení podnikatelů. Jejich aktivnější roli v iniciaci, vytváření, provádění a vynucování stále podrobnějších pravidel pro podnikání.

Doznal projekt v čase nějakých výraznějších změn od původního záměru?

Několik ano. Asi po pěti ročnících jsme například začlenili takzvanou Nominační radu, což je aktivní skupina právníků, ekonomů a dalších odborníků působících na řadě míst České republiky uplatňujících při výběru relevantní legislativy svou zkušenost z nejrůznějších oborů a regulací podnikání. Ti vybírají nominace, o nichž potom necháváme podnikatele hlasovat. To je jedna z důležitých organizačních změn, která se, myslím, velmi osvědčila.

Letošní nominace byly velmi diskutovány, proč?

Každá z nominací byla z trochu jiné oblasti, ale většina významně zasahuje do byznysového života. Z pěti nominací začnu možná tou, která nakonec získala nejvíc hlasů, tedy nález Ústavního soudu k zákonu o EET. Ústavní soud se zde vyjádřil k některým, z jeho nálezů vyplývajícím, excesům z hlediska regulace EET. To je jedna z nominací, která evidentně nejvíce rezonovala. Byť šlo o nominaci, která svým tématem překračovala EET a varovala před přeregulovaným trhem.

Soukromý názor advokáta Tomáše Babáčka na rozhodnutí zařadit antizákon?

Vždycky se snažím za každou cenu zachovat neutralitu, ale skutečností je, že už ve chvíli, kdy se ta nominace objevila ze strany jedné kolegyně z Nominační rady, tak mě zaujalo motto toho ústavního nálezu, které v zásadě zní: „Když regulujete podnikání, musíte postupovat zdrženlivě.“ Ono by se to asi dalo vztáhnout na jakoukoliv další oblast normotvorby, ale vzhledem k tomu, že Zákon roku se zaměřuje na regulaci a podmínky podnikání, tak toto poselství Ústavního soudu chápu jako leitmotiv všeho, o co se po devět let snažíme a s námi celá řada dalších spolupracujících subjektů.

Jaká témata s sebou nesly zbývající normy, které postoupily do toho nejužšího finále?

Byla to určitě česká implementace PSD 2, nové regulace platebních služeb, hodně medializované, byla to novela stavebních předpisů, které si kladly za cíl zrychlit stavební řízení. Trošku se pousmívám, protože tak

jak plynou měsíce, tak už samozřejmě člověk z praxe i z médií zaznamenává realitu, která někdy vypadá trochu jinak, než jaké byly původní ambice a s čím členové Nominační rady předkládali zmíněné nominace. Prostě zákony si žijí svým životem a uvidíme, jak se naše nominace v praxi dále osvědčí.

O Zákonu roku je nejvíc slyšet vždycky začátkem roku až po to dubnové vyhlášení, co se děje během zbývajících částí roku? Je Zákon roku celoročním projektem nebo vždy probíhá pouze příprava dalšího ročníku ankety?

Historicky to tak bylo. Začínali jsme skutečně pouze s každoroční anketou Zákon roku, postupně doplňujeme další setkání, akce v průběhu roku, které s regulací podnikání souvisí. V tom chceme i dál pokračovat. Přesto přibyla obsahová platforma s texty odborníků z praxe, uveřejňujeme miniankety.

Příští rok bude desátý ročník, když byste se podíval zpátky za těch uplynulých, v tuto chvíli, devět let, je některý z těch devíti vítězů nějaký, o kterém by se dalo říct, že by měl vstoupit do nějaké pomyslné síně slávy?

Z těch devíti ročníků už se myslím dá vysledovat určitá tendence, nominace, které se do ankety za ty roky probíjaly, ukazují zajímavé a v některém aspektu se opakující aspekty, které je potřeba v regulaci podnikání zohledňovat. Jedním z důležitých a opakujících se pozitivních aspektů v nových předpisech je vytváření infrastruktury pro podnikání, nové podnikatelské příležitosti. Tedy příklad regulace, která je vlastně pozitivní a která tak trochu ruší jednoduchý stereotyp, že každá regulace je špatná. Existuje tedy řada příkladů regulace, která tím, že vytvoří nějaká pravidla, nějakou infrastrukturu, podnikání podporuje. A v této souvislosti mě napadá novela informačního zákona, která vedla k tomu, že česká veřejná správa otevřela a nabídla ve strojově čitelném formátu veřejnosti včetně podnikatelů data, svoje databáze, které spravuje. Uživatelé mohou tato big data používat, analyzovat je a díky nim i přicházet s novými podnikatelskými nápady. To je podle mě příklad jednoznačně pozitivní regulace, kterou bychom se měli inspirovat.

Jaké změny nebo novinky připravujete pro desátý ročník Zákona roku?

Je jich hned několik, aktuálně je diskutujeme s kolegy z Deloitte a s partnery Zákona roku. Ale nerad bych prozrazoval, protože vše je to ve stádiu příprav.

Šel bych chvíli ještě k těm hlasujícím, samozřejmě by mě zajímalo, kolik hlasujících se zúčastní ankety, pokud je ta informace veřejná, a velmi mě v letošním ročníku zaujalo samostatné hlasování advokátů a samostatné hlasování členů Hospodářské komory. Lze tam vyzorovat nějaký trend, ať už v rozdílnosti těch hlasů, těch výsledků, nebo tam panuje shoda nebo případně zvažujete i do budoucna rozšíření těch samostatných hlasování do více vertikál?

Hlasů je řádově několik set každý rok a užší stratifikace hlasování proběhla letos poprvé. Z ní vyplynulo, že rozhodně zástupci nejrůznějších profesí, segmentů ekonomiky nehlasují stejně, což je mimochodem i důvod existence Nominační rady. Snažíme se při nominacích brát zřetel na nejrůznější zkušenosti lidí, pocházejících z různých oborů. Je v pořádku, že ve finále se hlasy počítají, ale když se člověk podívá více do hloubky, tak je zřejmé, že například advokáti hlasovali jinak než členové Hospodářské komory. Ale ať se každý zájemce podívá sám na <http://www.zakonroku.cz/upload/download/zakon-roku-2017.pdf>.

A rozšíření na některé jiné segmenty zvažujete nebo nezvažujete?

Ono bylo poměrně už podrobné letos, takže je potom otázka vypovídající hodnoty. Spíš tak, jak jste se ptal před chvílí, zvažujeme v rámci desátého ročníku podívat se na legislativní, nebo obecně právní podmínky pro podnikání obecně, trochu více ze široka a systematictěji. Protože smyslem Zákona roku bylo upozornit na vztah mezi kvalitou právního řádu a podmínkami pro podnikání. Mám pocit, že dnes už česká společnost ví, že tady silná souvztažnost mezi úrovní právního řádu a podnikatelskými podmínkami je, ale neví tak úplně, v stavu se teď nacházíme, jak si vedeme, co lze realisticky čekat za zlepšení, nebo kde by mohlo být daleko hůř. Chtěli bychom tedy českým podnikatelům zprostředkovat kontext a inspirovat třeba opatřeními, které mohou kvalitu českého právního řádu zlepšit i s relativně malými náklady.

Setkáváte se i s nějakými negativními reakcemi?

Žádná mě nenapadá. ●

Autor: Miroslav Chochola

Foto: archiv Tomáše Babáčka

EXPORTNÍ CENA DHL UNICREDIT

pod záštitou agentury CZECHTRADE

ročník

EXPORTUJETE?

ZVIDITELNĚTE SVÉ EXPORTNÍ ÚSPĚCHY
PODPOŘTE SVÉ PODNIKÁNÍ

Bezplatná online registrace
www.exportnicena.cz

ZAKLADATEL

GENERÁLNÍ PARTNER

PARTNEŘI

ODBORNÝ GARANT

ZÁŠTITA

POŘADATEL

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

SPOLUPRÁCE

PRAGUE
CITY GOLF

Jiří Korn:

Když golf, tak na Zbraslavi!

Na Zbraslav to mám blízko z domova. Díky tomu stihnu jak osmnáctku, tak třeba jen devítku před prací.

Navíc jsem členem místního klubu a klub je vždy srdcová záležitost. I když rád a často hraji různá hřiště, chci mít pocit, že jsem někde doma, mezi přáteli.

NOVĚ celoživotní členství DUO

Více na www.praguecitygolf.cz v sekci KLUB.

Prague City Golf s.r.o. K Radotínu 15 / 156 00 Praha 5 – Zbraslav
+420 608 495 412 / +420 212 240 873 / recepce@PragueCityGolf.cz
www.PragueCityGolf.cz

Příběh kanceláře, která slaví čtvrtstoletí

Před dvaceti pěti lety vznikla jedna z nejstarších advokátních kanceláří Císař, Češka, Smutný. Dnes má ve světě české advokacie svou významnou a nezaměnitelnou pozici. Její úspěšné působení je postaveno na hledání nových souvislostí mezi právními službami a dalšími druhy poradenství, hledání širšího kontextu. Velkou měrou se podílí na podpoře české kultury či na utváření obchodních vztahů mezi Českou republikou a Izraelem. Tato síť komplexních služeb a zájmů přináší jinou dimenzi řešení, díky níž kancelář odvádí výborné výsledky často nad očekávání svých klientů. Jaký je příběh kanceláře založené na hodnotách, tradici a profesionalitě?

Raný začátek

V roce 1989 je ze všeho nejvíc zajímavá politika. A tak možnosti, které přinesl rok 1989, uchopili naplno. Mladí doktoři práv Pavel Smutný a Jaromír Císař chtěli přispět k rodící se demokracii a věnovat se institutu, který by rozebíral její jednotlivé souvislosti. Nebylo divu, oba měli akademické zázemí, působili na Právnické fakultě UK v Praze, byli zvyklí přemýšlet v širokých souvislostech a měnící se svět je fascinoval. Nakonec ale vybudovali jednu z největších a nejrespektovanějších advokátních kanceláří na českém trhu.

Z fakulty podnikateli

Jaromír Císař se začátkem devadesátých let věnoval zejména právním dějinám, Pavel Smutný spíše mezinárodním vztahům a orga-

nizacím. „Zajímali jsme se o politiku a o vše nové, co se tehdy dělo. Nechtěli jsme zůstat stranou,“ vzpomíná Jaromír Císař. „Jasně jsem si uvědomoval, že chci naplno pracovat, ale přitom zůstat naprosto svobodný a nezávislý,“ dodává Pavel Smutný.

Platformou pro jejich práci se měl stát Institut pro studium demokracie. V rodícím se tržním prostředí ale bylo jasné, že i na takovou osvětu a zásluhou činnost potřebují peníze. „Řekli jsme si: Jsme právníci, k penězům přijdeme nejrychleji tak, že si založíme vlastní kancelář,“ popisuje Jaromír Císař a jeho slova potvrzuje i Pavel Smutný. Od začátku si představovali, že vybudují exponovanou a vlivnou firmu, její úspěch ale předčil i jejich očekávání.

Krátce po sametové revoluci poskytovali právní služby nejen advokáti, ale také komerční

právníci. Právě těmi Jaromír Císař a Pavel Smutný v prvních letech byli. Nejprve založili společně s bývalým předsedou Nejvyššího soudu a akademikem Otomarem Bočkem, který se podílel i na takzvaných rehabilitačních procesech, firmu Juris Consult. Doktor Boček ale bohužel záhy po založení kanceláře zemřel. „Nevěděli jsme, jak s tou smutnou a nepříjemnou událostí naložit. Bylo nám 32 let a potřebovali jsme k sobě někoho zkušeného. A vzpomněli jsme si na svého nejoblíbenějšího profesora,“ usmívá se Pavel Smutný.

Noblesa profesora Češky

Profesor Zdeněk Češka, bývalý rektor Univerzity Karlovy v Praze, legenda české procesualistiky a spoluautor původního návrhu občanského soudního řádu, podle něhož se v novelizovaném znění stále postupuje, pracoval v tu dobu

s doktorem Brunou. I on se ale nadchl myšlenkou svých dřívějších – a rovněž oblíbených – studentů. Rozhodl se, že jim pomůže. Alespoň v začátku a postupně se stáhne. O kultuře firmy a její provázanosti však mnohé říká to, že v kanceláři zůstal dodnes. V roce 1993 se tak zrodila advokátní kancelář Císař, Češka, Smutný. Čekaly ji ale těžké začátky.

Tři advokáti nejprve pracovali jen s jednou sekretářkou, větší jejich firma nebyla. „Nejdříve jsme vydělávali na ni a také na nájem. Byl jsem v té době ještě na fakultě, a tak jsem měl jiný příjem,“ vzpomíná s úsměvem Jaromír Císař. Tehdy sídlili v pražské Pernerově ulici. „Čekala nás dlouhá a těžká léta budování. Jen jsme investovali, neměli jsme žádnou prestiž a vlastně ani žádné významné příjmy. Ale drželi jsme spolu a věřili v budoucnost,“ říká na rovinu Pavel Smutný. Kancelář se ale záhy prosadila a začalo se jí ekonomicky výborně dařit.

Její první směřování určil zejména profesor Češka. Uměl a umí dokonale nahlédnout do myšlení soudců, a tak se logicky kancelář stala litigační. „My sami jsme se ale jako soudci chovat nemohli. Museli jsme za každou cenu hájit zájmy klienta a hledat nejlepší cesty, kterak se dobrat práva. S vědomím, že roli mnohdy hrají spíše vztahové věci než právo. Nikdy jsem se ale nedostal do situace, že bych zastupoval nehodné,“ říká profesor Češka. „Vždy jsme si také uvědomovali, že jednou z povinností advokátní kanceláře je výchova mladých advokátů. Z toho jsme nikdy neslevili,“ dodává.

Noví a noví klienti

Kancelář postupně rostla. Vedle českých klientů přicházeli i ti zahraniční, zejména z Francie a Itálie. Kancelář začala pracovat hlavně v oblasti veřejného sektoru, bankovníctví, energetiky a dopravy. „Postupně jsme se stávali dobře známými v podnikatelských a manažerských kruzích. S přesuny šéfů jsme získávali nové klienty – firmy, které řídili nově. Ty staré nám ale také zůstávaly,“ poodhaluje tajemství úspěchu Jaromír Císař. Právě on se začal výrazně objevovat v médiích – jako statečný advokát bránící stát a společnost Čepro před útoky Radovana Krejčíře a na něj napojených firem.

Původní prostory rozmachu kanceláře brzy nestačily a firma zakotvila v Dlouhé třídě. Pro budoucnost firmy byl důležitý například nástup studenta Petra Michala, který s kanceláří začal spolupracovat už v prvním ročníku fakulty, aby díky svým schopnostem stále rostl a ve 32 letech se stal jedním z nejmladších společníků velkých kanceláří na českém advokátním trhu. Klíčový

byl rovněž příchod Jana Sůry, který se rychle stal partnerem kanceláře, nebo Jakuba Hollmanna, jenž se nedávno z pozice ředitele kanceláře posunul do role partnera.

Svět jako možnost

S úspěchem kanceláře se konečně vytvořil prostor pro společníky původně zamýšlené aktivity, byť v trochu jiné podobě. Zakladatelská činnost je sice provázela od začátku, stáli například u počátků Klubu přátel opery Národního divadla, zásadní bylo ale založení nadačního fondu Bohemian Heritage Fund, který od roku 2009 podporuje ze soukromých prostředků mecenášů výjimečné kulturní počiny a snaží se pomoci navrátit znamenité české kultuře a s ní i České republice sebevědomí. I díky těmto aktivitám byla kancelář opakovaně oceněna titulem Právnická firma roku v oblasti pro bono a společenská odpovědnost.

Ve stejném roce se stal Pavel Smutný prezidentem Česko-izraelské smíšené obchodní komory. Kancelář se tak rovněž prostřednictvím těchto aktivit významně zapojila do podpory mezinárodních investic, českého exportu a obecně široké mezinárodní spolupráce.

Není náhodou, že většina současných vedoucích týmů začínala v kanceláři už na studentské nebo jiné juniorní pozici. Týmy zde existují od roku 2008 a fungují jako vlastní menší advokátní kanceláře, protože se neodlišují dle oblastí práva, ale podle klientů, pro něž pracují. Právě tím je kancelář výjimečná, nebojí se totiž dát šanci mladým a jmenovat je do pozic, na nichž by v rigidnějších strukturách čekali celá léta. „Svět předkládáme svým spolupracovníkům jako možnost. Jsme moderní advokáti, kteří chápou kontext své práce a svou práci pojmají

komplexně. Nikdy nesmíme upadnout do rutiny,“ uzavírá Pavel Smutný.

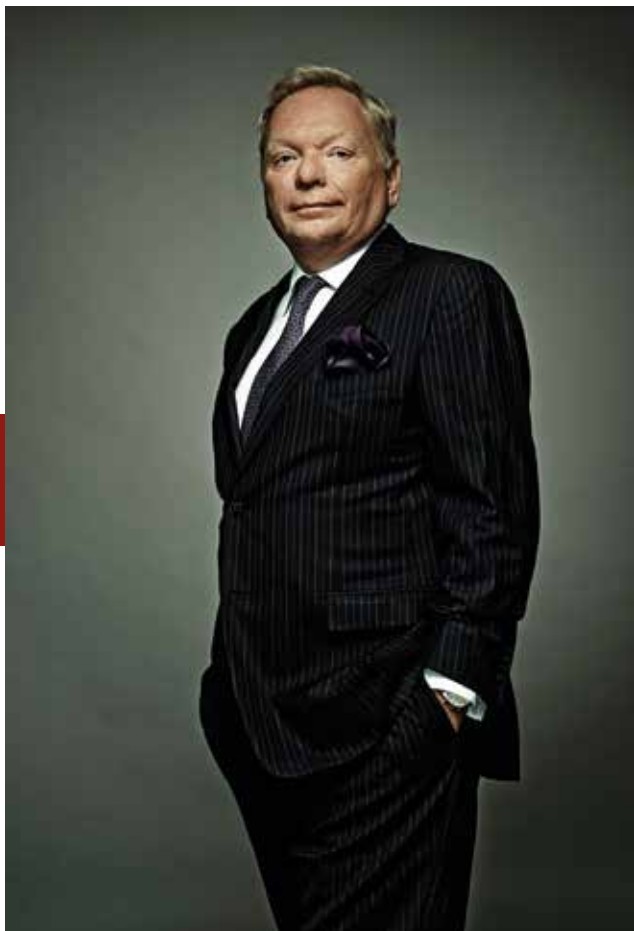
Poslední stěhování čekalo kancelář v roce 2010. Teď sídlí v exkluzivním 26. patře nejvyšší pražské budovy City Tower s výjimečným rozhledem po celé Praze.

Čtvrtstoletí od založení kanceláře

V roce 2018 oslavila kancelář 25. výročí svého založení. Stala se jednou z největších a nejprestižnějších českých advokátních kanceláří, která dbá o svou tradici, českou kulturu a společnost. Mezi její klienty patří 4 firmy z Czech Top 10 a dokladem jejího úspěšného působení v oblasti společenské odpovědnosti je skutečnost, že již po páté v řadě byla oceněna v soutěži Právnická firma roku v kategorii Pro bono a je historicky prvním laureátem Ceny za odpovědný růst v žebříčku CZECH TOP 100. ●

CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o.,
advokátní kancelář
City Tower
Hvězdova 1716/2b
140 00 Praha 4
Tel: +420 224 827 884
Fax: +420 224 827 879
e-mail: ak@akccs.cz
www.akccs.cz

JUDr. Pavel Smutný Společník a advokát

„Advokacie je jedna z vrcholných profesí, které zajišťují chod moderní společnosti.“

Pavel Smutný je společníkem advokátní kanceláře Císař, Češka, Smutný. Ve své praxi se zaměřuje zejména na mezinárodní investiční vztahy a obchodní právo. Není jen advokátem, ale také prezidentem Česko-izraelské smíšené obchodní komory, prezidentem nadačního fondu Bohemian Heritage Fund a členem několika dalších mezinárodních obchodních komor. Vystudoval Právnickou fakultu UK v Praze a absolvoval studijní stáž na pařížské Sorbonně. V minulosti rovněž působil jako externí expert v programu OECD – Nové demokracie.

Prostřednictvím nadačního fondu Bohemian Heritage Fund se advokátní kancelář Císař, Češka, Smutný významně angažuje v kultuře. Jak tento nadační fond funguje?

Nadační fond Bohemian Heritage Fund je spojením filantropické a perspektivně uvažující vůle mecenášů, kteří chápou svou činnost jako jednu z priorit osobního i společenského statusu. Tito lidé si přejí žít v kultivovanějším prostředí. Díky našemu fondu mohou vznikat úchvatné projekty, které by jinak neměly šanci vzniknout. Čím dál významnějším způsobem přispíváme k tomu, aby se v české kultuře prosazovaly prvky nadprůměrnosti a talentu. Češi si již v minulosti vydobyli své místo v umění, a učinili tak náš národ slavným, v této tradici chceme hrdě pokračovat.

Kdy jste začali uvažovat o podpoře kultury? A co bylo podnětem pro založení Bohemian Heritage Fund?

Před vznikem fondu jsme se filantropicky podíleli na řadě různých projektů. Tato činnost postupně vykristalizovala do institucionální podoby. Pro podporu uměleckých projektů

jsme se nadchli v rámci našich mezinárodních aktivit, při nichž jsme měli možnost vidět, jakým organizovaným a strukturovaným způsobem fungují podobné instituce v západních zemích, zejména ve Francii a v Itálii. Když nám bylo 50 let, řekli jsme si, že je na čase začít se zabývat svou vlastní zemí.

Jakými projekty se Bohemian Heritage Fund zabývá v současnosti?

V současné době se fond zabývá především celonárodní sbírkou na výstavbu nových varhan do svatovítské katedrály v Praze, symbolu naší vlasti, vybrat se již podařilo téměř 64 milionů korun, tedy více než tři čtvrtiny potřebné částky. V letošním roce to pak je řada skvělých uměleckých projektů, např. jubilejní 60. ročník Národního festivalu Smetanova Litomyšl.

Nejste pouze advokátem a prezidentem nadačního fondu, ale také prezidentem Česko-izraelské smíšené obchodní komory (ČISOK). Co je její činností?

ČISOK vznikla v roce 1996 z potřeby vytvořit bázi pro česko-izraelské obchodní vztahy. Mezi Izraelem a Českou republikou jsou mimořádné podmínky pro strategickou spolu-

práci a partnerství. Izraelci jsou podobně jako Češi malý velký národ světa. Máme svobodu a možnosti seberealizace, které jsme dlouhá léta neměli. Česká republika je pro Izrael zajímavou zemí zejména pro vysoce hodnocenou inženýrskou kvalifikaci Čechů. Na druhé straně české firmy spolupracující s Izraelem mají určitý etalon excelence a perspektivy.

Co je Cena Arnošta Lustiga, kterou ČISOK založila?

ČISOK rozvinula svou působnost do oblasti kulturní a celospolečenské. Členy komory nejsou pouze významné korporace, ale i význačné osobnosti veřejného života. Mezi ně patřil Arnošt Lustig, dlouholetý člen ČISOK a velmi významný spisovatel, který zemřel v roce 2011. Chtěli jsme na něj zachovat památku, a proto jsme vytvořili cenu založenou na humanistických základech, cenu heroickou určenou zcela mimořádným osobnostem, které patří do zlaté galerie a mezi národní vzory. Laureátem je každoročně osobnost, která se příkladně zasloužila o udržení a rozvoj celospolečenských hodnot, jakými jsou odvaha a statečnost, lidskost a spravedlnost. Cena začala být vnímána jako vysoce prestižní a letos byla udělena již sedmým rokem. ●

JUDr. Jaromír Císař

Společník a advokát

„Advokacie je pestré dobrodružství života, které mám možnost sdílet s klientem.“

Jaromír Císař je společníkem advokátní kanceláře Císař, Česka, Smutný. Vedle praktických právních otázek, zejména z oblasti obchodního a insolvenčního práva, se věnuje právním dějinám a v poslední době rovněž ústavnímu právu. Vedle Právnické fakulty UK v Praze absolvoval studijní stáž na pařížské Sorbonně. Není pouze advokátem, ale také insolvenčním správcem a rozhodcem. Přednáší na Právnické fakultě UK v Praze a pravidelně publikuje odborné texty.

Přednášíte dějiny práva na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Proč je pro advokátní kancelář důležité udržet vztah s akademickou sférou?

Tento vztah je významný pro každou větší kancelář. Spolu se zadáním od klienta se totiž můžete dostat k řešení problému, který doposud nebyl v praxi řešen. Pak je potřeba hledat řešení, jež má oporu v teorii a obstojí při přezkumných řízeních vyšších instancí, nebo dokonce před ústavním soudem. Tato řešení jsou často složitá, je zapotřebí dbát při řešení problému na zachování jedné normy a neporušit přitom normu druhou, což se může jevit jako neřešitelné.

Co Vás přimělo k tomu, abyste zůstal na akademické půdě?

Po absolvování Právnické fakulty Univerzity Karlovy jsem na fakultě zůstal. Učil jsem právní dějiny a teprve po revoluci v roce 1989 jsme spolu s kolegy přijali rozhodnutí založit advokátní kancelář. Advokátní praxe mě postupně začala vytrhávat z fakulty. Dnes přednáším jenom právní dějiny Francie, a zachovávám si tak vztah se svou fakultou a s kolegy, mezi nimiž mám mnoho přátel.

Proč se kancelář Císař, Česka, Smutný stala insolvenčním správcem?

Původně byla insolvenční agenda součástí naší kanceláře. K oddělení došlo, protože případů bylo již příliš. Když v roce 2008 přišla nová právní úprava, která přinesla postavení insolvenčních správců, rozhodli jsme se, že se staneme insolvenčním správcem. Dodnes v této práci pokračujeme pod hlavičkou společnosti Administrace insolventů CITY TOWER. Vždy pokud se chceme věnovat nějaké specifické oblasti, tak pro ni hledáme přiměřenou právní formu. Stejně tak tomu bylo, když jsme v roce 2009 zřídili nadační fond Bohemian Heritage Fund. Vše má své místo.

Administrace insolventů CITY TOWER je největším insolvenčním správcem v zemi. Čím se zabývá?

Většinou se jedná o případy řešení krizové situace klienta tak, aby jeho podnikání bylo co nejméně poškozeno, a to i za cenu toho, že daná podnikatelská činnost přejde z rukou původního vlastníka do rukou zcela nových. Administrace insolventů CITY TOWER je největší z hlediska počtu řešených případů.

Jedná se zejména o drobné insolvenční případy, kterých máme několik tisíc. Většinou jde o fyzické osoby nacházející se ve svízelné situaci. Pomáháme jim ven z konkurzní situace. Máme samozřejmě také případy velkých dlužníků, pro něž je potřeba vymyslet často náročné komplexní řešení.

Jak byste zhodnotil uplynulých 25 let kanceláře Císař, Česka, Smutný?

Často říkávám, že je důležitější tendence, než stav. Takže tento trvalý růst je pro mě potěšícím. Nazpět se tedy ohlídím s hrdostí a pevně věřím, že nám štěstěna bude přát i nadále. ●

JUDr. Petr Michal, Ph.D.

Společník a advokát

„Právo je nástrojem, jak pochopit systém dnešní společnosti a její fungování. Dává svobodu rozhodování a orientace ve světě.“

Petr Michal je společníkem advokátní kanceláře Císař, Češka, Smutný. Věnuje se zejména civilnímu procesu a insolvenčnímu a obchodnímu právu, řeší například náročnější insolvenční řízení. Hledá správné právní řešení napříč právními disciplínami, které odpovídá potřebám klientů a efektivně řeší jejich situaci. Postupem času totiž stoupá, podle jeho slov, potřeba kreativní aplikace práva – zlidovění práva, kterého jsme svědky, vede k naprostému opaku a jeho nesrozumitelnosti a nepřehlednosti. Není pouze advokátem, ale také insolvenčním správcem. Vystudoval Právnickou fakultu UK v Praze, na níž absolvoval i doktorské studium, má za sebou roční studijní pobyt na Humboldtově univerzitě v Berlíně. Je členem představenstva Hospodářské komory hlavního města Prahy a členem správní rady New Silk Road Institute Prague.

Jak dlouho jste v kanceláři a co pro Vás kancelář znamená?

Do kanceláře jsem nastoupil v roce 2000 jako devatenáctiletý student, neustále jsem rostl a krátce po dosažení třicítky jsem se stal jejím společníkem. Kancelář je pro mě fantastickým společenstvím lidí, které mám rád, se kterými rád a dobře spolupracuji. Dnes umíme výborně zhodnotit naši dvacetipětiletou zkušenost a proměnit ji v budování instituce, která bude přesahovat pouhou obchodní korporaci.

Jaké jsou hodnoty kanceláře Císař, Češka, Smutný?

Základní hodnotou kanceláře je samozřejmě spravedlnost. Té je však potřeba nějak dosáhnout. Na to jsme si vydefinovali šest klíčových bodů, které nám pomáhají. Hodnoty naší kanceláře proto zní: kompetentnost, kreativita, konstruktivnost, komunikace, kultivovanost a kontext. Kontextem je míněno, že kancelář působí v širším poli záběru, než aby jenom vykonávala čistou advokacii. Právníci kanceláře musí mít proto přehled nejen o právu samotném, ale musí vědět, jak se rozvíjí ekonomika, politika, věda či kultura, protože to všechno má nakonec svůj odraz v právu.

Jste místopředsedou Hospodářské komory hlavního města Prahy. Čím se tato instituce zabývá?

Hospodářská komora hlavního města Prahy je svého druhu jedinečnou institucí, která má za úkol starat se o rozvoj podnikatelského prostředí v Praze. Je pro mě místem, kde jsou fantastičtí lidé, s nimiž mohu rozvíjet pohled na svět, který není čistě advokátní a není proto tak svázaný. Díky komoře rozvíjím svůj obchodní talent a zároveň je to místo, které mě ohromně nabíjí. Hospodářská komora pro náš byznys přináší lepší pochopení vztahů v Praze a užitečnější službu našim klientům.

Jak Vás napadlo zapojit se do projektu Nové hedvábné stezky a založit New Silk Road Institute Prague?

New Silk Road Institute Prague vznikl v září roku 2015. Jeho cílem je podpora ekonomické spolupráce v rámci konceptu Nové hedvábné stezky, tedy přispívat k šíření myšlenek vzájemné spolupráce mezi evropskými a asijskými zeměmi. Institut je zároveň naší odpovědí na zrychlující se ekonomické změny a postupující globalizaci. V zásadě je to přívětivý

způsob, jak u nás můžeme přivítat, tematizovat a obsloužit důležité investice přicházející z Východu.

Co toto propojení přináší Vaší advokátní kanceláři?

New Silk Road Institute Prague naši advokátní kanceláři přináší nadhled, který potom umíme dát svým klientům a klíčové pomoci v jejich záležitostech. New Silk Road Institute Prague a projekt budování Nové hedvábné stezky je největší mezinárodní hospodářský projekt současnosti a pro nás zdrojem důležitých zkušeností. ●

Mgr. Jan Šůra Parter a advokát

„Práce advokáta nespočívá pouze v nalézání právních řešení problému, těch je vždy několik. Podstatná je schopnost vybrat z nich vhodné a správné řešení pro klienta. To bývá většinou jen jedno.“

Jan Šůra je partnerem advokátní kanceláře Císař, Češka, Smutný. Se svým týmem má na starosti klienty z vysoce regulovaných odvětví se zaměřením na oblast bankovníctví. Tento druh odborného směřování vyžaduje především detailní znalost regulačních pravidel, ale také pravidel upravujících ochranu hospodářské soutěže, včetně jejich evropského přesahu. Vedle znalosti práva je však nezbytná také orientace v tržním prostředí, ve kterém se klient pohybuje, a jeho zákonitostí, včetně aktuálních trendů.

Jakým způsobem poskytuje advokátní kancelář právní služby dnes?

Za nejvýznamnější považuji, že kancelář dokáže na své služby nahlížet jako na produkt. V advokacii to dosud není zcela běžné. Nejde totiž pouze o izolované právní rady či sepišování stanovisek, je důležité pojmut službu jako komplexní produkt s jasně danou strukturou, to je ta největší deviza. Pokud jej máte, můžete si do jeho struktury dosadit prakticky jakoukoli službu a pomoci klientovi v zásadě s čímkoli. Pokud takovýto produkt nemáte, tak vám sebevětší expertiza nebo znalost práva v dané oblasti nepomůže k tomu, abyste klientovi skutečně účinně pomohli.

Letos kancelář slaví 25. narozeniny. Vy nejste v kanceláři od jejího založení. Kdy jste do kanceláře přišel?

Letos tomu bude 10 let, co jsem do kanceláře Císař, Češka, Smutný nastoupil. Za tu dobu jsem si prošel téměř všemi pracovními pozicemi, které nabízí. Začínal jsem na recepci, pak jsem se stal právním asistentem – studentem, následně koncipientem, advokátem, vedoucím jednoho z týmů a úspěšný proces byl završen, neboť v současné době zastávám pozici partnera kanceláře.

Jak se kancelář za tu dobu změnila?

Kromě toho, že se kancelář mnohonásobně rozrostla, změnila několikrát sídlo i personální složení, tak to nejpodstatnější je, že v době mého nástupu se pomyslně završovala její první fáze, kdy jsme se dostali na špičku mezi top české advokátní kanceláře. To znamená, že se pokoušela nastavit standard služeb tak, aby odpovídal té nejvyšší lize. Posledních 10 let kanceláře pak vnímám jako snahu odlišit se od konkurence a najít si své vlastní specifické a do velké míry zatím nikým nevyužívané místo, ať už přístupem k poskytování právních služeb, nebo jejich obsahem.

Změnila se nějak koncepčně organizační struktura kanceláře?

Kultivace kanceláře samozřejmě nebyla pouze vnější. Před deseti lety byla kancelář řízena přímo společníky a zaměstnání byli přibližně dva advokáti, několik koncipientů a sekretářka. Od té doby se organizační struktura výrazně změnila. Byla přetvořena ve skvěle fungující firmu s mnoha odděleními. Vnitřní struktura byla přizpůsobena poměrně rychlému vývoji a vytvořily se specializované týmy pro jednotlivá hospodářská odvětví našich klientů.

Změnil se nějak přístup ke klientům či k poskytování právních služeb?

V době, kdy jsem v kanceláři začínal, bylo všeobecným trendem přesouvat na advokátní kancelář veškerou právní agendu, v zásadě suplovat činnost interních právních oddělení firem. V rámci snižování nákladů na právní služby se trend otočil a mnoho klientů si ve většině případů zajišťuje právní služby samo. Poptávají pouze vysoce specializované služby, které nejsou schopni zajistit sami. Tomu byla přizpůsobena struktura našich služeb a produktů, protože je velký rozdíl, když poskytujete běžnou standardizovanou službu, nebo službu, která musí být pro klienta unikátní a přínosná.

Co pro Vás kancelář znamená a jak vidíte její budoucnost?

Unikátnost kanceláře spočívá v tom, že i přes velký počet zaměstnanců a pevnou organizační strukturu je velmi přístupná od vedení kanceláře až po studenty a v zásadě komukoli, kdo o to stojí, dává příležitost dělat to, co má podle něj smysl. V jiných kancelářích jsou přísně daná pravidla, pozice a často i kariérní růst. Císař, Češka, Smutný umožňuje zaměstnancům unikátní příležitost zařadit si práci a kariéru podle sebe. Pokud si tuto unikátní vlastnost uchová do budoucna, tak nemám o její další vývoj nejmenší obavy. ●

JUDr. Jakub Hollmann

Partner a advokát

„Právo je prostředkem pochopení a řešení složitých společenských vztahů. Umožňuje rozhled a znalost dané problematiky v kontextu.“

Jakub Hollmann je partnerem advokátní kanceláře Císař, Češka, Smutný. Odborně se zaměřuje na otázky spojené s nadačním právem a správou cizího majetku. Jeho specializací jsou například svěřenské fondy a trusty, a to jak v teoretické, tak i praktické rovině. Zaměřuje se na jejich správné nastavení a fungování, a to v národní i nadnárodní úrovni. Tomuto tématu se věnoval i ve své rigorózní práci. Rozsáhle publikuje, pravidelně spolupracuje s odbornými časopisy. Dále se ve své praxi věnuje problematice compliance procesů a vnitřním vztahům v obchodních korporacích. Vedle Právnické fakulty UK v Praze vystudoval také mezinárodní vztahy.

Nedávno jste byl jmenován partnerem kanceláře. Jak vedla Vaše cesta až do této pozice?

Je to sedm let, co jsem do kanceláře přišel jako student druhého ročníku Právnické fakulty UK a pustil se do práce coby právní asistent. S rozvojem klientského portfolia a nárůstem počtu zaměstnanců přišla potřeba centrálně řízené administrativy všeho druhu, ujal jsem se toho v pozici generálního sekretáře kanceláře. Později jsem se stal ředitelem kanceláře a přibyla mi agenda finanční, personální a analytika všeho druhu. Díky týmu šikovných kolegů jsem mohl začít opouštět administrativní roli a více se věnovat klientům, jejich právní agendě a rozvoji klientského portfolia.

Před funkcí partnera jste zastával pozici ředitele kanceláře. Jak se za tu dobu kancelář proměnila?

Kancelář se mění každý rok. Právní týmy se neustále zdokonalují, lidé získávají stále nové zkušenosti v často velmi složitých kauzách. Odbornost a kvalita výstupů je na vysoké úrovni. Lidé na sobě pracují, protože chtějí, sledovat to je pro mě velká radost. Máme řadu aktivit i mimo čisté poskytování právních služeb. Především jde o nadační fond Bohemian Heritage Fund, i díky

němu se kancelář stala pětikrát právníčkou firmou roku v kategorii společenské odpovědnosti a pro bono. Projekty z oblasti podpory kultury jsou každým rokem ambicióznější a mají podstatný společenský přesah. Kancelář se začala věnovat řadě nových zahraničních témat a příležitostí, to ji posouvá vpřed a lidé s touto agendou odborně stále rostou. Systematika práce v jednotlivých týmech je dnes organizována na takové úrovni, že se klient k požadovanému výstupu dostane ve velmi rychlém čase.

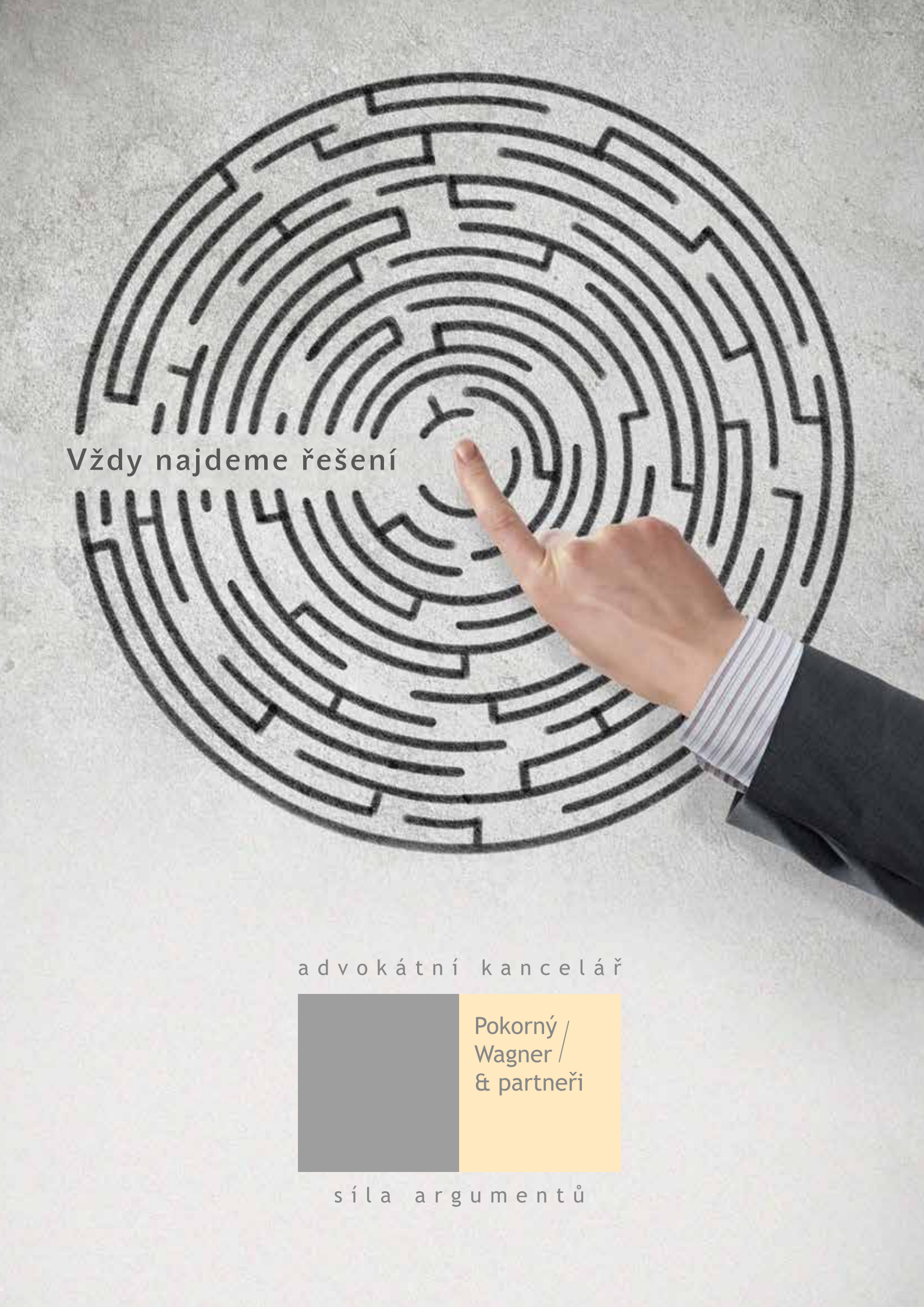
S jakou vizí a ambicí se ujímáte funkce partnera kanceláře?

Pozice partnera kanceláře s sebou nese nároky na vysokou kvalitu a výsledek. Lhal bych, kdybych řekl, že se má práce příliš nezmění. Musí se dále rozvíjet. Je to důvěra vlastníků kanceláře, ale pochopitelně také očekávání rozvoje portfolia. Především je nutné pochopit klienta, jeho potřebu a cíle, kterých chce dosáhnout. Rád bych systematiku, rozvoj jednotlivých témat a zkušenosti přenášel na kolegy, se kterými pak bude síla kanceláře při řešení právních témat pro klienty ještě vyšší. Každý vedoucí advokát, partner nebo společník posouvá své zkušenosti dále. To je hodnota, která má svůj velký smysl. Kancelář se tak stává silným společenstvím. Ambicí je, tomuto společenství pomoci zdárně řešit právní

problémy a pomoci klientům s tématy, která mají mnohem širší nežli pouze právní kontext. V kanceláři působí řada šikovných a ambiciózních advokátních koncipientů, mou prací bude umožnit i jim, aby mohli odborně růst na jednotlivých kauzách.

Osobně se věnujete tématu svěřenských fondů. V čem vidíte největší potenciál pro klienty?

Klient získá výhodu především ve flexibilitě a ochraně svého majetku před nepředvídatelnými událostmi života. Máme expertizu a zkušenost, to nás odlišuje od velké části trhu. Pokud se klient rozhodne pro uspořádání majetku ve svěřenském fondu, může svůj majetek ovládat na desítky let po svém odchodu ze světa. Důležitá je jen vize a přání zůstavitele, zbytek se narýsuje. V současné době neexistuje žádný podobný institut, který by tolik dbal na přání původce majetku. Svěřenský fond má řadu výhod, kterými lze modifikovat dědictví, společné jmění manželů, ochranu majetku před útoky všeho druhu. Lidé v naší zemi to již začínají vnímat a o svěřenské fondy se zajímají. Nevidím jediný důvod, proč by za pět let neměl být svěřenský fond součástí běžného přemýšlení o majetkovém uspořádání v českých rodinách. Otázkou tedy není zda, ale pouze kdy. ●

A hand in a business suit sleeve points its index finger towards the center of a large, circular, black-and-white maze drawn on a light-colored wall. The maze is complex, with many paths and dead ends. The hand is positioned on the right side of the frame, pointing towards the center of the maze. The text "Vždy najdeme řešení" is written in a dark, sans-serif font to the left of the hand, partially overlapping the maze's lines.

Vždy najdeme řešení

a d v o k á t n í k a n c e l á ř

Pokorný /
Wagner /
& partneři

s í l a a r g u m e n t ů

PRK PARTNERS / ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ 25 LET

Při podnikání může riziko číhat na každém kroku.

Spolehněte se proto na podporu jedné z dlouhodobě
nejoceňovaných právnických firem střední Evropy.

Chraňte své zájmy s těmi nejlepšími.

CHAMBERS
EUROPE
AWARDS
for Excellence
2013
WINNER

CHAMBERS
EUROPE
AWARDS
for Excellence
2014
WINNER

www.prkpartners.com
Prague / Bratislava / Ostrava

Rozhodčí komise spolku

Spolkové právo zpravidla nebývá centrem pozornosti právnické veřejnosti, přesto nelze jeho význam podceňovat. V České republice v současnosti působí více než 80 tisíc spolků, přičemž řada z nich spravuje rozsáhlé majetky nebo rozhoduje o významných právech svých členů (např. sportovní asociace, organizace sdružující podnikatele v určitých sektorech průmyslu, vlivné veřejně prospěšné organizace apod.).

Zatím největší rozruch v oblasti spolkového práva přinesl nový občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb.), který nejenže transformoval poměrně útlou úpravu občanských sdružení z počátku 90. let do regulérní úpravy právnických osob korporálního typu (spolků), ale zavedl i celou řadu neotřelých novinek. Jednou z nich je i znovuzavedení rozhodčí komise spolku, tedy institutu, který byl na našem území znám do roku 1951 (jako spolkový rozhodčí nebo smírčí soud) a díky kterému mohly spolky rozhodovat o svých vnitřních sporech se závazností exekučního titulu.

Cílem tohoto příspěvku je představit základní charakteristiku této novinky a shrnout její základní výhody a nevýhody, které by měly spolky zvažující její zavedení zohlednit.

Co je vlastně nového?

Vnitřní struktura orgánů spolku není tradičně vázána žádnými striktními pravidly. Kromě statutárního orgánu (např. výbor spolku) a nejvyššího orgánu (např. členské schůze), které je třeba zřídit vždy, si tak spolky mohou zřídit v podstatě jakýkoli orgán s libovolným označením i rozsahem kompetencí. Ustanovení § 265 nového občanského zákoníku zakotvující možnost zříze-

ní rozhodčí komise spolku, která má řešit „sporné záležitosti náležející do spolkové samosprávy v rozsahu určeném stanovami“, tak v tomto směru nepůsobí nijak radikálně; ostatně řada spolků (zejména sportovních asociací) si podobné orgány zřídila již dávno před účinností nového občanského zákoníku i bez výslovné opory v zákoně. Za radikální však lze označit účinky, které rozhodnutí tohoto (fakultativního) orgánu může mít; nově se na něj totiž hledí jako na přímo vykonatelný rozhodčí nález. Zatímco doposud tedy byla rozhodnutí rozhodčích orgánů spolku vykonatelná pouze uvnitř spolku vlastními prostředky (např. udělením zákazu účasti na spolkových akcích), nově lze přistoupit k jejich exekuci rovnou, bez nutnosti absolvování předchozího nalézacího soudního řízení. Pokud tedy například člen spolku dluží spolku členské příspěvky, může být rozhodnutí rozhodčí komise spolku v této věci exekučním titulem, na základě kterého soudní exekutor tento dluh pro spolek vymůže.

Výhod je ale mnohem více. Podání žaloby k rozhodčí komisi spolku má stejné účinky jako podání rozhodčí žaloby. Dochází tak například k přerušení běhu promlčecích lhůt sporných nároků a vzniku překážky zabraňující, aby bylo o stejné věci zahájeno soudní řízení (překážka litispendence),

popř. aby se stejnou věcí zabýval soud poté, co už o ní bylo rozhodnuto rozhodčí komisí spolku (překážka rei iudicatae). Stejně tak pokud by se účastník sporu rozhodl podat žalobu namísto k rozhodčí komisi rovnou k soudu, může žalovaný namítat (obdobně jako při existenci rozhodčí doložky) nedostatek pravomoci soudu k projednání věci a takové řízení by muselo být zastaveno. Další nespornou výhodou je i omezená možnost přezkumu rozhodnutí rozhodčí komise ze strany soudu. Zatímco rozhodnutí jakéhokoli jiného orgánu spolku může soud přezkoumat z hlediska jeho souladu se zákonem i stanovami, rozhodnutí komise spolku může být přezkoumáno (a následně zrušeno) v podstatě pouze z procesních důvodů (např. pokud ve věci rozhodoval podjatý rozhodce); z hlediska svého meritorního obsahu pak může být toto rozhodnutí zrušeno pouze výjimečně, pokud by odporovalo dobrým mravům nebo veřejnému pořádku.

Jak se rozhodčí komise spolku pozná?

Ačkoli se mezi právnickou veřejností objevily názory, že s účinností nového občanského zákoníku se rozhodčími komisemi spolku staly všechny orgány spolků, které se tak (nebo podobně) jmenují nebo mají obdob-

nou funkci, považujeme tento výklad za nesprávný.

Základní podmínkou zřízení rozhodčí komise spolku (pokud mají mít její rozhodnutí výše popsané účinky) je výslovné zakotvení tohoto orgánu ve stanovách spolku. Příslušné znění stanov přitom nesmí vzbuzovat jakékoli pochyby o tom, že se jedná o zřízení rozhodčí

zení. Jejímí členy musí být minimálně 3 plně svéprávné, plnoleté a bezúhonné osoby, které nejsou zároveň členy statutárního orgánu spolku. Za bezúhonné se přitom v souladu se zákonem o rozhodčím řízení považují osoby, které nebyly pravomocně odsouzeny za trestný čin (resp. na které se tak hledí). Z praktického hlediska je přitom třeba brát ohled i na určité kvalifikační předpoklady členů rozhodčí komise, neboť ti musí být při svém rozhodování schopni důsledně aplikovat pravidla řízení vyplývající ze stanov i ze zákona o rozhodčím řízení; výsledkem jejich práce pak musí být rozhodnutí, které by mělo zpravidla obsahovat přezkoumatelné odůvodnění, poučení o opravných prostředcích a především exekutovatelný výrok. V opačném případě by se spolek vystavoval vysokému riziku pozdějšího rušení těchto rozhodnutí ze strany soudu a tedy i celkové nefunkčnosti tohoto řešení sporů.

Nevýhody?

Jak je patrné z výše uvedeného, zavedení rozhodčí komise spolku není ideálním řešením pro všechny spolky. Naopak. Pro velkou část spolků by bylo zavedení tohoto orgánu zbytečně rizikové, neboť by podstatným způsobem omezilo jejich přístup (resp. přístup jejich členů) k nestrannému soudu a kladlo by na ně příliš vysoké nároky na výběr vhodných členů tohoto orgánu (zejména z hlediska jejich nestrannosti a odborné kvalifikace). Jiné skupině spolků by zase zavedení tohoto orgánu nepřinášelo žádné výhody, neboť u nich dochází pouze k minimálnímu počtu sporů, resp. dokážou svá rozhodnutí dostatečně efektivně vymáhat vlastními vnitrospolkovými nástroji.

Ovšem i spolky, kterým se může jevit zavedení rozhodčí komise jako výhodné, by měly své rozhodnutí řádně zvážit. Důvodem je v první řadě nedostatek aplikační praxe právní úpravy tohoto institutu. Ačkoli se lze v tomto směru do jisté míry inspirovat poměrně bohatou prvorpublikovou judikaturou, je budoucí přístup soudů k této problematice zatím velkou neznámou. Výkladových otázek je přitom více než dost. Například není dostatečně zřejmé, kde leží hranice mezi tím, co spadá do rozsahu spolkové samosprávy, a může být tedy rozhodčí komisí spolku rozhodováno, a co nikoli. Pokud by například uplatňoval spolek proti svému členovi pokutu za to, že nenastoupil ke sportovnímu utkání (v rámci sportu, který spolek zaštiťuje), je zřejmé, že tento vztah lze do spolkové samosprávy zařadit. Pokud by však stejný spolek uplatňoval proti stejnému členovi pokutu za

nesplnění poradenské smlouvy (týkající se sportu, který spolek zaštiťuje), není již zařazení do oblasti spolkové samosprávy zcela jednoznačné. Dále není například zřejmé, do jaké míry budou soudy lpět na systému dostatečně transparentního a nestranného jmenování členů rozhodčí komise. Pokud by tak byli například tito členové jmenováni (a odvoláváni) bez jakýchkoli omezení výhradně statutárním orgánem spolku, je otázkou, zda by bylo možné zaručit jejich dostatečnou nestrannost v případě rozhodování sporů mezi spolkem a jeho členy.

Právní nejistota ohledně otázek tohoto typu podle našeho názoru zvyšuje riziko pozdějšího rušení rozhodnutí rozhodčí komise, a tedy i snižuje efektivitu tohoto způsobu rozhodování sporů. Je přitom třeba zohlednit, že zrušení těchto rozhodnutí se lze domáhat téměř po neomezenou dobu (byť na základě omezených důvodů; k tomu viz výše), neboť návrh na zrušení rozhodnutí rozhodčí komise lze podat nejenom do 3 měsíců od jeho doručení účastníkovi sporu, ale i později v rámci již zahájené exekuce. Vydaná rozhodnutí rozhodčí komise by tak mohla být ohrožena i pozdějšími změnami judikatury, jako k tomu došlo v minulosti například u rozhodčích doložek sjednaných ve prospěch ad hoc rozhodčích center.

Shrnutí

Jak vyplývá z výše uvedeného, zavedení rozhodčí komise spolku představuje nepochybně výrazné posílení spolkové autonomie, díky kterému získaly spolky k dispozici nástroj kombinující výhody samostatného rozhodování vnitřních sporů a možnosti využití exekutivního výkonu těchto rozhodnutí. Pokud se však spolky pro zavedení tohoto orgánu rozhodnou, měly by počítat s poměrně vysokými nároky na kvalitu řízení (a rozhodování) tohoto orgánu, stejně jako s určitou nejistotou ohledně budoucí aplikační praxe relevantní právní úpravy. Rozhodnutí o zavedení tohoto orgánu by tak dle našeho názoru mělo být založeno na důkladné analýze dopadů této změny a zároveň i na určité uvážlivosti z hlediska rozsahu svěřených pravomocí. ●

Dušan Sedláček, partner
Adam Forst, advokát
HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

HAVEL & PARTNERS
ÚSPĚCH SPOJUJE

komise ve smyslu § 265 občanského zákoníku. Pokud by byl pro tyto pochyby prostor, je třeba se vždy přiklonit k názoru, že rozhodčí komise v uvedeném smyslu zřízena nebyla. Důvodem tohoto restriktivního výkladu je především ta skutečnost, že zřízení rozhodčí komise spolku podstatným způsobem omezuje ústavní práva členů spolku v přístupu k soudu; jejich souhlas s tímto omezením udělený prostřednictvím stanov spolku tak musí být dán zcela jednoznačně. Z tohoto důvodu lze z klasifikace rozhodčí komise v podstatě vyloučit všechny orgány spolků, které se sice po 1. 1. 2014 svou funkcí nebo označením rozhodčí komisí podobají, nicméně byly zřízeny ještě v době, kdy nebylo možné zavedení rozhodčí komise spolku (ve smyslu § 265 nového občanského zákoníku) předpokládat.

Pokud je rozhodčí komise ve stanovách dostatečně zakotvena, je dále pro její řádné zřízení třeba zapsat do spolkového rejstříku její název, členy a doručovací adresu. Jedná se sice pouze o deklaratorní zápis, který není podmínkou jejího vzniku, nicméně případnou neexistenci tohoto zápisu lze ve sporných případech vykládat jako projev vůle spolku nezřizovat rozhodčí komisí spolku ve smyslu § 265 nového občanského zákoníku.

Poslední nezbytnou podmínkou zřízení rozhodčí komise je její vhodné personální obsa-

Nová pravidla v boji proti vyhýbání se daňovým povinnostem právnických osob

Novou úpravu pravidel pro odpočitatelnost tzv. výpůjčních výdajů (tj. finančních výdajů, typicky úroků z úvěrů, zápůjček, dluhopisů či jiných výdajů na finanční nástroje; „Výpůjční výdaje“) na úrovni práva Evropské unie zavádí směrnice Rady EU proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem (Anti-Tax Avoidance Directive) č. 2016/1164 (dále jen „Směrnice“). Účelem přijetí Směrnice bylo zejména zvýšení průměrné úrovně ochrany proti agresivnímu daňovému plánování v rámci vnitřního trhu EU.¹ Toto se týká zejména těch právnických osob v celé EU, které jsou součástí podnikatelských skupin a při výpočtu daně z příjmu odpočítávají velký obnos Výpůjčních výdajů. Odpočty Výpůjčních výdajů budou na základě transpozice Směrnice značně omezeny.

Na základě Směrnice dne 2. února 2018 předložilo Ministerstvo financí České republiky návrh změny zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“), která má za úkol právě transpozici Směrnice (dále jen Novela). Novela upravuje omezení uznatelnosti nadměrných Výpůjčních nákladů v České republice.

Dosavadní úprava uznatelnosti Výpůjčních výdajů v České republice

Doposud upravoval ZDP omezení uznatelných Výpůjčních výdajů mezi spojenými osobami prostřednictvím tzv. pravidel

nízké kapitalizace. Ustanovení § 25 odst. 1 pís. w) ZDP se však vztahuje pouze na kapitálově či jinak spřízněné osoby, kdy Výpůjční výdaj se stává neuznatelným, je-li poskytován mezi takto spojenými osobami a takový výdaj je vyšší než šestinásobek, resp. přesahuje-li čtyřnásobek výše vlastního kapitálu u jiných příjemců finančního nástroje.²

Dle Nejvyššího správního soudu České republiky je smyslem tohoto ustanovení „zabránit přesouvání prostředků, jež by jinak podléhaly dani z příjmů, z jednoho z ovlivňovaných subjektů na druhý subjekt tak, že prvním z nich bude druhým poskytnut vysoký úvěrový rámec, z čehož pro něj zároveň vyplyne povinnost platit

druhému subjektu relativně velké částky na úrocích.“³

Přístupy Směrnice

Směrnice nově zavádí omezení odpočitatelnosti Výpůjčních výdajů v rámci výpočtu daně z příjmu některých právnických osob pro tzv. „skupiny“. Členem skupiny je (i) daňový poplatník, který je součástí konsolidované skupiny pro účely účetního výkaznictví,⁴ (ii) poplatník, který má přidružený podnik⁵ či (iii) poplatník, který má stálou provozovnu.⁶ Mimo skupinu tedy stojí poplatník, který zejména není ovládající či ovládanou osobou či jinak propojeným subjektem, ať už přímo či nepřímo. Důvodem je zejména to, že u takových

právnických osob není důvod domnívat se, že by se jakkoliv snažily prostřednictvím úvěrů optimalizovat své daně z příjmu.

Směrnice stanovuje limit pro odpočitatelné Výpůjční výdaje na maximální úrovni 30 % tzv. EBITDA poplatníka (tj. daňového provozního zisku před úroky, zdaněním a odpisy). Směrnice nicméně dává vnitrostátní úpravě možnost stanovit tuto hranici rovněž pevnou částkou, a to do výše 3 mil. eur (tedy cca 80 mil. Kč). Členským státům je tedy umožněna transpozice Směrnice s alternativním limitem odpočtu Výpůjčních výdajů.

Směrnice pak dává členským státům také možnost vyjmout z oblasti působnosti dané právní úpravy dříve uzavřené úvěry (tj. před 17. 6. 2016), úvěry na financování dlouhodobých projektů v oblasti veřejné infrastruktury nebo pokud člen konsolidované skupiny prokáže, že jeho poměr vlastního kapitálu k celkovým aktivům je stejný nebo vyšší než úroveň celé skupiny při splnění dalších podmínek dle čl. 4 odst. 5 Směrnice.

Navrhovaná úprava ZDP

Přístup Novely je ve vztahu ke znění Směrnice extenzivní, co se týká základních podmínek pro výpočet odpočitatelných Výpůjčních výdajů. Výpůjčními výdaji tedy bude vyšší z částek 80 mil. Kč nebo 30 % daňového zisku (EBITDA). Od výpůjčních výdajů se odečtou zdanitelné výpůjční příjmy za dané účetní období.⁷ Má-li tedy právnická osoba také příjmy z úvěrů či jiné příjmy z obdobných závazků, pak se výše Výpůjčních výdajů

o tyto částky před zkoumáním jejich daňové uznatelnosti odečte. Je-li pak tato částka nižší než 80 mil. Kč nebo 30 % z daňového zisku (EBITDA) právnické osoby je možné odečíst celou částku.

Uznatelnými Výpůjčními výdaji nadále nebudou ty výdaje příslušné právnické osoby, které nejsou uznatelné dle výše uvedených pravidel nízké kapitalizace a dalších pravidel dle ZDP.⁸

Dále je třeba podotknout, že Novela z působnosti pravidel pro omezení uznatelnosti nadměrných Výpůjčních výdajů vyňala zejména banky, spořitelny a úvěrová družstva, pojišťovny apod. Ustanovení obsažená v Novele se na ně nepoužijí pouze jako na poplatníky daně, tedy při výpočtu jejich daně z příjmu. Jsou-li však věřiteli, započítávají se úroky, které tyto vyňaté subjekty inkasují do Výpůjčních výdajů ostatních poplatníků bez omezení. Obdobně jako Směrnice, vymezuje Novela také výjimku pro poplatníky, kteří nemají přidruženou osobu,⁹ stálou provozovnu¹⁰ či povinnost podrobit se sestavení konsolidované účetní závěrky.¹¹

Novela tedy neváže působnost pravidel o omezení uznatelnosti nadměrných Výpůjčních nákladů na to, komu je výdaj (zpravidla úrok) placen, tedy na osobu věřitele, ale na osobu dlužníka. Je-li tento dlužník ovládající či ovládanou osobou nebo má-li povinnost podrobit se sestavení konsolidované účetní závěrky, vztahuje se na něj úprava Novely ZDP bez ohledu na to, jestli mu tyto Výpůjční výdaje vznikají ze vztahů se spojenými osobami (viz pravidla nízké kapitalizace) či nikoliv.

Závěr

Pokud novela Ministerstva financí projde legislativním procesem, budou si příslušné právnické osoby patřící typicky do koncernů či jen mající přidružené osoby (ovládající či ovládané), muset dát pozor na novou regulaci uznatelnosti Výpůjčních výdajů a přizpůsobit jí své závazky. Je vysoce pravděpodobné, že tyto právnické osoby budou nadále řešit pravidla nízké kapitalizace. Tyto právnické osoby tedy budou muset společně s testem nízké kapitalizace ve vztahu typicky k úvěrům a poskytovaným spojenými osobami nově podstoupit test nadměrných Výpůjčních nákladů, kde se hledí na nástroj, nikoliv na status věřitele. Právní úprava § 23e a 23f ZDP, obsažená v Novele, by měla být účinná od 1. ledna 2019 a vzhledem k tomu, že Ministerstvo financí netransponovalo výjimku pro závazky uzavřené před 17. červnem

2016, dopadne Novela rovněž na k tomuto datu platné a účinné závazky příslušných právnických osob. ●

Mgr. Jiří Marek, LL.B., advokát

Mgr. Jan Lexa, advokátní koncipient

ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

ŘANDA HAVEL ■ LEGAL

Poznámky:

- ¹ Viz. Preambule Směrnice.
- ² Dle § 25 odst. 1 pís. w) „přesahuje šestinásobek výše vlastního kapitálu, je-li příjemcem úvěrového finančního nástroje banka nebo pojišťovna, nebo čtyřnásobek výše vlastního kapitálu u ostatních příjemců úvěrových finančních nástrojů.“
- ³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 7. 11. 2007 sp. zn. 2 Afs 165/2006-114.
- ⁴ Ve smyslu Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS Text s významem pro EHP.
- ⁵ Dle čl. 2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 se jedná o „podnik, v němž má účast jiný podnik a na jehož provozní a finanční politiku má tento jiný podnik podstatný vliv. Má se za to, že podnik uplatňuje podstatný vliv v jiném podniku tehdy, jestliže v něm drží nejméně 20 % hlasovacích práv jeho akcionářů či společníků“.
- ⁶ Dle čl. 3 pís. c) Směrnice Rady 2003/49/ES ze dne 3. června 2003 o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států se jedná o „Trvale umístěné zařízení určené k podnikání, jež se nachází v členském státě a jehož prostřednictvím je zcela nebo zčásti vykonávána činnost společnosti jiného členského státu.“
- ⁷ Čl. I bod 22. Novely, navrhovaný § 23e odst. 1 a 2 ZDP.
- ⁸ ust. § 25 odst. pís. w), zk), zi) ZDP.
- ⁹ § 22 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- ¹⁰ § 22 odst. 2 ZDP.
- ¹¹ § 22 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

**Rozumíme Vaší profesi.
Do posledního paragrafu.**

Radíme klientům s pojištěním již 25 let. Spolehlivě a v jejich zájmu.

Jsme rodinná firma, která si cení profesionality, hodnot, individuálního a vstřícného přístupu ke klientům. Posoudíme možná rizika Vaší profese a přineseme efektivní řešení pojištění ve všech potřebných oblastech. Zároveň využijeme své velikosti a pozice největšího nezávislého poradce k vyjednání těch nejlepších podmínek pro Vás.

- Vždy hájíme Vaše zájmy a hledáme to nejvýhodnější řešení
- K dispozici je Vám zkušený tým specialistů
- Poradíme Vám s likvidací pojistných událostí
- Zajistíme Vám výhodné profesní i soukromé pojištění
- Rádi pro Vás zpracujeme nezávaznou nabídku pojištění

Akvizice optikou současné právní úpravy zadávání veřejných zakázek

Nedávné rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“), resp. navazující rozhodnutí předsedy Úřadu v řízení o rozkladu ve věci týkající se nabytí majetkové účasti (podílu) v obchodní společnosti ze strany zadavatele, odhalilo nejednoznačnost problematiky akvizic z pohledu právní úpravy zadávání veřejných zakázek a vyvolalo řadu otázek s tím spojených – závěry, k nimž v dané věci dospěl předseda Úřadu (resp. příslušná rozkladová komise), byly totiž zcela odlišné od prvostupňového rozhodnutí Úřadu. Rozpor nastal při posuzování otázky, zda mj. koupě akcií, pohledávek či závodu (nebo jeho části) naplňuje znaky veřejné zakázky ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“). Vyhodnocení této otázky má přitom zásadní význam pro určení, zda je zadavatel povinen při realizaci akvizičních záměrů postupovat podle ZZVZ či nikoliv.

Zodpovězením výše uvedené otázky se Úřad¹ a potažmo předseda Úřadu (resp. rozkladová komise)² zabývali v souvislosti s návrhem na přezkoumání úkonů zadavatele – Libereckého kraje, jenž prostřednictvím oznámení o dobrovolné průhlednosti ex ante (uveřejněním ve Věstníku veřejných zakázek) oznámil svůj záměr nabýt výlučnou majetkovou účast (podíl) ve společnosti zajišťující veřejnou službu v přepravě cestujících v autobusové dopravě, a to mimo zadávací řízení dle ZZVZ.

V rámci řízení o návrhu na přezkoumání postupu zadavatele Úřad zvažoval, zda zamýšlená akvizice představuje veřejnou zakázku – konkrétně veřejnou zakázku na dodávky. Vyšel přitom z definice obsažené v § 14 odst. 1 ZZVZ. Ta vymezuje veřejné zakázky na dodávky jako veřejné zakázky,

jejichž předmětem je pořízení věcí, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil.

V této souvislosti Úřad v rámci prvostupňového rozhodnutí dospěl k závěru, že za dodávku nelze považovat všechny věci, tak jak jsou vymezeny v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“). Platná právní úprava totiž za věc považuje vše, co je odlišné od osoby a slouží potřebě lidí (§ 489 OZ). Pojem věc je však podle původní úvahy Úřadu potřeba vykládat eurokonformně – tj. v souladu se zadávacími směrnicemi,³ jejichž obsah byl transponován do českého právního řádu právě prostřednictvím ZZVZ. Předmětné směrnice přitom v souvislosti s dodávkami užívají výrazu „výrobek“ (nikoliv „věc“, tj. pojem užívaný v ZZVZ), jenž je nepochybně užšího významu než pojem „věc“ ve smyslu OZ, a proto právě pojem

„výrobek“ ve smyslu zboží (nikoliv jakákoliv věc) má dle původní úvahy Úřadu představovat předmět veřejné zakázky na dodávky. V důsledku aplikace užšího výkladu pojmu věc dle § 14 odst. 1 ZZVZ Úřad v prvostupňovém rozhodnutí uzavřel, že nabytí akcií/pohledávek/závodu není veřejnou zakázkou, a to právě z důvodu, že akcie/pohledávky/závod nejsou výrobkem. Tudíž ani postup zadavatele, který poptával nabytí obchodního podílu mimo režim ZZVZ, nebylo možné podle původní úvahy Úřadu označit za odporující zákonu.

Naproti tomu druhostupňové rozhodnutí vyhodnotilo nastíněnou otázku odlišně. Předseda Úřadu konstatoval, že unijní úprava nebrání vnitrostátním zákonodárcům jít nad rámec směrnic a přijmout národní úpravu, jež bude přísnější, než vyžadují směrnice. S odkazem na důvodovou zprávu a s důrazem

na jazykový výklad zákona předseda v rámci svého rozhodnutí uvedl, že zákonodárce si byl vědom odlišnosti pojmů „výrobek“ a „věc“, přičemž pojem věc do ZZVZ zařadil s ohledem na jeho vymezení v OZ. Úmyslem zákonodárce tak dle druhostupňového rozhodnutí bylo vymezit předmět veřejných zakázek přísněji, než je vymezen směrnicí, a tuto jeho vůli je třeba respektovat. V rámci řízení o rozkladu bylo tedy rozhodnuto, že Úřad svým závěrem, že úplatné nabytí akcií/pohledávek/závodu není veřejnou zakázkou na dodávky, nesprávně vyložil znění § 14 odst. 1 ZZVZ.

Ačkoliv se s ohledem na jazykový výklad zákona zdá závěr předsedy Úřadu na první pohled správný, nelze pominout, že je do jisté míry v rozporu se zavedenou praxí a také nemožno přehlížet důsledky, jež s sebou přináší (k tomu viz níže). V návaznosti na toto rozhodnutí předsedy Úřadu zaznívají názory, že je v rozporu se smyslem a účelem zákona a že akvizice by měly být z působnosti zákona vyňaty. Je proto na místě položit si otázku, zda zařazením pojmu „věc“ do definice dodávky zákonodárce tyto účinky skutečně zamýšlel a zda jsou v souladu se smyslem a účelem právní úpravy. V této souvislosti si dovoluji stručný exkurs do vývoje pojmu „dodávky“ ve vztahu k veřejným zakázkám.

Vymezení předmětu dodávek v předchozí právní úpravě

Při posouzení otázky, zda je koupe akcií/pohledávek/závodu veřejnou zakázkou, je nepochybně nutné vyjít z definice veřejné zakázky. Podle ustanovení § 7 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZ“), byla veřejnou zakázkou zakázka realizovaná na základě smlouvy uzavřené zadavatelem, jejímž předmětem bylo úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. Ustanovení § 8 ZVZ pak označovalo za veřejnou zakázku na dodávky ty veřejné zakázky, jejichž předmětem bylo pořízení věci. Pro pojem věc ZVZ dále zavedl legislativní zkratku „zboží“.

Samotný ZVZ přitom transponoval (dnes již neúčinné) evropské zadávací směrnice,⁴ které při definici veřejných zakázek na dodávky hovořily o pořízení výrobků.

Z výše uvedeného plyne, že již při definici dodávek v ZVZ se znění české úpravy odchýlilo od unijní předlohy užitím termínu „věc“ namísto termínu „výrobek“, byť zákonodárce do ZVZ zavedl legislativní zkratku „zboží“, ze

kteří lze nepřímou usuzovat na záměr zákonodárce setrvat u rozsahu dodávek, jak jej vymezovala směrnice.

V této souvislosti je rovněž na místě upozornit, že pojmem „věc“ se v době přijetí ZVZ dle tehdejšího občanského zákoníku rozuměly hmotné předměty a ovladatelné přírodní síly. Nehmotné předměty, tedy např. práva, nebyly věcí v právním smyslu. Toto vnímání pojmu „věc“ reflektovala a akceptovala i důvodová zpráva k § 8 ZVZ, která uvádí: „Dodávkou podle zákona je pořízení věci v právním slova smyslu. Za věci se považují věci movité, věci nemovité a dle obecné právní teorie rovněž ovladatelné přírodní síly“. Pokud bychom tedy za účinnosti ZVZ vyšli z definice veřejných zakázek na dodávky a pojem věc zde užitý vykládali (v souladu s důvodovou zprávou) ve smyslu občanského zákoníku platného v době vzniku ZVZ, došli bychom k závěru, že nabytí práv nebo jiných majetkových hodnot nepředstavovalo podle ZVZ veřejnou zakázku na dodávky – neboť předmětem dodávek byly pouze „movité a nemovité věci a ovladatelné přírodní síly“, nikoliv práva nebo jiné majetkové hodnoty. Jde-li o akcie (coby cenné papíry), na tyto se sice vztahovala ustanovení o věcech movitých,⁵ nicméně ZVZ obsahoval v ustanovení § 18 odst. 2 písm. b) výjimku z působnosti zákona pro veřejné zakázky, jejichž předmětem je vydání nebo převod cenných papírů nebo jiných finančních nástrojů nebo jiné operace prováděné zadavatelem za účelem získání peněžních prostředků či kapitálu, popř. finanční služby související s takovými operacemi. Optikou předmětného rozhodnutí předsedy Úřadu lze tudíž konstatovat, že jednalo-li se o podíly a pohledávky, mohl zadavatel tyto podle ZVZ nabýt mimo zadávací řízení, neboť nebyly věcmi v právním smyslu, a tedy, jejich úplatné nabytí nepředstavovalo veřejnou zakázku (nejednalo se o dodávku, službu ani stavební práce).

Nicméně je třeba uvést, že pokud je nám známo, výše popsaný výklad (tj. výklad pojmu „věc“ podle předchozího občanského zákoníku pro účely vymezení veřejné zakázky na dodávky) nebyl takto v minulosti aplikován; aplikační praxe se držela spíše pojmu „zboží“. Pro příklad lze poukázat např. na koupi software (resp. licence), který byl považován za jinou majetkovou hodnotu (nikoliv věc) – jeho koupe byla přesto běžně uskutečňována v zadávacím řízení. Lze si přitom jen stěží představit, že by Úřad přijal shora nastíněnou argumentaci (vycházející

z vymezení pojmu „věc“ v dříve platném občanském zákoníku) a posvětil možnost nabývat software postupem mimo zadávací řízení.

S ohledem na výše uvedené je rovněž třeba upozornit, že pokud bychom pojem „věc“ v definici dodávek v ZVZ důsledně vykládali s odkazem na vymezení věci v občanském právu, měla by rekodifikace soukromého práva sama o sobě zásadní dopad na působnost ZVZ. V roce 2014 totiž došlo v souvislosti s účinností OZ k novému vymezení pojmu „věc“. Věcmi jsou od roku 2014 nově i předměty nehmotné povahy (např. práva). Analogickou aplikací argumentace předsedy Úřadu použité ve zkoumaném případě i na znění ZVZ, bychom proto museli dojít k závěru, že v roce 2014 došlo v důsledku nového občanskoprávního vymezení pojmu „věc“ k významné změně v působnosti ZVZ, a to zřejmě bez jakéhokoliv povšimnutí.

Vymezení předmětu dodávek v rámci ZZVZ

V souvislosti s novou unijní úpravou oblasti regulace veřejných zakázek byl v roce 2016 přijat nový zákon o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ), který transponoval obsah nových evropských zadávacích směrnic.

Stejně jako předchozí úprava i ZZVZ rozlišuje veřejné zakázky na dodávky, služby a stavební práce. Veřejnou zakázku na dodávky definuje § 14 ZZVZ jako veřejnou zakázku, jejímž předmětem je pořízení věci, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil. Při vymezení dodávek tedy nový zákon nadále používá pojem „věc“ (nejspíše po vzoru ZVZ), a to navzdory nové unijní úpravě, která setrvala u pojmu „výrobek“. Stejně jako tomu bylo v důvodové zprávě k ZVZ, i důvodová zpráva k ZZVZ odkazuje při výkladu pojmu „věc“ na jeho občanskoprávní vymezení.

Nelze přitom pominout, že znění § 14 ZZVZ reflektuje některé obsahové změny pojmu „věc“, jak je vymezen v OZ, když explicitně zařazuje zvířata a ovladatelné přírodní síly mezi předmět dodávek, kteréžto podle OZ věcmi nejsou. Je tedy evidentní, že zákonodárce vymezil předmět dodávek právě s ohledem na změnu definice věci v občanském zákoníku (to ostatně potvrzuje i důvodová zpráva). Usuzovat na to, zda se zákonodárce zamýšlel i nad skutečností, že věcmi jsou nově i práva spolu se všemi důsledky, které z toho pro zadávání veřejných zakázek plynou, by však bylo pouhou

spekulací. V tomto směru důvodová zpráva neuvádí ničeho.

Srovnáme-li tedy znění úpravy ZVZ a ZZVZ, i se zohledněním důvodových zpráv k nim, lze konstatovat, že ačkoliv oba zákony vymezují dodávky obdobně (mj. prostřednictvím pojmu „věc“), věcná působnost obou zákonů je ve světle předmětného rozhodnutí předsedy Úřadu diametrálně odlišná. Příčinou je právě rozdílné pojetí věci v právním smyslu, když dnes účinná právní úprava chápe pojem „věc“ v některých ohledech širěji. Zatímco v případě ZVZ bychom za pomoci legislativní zkratky „zboží“, odkazující na evropskou úpravu, byli schopni dovodit, že věci byly myšleny výrobky (tj. např. i software, který za účinnosti předchozího občanského zákoníku nebyl věcí v právním slova smyslu), text ZZVZ nám tuto možnost již neposkytuje, neboť tuto legislativní zkratku zákonodárce do ZZVZ nezařadil. Domníváme se ovšem, že výklad zákona ve vztahu k rozsahu působnosti zákona by neměl spočívat na pouhém (ne) zavedení legislativní zkratky.

K některým výjimkám z působnosti zákona

Pro úplnost je třeba doplnit, že ve vztahu k veřejným zakázkám, jejichž předmětem byl prodej či nájem podniku (dnes závodu), který byl považován za věc hromadnou,⁶ stanovil ZVZ explicitní výjimku z povinnosti zadat takovou zakázku v zadávacím řízení.⁷ Zakotvením této výjimky podle důvodové zprávy k ZVZ zákonodárce reflektoval odlišné pojetí podniku v českém právním prostředí oproti pojetí evropského práva – podnik (závod) podle evropského práva nebyl považován za věc, podle českého práva nicméně ano.

Na rozdíl od předchozí právní úpravy, ZZVZ však žádnou obdobnou výjimku neobsahuje. Při formulaci výjimek z povinnosti zadávat zakázku v zadávacím řízení vycházel totiž předkladatel návrhu zákona (tj. vláda, resp. Ministerstvo pro místní rozvoj) primárně ze znění směrnice a katalogu výjimek tam obsaženého. Tento katalog žádnou výjimku ve vztahu k pořízení závodu neobsahuje (z pochopitelných důvodů, neboť směrnice v kontextu dodávek hovoří o „výrobci“, za které rozhodně nelze považovat závod). K možnému zařazení dalších výjimek do ZZVZ po vzoru ZVZ (tedy nad rámec katalogu výjimek explicitně obsažených ve směrnici, např. s ohledem na do jisté míry odlišné vymezení působnosti ZZVZ a zadávacích

směrnic) se důvodová zpráva nevyjadřuje. K pozdějšímu pozměňovacímu návrhu na znovuzařazení výjimky ve vztahu k závodu zaujalo Ministerstvo pro místní rozvoj negativní stanovisko s tím, že do zákona nelze zařazovat výjimky nad rámec směrnice. Ministerstvo pro místní rozvoj však při tomto svém závěru zjevně přehlédlo různost vymezení věcné působnosti evropských zadávacích směrnic a vymezení věcné působnosti ZZVZ. Skutečnost, že vymezení zakázek na dodávky v ZZVZ mohlo (v návaznosti na občanskoprávní chápání pojmu „věc“) rozšířit působnost tohoto zákona nad rámec směrnic, kterou by pak následně bylo třeba redukovat, ministerstvo žádným způsobem nereflektovalo (resp. zjevně ji opomnělo).

K absenci výjimky ve vztahu k prodeji závodu se vyjadřuje i část odborné literatury,⁸ která vynětí explicitní výjimky z textu zákona zdůvodňuje údajnou snahou zákonodárce zamezit obcházení zákona koupí majetku účelově vydávaného za závod.

Každopádně lze uzavřít, že výjimka z povinnosti zadat zakázku na koupi, nájem či pacht závodu v zadávacím řízení, za předchozí právní úpravy obsažená v § 18 odst. 1 písm. g) ZVZ, do nového zákona zavedena nebyla, ať už byly důvody jakékoliv.

Praktická rovina problémů s vymezením věcné působnosti zákona

S ohledem na výše uvedené lze shrnout, že při striktním použití jazykového výkladu, ze znění aktuálně účinné právní úpravy zadávání veřejných zakázek vyplývá obecná povinnost zadavatele zadávat v zadávacím řízení i ty veřejné zakázky, jejichž předmětem jsou podíly v obchodních společnostech (včetně akcií, nejedná-li se o výjimku týkající se investičních služeb dle § 29 písm. l) ZZVZ), pohledávky či závody. Vystává přitom otázka, zda je taková úprava vhodná a účelná a zda zohledňuje důsledky či praktické aplikační problémy, jež může takto přísné nastavení přinést.

Zvolíme-li si jako názorný příklad koupi podílu (akcií) v obchodní společnosti postupem v zadávacím řízení, lze si jen stěží představit, jakým způsobem by měl zadavatel nastavit zadávací podmínky, aby vyhověl zásadám zadávání veřejných zakázek ve smyslu § 6 ZZVZ – zejména zásadě rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Samotný charakter akvizice obchodního podílu (akcií) – kdy zájem zadavatele je nabytí konkrétního podílu (akcií) v jím vybrané cílové společnosti – je totiž de facto v rozporu se zákonným požadavkem, aby

zadávací podmínky, resp. zadávací dokumentace „nebyla šita na míru“ a aby přímo nebo nepřímo bezdůvodně nezaručovala konkurenční výhodu určitým dodavatelům. Současně je těžké, ne-li nemožné, představit si, jak by měl zadavatel v takovém případě docílit, aby mu byly předloženy nabídky, které by byly vzájemně porovnatelné.

Další praktické problémy se pojí s volbou typu zadávacího řízení, kterým by mělo dojít k akvizici předmětného podílu (akcií). Potenciálním (a pravděpodobně jediným racionálním) řešením by mohlo být poptávat vybraný podíl (akcie) v rámci jednacích řízení bez uveřejnění (dále jen „JŘBU“) ve smyslu ustanovení § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ. To míří na situace, kdy veřejná zakázka může být splněna pouze určitým dodavatelem, protože z technických důvodů neexistuje hospodářská soutěž. V takovém případě by však zadavatel narazil na potřebu věrohodně obhájit volbu JŘBU místo užití jiného typu zadávacího řízení a (jak již bylo naznačeno výše) na neméně složitý úkol v podobě prokázání, že zadávací podmínky nebyly stanoveny s cílem vyloučení hospodářské soutěže.

Nevhodnost přístupu, že poptávání majetkové účasti v obchodní společnosti by mělo en bloc probíhat formou zadávacího řízení podle zákona – přičemž pro tyto případy se jako jediná racionální varianta jeví aplikace JŘBU – indikuje i důvodová zpráva k ZZVZ. Ta totiž při vymezování vybraných operativních cílů tehdy připravované právní úpravy obecně uvedla (mj.) i požadavek na snížení počtu JŘBU. Pokud by se tedy výše uvedený přístup měl v praxi uplatnit bez dalšího, ne jenom že by tato skutečnost vedla k nežádoucímu nárůstu počtu JŘBU, ale zásadním problémem by z našeho pohledu byla autenticita a účelnost takto vedených zadávacích řízení.

Dále se domníváme, že akvizice konkrétního (předem vybraného) podílu (akcií) v cílové společnosti se ve své podstatě (z hlediska účelnosti použití regulace zadávání veřejných zakázek na takovou transakci) nijak neodlišuje od pořízení konkrétní existující nemovité věci. Ta se však své exempce z povinnosti zadávání v zadávacím řízení po vzoru úpravy směrnice dočkala.⁹ Proto vyhovuje-li zadavateli pro účely jeho činnosti konkrétní nemovitá věc – např. pozemek se specifickými vlastnostmi, nebudou pro něj z logiky věci relevantní jakékoliv další pozemky, ale pouze právě jím vybraný pozemek coby unikátní nemovitá věc. (Obdobná logika se za účinnosti ZVZ uplatňovala také v případě koupě závodu.) Je tedy logické, že nemovitá věc může zadavatel nabývat mimo zadávací řízení.

Tuto možnost však (s ohledem na současné znění, resp. jazykový výklad aktuálně účinné právní úpravy) v případě pořízení podílu (akcií) zadavatel patrně nemá.

Máme za to, že pokud zadavatel projeví zájem nabýt majetkovou účast v obchodní společnosti, je pochopitelné, že jeho volbou bude právě nabytí podílu (akcií) v předem vybrané společnosti vyhovující jeho potřebám a požadavkům. Častou motivací pro takový postup zadavatele bude pravděpodobně zajištění či zefektivnění služeb, které tento zadavatel bude následně poskytovat prostřednictvím onoho „interního článku“/své dceřiné společnosti. Zejména v případě zadavatelů sektorových veřejných zakázek pak může být akviziční rozhodnutí založeno i čistě na obchodních důvodech, může se tedy například jednat o investiční příležitost, rozhodnutí nabýt specifický start-up vhodný pro podnikání takového zadavatele atp.

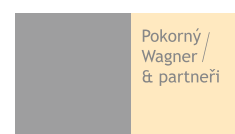
V návaznosti na právě uvedené je podle našeho názoru nezbytné od případů, kdy záměrem zadavatele je skutečně nabytí specifického podílu (akcií) v cílové společnosti, odlišovat obcházení zákona účelovým vyčleněním majetku, o který má zadavatel zájem, do formálně samostatné obchodní společnosti, popř. části závodu, která je následně předmětem koupě (skrže koupí majetkového podílu na ní, resp. koupí části závodu). Takový postup by samozřejmě nebyl – pro obcházení zákona – legitimní. Nicméně máme za to, že není optimální bránit se riziku účelového obcházení zákona paušálním vyloučením možnosti nabývat specifické majetkové účasti (akcie/podíly) či obchodní závody (nebo jejich části) postupem mimo působnost ZZVZ, což brání zadavatelům (zejména to přitom může komplikovat činnost zadavatelů sektorových veřejných zakázek) v efektivním nabývání specifických majetkových účastí (u nichž je z povahy věci jakákoliv soutěž vyloučena) i tam, kde není záměrem zadavatele obcházet zákon.

Máme za to, že namísto paušálního podřazení zakázek, jejichž předmětem je nabytí majetkové účasti na konkrétní obchodní společnosti či specifického závodu (či jeho části) – u nichž je stejně z povahy věci vyloučena jakákoliv soutěž (obdobně jako u nemovitostí) – pod působnost ZZVZ, by v případě pochybností měly být vyhodnocovány konkrétní okolnosti jednotlivých transakcí, s tím, že pokud by konkrétní okolnosti případu nasvědčovaly obcházení zákona, tj. pokud by z okolností konkrétního případu bylo zřejmé, že skutečným cílem zadavatele je získat pro sebe určité zboží či služby od specifického dodavatele (nikoliv

získat společnost či závod jako fungující celek, popř. majetkovou účast na nich jako investici), bylo by namísto konstatovat obcházení zákona a rozhodnout o příslušném nápravném opatření, popř. sankci.

Pozn.: Výše uvedený text byl vyhotoven se zohledněním stavu právní úpravy a judikatury k březnu 2018. ●

Mgr. Barbora Fabriciová, advokátka
Advokátní kancelář
Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.

Poznámky:

- ¹ Rozhodnutí č. j. ÚOHS-S0330/2017/VZ-29881/2017/521/Mži ze dne 13. 10. 2017.
- ² Rozhodnutí č. j. ÚOHS-R0194/2017/VZ-00305/2018/323/Ebr ze dne 4. 1. 2018.
- ³ Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2014/24/EU, ze dne 26. 2. 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2014/18/ES a Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2014/25/EU, ze dne 26. 2. 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2014/18/ES.
- ⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby; a Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb.
- ⁵ Srov. § 1 odst. 2 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶ Srov. § 5 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁷ Srov. § 18 odst. 1 písm. g) ZVZ.
- ⁸ Srov. například: PODEŠVA, V. et al. § 29 Obecné výjimky. In: PODEŠVA, V. et al. Zákon o zadávání veřejných zakázek: Komentář. Wolters Kluwer.
- ⁹ Srov. § 29 písm. h) ZZVZ.

Kleos

**Software pro advokáty v souladu s GDPR,
který vám pomůže k dalším profesním úspěchům!**

Je čas přejít na Kleos!

Zajistěte svým klientům komfort nejvyššího stupně ochrany dat

Ochrana dat je pro společnost Wolters Kluwer důležitá a jako poskytovatel softwaru a zpracovatel dat bereme jako naši prioritu odpovědnost za ochranu osobních údajů a plnění závazků vůči našim zákazníkům.

Bud'te transparentní a snadno spravujte osobní údaje

Systém Kleos nabízí funkce a nástroje, které vyřeší požadavky vašich klientů nebo jiných osob na ochranu jejich osobních údajů. Díky tomu mohou uživatelé rychle reagovat na požadavky na přístup nebo opravu údajů a snadno připravit reporty ke kauzám včetně data archivace.

Splňte nejvyšší požadavky na zabezpečení

Důvěrná data a dokumenty jsou uloženy a zpracovávány v zabezpečeném soukromém cloudu, plně izolovány a chráněny před neoprávněným přístupem nebo živelnou pohromou. Procesy řízení bezpečnosti dat společnosti Kleos jsou certifikovány podle ISO 27001.

Bezpečně sdílejte dokumenty díky unikátnímu portálu Kleos Connect

Sdílejte osobní údaje a soubory s klienty nebo třetími stranami v bezpečném prostředí, odstraňte nezabezpečené e-maily a optimalizujte spolupráci na jednom místě.

Mějte plně pod kontrolou uživatelské role a přístupová práva

Poskytněte rozdílná práva ke kauzám a práci s dokumenty podle toho, jak je vaše advokátní kancelář organizována.

Sledujte plnění povinností GDPR

V Kleosu můžete ukládat a sledovat všechny dokumenty týkající se GDPR a korespondenci s klienty na jednom místě u kauzy. S položkami kalendáře a automatizovanými úkoly můžete nastavit procesy, abyste měli jistotu, že splníte své komunikační a reportovací povinnosti.

Spolehněte se na profesionální podporu Wolters Kluwer

Poradíme vám s řešením Kleosu na míru, poradíme s individuálním nastavením a zaškolíme vás.

Zkuste si ZDARMA výhody systému Kleos na 3 měsíce!

www.kleos.cz

Připravovaná novela zákona o obchodních korporacích

Dne 9. 3. 2018 uplynula všem připomínkovým místům v rámci připomínkového řízení lhůta, ve které měla možnost vyjádřit se k chystanému návrhu novely, kterou se mění zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích, dále též jen „ZOK“) a některé další zákony. Tu vyhotovilo v souladu s plánem legislativních prací vlády Ministerstvo spravedlnosti na základě hodnocení dosavadního fungování nové civilní legislativy, přičemž dle samotného ministerstva si za cíl klade odstranění některých nedostatků, které v praxi dosud při uplatňování ZOKu vyvstávaly.

Širší novelizace ZOKu byla přitom připravována již dříve, v roce 2016 probíhalo připomínkové řízení k podobnému návrhu novely zákona, avšak nakonec historicky první novelizace zákonem č. 458/2016 Sb. přinesla jedinou změnu, když dala zaměstnancům v pracovním poměru u společností s více než 500 zaměstnanci právo volit třetinu členů dozorčí rady. Současný návrh tedy navazuje a přidává, mění či odstraňuje celou řadu

dílčích ustanovení. Ta jsou dle předkládajícího ministerstva ve značné míře samostatná a změny tedy mimo několika málo případů nemají koncepčního rázu.

Česká advokátní komora s tímto názorem zjevně nesouhlasí, když dle jí předložených připomínek polemizuje např. nad úvahou, nakolik je „po 4 letech účinnosti potřeba přistupovat k totální rekonstrukci předmětného zákona“. Hospodářská komora ČR pak

dokonce nazvala předkládanou novelu za „zcela nový zákon“, což považuje za problematické z hlediska stability a předvídatelnosti podnikatelského prostředí, a především vytýká tvůrcům absenci odborné diskuse, která by dle jejího názoru měla takto významným změnám předcházet.

Dosavadní průběh legislativního procesu ostatně není kritizován jen ze strany Hospodářské komory ČR, ve shodném duchu se vyjádřila celá řada připomínkových míst. Například Komora daňových poradců či Svaz průmyslu a dopravy České republiky shodně navrhuje novelu v současné podobě vůbec nepředkládat do dalšího legislativního procesu a namísto toho vyvolat širokou diskusi nad potřebou a podobou případné novelizace. Konkrétní výtky nejčastěji směřují k okolnosti, že má být po nedávné rekodifikaci civilního práva v ČR přijata další rozsáhlá změna korporátního práva v ČR a tedy přinášena nestabilita, dále například k vysoké frekvenci komplexních změn, když od účinnosti zmiňované rekodifikace uběhly teprve čtyři roky, či k samotnému připomínkovému

řízení, když řada připomínkových míst považuje lhůtu 10 pracovních dnů k předkládání připomínek za nedůvodně krátkou s ohledem na ambiciózní rozsah novely.

Obsah a rozsah připravované novely

Návrh novely by dle současného plánu měl zahrnovat celkem 12 zákonů, mimo samotný ZOK například také související ustanovení zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), či zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

Přestože má být novelizací dotčena řada dle ministerstva samostatných ustanovení, lze navrhované změny obecně rozdělit do následujících kategorií podle jejich zaměření:

- Odstranění nepřesností či nejednoznačností (například problematika tzv. vypořádací smlouvy, druhů podílů a akcií, kodeterminace aj.).
- Snížení regulatorní zátěže pro podnikatele a posílení autonomie vůle tam, kde omezení nejsou nezbytná (například rozhodování per rollam, úprava zákazu konkurence, založení družstva aj.).
- Zajištění větší transparentnosti organizačních struktur kapitálových společností a družstev v situacích, kdy je členem jejich voleného orgánu (jiná) právnická osoba. U takové právnické osoby má být vždy dohledatelná fyzická osoba, která jménem právnické osoby jedná, a kterou lze případně volat k odpovědnosti.
- Funkční a vůči zahraniční praxi konkurenceschopná úprava monistického systému vnitřní správy akciové společnosti, vyhovující požadavkům transparentnosti.
- Efektivní vynucování povinnosti zakládat účetní dokumenty do sbírky listin obchodního rejstříku a v této souvislosti i řešení problematiky tzv. neaktivních společností, které představují riziko, že budou zneužity k podvodnému jednání.
- Úprava některých ustanovení tak, aby byl naplněn jejich smysl a účel (například členství ve statutárním orgánu osobních společností, úprava protestu na valné hromadě aj.).
- Odstranění nedostatků v transpozici některých ustanovení směrnic Evropské unie.
- Realizace propojení obchodního rejstříku s ostatními obdobnými evropskými registry prostřednictvím systému pro-

pojení rejstříků a naplnění požadavků evropského práva.

- Zajištění větší ochrany práv společníků, zvláště menšinových, a posílení jejich právní jistoty (například dovolání se neplatnosti usnesení nejvyššího orgánu osobních společností či zakotvení předkupního práva společníků společnosti s ručením omezeným k vlastním podílům společnosti), jakož i třetích osob.
- Odstranění legislativně-technických či terminologických chyb a duplicitních či jinak nadbytečných ustanovení.

O rozsáhlosti celé novely může koneckonců vypovídat již skutečnost, že jen její Část první, týkající se změny ZOKu, obsahuje přes 700 bodů přinášejících jednotlivé změny.

Některé konkrétní návrhy ke změnám

Jak uvádí samotní autoři navrhované novely, některé ze zamýšlených změn mají za cíl snížení zátěže pro podnikatele a posílení jejich svobody rozhodování tam, kde není kontrola ze strany státu nezbytně nutná. Ti by tak zřejmě měli v praxi ocenit třeba změnu § 23 ZOK, která by měla zavést novou možnost splatit peněžitý vklad do společnosti s ručením omezeným do výše 20 000 Kč i jinak než vkladem na zvláštní bankovní účet, tedy např. notáři jako správci vkladů, či úpravu nového druhu notářského zápisu pro případ rozhodování per rollam tak, aby nebylo nutno pořizovat jednotlivě notářský zápis o vyjádření každého společníka či akcionáře. Dalším (alespoň malým) ulehčením podnikatelům může být například navrhovaná změna § 146 odst. 3 ZOK, dle které by bylo možno stanovené údaje ze společenské smlouvy vypustit jen na základě rozhodnutí jednatele, umožní-li tak společenská smlouva, a bez nutnosti pořizování notářského zápisu.

Jelikož si připravovaná novela taktéž klade za cíl zajištění větší transparentnosti organizačních struktur kapitálových společností a družstev, navrhují autoři úpravy znění § 46 ZOK, který by měl napříště stanovit, že je-li členem voleného orgánu kapitálové společnosti či družstva právnická osoba, zmocní tato bez zbytečného odkladu jedinou fyzickou osobu, aby ji v tomto orgánu zastupovala. Takto zmocněná osoba by byla obligatorně zapisována do obchodního rejstříku a její zápis by taktéž byl jednou z náležitostí zápisu právnické osoby jako člena voleného orgánu kapitálové společnosti nebo družstva – nezmocní-li právnická osoba takového

zástupce či nebude-li tento v dvouměsíční lhůtě od vzniku funkce zapsán do obchodního rejstříku, zaniká funkce právnické osoby ve voleném orgánu. Naopak nejčastější výtky vůči této navrhované změně se týkají přesného stanovení počtu zapsaných zástupců na maximálně jedinou fyzickou osobu, což neodpovídá obecné úpravě jednání za společnost, kde se běžně vyskytují kolektivní statutární orgány či několik samostatně jednajících členů, a může přinášet i praktické problémy například v případech indispozic apod.

Další změny se týkají úpravy akciových společností s monistickým systémem vnitřní struktury společnosti, ve kterém by měla být zrušena pozice statutárního ředitele jako obligatorně zřizovaného orgánu, či stanovení zvláštního postupu, umožňujícího soudu zahájit řízení o zrušení obchodní korporace, která ani přes výzvu nepředloží řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku za nejméně 2 po sobě jdoucí účetní období k založení do sbírky listin.

Závěr

Připravovaný materiál z dílny Ministerstva spravedlnosti je v současnosti teprve na počátku celého legislativního procesu a bude-li, i s ohledem na výše uvedené, předložen k jeho dalšímu pokračování, může v budoucnosti doznat mnoha zásadních změn. Přestože by se mělo jednat o novelu, reagující na první období po účinnosti nového zákona o obchodních korporacích, a tedy jistě byl dán prostor upravit mnoho v praxi problematických ustanovení, jde dle názoru řady odborných institucí o zásah do koncepce úpravy korporátního práva v České republice, kterému by měla předcházet mnohem rozsáhlejší odborná diskuse, než se v tomto případě dosud stalo. Projde-li novela i přes všechny výtky kompletně celým procesem svého přijímání, účinnosti by mohla nabýt dle nyní zveřejněného návrhu dne 1. 1. 2020. ●

Mgr. Ondřej Slonka

Mgr. Štěpán Schenk

HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s.

HSP & PARTNERS
advokátní kancelář

BRODEC & PARTNERS

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

KORPORÁTNÍ PRÁVO
ZÁVAZKOVÉ PRÁVO
VEŘEJNÉ ZAKÁZKY
VEŘEJNÁ PODPORA
ČERPÁNÍ Z FONDŮ EU
INSOLVENČNÍ PRÁVO

SPORTOVNÍ PRÁVO
FÚZE A AKVIZICE
MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ
PRÁVO MEZINÁRODNÍHO OBCHODU
PRÁVO NEMOVITOSTÍ
STAVEBNÍ PRÁVO

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

BRODEC&PARTNERS, s.r.o., advokátní kancelář, Rubešova 162/8, 120 00 Praha,
Tel.: +420 224 247 215, Fax: +420 224 247 215, Email: info@akbrodec.cz,
Web: www.akbrodec.cz

Insolvenční doložka ve světle aktuální judikatury

Insolvenční doložka je institut, který, ač právním řádem výslovně neupraven, se objevuje v nejrůznějších modifikacích prakticky v každé smlouvě o dílo, jejímž předmětem je plnění vyšší finanční hodnoty. Její význam vzrostl zejména v období hospodářské krize, kdy byla prvotní nebo druhotná platební neschopnost příčinou úpadku celé řady stavebních firem.

Účelem insolvenční doložky je především ochránit investora před negativními důsledky úpadku jeho smluvního partnera. Insolvenční doložka však může mít význam i pro zhotovitele. Po jejím aktivování není investor povinen uvolnit zhotoviteli pozastávku (tj. část ceny díla zadržanou pro případ výskytu vad), ale zhotovitel je současně zproštěn své povinnosti předat bezvadné dílo nebo odstraňovat vady.

Základní typy insolvenčních doložek

Jednotlivé typy insolvenčních doložek se můžeme pokusit definovat podle jejich využití v praxi. Prvním z nich je insolvenční doložka, jejíž aktivování je vázáno na posouzení a rozhodnutí objednatele a následné provedení zápočtu. Druhým typem je insolvenční doložka, vázaná už na samotnou právní událost.

První typ insolvenční doložky

Po zahájení insolvenčního řízení je v případě prvního typu investiční doložky toliko na objednateli, aby zodpovědně prověřil

a posoudil pravděpodobnost existence úpadku zhotovitele. Objednatel je po zahájení insolvenčního řízení oprávněn jednostranně se vzdát svých práv na řádné dokončení a předání díla nebo svých práv na odstranění skrytých nebo záručních vad. Hodnota těchto práv je však ve smlouvě předem oceněna paušální částkou, odpovídající výši zádržného. K okamžiku vzdání se těchto práv vzniká (i) objednateli právo na úhradu paušální částky, představující slevu z ceny díla, a (ii) zhotoviteli právo na vydání zádržného ve stejné výši, neboť došlo k odpadnutí důvodu, na který bylo zádržné vázáno. Po zápočtu, provedeném jakoukoliv ze smluvních stran, pak zaniknou pohledávky smluvních stran v plné výši, což bude mít za následek, že objednatel si ponechá zádržné a zhotovitel nadále nebude povinen dílo dokončit a předat nebo odstraňovat jeho vady.

První typ insolvenční doložky tedy dává objednateli možnost uvážení, zda se při zahájení insolvenčního řízení proti zhotoviteli rozhodne využít možnosti jednostranně se vzdát svých práv. Může tak však učinit nejpozději do rozhodnutí o úpadku, jinak by

se připravil o možnost provést zápočet proti pohledávce upadnuvšího zhotovitele (blíže § 140 odst. 2 až 4 insolvenčního zákona).

Druhý typ insolvenční doložky

Druhý typ insolvenční doložky není vázán na rozhodnutí objednatele, ale na konkrétní právní událost, uvedenou ve smlouvě o dílo (nejčastěji na rozhodnutí soudu o úpadku zhotovitele). Již okamžikem, kdy dojde k této právní události, se cena díla bez dalšího snižuje o částku, odpovídající hodnotě záruky. Výsledek je stejný, jako v případě prvního typu – objednatel nebude povinen vyplácet zhotoviteli zádržné a zhotovitel nebude povinen odstraňovat vady díla.

Oba typy insolvenčních doložek představují ujednání týkající se slevy resp. snížení ceny díla vázané na odkládací podmínku. Smluvním stranám samozřejmě nic nebrání modifikovat tyto typy více ve prospěch zhotovitele (například tak, že výše slevy resp. snížení ceny díla se redukuje v závislosti na tom, jak dlouho běžela záruční doba před rozhodnutím soudu o úpadku zhotovitele).

Právní povaha zádržného

Stejně jako není právním řádem definován pojem insolvenční doložky, nezná právní řád ani pojem pozastávky resp. zádržného. Nejvyšší soud už za účinnosti zákona o konkurzu a vyrovnání judikoval, že

- ujednání o pozastávce není dohodou o odložení doby splatnosti ceny díla, nýbrž dohodou o podmínkách vzniku nároku na doplacení ceny díla (unesení sp.zn. 32 Odo 220/2006);
- ujednání o pozastávce upravuje vznik práva na zaplacení (části) ceny díla a nikoliv vznik splatnosti (rozsudek sp.zn. 32 Cdo 2076/2007);
- jestliže ke dni prohlášení konkurzu neuplynula lhůta pro uvolnění sjednané pozastávky, nevzniklo úpadci (zhotoviteli) právo na zaplacení pozastávky. Neexistovala-li pohledávka zhotovitele za objednatelem, nemohla se tato pohledávka stát prohlášením konkurzu splatnou (rozsudek sp. zn. 23 Cdo 3084/2007).

K citované judikatuře se Nejvyšší soud přiklonil (a tuto rozvinul) i za účinnosti insolvenčního zákona, konkrétně v řízeních vedených pod sp.zn. 29 ICdo 12/2015, 23 Cdo 1357/2016 nebo 23 Cdo 3131/2014. V posledním z uvedených rozhodnutí Nejvyšší soud uzavřel, že odvolacímu soudu nelze ničeho vytknout, dospěl-li k závěru, že účastníci si v rámci autonomie vůle dohodli, kdy a v jakém rozsahu vzniká žalované právo na zaplacení ceny díla. Pokud by však byla pozastávka vyplacena zhotoviteli dříve, než by mu vzniklo právo na její úhradu, jednalo by se o jeho bezdůvodné obohacení.

Není insolvenční doložka neúčinným právním úkonem?

Krajský soud v Plzni zaujal v rozsudku č.j. 139 ICM 3318/2013-94 stanovisko, že nelze bránit objednatelům či zhotovitelům díla, stejně jako poskytovatelům půjček a úvěrů, aby, například ve snaze zmírnit nepříznivé následky vstupu jejich smluvních partnerů do insolvence, zařazovali do smluv ujednání o slevách z ceny či o „zesplatnění“ celého plnění sjednaného ve splátkách, neboť při úpadku je z definice dána dlužníková neschopnost plnit své závazky. Sjednání slevy z ceny díla pro případ úpadku nevede dle soudu ke zvýhodnění „neupadlého“ partnera, ale jen zavádí novou rovnost hodnoty plnění smluvních stran po té, kdy „upadlá“ strana není schopna plně dostát svým závazkům. Pokud v posuzovaných smlouvách byla tato

dlužníková neschopnost plnit řádně závazky ze záruky oceněna na cca 20 % z plné ceny díla, měl soud za to, že taková sleva není nepřiměřená, a to i po přihlédnutí k preventivní a sankční funkci takové slevy.

Oba vrchní soudy se už v minulosti ztotožnily s tím, že obdobná ujednání o slevě z ceny díla jsou platná, mravná a přiměřená (rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci č.j. 10 Cmo 6/2009-140, rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č.j. 1 Cmo 167/2009-213, č.j. 1 Cmo 128/2012-663 a č.j. 139 ICM 3318/2013-125).

Určitá právní nejistota dodnes panuje v tom, že se Nejvyšší soud dosud patrně nevyjádřil k otázce, zda insolvenční doložka nemůže být za určitých okolností neúčinným právním úkonem, respektive zda tímto ujednáním o snížení ceny díla nemůže dojít ke zkrácení uspokojení věřitelů úpadce zejména za situace, kdy by se na díle nevyskytly žádné vady v době od prohlášení úpadku do konce doby, která byla dříve kryta zárukou (nebýt úpadku zhotovitele a aktivování insolvenční doložky).

Nejvyšší soud v rozsudku sp.zn. 29 Cdo 677/2011 připomněl, že ponechají-li se stranou právní úkony, které dlužník učinil poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, v rozporu s ustanoveními § 111 a 246 odst. 2 insolvenčního zákona, lze podle ustanovení § 235 až 243 insolvenčního zákona odporovat jen těm právním úkonům dlužníka, jež jsou taxativně vypočteny v ustanoveních § 240 až 242 insolvenčního zákona. V těchto ustanoveních jsou vyjmenovány právní úkony bez přiměřeného protiplnění (§ 240), právní úkony zvýhodňující (§ 241) a právní úkony úmyslně zkracující (§ 242).

Nejvyšší soud se již také zabýval otázkou, zda není vůči věřitelům neúčinná dohoda o narovnání, uzavřená až v době po prohlášení úpadku, na jejímž základě dojde k zániku nároků objednatele proti zhotoviteli (úpadci) ze záruk za vady díla, a to až do výše zádržného. V rozsudku sp.zn. 29 ICdo 12/2015 dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dohoda o narovnání nemusí být a v konkrétním případě ani nebyla neúčinným právním úkonem.

Závěr

Je zřejmé, že s oběma typy insolvenčních doložek je spojena určitá míra nejistoty. Nejen však pouze pro zhotovitele, který by mohl přijít o finanční plnění, pokud by se na díle žádné vady nevyskytly, ale samozřejmě i pro objednatele. Insolvenční návrh může být pravomocně

zamítnut a na díle se mohou objevit vady, k jejichž odstranění bude objednatel muset vynaložit finanční prostředky v rozsahu přesahujícím výši slevy z ceny díla. V okamžiku sjednání investiční doložky není možné předjímat, pro kterou ze stran bude sjednání investiční doložky výhodnější. Jednoznačnou odpověď na tuto otázku však není většinou možné dát ani později, neboť po zániku povinnosti zhotovitele předat bezvadné dílo nebo plnit povinnosti ze záruky je nucen dokončit dílo resp. odstraňovat vady díla objednatel na své náklady.

Lze tedy shrnout, že ujednání o insolvenční doložce je spojeno s určitou mírou nejistoty, nicméně tuto nejistotu mají obě smluvní strany. Faktem také zůstává, že tato doložka se stala v průběhu desítek let ve smlouvách o dílo běžným a v obchodních stykách vyžadovaným institutem, bez něhož by dnes patrně nebylo uzavření celé řady významných obchodů reálné. ●

JUDr. Martin Křeš
DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

DBK PARTNERS®
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Porušení zákonných ustanovení o přítomnosti obviněného ve veřejném zasedání jako dovolací důvod – předvolání k nebo vyrozumění o konání veřejného zasedání

Cílem tohoto článku je snaha upozornit na nedostatky soudní praxe při zajišťování účasti obviněného na veřejném zasedání v řízení u odvolacího soudu a na obtíže, které mohou být spojeny s nepřesnou dikcí tiskopisů (vzorů „tr.ř., o.s.ř., k.ř., d.ř.“ doporučených pro použití v trestním a v občanském soudním řízení) používaných při zajišťování účasti obviněného na veřejném zasedání. Nepřesnosti v dikci těchto dokumentů, na které bude dále v textu poukázáno, dosahují takové intenzity, že mohou vést k porušení práva obviněného na projednání jeho trestní věci v jeho přítomnosti, a tedy k porušení práva na obhajobu. Nutně tak vyvstává otázka, zda by nemělo dojít ke změně textace používaných vzorů.

Obecně lze říct, že účelem práva obviněného na projednání trestní věci v jeho přítomnosti je zejména zajištění možnosti obviněného vyjádřit se před soudem k tomu, co je mu obžalobou kladeno za vinu.

Veřejné zasedání v řízení u odvolacího soudu lze konat v nepřítomnosti obviněného, který není ve vazbě nebo výkonu trestu odnětí svobody, zásadně za předpokladu, že k němu byl včas a řádně předvolán nebo o něm vyrozuměn. Případy, kdy se obviněný k veřejnému zasedání předvolává a kdy se o konání veřejného zasedání vyrozumívá, jsou v literatuře podrobně popisovány, a lze z této dále vycházet.

Obviněný se k veřejnému zasedání předvolává zpravidla tehdy, jestliže je jeho osobní účast při veřejném zasedání nutná, zejména v případech, když soud považuje za nezbytné obviněného vyslechnout, vyzvat ho k vyjádření k důkazu provedenému v tomto veřejném zasedání, či jej požádat o bližší vysvětlení jeho podání, které je předmětem veřejného zasedání, resp. o vyjádření k takovému podání jiné procesní strany (srov. R 38/2003-I. a TR NS 33/2007-T 972). V ostatních případech, když osobní účast obviněného při veřejném zasedání soudu není nutná, se obviněný o tomto veřejném zasedání pouze vyrozumí, a to jako osoba, která dala svým návrhem podnět k veřejné-

mu zasedání, resp. jako osoba, která může být přímo dotčena rozhodnutím učiněným v tomto veřejném zasedání (viz R 38/2003-I. pro veřejné zasedání konané o odvolání a ÚS 45/2004-u.). Toto jednoznačné rozlišení má významné procesní důsledky. Předvoláním osoby dává předseda senátu (samosoudce) najevo, že její účast u veřejného zasedání je nutná a že v její nepřítomnosti nelze veřejné zasedání provést. Pokud se k veřejnému zasedání nedostaví osoba, která k němu byla předvolána, je třeba rozhodnout, zda i přesto lze veřejné zasedání provést nebo zda má být odročeno (srov. TR NS 4/2004-T 677., TpR 8/2005, s. 211 a ÚS 109/2006-n.). Vyrozumění bude zpravidla písemné s uve-

dením termínu veřejného zasedání, místa a předmětu jednání a popřípadě s poučením o právech vyznívající z osoby. Při doručování zásilek souvisejících s předvoláním nebo vyznáním o veřejném zasedání se uplatní obecná ustanovení trestního řádu o doručování. V případě vyznání o veřejném zasedání není vyloučeno uložení zásilky a následná fikce doručení adresátovi, a to ani v případě, je-li takto vyznáván obžalovaný o veřejném zasedání odvolacího soudu (R 38/2003-II. a TR NS 45/2008-T 1087.). Je-li ovšem obviněný k veřejnému zasedání soudem předvolán, může být sice zásilka s předvoláním uložena, ale v případě jejího nevyzvednutí obviněným nemůže vzniknout fikce doručení.¹

Shora citovaný názor koresponduje rovněž s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu ČR, např. s usnesením Nejvyššího soudu ČR ze dne 15. 2. 2011, sp. zn. 7 Tz 5/2011: „... o tzv. fikci doručení je možné uvažovat jediné pro případ, že obviněnému bylo doručováno vyznání o veřejném zasedání. Pokud mu bylo doručováno předvolání k veřejnému zasedání, byla tzv. fikce doručení vyloučena“.

V trestní věci, která byla posuzována Nejvyšším soudem ČR v usnesení ze dne 14. 9. 2016, sp.zn. 7 Tdo 1193/2016, nařídil předseda senátu Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích veřejné zasedání k projednání odvolání s příkazem soudní kanceláři „předvolat“ obviněného. Soudní kancelář provedla tento příkaz tím, že na adresu bydliště obviněného poštou odeslala zásilku určenou do vlastních rukou obviněného, přičemž na obálce bylo uvedeno „obsílka k VZ“ (míněno k veřejnému zasedání). Tiskopis, ve kterém byl použit vzor doporučený pro použití v trestním řízení, byl uveden slovy vyznání o veřejném zasedání přičemž dále v textu bylo mimo jiných údajů uvedeno...veřejné zasedání se může konat ve Vaší nepřítomnosti, avšak je pro Vás důležité, abyste se k němu dostavil(a)...jste-li zaměstnan(a), oznamte zaměstnavateli, u něhož jste zaměstnan(a), že jste předvolán(a)...přineste s sebou toto předvolání a svůj občanský průkaz...ve lhůtě 3 dnů ode dne doručení tohoto předvolání.² Obviněný nebyl v místě zastížen a poštovní doručovatelka uložila zásilku na poště s tím, že obviněnému byla zanechána výzva k vyzvednutí. Obviněný si zásilku v úložné lhůtě deseti dnů nevyzvedl a podle záznamu doručovatelky nebylo možné zásilku vhodit do domovní nebo jiné schránky. Proto byla shora citovaná zásilka po uplynutí úložné

lhůty vrácena Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích a založena do spisu.

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích v uvedené věci i přes existující rozpor mezi označením písemnosti a jejím textem rozhodl o odvoláních podaných proti rozsudku Okresního soudu v Havlíčkově Brodě ve veřejném zasedání, ke kterému se obviněný nedostavil, a které tak bylo provedeno v jeho nepřítomnosti. V protokole o veřejném zasedání je zaznamenána nepřítomnost obviněného s dodatkem „doručeno fikcí“. Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích tím měl patrně na mysli tzv. fikci doručení podle § 64 odst. 4 tr.ř.

Dle Nejvyššího soudu ČR však z ust. § 64 odst. 4 tr.ř., resp. § 64 odst. 5 písm. a) tr.ř. vyplývá, že tzv. fikce doručení přichází v úvahu tehdy, jestliže se obviněnému do vlastních rukou doručuje vyznání o veřejném zasedání, a že tzv. fikce doručení je vyloučena v případě, kdy se mu doručuje předvolání k veřejnému zasedání. Předvolání k veřejnému zasedání a vyznání o veřejném zasedání jsou tedy dva odlišné způsoby zajištění přítomnosti obviněného (příp. i jiných osob) při veřejném zasedání.

Podle Nejvyššího soudu ČR tak za popsání stavu vznikl očividný rozpor mezi označením doručované písemnosti na straně jedné a jejím textem na straně druhé. Tento rozpor vyvolává zásadní pochybnost o povaze doručované písemnosti z toho hlediska, zda se jedná o vyznání či předvolání. Povaha písemnosti má přitom zásadní význam pro posouzení otázky, zda bylo přípustné, aby v souvislosti s jejím doručováním nastala tzv. fikce doručení. Zmíněná pochybnost pak nemůže být odstraněna způsobem vyznívajícím v neprospěch obviněného, zvláště když to byl stát (soud), kdo tuto pochybnost vyvolal použitím nesourodého, nevhodného a prakticky zmatečného obsahu doručované písemnosti. Jestliže si Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích evidentní nejasnost o povaze doručované písemnosti vyložil v neprospěch obviněného, tj. tak, že se jedná o vyznání, že nastala tzv. fikce doručení a že veřejné zasedání lze konat v nepřítomnosti obviněného, pak je takový postup nepřijatelný, neboť znamená nepřípustný zásah do ústavně garantovaného základního práva obviněného na projednání věci ve vlastní přítomnosti (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

Má-li nastat tzv. fikce doručení, musí být jasné, že obviněnému bylo doručováno vyznání, a doručovaná písemnost nesmí vzbuzovat pochybnost o tom, zda jde o vyznání nebo předvolání. Těmto požadavkům však některé vzory tiskopisů používané orgány činnými v trestním řízení evidentně nevyhovují.

Na základě poznatků z vlastní praxe může autor článku konstatovat, že použití tiskopisu, který byl předmětem přezkumu Nejvyššího soudu ČR ve shora analyzované trestní věci, není výjimkou z pravidla, ale spíše pravidelností v praxi obecných soudů. Výjimečnost případu spočívá pouze v tom, že byl podroben přezkumu Nejvyšším soudem ČR, který v postupu odvolacího soudu shledal zkrácení práva obviněného na obhajobu. O tom, že nejde o podružný problém a na plném uplatnění práva na obhajobu je třeba trvat i v takovýchto případech svědčí i skutečnost, že oproti veřejnému zasedání konanému v nepřítomnosti obviněného, nebyl obviněnému ve veřejném zasedání konaném po zásahu Nejvyššího soudu ČR, kde obviněný mohl plně realizovat jeho právo na obhajobu a mohl se vyjádřit před soudem k tomu, co mu bylo obžalobou kladeno za vinu, uložen nepodmíněný trest odnětí svobody. Je tak na zvážení, zda by do budoucna nebylo vhodné, ba dokonce nezbytné, upravit znění vzorů doporučených pro použití v trestním řízení tak, aby zajišťovaly zachování práva obviněných na obhajobu. ●

Mgr. Branislav Mikuš, advokát

Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.

**Brož
Sokol
Novák**
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

¹ PŮRY, František. § 233 [Příprava veřejného zasedání]. In: ŠÁMAL, Pavel, BAXA, Josef, GRIVNA, Tomáš, KRÁL, Vladimír, NOVOTNÁ, Jaroslava, PŮRY, František, RŮŽIČKA, Miroslav, ŠKVAIN, Petr. Trestní řád. 6. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2008, s. 1890. ISBN 978-80-7400-043-0.

² O obsahu tiskopisu se Nejvyšší soud přesvědčil vynětím doručované písemnosti z obálky.

Váš specialista na:

- corporate governance
- fúze a akvizice
- pracovní právo
- řešení sporů

ŠPIČKOVÁ KVALITA
PRÁVNÍCH SLUŽEB

VYSOKÁ ODBORNOST
VŠECH ČLENŮ TÝMU

DLOUHOLETÁ
ZKUŠENOST

OSOBNÍ VZTAH
S KLIENTY
A POROZUMĚNÍ
JEJICH POTŘEBÁM

Váš partner na právním poli

Pomáhejte s námi. Podpořte náš PRO BONO projekt

www.detibezdluhu.cz

VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ
advokátní kancelář s.r.o.
Husova 242/9, 110 00 Praha 1

T: (420) 222 220 775
F: (420) 222 220 804
E: info@vcv.cz

WWW.VCV.CZ

Náhrada škody způsobená neplatnou výpovědí z pracovního poměru aneb mají se vedoucí zaměstnanci obávat „vyhodit“ zaměstnance?

Nejvyšší soud ČR v jednom ze svých nejnovějších rozhodnutí, sp. zn. 21 Cdo 4353/2017 ze dne 14. 12. 2017, řešil otázku, zda se lze po vedoucím zaměstnanci úspěšně domáhat náhrady škody, která vznikla zaměstnavateli tím, že v důsledku neplatné výpovědi udělené vedoucím zaměstnancem byl povinen nezákonně propuštěnému zaměstnanci uhradit náhradu platu, úroky z prodlení a náhradu nákladů řízení. Jinak řečeno, zda propuštění v rozporu se zákoníkem práce lze považovat za zaviněné porušení povinností vedoucího zaměstnance při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

Skutkový stav

V posuzovaném případě vedoucí zaměstnankyně – ústřední ředitelka České obchodní inspekce – dala na základě rozhodnutí o organizační změně několika zaměstnancům výpovědi z pracovního poměru pro nadbytečnost ve smyslu ustanovení § 52 písm. c) zákoníku práce, aniž by pro to byly splněny zákonné podmínky (ačkoliv ředitelka rozhodla o organizační změně, vytvořila obsahově stejná pracovní místa, na které přijala jiné zaměstnance). Zaměstnanci, kteří výpovědi obdrželi, následně oznámili zaměstnavateli, že trvají na dalším zaměstnávání, napadli výpovědi u soudu a až na výjimky byly výpovědi určeny soudem za neplatné.

V důsledku toho byl zaměstnavatel povinen nezákonně propuštěným zaměstnancům poskytnout náhradu platu, úroky z prodlení a náklady soudních řízení. Zaměstnavatel se žalobou domáhal po ředitelce náhrady škody, neboť podle jeho názoru porušila svoji pracovní povinnost dodržovat právní předpisy vztahující se k jí vykonávané práci uvedenou v ustanovení § 301 písm. d) (střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím) a § 302 písm. g) (zabezpečovat přijetí

opatření k ochraně majetku zaměstnavatele) zákoníku práce a způsobila mu tím škodu na majetku.

Z odůvodnění

Ze znění § 250 zák. práce vyplývá, že zaměstnanec odpovídá zaměstnavateli za škodu, kterou mu způsobil zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Předpokladem pro odpovědnost zaměstnance je tedy současné splnění 4 podmínek:

- porušení pracovních povinností zaměstnancem,
- vznik škody,
- příčinná souvislost mezi porušením pracovních povinností a vznikem škody a
- zavinění na straně zaměstnance.

Uvedené předpoklady (včetně zavinění) prokazuje v řízení o náhradě škody před soudem zaměstnavatel. Odpovědnost zaměstnance není dána za tu část škody, která byla způsobena porušením povinností ze strany zaměstnavatele, zaviněním jiného zaměstnance či třetích osob vně zaměstnavatele.

Ad a) porušení pracovních povinností zaměstnancem

O porušení povinností při plnění pracovních úkolů jde tehdy, jedná-li zaměstnanec (konáním či opomenutím) při plnění pracovních úkolů nebo v souvislosti s ním v rozporu s povinnostmi, které mu byly stanoveny právními předpisy, vnitřními předpisy, pracovní smlouvou nebo pokynem nadřízeného vedoucího zaměstnance. Protiprávnost takového jednání vyjadřuje objektivní stav, který tu buď je, nebo není, a který nastává bez ohledu na to, zda ho zaměstnanec chtěl způsobit nebo zda věděl, že může nastat.

Jak uvedl Nejvyšší soud v citovaném rozhodnutí, z ustanovení zákoníku práce lze konstatovat, že mezi základní povinnosti vedoucího zaměstnance patří mimo jiné povinnost dodržovat právní předpisy vztahující se k práci jím vykonávané (§ 301 písm. c) zákoníku práce) a také povinnost dodržování právních předpisů zabezpečovat (§ 302 písm. f) zákoníku práce).

Dle Nejvyššího soudu zaměstnankyně porušila svou povinnost dodržovat právní předpisy vztahující se k jí vykonávané práci tím, že dala jménem zaměstnavatele zaměstnancům výpovědi dle § 52 c) zákoníku práce, aniž by pro to byly splněny zákonné podmínky. Na rozdíl od žalobce, který zakládal svůj

nárok na porušení povinností zaměstnance dle § 301 písm. d) a § 302 písm. g) zákoníku práce, Nejvyšší soud dospěl k závěru, že zaměstnankyně porušila svou povinnost podle § 301 písm. c) zákoníku práce (povinnost dodržovat právní předpisy vztahující se k vykonávané práci zaměstnance).

Odvolací i Nejvyšší soud dále shodně dovodili, že skutečnost, že zaměstnankyně zaměstnancům nepřidělovala práci ani poté, co zaměstnanci oznámili, že trvají na dalším zaměstnávání, naopak porušením jejich povinností není, neboť zákon takovou povinnost neukládá.

Ad b) vznik škody

Škodou, jako jedním z předpokladů odpovědnosti zaměstnance se rozumí újma, která se projevuje v majetkové sféře poškozeného (tedy jinak majetková újma) a je objektivně vyjádřitelná v penězích. V tomto konkrétním případě zaměstnavateli vznikla újma tím, že zaplatil zaměstnanci náhradu platu na základě rozhodnutí soudu o neplatnosti výpovědi z pracovního poměru (došlo ke zmenšení majetku zaměstnavatele). To, že jde o „zákonný nárok“ zaměstnance podle ustanovení § 69 odst. 1 zák. práce nic nemění na tom, že jde současně o skutečnou škodu vzniklou zaměstnavateli.

Ad c) příčinná souvislost

O vztah příčinné souvislosti mezi porušením pracovních povinností a vznikem škody se jedná tehdy, vznikla-li škoda následkem zaviněného porušení pracovních povinností zaměstnancem a bez takového jednání zaměstnance by nevznikla (tak jak vznikla). Nemusí však jít o jedinou příčinu škody, ale o příčinu důležitou, podstatnou a značnou. Otázka příčinné souvislosti je otázkou skutkovou a v tomto konkrétním případě je podle Nejvyššího soudu dána, jelikož bez podání neplatné výpovědi by nemusel zaměstnavatel vynaložit náklady na náhradu platu zaměstnanci.

Okolnost, že ke vzniku povinnosti zaměstnavatele zaplatit takovou náhradu platu bylo nutné, aby konkrétní zaměstnanec podal žalobu o neplatnost výpovědi a oznámil žalobkyni, že trvá na dalším zaměstnávání (srov. § 69 odst. 1 a § 72 zák. práce), na existenci příčinné souvislosti mezi porušením pracovní povinnosti zaměstnankyní a škodou na straně zaměstnavatele podle názoru Nejvyššího soudu nic nemění.

Ad d) zavinění

Zavinění vyjadřuje psychický vztah zaměstnance ke svému jednání (konání či opomenutí), jímž porušil své pracovní povinnosti, a ke škodě jako následku takového protiprávního jednání.

Zavinění lze členit na:

- úmysl přímý, jestliže zaměstnanec věděl, že škodu může způsobit a chtěl ji způsobit,
- úmysl nepřímý, jestliže zaměstnanec věděl, že škodu může způsobit, a jestliže v případě, že ji způsobí, s tím byl srozuměn,
- nedbalost vědomá, jestliže zaměstnanec věděl, že škodu může způsobit, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že ji nezpůsobí (nedbalost vědomá),
- nedbalost nevědomá, jestliže zaměstnanec nevěděl, že škodu může způsobit, ačkoliv o tom vzhledem k okolnostem a ke svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

Pro závěr o povinnosti zaměstnance k náhradě škody postačuje zavinění i ve formě nevědomé nedbalosti. Jelikož jde o psychický (vnitřní) vztah zaměstnance ke svému jednání, zkoumá soud jeho projevy, tedy zejména okolnosti, za nichž došlo k protiprávnímu jednání. Při zkoumání nedbalostního zavinění ve formě nevědomé nedbalosti jsou navíc významné i osobní poměry zaměstnance, z nichž lze dovodit, že zaměstnanec si měl a mohl být vědom toho, že svým protiprávním jednáním může způsobit škodu.

V posuzovaném případě argumentoval Nejvyšší soud rozdílně od odvolacího soudu (který založil svůj závěr o úplné absenci zavinění na tom, že vedoucí zaměstnankyně přijala organizační opatření v dobré víře za účelem efektivnějšího hospodaření a úspory prostředků), tak, že především s přihlédnutím ke všem okolnostem a osobním poměrům vedoucí zaměstnankyně (vzhledem k její praxi, dosaženému vzdělání a zkušenostem) musí soud zkoumat, zda zaměstnankyně měla a mohla vědět, že dáním výpovědi jedná protiprávně a že tímto může způsobit zaměstnavateli škodu.

Dopady pro praxi

Z výše analyzovaného rozhodnutí vyplývá, že porušením povinnosti při plnění pracovních úkolů může být i dání výpovědi zaměstnanci, aniž by proto byly splněny zákonné podmínky. Vzhledem k tomu, že pro povinnost k náhradě

škody je nezbytné zavinění zaměstnance alespoň ve formě nevědomé nedbalosti, bude nutné vždy zkoumat konkrétní okolnosti případu, z nichž lze usuzovat, zda zaměstnanec chtěl svým jednáním škodu způsobit či zda věděl, že svým protiprávním jednáním může škodu způsobit (popřípadě o tom vědět měl a mohl).

Výše diskutovaný rozsudek Nejvyššího soudu však naznačuje, že s přihlédnutím k osobním poměrům vedoucího zaměstnance (zejména vzhledem k jeho vzdělání, praxi a zkušenostem) půjde zpravidla alespoň o nedbalost nevědomou, která již umožňuje zaměstnavateli se domáhat po zaměstnanci náhrady škody, a to i přesto, že zaměstnanec jednal v dobré víře, že postupuje v souladu s právem. Nelze přehlédnout, že na odpovědnosti vedoucích zaměstnanců nemůže změnit nic ani skutečnost, že ve většině případů nejde o osoby znalé práva. Vedoucím zaměstnancům lze doporučit, aby své kroky v oblasti ukončování pracovního poměru vždy konzultovali s odborníky, neboť v opačném případě se vystavují možnému riziku povinnosti nahradit zaměstnavateli škodu vzniklou v důsledku jejich protiprávního jednání.

Jistou „útěchou“ jim v tomto ohledu může být limitace požadované náhrady škody způsobené z nedbalosti 4,5násobkem jejich průměrného výdělků před porušením povinnosti. Toto omezení však neplatí, byla-li škoda způsobena mimo jiné úmyslně. V takovém případě může zaměstnavatel požadovat po zaměstnanci i náhradu jiné škody (ušlý zisk). V praxi půjde o (ne zcela výjimečné) situace, kdy vedoucí zaměstnanec se bude chtít „zbavit“ nepohodlného zaměstnance, i přesto, že ví, že nejsou splněny podmínky pro skončení pracovního poměru. V takových případech lze uvažovat v závislosti na konkrétních okolnostech daného případu zejména o úmyslu nepřímém, neboť zaměstnanec věděl, že škodu může způsobit, a pro případ, že ji způsobí, s tím byl srozuměn. Jak však bylo uvedeno výše, důkazní břemeno ohledně zavinění spočívá na zaměstnavateli, a bude tedy na něm, aby případný úmysl zaměstnance prokázal. ●

Mgr. Bc. Matěj Řičánek
Karolína Placzková
LEGALITÉ advokátní kancelář s.r.o.

LEGALITÉ
LAWYERS

Dosáhněte lehce svého cíle.
S námi.

ERHARTOVÁ
VÍTEK & PARTNERS
advokátní kancelář

www.akev.cz

Vrácení mylně naúčtované DPH správcem daně

Otázka, jak se po správci daně domoci vrácení daně z přidané hodnoty, která byla naúčtována a odvedena neoprávněně, nabývá na aktuálnosti v souvislosti se snahami unijního i národního zákonodárce o zabránění únikům při uplatňování daně z přidané hodnoty (a nemusí se jednat jen o tolik diskutované karuselové či řetězové podvody), neboť pravidla uplatňování DPH se stávají stále složitějšími.

Různost sazeb, výjimky zakládající osvobození od daně a zejména postupné rozšiřování mechanismu přenesené daňové povinnosti (reverse charge) vyvolávají riziko, že správce daně zpochybní správnost postupu účastníků při uplatňování příslušných ustanovení zákona o daně z přidané hodnoty účastníky transakce. Takový postup pravidelně vede k doměření daně některému z účastníků transakce či odepření odpočtu z přijatých plnění, shledá-li správce daně, že daň, jejíž odpočet je nárokován, byla uplatněna nesprávně (jednalo se o osvobozené plnění, jednalo se o plnění podléhající režimu přenesené daňové povinnosti apod.). Pokud však oba účastníci transakce postupovali při uplatňování ustanovení o přenesení daňové povinnosti shodně, byla daň z uskutečnění plnění do státního rozpočtu odvedena, byť se správce daně domnívá, že byla odvedena nesprávným subjektem. V takových situacích vyvstává velmi praktický problém: Jak se mají vypořádat účastníci transakce mezi sebou a jak mají postupovat vůči správci daně, aby nakonec táž daň nebyla odvedena, na úkor účastníků transakce, dvakrát.

Soukromoprávní problém účastníků transakce?

Obecně platí, že za uplatňování norem daňového práva nesou odpovědnost subjekty účastníci se daňově relevantních transakcí. Je jejich odpovědností, aby (ve spolupráci s poradci) transakci správně posoudili i z hlediska daňových dopadů a správci daně přiznali a odvedli správnou daň. V případě nesprávně naúčtované daně z přidané hodnoty (např. proto, že se jedná o osvobozené plnění, plnění podléhající režimu přenesené daňové povinnosti či nesprávně uplatněné sazby daně) platí, že dodavatel, který daň z přidané hodnoty uvede na daňovém dokla-

du, je povinen takovouto daň na výstupu také odvést, a to bez ohledu na to, zda se jedná o plnění podléhající dani z přidané hodnoty, či nikoli. Příjemce takového zdánlivě zdanitelného plnění ovšem není oprávněn uplatnit odpočet takovéto daně, neboť nejsou splněny hmotněprávní podmínky vzniku nároku na odpočet daně zakotvené v ust. § 73 ZDPH.

Takto vzniklý stav je ovšem v rozporu se zásadou neutrality, která je základním principem společného systému daně z přidané hodnoty. Zásada neutrality brání dvojímu výběru téže daně a zásadně též omezení nároku na odpočet z přijatých plnění podléhajících dani. Vzniklý nežádoucí stav je narovnáván pomocí institutu opravy výše daně podle ust. § 43 ZDPH, který umožňuje poskytovateli plnění opravit výši daně, byla-li nesprávně zvýšena daň na výstupu.

Vypořádání mezi účastníky transakce se pak dle platné úpravy zákona o DPH a daňového řádu odehrává bez jakékoli participace správce daně. Chce-li se příjemce plnění, kterému nebyl uznán odpočet daně s odůvodněním, že se ve skutečnosti nejednalo o zdanitelné plnění, domoci vrácení částky, kterou takto „neoprávněně“ odvedl poskytovateli plnění a nedojde-li mezi účastníky transakce k dohodě, nabízí se mu v zásadě dva soukromoprávní tituly – nárok na vydání bezdůvodného obohacení tam, kde poskytl plnění (částku odpovídající dani z přidané hodnoty uvedené na daňovém dokladu), aniž k tomu existoval důvod, a nárok na náhradu škody kompenzující mu další újmu (například úrok z prodlení stanovený správcem daně, sdělené penále apod.). Je zjevné, že v případech, kdy nebude mezi účastníky transakce panovat shoda, bude uplatňování těchto nároků velmi náročné.

Dalším komplikujícím faktorem je běh lhůt pro stanovení daně. Jak již bylo shora uvedeno, správce daně stojí dle současného

stavu hmotněprávních i procesních předpisů zcela mimo vyrovnání účastníků transakce, takže doměření daně na straně jedné (např. u pořizovatele) není bez dalšího spojeno s vrácením daně na straně druhé. Ve složitějších případech (a zejména pak v případě soudního přezkoumávání rozhodnutí správce daně) pak vliv běhu lhůt vyloučí nárokování nesprávně odvedené daně zpět, čímž je velmi ztíženo konsenzuální vypořádání účastníky transakce. Důsledky celé situace jdou k tíži účastníků transakce, od nichž je daň z téhož plnění vybrána dvakrát (případně je vybrána daň, aniž je druhé straně přiznán nárok na odpočet této daně), vítězem je státní rozpočet. Rozpor se základním cílem správy daní, jímž je správný výběr daní, je však evidentní.

Přes shora uvedené nedostatky byl popsán model aprobovaný judikaturou Soudního dvora EU. Ten totiž v rozsudku Reemtsma Cigarettenfabriken, C-35/05 ze dne 15. 3. 2007 dovodil, že vypořádání bezdůvodně naúčtované DPH je v kompetenci členských států, neboť „při neexistenci právní úpravy Společenství ve věci žádostí o vrácení daní přísluší vnitrostátnímu právnímu řádu každého členského státu stanovit podmínky, za kterých mohou být tyto žádosti podávány, přičemž tyto podmínky musejí respektovat zásady rovnocennosti a efektivity, to znamená že tyto podmínky nesmějí být méně příznivé než ty, které se týkají obdobných žádostí na základě vnitrostátního práva a že v praxi neznemožňují výkon práv přiznaných právním řádem Společenství (viz zejména rozsudky ze dne 17. června 2004, Recheio – Cash & Carry, C30/02, Sb. rozh. s. I6051, bod 17, ze dne 6. října 2005, MyTravel, C291/03, Sb. rozh. s. I8477, bod 17). Je rovněž třeba připomenout, že šestá směrnice neobsahuje žádné ustanovení, které by upravovalo opravu částky DPH bezdůvodně naúčtované výstavcem faktury. Šestá směrnice ve svém článku 20 pouze stanoví podmínky, za kterých lze provést opravu odpočtů daně na vstupu u příjemce dodávky zboží nebo služeb. Za těchto podmínek je v zásadě na členských státech, aby stanovily podmínky, za jakých lze opravit DPH, která byla naúčtována bezdůvodně“ (odst. 37 a 38 cit. rozhodnutí).

Soulad posuzovaného vnitrostátního řešení (které je blízké českému modelu) je zajištěn právě tím, že „dodavatel, který omylem pouká-

zal DPH orgánům daňové správy, může požadovat její vrácení a příjemce služby může na dodavateli vymáhat občanskoprávní žalobou vydání bezdůvodného obohacení, respektuje v podstatě zásadu neutrality a efektivity. Takový systém totiž příjemci, kterému byla omylem naúčtována daň, umožňuje, aby mu byly vráceny bezdůvodně zaplacené částky.“ (odst. 39).

Správce daně nemůže zůstat zcela mimo

Nejnovější judikatura Soudního dvora Evropské unie nicméně ukazuje, že procesní autonomie členských států má své limity a pravidlo, že mylně odvedenou daň musejí účastníci transakce vypořádat pouze sami mezi sebou. SDEU ve svém rozhodnutí ve věci Tibor Farkas, C-564/15 ze dne 26. 4. 2017 zopakoval, že nelze nárokovat odpočet chybně odvedené daně (v daném případě daň odvedl prodávající, ačkoli plnění podléhalo mechanismu přenesené daňové povinnosti podle čl. 199 odst. 1 směrnice 2006/112), neboť „kromě toho, že uvedená faktura nesplňuje formální požadavky stanovené vnitrostátní právní úpravou, nebyl splněn ani hmotněprávní požadavek tohoto mechanismu,“ přičemž „nárok na odpočet se omezuje pouze na dlužnou daň, tj. daň vztahující se k plnění, které je předmětem DPH, nebo daň odvedenou v dlužné výši.“ SDEU se dále explicitně přihlásil k závěrům rozsudku Reemtsma Cigarettenfabriken, když zopakoval, že „systém, v němž prodávající zboží, který omylem odvedl DPH daňovým orgánům, může požadovat její vrácení a pořizovatel tohoto zboží se může po tomto prodávajícím občanskoprávní žalobou domáhat vydání bezdůvodného obohacení, je v souladu se zásadami neutrality a efektivity. Takový systém totiž pořizovateli, kterému byla omylem naúčtována daň, umožňuje, aby mu byly vráceny bezdůvodně zaplacené částky.“

Zároveň však SDEU přidal jedno zásadní ALE: „Pokud je ovšem vrácení DPH nemožné či nepřiměřeně náročné, zejména v případě platební neschopnosti prodávajícího, může zásada efektivity vyžadovat, aby se dotčený pořizovatel zboží mohl se žádostí o vrácení DPH obrátit přímo na daňové orgány. Členské státy musí upravit nástroje a procesní podmínky potřebné k tomu, aby bylo uvedenému pořizovateli umožněno získat v zájmu zachování zásady efektivity zpět bezdůvodně naúčtovanou daň.“

Posouzení, zda jsou v konkrétním případě výše uvedené podmínky splněny, sice přísluší vnitrostátnímu soudu, avšak Soudní dvůr současně uvedl, že o takový případ se může jednat, je-li proti prodávajícímu

vedeno insolvenční řízení. SDEU dodává, že je-li za těchto podmínek vrácení bezdůvodně naúčtované DPH ze strany prodávající... nemožné či nepřiměřeně náročné, zejména v případě platební neschopnosti této prodávající, musí mít T. Farkas (nabyvatel, pozn. O.M.) možnost obrátit se se žádostí o vrácení DPH přímo na daňový orgán.“

Jak uplatnit nárok na vrácení daně vůči správci daně?

Citované závěry SDEU jsou bez dalšího aplikovatelné i v prostředí českého právního řádu, a to v zásadě bez ohledu na to, zda vnitrostátní hmotné či procesní právo takový postup připouští. Je přitom skutečností, že daňový řád s takovou možností nepočítá.

Prvním na tahu je v takovém případě logicky finanční správa,¹ která by měla iniciovat novelizaci vnitrostátních procesních předpisů tak, aby byly v souladu s právem Evropské unie. Autorovi příspěvku z otevřených zdrojů není známo, že by finanční správa byla v tomto činná.

Za těchto okolností vzniká ve vnitrostátním procesním právu mezera, kterou je nutno vyplnit aplikační praxí, neboť je úkolem všech vnitrostátních orgánů vykonávat svou pravomoc tak, aby byla v souladu s právem Evropské unie. Nutno dodat, že se nejedná o situaci českému daňovému právu neznámou. Do této kategorie patří otevření cesty domáhat se výplaty úroku ze zadrženého nadměrného odpočtu rozsudkem Kordárna² či, prozatím neúspěšný, pokus domáhat se výplaty nesporné části nadměrného odpočtu rozsudkem Agrobot.³ Přesto, že takový postup Nejvyššího správního soudu bývá někdy finanční správou kritizován, jedná se dle mého názoru o cestu standardní (respektující základní principy aplikace práva Evropské unie ve vnitrostátních vztazích), právem aprobevanou a v zásadě jedinou možnou do doby, než bude náprava zjednána legislativní cestou.

Podlé mého názoru tedy daňový subjekt má právo požádat, aby mu byla vrácena daň, kterou mylně uhradil jeho dodavatel, pokud bude současně tvrdit a prokazovat, že vrácení daně dodavateli a následné soukromoprávní vypořádání mezi účastníky transakce je nemožné či nepřiměřeně náročné. Správce daně o takové žádosti musí jednat a rozhodnout, a to i přesto, že neexistuje vnitrostátní procesní úprava řízení o takovéto žádosti. Popsaný nárok může být daňo-

vým subjektem uplatněn i v rámci daňové kontroly, a to typicky v těch případech, kdy správce daně v průběhu daňové kontroly popře nárok daňového subjektu na odpočet daně, která byla dodavatelem daňového subjektu uhrazena. Částka takto uplatněná daňovým subjektem by měla být v těchto případech zohledněna, v důsledku čehož se daňový subjekt může vyhnout povinnosti hradit penále za daň, která by mu jinak byla (z tohoto titulu) doměřena.

Definitivní řešení je v rukou zákonodárce

Je zjevné, že jakékoli uplatňování práv procesními prostředky, které nejsou upraveny procesním předpisem, vyvolává aplikační obtíže a právní nejistotu. Současně je však nutné si uvědomit, že náprava popsanych nedostatků je v rukou zákonodárce a že je úkolem finanční správy neprodleně navrhnout takové řešení, které zajistí soulad vnitrostátního procesního práva s právním řádem Evropské unie. Mezi povinnosti finanční správy by podle mého názoru mělo zcela automaticky patřit sledování judikatury Soudního dvora a její implementace do vnitrostátního práva i v těch případech, kdy se jedná o postupy ve prospěch daňových subjektů. Nářky nad soudním aktivismem a narušováním dělby moci jsou tak zcela zbytečné, neboť zákonodárce samozřejmě může přijít s jakýmkoli jiným řešením, bude-li ovšem v souladu s právem Evropské unie. ●

JUDr. Ondřej Moravec, Ph.D., advokát
Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa
a partneři, s.r.o.

HARTMANN
 JELÍNEK
 FRÁŇA
 a partneři

Poznámky:

¹ Konkrétně Generální finanční ředitelství s ohledem na ust. § 4 odst. 1 písm. a) a c) zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky.

² Rozsudek Nejvyššího správního soudu 7 Aps 3/2013-34 ze dne 25. 9. 2014.

³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu 6 Afs 264/2016-44 ze dne 11. 5. 2017.

Jak moc zákonodárce omezil přezkum opatření obecné povahy?

V lednu 2018 nabyla účinnosti další významná novela stavebního zákona provedená zákonem č. 225/2017 Sb. S ohledem na počet novelizačních bodů by patrně bylo možné hovořit o „velké“ novele, pokud by ze stejného důvodu toto označení nenáleželo přinejmenším novele účinné od roku 2013. Zároveň byly novelizovány desítky dalších zákonů, byť pozornost na sebe samozřejmě strhává novela samotného stavebního zákona a instituty jako je koordinované řízení, závazné stanovisko orgánu územního plánování a řada dalších. Jedním z novelizovaných zákonů je i soudní řád správní, v němž sice bylo změněno jen pár ustanovení, o to zajímavější a možná až kontroverznější však tyto změny jsou.

Změna soudního řádu správního spočívá především ve zkrácení lhůty k podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy, jímž se vydává například územní plán, zásady územního rozvoje kraje a regulační plán nebo stanoví (některá) místní a přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích, upravené v § 101b odst. 1 soudního řádu správního z dosavadních tří let na jeden rok od účinnosti opatření obecné povahy.

Na rozdíl od přechozí změny, resp. zavedení této lhůty v roce 2012 novela tentokrát náležitě pamatovala na přechodná ustanovení. Nová lhůta se sice vztahuje i na opatření obecné povahy vydaná před 1. lednem 2018, ale běží až od tohoto dne. Výjimku představují případy, kdy by z předchozí tříleté lhůty zbývalo méně než jeden rok, nebo by tato lhůta již uběhla. Přechodné ustanovení tedy

nemůže zbývající lhůtu fakticky prodloužit ani podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy znovu (po uplynutí dosavadní lhůty) umožnit.

Pro úplnost lze dodat, že v případě novelty účinné od roku 2012 se nově zavedená tříletá lhůta (do té doby žádné časové omezení nebylo) po „zásahu“ poslanců do přechodných ustanovení vládního návrhu týkala i opatření obecné povahy, u nichž k 1. lednu 2012 tři roky od jejich účinnosti uplynuly. Přezkum těchto opatření obecné povahy byl tedy ze dne na den znemožněn.

Novelizované ustanovení o délce lhůty, včetně přechodných ustanovení, je jasně formulované a v praxi jistě nebude činit obtíže. To se však již nedá říci o další změně § 101b odst. 1 soudního řádu správního, a to doplnění slov „a to ani ve vazbě na navazující správní roz-

hodnutí, opatření nebo jiný úkon nahrazující rozhodnutí“ na konec jeho druhé věty. Celý § 101b odst. 1 soudního řádu správního tedy nyní zní následovně:

„Návrh lze podat do 1 roku ode dne, kdy návrhem napadené opatření obecné povahy nabylo účinnosti. Zmeškání lhůty pro podání návrhu nelze prominout, a to ani ve vazbě na navazující správní rozhodnutí, opatření nebo jiný úkon nahrazující rozhodnutí.“

Doplnění těchto slov je opět poslaneckým pozměňovacím návrhem, takže není k dispozici důvodová zpráva a ani z jiných dokumentů dostupných na www.psp.cz není zřejmé, co tím vlastně autor myslel. Podle mého názoru je však na první pohled patrné, že má jít o eliminaci možnosti napadnout opatření obecné povahy po uplynutí zkrácené lhůty „incidenčním“ návrhem.

Podle § 101a odst. 1 soudního řádu správního je návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části oprávněn podat ten, kdo tvrdí, že byl tímto opatřením obecné povahy zkrácen na svých právech. Pokud je podle zákona současně oprávněn ve věci, ve které bylo toto opatření obecné povahy užito, podat ve správním soudnictví žalobu nebo jiný návrh, může navrhnout zrušení opatření obecné povahy jen společně s takovým návrhem (žalobou).

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu § 101a odst. 1 soudního řádu správního usnesením č. j. 5 As 194/2014-36 ze dne 13. září 2016 vyložil tak, že neupravuje jeden druh návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části, ale hned dva. V první větě je upraven návrh na „abstraktní“ kontrolu, který může podat každý, kdo tvrdí, že byl opatřením obecné povahy zkrácen na svých právech, aniž by už muselo být aplikováno ve správním řízení. Právě tento návrh pak lze podat pouze ve lhůtě stanovené v § 101b odst. 1 soudního řádu správního (rozšířený senát samozřejmě rozhodoval podle znění tohoto ustanovení před doplněním výše uvedeného textu).

Ve druhé větě § 101a odst. 1 soudního řádu správního je upraven návrh na „incidenční“ přezkum opatření obecné povahy. Ten lze podat až v situaci, kdy opatření obecné povahy bylo v konkrétním případě aplikováno, což vedlo k vydání správního rozhodnutí, a to společně s žalobou proti takovému rozhodnutí. Typický návrh na zrušení regulativu územního plánu zakazujícího umístit v ploše bydlení stavby o s více než dvěma nadzemními podlažími lze podat spolu s žalobou proti rozhodnutí, jímž bylo potvrzeno zamítnutí žádosti o umístění třípodlažní stavby v dané ploše. Lhůta k podání „incidenčního“ návrhu je totožná se lhůtou k podání této správní žaloby, takže ve smyslu § 72 odst. 1 soudního řádu správního činí dva měsíce od doručení správního rozhodnutí bez ohledu na to, kdy opatření obecné povahy nabylo účinnosti.

Ze srovnání slov doplněných na konec § 101b odst. 1 soudního řádu správního a odůvodnění usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu lze usuzovat, že autor pozměňovacího návrhu zřejmě chtěl, aby po uplynutí jednoho roku od účinnosti opatření obecné povahy nebylo možné jej napadnout ani „incidenčním“ návrhem.

Tato úvaha má však jeden „háček“, což s ohledem na „kvalitu“ poslaneckých

pozměňovacích návrhů není překvapující. Právní názor rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vychází z premisy, že soudní řád správní upravuje dva druhy návrhu na zrušení opatření obecné povahy, přičemž na „incidenční“ návrh se lhůta podle § 101b odst. 1 soudního řádu správního vůbec neaplikuje, jelikož jej lze podat ve lhůtě pro podání žaloby proti správnímu rozhodnutí. Rozšířený senát v žádném případě nekonstatoval, že by soud při rozhodování o „incidenčním“ návrhu měl prominout zmeškání lhůty. To by ostatně vzhledem k přímému zákazu jejího prominutí mohl jen stěží. Prostě konstatoval, že na tento typ návrhu předmětná lhůta vůbec nedopadá. Přitom § 101a odst. 1 soudního řádu správního, z nějž rozšířený senát Nejvyššího správního soudu svůj právní názor dovodil, změněn nebyl.

Nastala tedy situace, kdy zákonodárce se zřejmě snaží eliminovat „incidenční“ návrhy na zrušení opatření obecné povahy (při jejich podřízení lhůtě pro podání „abstraktního“ návrhu totiž ztrácí smysl), ale změnu soudního řádu správního formuloval tak, že na právní názor dovozuji možnost podat „incidenční“ návrh vůbec nedopadá. Nic jiného asi nemohl autor pozměňovacího návrhu zamýšlet. Není mi známo žádné rozhodnutí, v němž by správní soud na základě skutečnosti, že v návaznosti na opatření obecné povahy byl vydán jiný úkon (případně též napadený návrhem u správního soudu), zmeškání lhůty k podání návrhu navzdory jednoznačnému zákazu promínil. To však existenci takového rozhodnutí samozřejmě nevylučuje.

Kloním se tedy k názoru, že cílem novely, resp. pozměňovacího návrhu bylo podávání „incidenčních“ návrhů po uplynutí (nově zkrácené) lhůty znemožnit, byť jsem právní názor rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu přivítal a nadále jej považuji za správný.¹

Nyní tedy bude opět na správních soudech, jak se s touto novou překážkou přezkumu opatření obecné povahy vypořádají. Jistě si lze představit vyslovení právního názoru, že na „incidenční“ návrh na zrušení opatření obecné povahy § 101b odst. 1 soudního řádu správního vůbec nedopadá, a to ani po novele, jelikož není postaven na prominutí jakékoli lhůty. Pokud je zákonodárce (bylo-li to skutečně jeho úmyslem) natolik „nešikovný“, že z novely není zřejmé, co vlastně zamýšlel, vytváří tím široký prostor k výkladu, z nějž tento právní názor nevybočuje.

Překážkou by však mohlo být výkladové pravidlo racionálního zákonodárce. Podle něj by se mělo při výkladu zákona vycházet z předpokladu, že zákonodárce nezamýšlel dát zákonu absurdní důsledky, za které by patrně mohla být považována i nemožnost aplikace zákona. Pokud by totiž slova doplněná do § 101b odst. 1 soudního řádu správního neměla vynutit aplikaci lhůty podle tohoto ustanovení i na „incidenční“ návrhy, nemohla by se v praxi uplatnit vůbec.

Je však pochopitelně otázkou, zda k určitému výkladu právní normy postačí argument, že nic jiného zákonodárce zřejmě myslet nemohl. Ostatně o myšlení zákonodárce v tomto případě s největší pravděpodobností nelze hovořit. Poslanci, kteří pro pozměňovací návrh hlasovali, totiž zřejmě vůbec nevěděli, o co jde.

Nezbývá tedy než počkat, jak se správní soudy s novelizovaným zněním vypořádají. Já osobně bych uvítal, aby možnost podat „incidenční“ návrh i po uplynutí lhůty podle § 101b odst. 1 soudního řádu správního (před jejím uplynutím nemá tento návrh smysl) zůstala zachována. S ohledem na názory některých dalších autorů, podle nichž novelizované znění tohoto ustanovení na „incidenční“ návrhy nedopadá, v tomto směru nejsem sám. Dokud však takové rozhodnutí nebude vydáno, neměli by vlastníci nemovitostí na „incidenční“ návrh příliš spoléhat. Neměli by tedy například upustit od podání „abstraktního“ návrhu na zrušení změny územního plánu ve lhůtě jednoho roku od její účinnosti s tím, že až bude potřeba na dotčeném pozemku někdy v budoucnu umístit stavbu, část územního plánu bránící jejímu umístění bude napadena spolu s rozhodnutím stavebního úřadu, jímž byla z tohoto důvodu zamítnuta žádost o vydání územního rozhodnutí. ●

Mgr. Jan Pořízek, advokát

Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.

Mališ Nevrkla Legal
Advokátní kancelář / Attorneys At Law

Poznámky:

¹ Přezkum opatření obecné povahy po uplynutí zákonné lhůty je možný, Mgr. Jan Pořízek.

Horké jaro s GDPR

Po vlně tropických veder, která zasáhla Českou republiku během letošního jara, se snad, až na tak nepodstatnou záležitost jako je stav vody, pomalu vrací vše do normálu. Děti a mládež školou povinnou čeká poslední měsíc, než se ukáže, jak důsledně celý rok plnily své studijní povinnosti a úkoly a po vysvědčení prázdniny a ve snech mnoha rodičů zasloužená okurková sezóna jak pracovní, tak mediální. Poměrně horké jaro zažili také advokáti, zabývající se poskytováním služeb, souvisejících s ochranou osobních údajů, a i v tomto případě netrpělivě čekáme na budoucí dny a týdny, které ukáží, jak důsledně jsme odváděli naši práci, jak si naše dobře míněné rady vzali k srdci klienti a jak své úkoly splnila Evropská komise, Pracovní skupina WP 29 a jednotlivé dozorové orgány, u nás ÚOOÚ. Na toto GDPR vysvědčení však budeme čekat o něco déle než školáci a již nyní je jasné, že pokud by se tato rozsáhlá právní změna měla hodnotit jako týmový projekt, na zmrzlinu za vysvědčení v pasáži Světozor rozhodně aspirovat přechod na GDPR nebude.

Bly to právě poslední jarní týdny, které nás nepřestávaly překvapovat zásadními informacemi v oblasti dat. Zhruba měsíc před 25. 5. se v tichosti objevilo corrigendum k Nařízení GDPR, v důsledku čehož na krátko zavládla hysterie nejen twitterová. Ačkoliv již ze své povahy, oprava dokumentu neobsahuje nic podstatného, přesto byly v diskusích o ní překvapivě opomenuty dva skutečně důležité body. Za prvé je to drobná překladová změna, týkající se zpracovatele, který podle úpravy definice v článku 4 Nařízení GDPR již není „fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který zpracovává osobní údaje pro správce“, ale „nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který zpracovává osobní údaje za správce“. Tato úprava je pozitivní v tom, že může

vnést pořádek do chaotičnosti výkladů toho, kdo ještě je zpracovatelem a kdo je společným správcem nebo pouhým příjemcem, případně samostatným správcem. Oprava také přivedla pozornost alespoň některých kolegů k tradičnímu problému evropské legislativy, a to je efekt ztraceno v překladu. Pokud jsme v minulosti upozorňovali na skutečnost, že ideu jednotnosti úpravy ochrany osobních údajů v Evropské unii narušují výjimky, jimiž Nařízení GDPR otvírá cestu k, byť omezené, tak přece odlišné, úpravě ochrany osobních údajů v závislosti na volbě konkrétního členského státu, pak diskuse, související s překladovými odchylkami v němčině, francouzštině či holandštině, kterou ve svém článku pro IAPP rozvinul Jeroen Terstegge¹ poukazuje na potenciální nezbytnost v některých případech pracovat s vícero překlady Nařízení GDPR současně.

Této situaci se nevyhne ani český advokát. Pokud například zastupujete mezinárodní společnost, která operuje ve více členských zemích a připravovali jste pokyny pro implementaci GDPR ve více zemích, jistě s touto praxí máte již vlastní bolestné zkušenosti. Pokud jste naopak spolupracovali s českou pobočkou některé z nadnárodních korporací, jste již pravděpodobně obeznámeni s přístupem, obnášejícím rozsáhlou organizační přípravu, posuny termínů jednotlivých projektových fází, snahou o používání právních dokumentů, formulovaných pro jinou jurisdikci, ideálně na celém mezinárodním trhu, a lehce rozpolceným požadavkem absolutního souladu s globální politikou při zohlednění národní právní úpravy, která doposud však nespátřila světlo světa. Česká republika je jednou z osmi zemí, které do 25. 5. nezvládly

příslušný adaptační zákon připravit. Dalšími členy tohoto elitního klubu jsou Řecko, Kypr, Slovinsko nebo Bulharsko.

Pokud se bavíme o zákonu o zpracování osobních údajů, jeho cesta legislativním procesem je z více či méně pochopitelných důvodů trnitá a nepřestává nás překvapovat ani nyní. Nejčastěji je v této souvislosti skloňována definice nového pojmu veřejný subjekt a spor o výklad související povinnosti ustanovit DPO. Výkon této povinnosti lze doporučit Komisi k zohlednění při vytvoření průběžného porovnání očekávaných úspor ve výši 2,3 miliard eur s realitou příštích let. Každý, kdo implementoval GDPR se jistě ještě teď hřeje vědomím, jak ušetřil... Nelze se pak divit, že návrh zákona doprovází nespočet iniciativ, jejichž cílem je omezit dopad Nařízení GDPR, či z jeho účinnosti některé skupiny činností zcela vyloučit. Aktuálně je v této oblasti velmi aktivní novinářská obec a čekají nás jistě ještě mnohé zajímavé disputace na téma omezování žurnalistiky, svobody projevu a nedostatečné ochrany výkonu žurnalistiky, už tak soudy notně podrývaného rozsudky v žalobách na ochranu osobnosti typu Roden.

Denní chléb advokáta je pak provázen praktickými situacemi, se kterými nařízení nemohlo počítat, kdy např. na jedné straně má správce získat dostatečné záruky od zpracovatele a spolupracovat pouze s tím, který poskytuje dostatečnou ochranu osobních údajů, což je požadavek v některých situacích jaksí nutně platonický, pokud správce nechce či nemůže zpracovatele měnit a tento je k požadavkům na poskytnutí záruk hluchý nebo se nestihl na nařízení včas připravit. Lepší možností z pohledu GDPR by pak pravděpodobně mělo být nemít pro konkrétní činnost zpracovatele žádného (tedy tyto čin-

nosti pozastavit) a počkat, dokud se nenajde jiný připravený. Správce se v takovém případě opět jistě potěší tím, jak přerušením procesu, mnohdy pro jeho podnikatelskou činnost zásadního, ušetřil. Zpracovatelé se naopak dostávají do situace, kdy dostávají od správců vlastní návrhy zpracovatelských smluv a tito trvají na uzavření právě těchto ve snaze se chránit v souladu s GDPR. Zpracovatel se tímto postupem dostává do situace, kdy s každým klientem bude mít uzavřenou odlišnou smlouvu na stejnou službu, která je předmětem jeho činnosti. Pokud naopak důsledně připravil návrh dodatku v souladu s GDPR či zcela novou zpracovatelskou smlouvu, kterou svým klientům nabízí, nezřídka bude tato oproti dosavadní situaci předmětem rozsáhlejších požadavků na revize se strany správce.

Není bohužel ani výjimkou, že některé požadavky na provádění gap analýz a přípravu dokumentace k GDPR byly poptávány pouze několik dnů před 25. 5. V takových případech je třeba maximálně využít čas a volit nejprve priority. Představa, že 26. 5. začnou hromadné razie ÚOOÚ, jejichž výsledkem bude masové ukládání maximálních pokud podle Nařízení je mylná. Nelze se jí však uklidňovat, protože kdo se nezačal připravovat včas, situaci skutečně podcenil.

Podle našich dosavadních zkušeností a na základě informací od kolegů si troufám vznést několik provokativních myšlenek. V České republice po 25. 5. zůstává jistě mnoho subjektů, které nejsou dostatečně připraveny a některé bychom našli bez pochyby také ve veřejné správě. Nepochybně je dokonce ještě mnoho subjektů, které si ani nepřipouští, že by se jich GDPR mohlo týkat. Nepochopitelné zpoždění s přípravou nabraly instituce napříč odvětvími i Evropou. S ohledem na investice, vložené do informovanosti

obyvatel, je tato skutečnost velmi překvapivá. Teprve závěrečné fáze implementace ukázaly nejvíce praktických limitů Nařízení GDPR. Předpokládám, že zkušenosti z příštích let přinesou střízlivější vnímání GDPR a nezbytný posun v implementaci formou rozsáhlé administrativy. Delší dobu bude bohužel trvat, než se oddělí zrna od plev a mezi mnohými společnostmi, které doslova přes noc zahltily trh v oblasti GDPR služeb, se budou vyskytovat pouze ty skutečně profesionální a spolehlivé. Předpokládám, že mimo příručky, několika infografik a uklidňujících slov paní eurokomisařky, Evropská komise v příštím roce vytvoří nástroj, jehož cílem bude napomoci k minimalizaci nákladů a byrokracie s Nařízením GDPR spojeným. Nějakou dobu bude pravděpodobně probíhat boj o akreditace na udělování GDPR známek. Očekávám také, že mnoho institucí se rozhodne řešit GDPR za pomoci schváleného kodexu, ačkoliv o tom jejich příslušná profesní uskupení zprvu neuvažovala. A pak také předpokládám, že ÚOOÚ bude žádat o podporu finanční i personální, neboť počet nových míst by pro poskytování služeb GDPR byl nedostačující i za normálních okolností, natož pak v situaci, kdy Úřad nemá žádnou možnost, jak se bránit proti záměrnému přehlcování oznámeními incidentů, které povahu ohrožení osobních údajů nemají, podněty subjektů údajů a dotazy správců, kteroužto aktivitu lze očekávat jako zdržovací strategii či „stávkovou“ aktivitu subjektů nespokojených s GDPR. Ačkoliv ÚOOÚ bude v zásadě pracovat (a pravděpodobně i správně trestat) tak jako doposud bez výraznějších změn, teprve jeho rozhodnutí přinesou některé odpovědi, na které stále čekáme. ●

JUDr. Veronika Křížová LL.M., advokát
Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o.

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
KŘÍŽ A PARTNEŘI

Poznámky:

¹ <https://iapp.org/news/a/gdpr-lost-in-translation/>

Již od roku 2005 poskytujeme PRÁVNÍ PORADENSTVÍ tuzemské a zahraniční klientele s důrazem na komplexní řešení daného problému, jak z právního, tak i daňového hlediska.

Stavíme na spolehlivosti, osobním přístupu a vzájemné důvěře.

Specializujeme se zejména na:

- právo obchodních korporací
- veřejné zakázky
- občanské právo
- pracovní právo
- právo nemovitostí
- trestní právo
- mezinárodní obchod
- finance a bankovníctví
- právo hospodářské soutěže
- rodinné právo, aj.

Právní služby poskytujeme
v českém, slovenském,
anglickém, německém,
francouzském a španělském jazyce.

Výživné a jeho vývoj

Evergreenem soudních síní je otázka výživného. S příchodem nového občanského zákoníku dochází ke změnám nazírání na otázku výživného, a to ve všech jeho funkcích. Domníváme se, že je zde vhodná chvíle pro osvěžení historického vývoje výživného tak, aby bylo možno jasně pojmenovat jeho současný charakter a uvědomit si jednotlivé odlišnosti a souvislosti z minulosti. Při stanovování výše výživného, které má nejen pouhý konzumní charakter, ale i řadu dalších funkcí a ovlivňuje ostatně i vztahy mezi rodiči dítěte a dítětem a rodiči, je třeba nezapomínat na to, jak zákonodárce hleděl na výživné v minulosti a jak na ně hledí dnes.

Historický vývoj

Vyživovací povinnost stanovil obecný zákoník občanský z roku 1811, který ve svých ustanoveních ukládal rodičům povinnost poskytnout slušnou výživu svým manželským nezletilým dětem. Vyživovací povinnost zákon určoval v první řadě otcům.

Opatření, která měla zjevně zabránit nemožnosti platit své vyživovací povinnosti, přinesl až zákon č. 4/1931 Sb.¹ Tento zákon mimo jiné zavádí povinnost osobě, která je právně zavázána k vyživování, avšak nemá majetek ani příjmy, aby své povinnosti dostála. Osoba byla povinna opatřit si peníze k dosáhnutí svého závazku prací.

Další změny v pohledu vyživovací povinnosti přinesl zákon č. 265/1949 Sb.² Přestože zákon navazuje na zákony předešlé, určitou výraznou změnou je to, že zákon již nerozděluje děti manželské a děti nemanželské, čímž zamezuje majetkové diskriminaci nemanželských dětí. Povinnost rodičů k výživě a výchově dětí byla zákonem určena oběma rodičům stejně, avšak v praxi se míra této povinnosti řídila dle skutečné hospodářské situace toho konkrétního rodiče.

Na tuto koncepci navázal i zákon č. 94/1963 Sb.,³ přestože byla změněna systematika. Poslední velká novela zákona o rodině, před přijetím současné právní úpravy, proběhla v roce 1998⁴, kdy zákon reagoval na změněné společenské a hospodářské poměry v republice. Touto novelou byla zavedena domněnka o příjmu osob povinných, majících příjmy z jiné než závislé činnosti.

Současná úprava je obsažena v zákoně č. 89/2012 Sb.,⁵ který přinesl změnu zejména v rozdílném pojmosloví, kdy pojem výživa byl zaměněn za pojem výživné. Výživné již nemá pouze spotřební charakter, jak to bylo vnímáno judikaturou 70. let. Nové pojetí výživného je obsahově širší, než tomu bylo v předchozí zákonné úpravě. S ohledem na účel institutu jde o zabezpečování všech odůvodněných potřeb oprávněného, vždy ve vazbě na schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného a druh vyživovací povinnosti. Pojetím výživného se tak nerozumí pouze uhrazení výživy oprávněného, ale také ostatní uspokojování hmotných potřeb. Příkladem může být ošacení, školní potřeby, zdravotní pomůcky, ale také potřeby nehmotné, jako např. vzdělání, kulturní a duševní rozvoj, dále také potřeby bydlení oprávněných apod.

Kritéria na straně oprávněného

Právní úprava občanského zákoníku konstatuje, že odůvodněné potřeby dítěte, za něž se může považovat i tvorba úspor, předchází právu dítěte na životní úroveň totožnou s jeho rodiči. Tímto se pozměňuje tzv. stav odkázanosti na výživu, která je považována za základní předpoklad pro vznik, či trvání vyživovací povinnosti. Při určování rozsahu vyživovací povinnosti je třeba vždy zohledňovat také míru a důvodnost hmotných a nehmotných potřeb dítěte. Zejména u vyživovací povinnosti nezletilých a nesvéprávných, je vždy třeba předpokládat stav odkázanosti na výživné, a to i přesto, že má nezletilé nesvéprávné dítě majetek. Výdělků z majetku v součtu s příjmy z výdělečné činnosti však nesmí stačit k jeho výživě.

Při určování míry potřeb, je důležité ji posuzovat vzhledem k věku dítěte a k rozdílným a často měnícím se potřebám dítěte v průběhu vývoje. Dalšími důležitými faktory k posouzení je zdravotní stav dítěte, fyzická a duševní vyspělost, záliby a zájmy, způsob a stádium studia, výše pobírání dávek dítětem atd. Při určování potřeb oprávněného dítěte

soudem, je nutné vždy vzít v úvahu nejen výdaje průběžné, ale také výdaje nepravidelné se vyskytující, které vedou k všestrannému vývoji, jako je například uhrazení pobytu na letním táboře, popřípadě potřeby zcela nahodilé.

tečný zisk. Přináší-li ovšem majetek nezletilého nesvéprávného dítěte dostatečný zisk, nebo má-li dítě dostatečné příjmy z povolené výdělečné činnosti, které pokrývají všechny odůvodněné potřeby dítěte, pak lze usuzovat, že právo na výživné od rodičů ztrácí. Ojedinělý

musí zásadně lišit od stavu, kdy bylo o výživném rozhodováno, tj. ztráta zdrojů obživy, invalidita, úpadek atd. Soud při rozhodování o výši výživného může také určit, z důvodu odůvodněných potřeb dítěte tvorbu úspor. Tyto úspory jsou tvořeny zejména k přípravě na budoucí povolání. Je zde ovšem důležité, aby vytváření úspor bylo možné s přihlédnutím k majetkovým poměrům povinného. Obdobná situace, jako když soudy při určení výchovného prostředí přihlídnou k názoru dítěte, by měla platit i na zjištění stanoviska nezletilého ohledně vytvoření úspor. Musí však být zřejmé, že i v této otázce je nezletilý schopen, s ohledem na svůj věk a rozumové schopnosti, vyjádřit svůj názor.

Z právní praxe se tedy dá usuzovat, že soudy přihlíží i k tomu, co dítě může spotřebovat, co spotřebovat chce, jak oprávněný rodič může výši přímo spotřebovaného výživného ovlivnit a také na to, jak vyživuje i své ostatní potomky. Tímto vším se mění situace, kdy soudy musí přistupovat ke každému posuzovanému případu výživného individuálně, než tomu bylo dříve zvykem. ●

Vyživovací povinnosti dle občanského zákoníku, pokud nebylo ujednáno jinak, se platí v zásadě v měsíčních splátkách, které jsou splatné vždy měsíc dopředu. Zůstává však otázkou, zda je povinností rodiče poskytovat kromě výživného další jednorázové příspěvky na nepředvídatelné potřeby nezletilého dítěte. Judikatura dle předchozích úprav zastávala na jednorázový příspěvek ten názor, že nemůže být důvodem pro změnu výše ani splatnosti výživného. Tato praxe se projevila jako problematická a proto komentáře vydané k aktuální právní úpravě tuto možnost připouštějí. Tento názor je opřen o ustanovení § 9216, které dává pravomoc soudu rozhodnout jinak, z čehož se dovozuje i možnost o povinnosti poskytnutí jiné další částky oprávněnému dítěti.

Role majetku dítěte při výměře výživného

Přestože dřívejší právní úprava platná na našem území pojmy jmění dítěte a jeho správu znala, v zákoně o rodině z roku 1963 tomu tak nebylo. Pojmy majetek dítěte a jeho správa se tak do české právní úpravy opět dostaly až novelou z roku 1998. Občanský zákoník na tyto změny navazuje a majetková práva dítěte vůči rodičům upravuje v § 912. Zákon výslovně stanovuje, že právu nezletilého nesvéprávného dítěte na výživné není zásadní překážkou majetek dítěte, pokud nepřináší dosta-

příjem studujícího dítěte však většinou nemá vliv na vyživovací povinnost rodičů.

Určování a změna výše výživného

Určování výše výživného je poměrně náročná činnost, neboť zákon nezná tzv. objektivizaci výživného a proto musí soud při určování vycházet z obecných ustanovení. Aby soud rozhodl s ohledem na blaho dítěte, musí zejména řádně zjistit skutkový stav. Usuzuje se, že dítě má právo podílet se na životní úrovni toho z rodičů, jehož životní úroveň je vyšší. Jestliže dítě žije s rodičem s nižší životní úrovní, jehož vyživovací povinnost se skládá zejména z péče o toto dítě, má právo toto dítě na vysokou životní úroveň rodiče druhého, která bude zajištěna prostřednictvím vysokého výživného. Není však žádoucí, aby soud určil povinné osobě, aby jednomu z nezletilých potomků platila extrémně větší částky než potomku druhému. Nepřiměřená výše částky by totiž mohla mít za následek jak diskriminaci sourozenců, tak dalších členů rodiny a mohla by i v konečném důsledku vést k napjatým vztahům v rodině.

Na základě změny majetkových poměrů některého z rodičů nebo zvýšených výdajů na nezletilého, může soud přistoupit ke změně výše výživného. Majetkové poměry se však

Michal Vrba, student 3. ročníku PF ZČU, právní asistent

**za přispění JUDr. Václava Vlka, advokáta a partnera
MORENO VLK & ASOCIADOS**

MORENO VLK & ASOCIADOS advokátní kancelář

Moreno Vlk & Asociados
advokátní kancelář / Abogados / Attorneys at Law
Praha | Madrid | Bratislava

Poznámky:

- ¹ Zák. č. 4/1931 Sb., na ochranu osob oprávněných požadovati výživu, výchovu nebo zaopatření.
- ² Zák. č. 265/1949 Sb., o právu rodinném.
- ³ Zák. č. 94/1963 Sb., o rodině.
- ⁴ Zák. č. 91/1998 Sb., zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, a o změně a doplnění dalších zákonů.
- ⁵ Zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- ⁶ Zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

دبي DUBAI

**DOKONALÉ
POČASÍ PRO
CHVÍLE NA PLÁŽI**

#STAY *Sunny*
visitdubai.com

Výše smluvní pokuty s ohledem na „jedinečnost“ zajišťované povinnosti

Nejvyšší soud ČR se v usnesení sp. zn. 33 Cdo 3428/2016 ze dne 28. 6. 2017 zabýval otázkou přiměřenosti výše smluvní pokuty, která měla zajistit splnění nepeněžitě povinnosti vyklidit prostory Václavského náměstí v Praze. Protože se jednalo o smluvní pokutu v režimu zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „obč. zák.“), a nikoli zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, nepřicházela v úvahu moderace smluvní pokuty, ale bylo třeba zkoumat, zda smluvní pokuta (ne)byla sjednána v nepřiměřené výši, která by byla v rozporu s dobrými mravy ve smyslu ust. § 39 obč. zák. I podle aktuální právní úpravy (ust. § 2051 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění) hraje přiměřenost smluvní pokuty důležitou roli – soudy mohou nepřiměřeně vysokou smluvní pokutu na návrh dlužníka snížit s přihlédnutím k hodnotě a významu zajišťované povinnosti. Proto závěry citovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ohledně přiměřenosti výše smluvní pokuty lze aplikovat i za současné právní úpravy.

Skutkový stav věci

V roce 2000 strany uzavřely nájemní smlouvu, dle které Hlavní město Praha (v řízení žalobce) pronajalo žalovanému podnikateli část pozemku o výměře 13 m² na Václavském náměstí v Praze za účelem umístění dočasné stavby pevného prodejního stánku s občerstvením. Dodatkem č. 5 z roku 2008 byla dohodnuta výše nájemného 221.716,03 Kč ročně. Dle dodatku č. 6 k nájemní smlouvě z roku 2009 se strany v čl. V odst. 1 smlou-

vy dohodly tak, že pronajímatel i nájemce jsou oprávněni nájemní smlouvu vypovědět v šestiměsíční lhůtě bez udání důvodu, přičemž pro případ, že nájemce při skončení nájmu nevyklidí předmět nájmu ve stanovené lhůtě, je povinen zaplatit pronajímateli denně částku ve výši 10.000 Kč do doby předání předmětu nájmu. Hlavní město Praha vypovědělo smlouvu dne 6. 6. 2012 a nájem tak zanikl uplynutím šestiměsíční lhůty dne 31. 12. 2012. Žalovaný přesto nevyklidil předmětný pozemek ani po urgenci

ze strany žalobce v lednu roku 2013. Hlavní město Praha proto zažalovalo o částku ve výši 300.000 Kč, což představuje smluvní pokutu za nesplnění povinnosti vyklidit předmětný pozemek za období ledna 2013.

Posouzení věci obecnými soudy a Nejvyšším soudem ČR

Obvodní soud pro Prahu 4 jako soud prvního stupně žalobu zamítl s tím, že si strany sjednaly smluvní pokutu v rozporu s dob-

rými mravy, neboť její výše představuje šestnáctinásobek sjednaného nájemného, přičemž žalobce netvrdil, že by mu v důsledku porušení povinnosti žalovaného vznikla jakákoli škoda.

poukazoval na rozsudek sp. zn. 26 Cdo 2626/2013 ze dne 15. 10. 2013, ve kterém Nejvyšší soud ČR dospěl k závěru, že pokud sazba smluvní pokuty za porušení vyklizovací povinnosti dosahuje osminá-

S ohledem na uvedené by proto soudy při posuzování přiměřenosti smluvní pokuty měly vzít v potaz a pečlivě vážit charakter smluvní pokutou zajišťované povinnosti z pohledu její „jedinečnosti“.

Městský soud v Praze jako soud odvolací dospěl k závěru, že smluvní pokuta není v rozporu s dobrými mravy a akcentoval, že povinnost vyklidit pronajatou část pozemku po skončení nájmu byla zajištěna vysokou smluvní pokutou, aby tak Hlavní město Praha dosáhlo včasného vyklizení Václavského náměstí s ohledem na jeho plánovanou revitalizaci. Sankce ve formě smluvní pokuty proto měla pro žalovaného podnikatele plnit „motivační“ funkci, nikoli nahrazovat případný vznik škody žalobci.

Žalovaný podnikatel podal proti rozsudku dovolání, ve kterém namítal pochybení odvolacího soudu, který v rozporu s judikaturou Nejvyššího soudu ČR nezohlednil skutečnost, že žalobci nevznikla žádná škoda a nenastala ani potenciální škoda, protože záměr revitalizace Václavského náměstí byl odložen na neurčito. Dále, mimo jiné,

sobku původně sjednaného nájemného, lze ji pokládat za nepřiměřenou a pro rozpor s dobrými mravy neplatnou.

Nejvyšší soud ČR dovolání odmítl a uzavřel, že smluvní pokuta nebyla sjednána v rozporu s dobrými mravy. Výslovně přitom vyloučil odkaz na svůj dřívější rozsudek sp. zn. 26 Cdo 2626/2013 s tím, že: „... jde o zcela odlišné a nesrovnatelné skutkové terény; způsob zajištění splnění povinnosti vyklidit ve veřejném zájmu prostory Václavského náměstí v Praze (centrálního pražského náměstí) se vyznačuje jedinečností a nelze ho poměřovat přiměřeností zajištění vyklizení komerčních nebytových prostor.“

Dle Nejvyššího soudu ČR žalovaný věděl, že výše denní sazby smluvní pokuty odpovídá potřebě zajistit včasné vyklizení vysoce exponovaného pozemku centrálního praž-

ského náměstí. Pokud žalovaný v rozporu se zásadou pacta sunt servanda předmět nájmu po skončení nájemního vztahu nevyklidil po dobu několika let, smluvní pokuta pro něj evidentně nebyla dostatečnou pobídkou. V tomto ohledu Nejvyšší soud ČR poukázal na svou předchozí judikaturu (např. usnesení sp. zn. 33 Cdo 2239/2007 ze dne 28. 6. 2007 či rozsudek sp. zn. 33 Cdo 588/2003 ze dne 23. 6. 2004), dle níž „na nepřiměřenost smluvní pokuty nelze usuzovat z její celkové výše, je-li důsledkem dlouhodobého prodlení a s tím spojeným navyšováním o jinak přiměřenou denní sazbu smluvní pokuty; opačný závěr je nepřijatelný, neboť by ve svých důsledcích zvýhodňoval dlužníka (čím déle by dlužník své povinnosti neplnil, tím více by byl zvýhodněn při posuzování případné nepřiměřenosti výše smluvní pokuty) a znamenal by zpochybnění funkcí, které má smluvní pokuta plnit.“

Význam „jedinečnosti“ smluvní pokutou zajišťované povinnosti pro právní praxi

S ohledem na uvedené by proto soudy při posuzování přiměřenosti smluvní pokuty měly vzít v potaz a pečlivě vážit charakter smluvní pokutou zajišťované povinnosti z pohledu její „jedinečnosti“. Lze dospět k závěru, že pokud je smluvní pokutou zajišťována povinnost „jedinečná“, ospravedlňuje tato skutečnost sjednání vyšší smluvní pokuty, než jaká by se jevila jako přiměřená v případě zajištění povinnosti zcela „obvyklé“. Toto vodítko bude užitečné zejména při stanovení výše smluvní pokuty k zajištění splnění nepeněžitě povinnosti. Například jedinečnost utajovaných informací tak může vést ke sjednání na první pohled neobvykle vysoké smluvní pokuty k zajištění povinnosti zachovávat mlčenlivost. Obdobně jedinečnost obchodní společnosti, jejíž podíl je předmětem předkupního práva, může vést ke sjednání vysoké smluvní pokuty pro případ porušení povinnosti nabídnout tento podíl obchodní společnosti ke koupi předkupní kovi. ●

Mgr. Martina Závodná,
trvale spolupracující advokátka
Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář

**Baker
McKenzie.**

Vybraný dodavatel, výzva vybranému dodavateli dle § 122 odst. 3 ZZVZ a náležitosti oznámení o výběru dodavatele dle § 123 ZZVZ

Zadavatel v zadávacím řízení povinně vyzývá vybraného dodavatele k předložení originálů nebo ověřených kopií dokladů o kvalifikaci dodavatele, pokud je již nemá k dispozici, popř. k předložení dalších dokladů nebo vzorků vyhrazených zadavatelem v zadávací dokumentaci. Uvedená povinnost je výslovně zakotvena v ustanovení § 122 odst. 3 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“ nebo „zákon“) a týká se výhradně konkrétně určeného účastníka zadávacího řízení, kterým je „vybraný dodavatel“. Vybraným dodavatelem je účastník zadávacího řízení, kterého zadavatel vybral k uzavření smlouvy.

Vsouladu s § 123 ZZVZ je zadavatel současně povinen odeslat bez zbytečného odkladu od rozhodnutí o výběru dodavatele oznámení o výběru dodavatele, a to všem účastníkům zadávacího řízení. Od okamžiku doručení tohoto oznámení začíná oběsáním účastníkům běžet lhůta pro podání námitek proti rozhodnutí o výběru dodavatele. Nedílnou součástí tohoto oznámení o výběru dodavatele musí být vždy zpráva o hodnocení nabídek, pokud proběhlo hodnocení nabídek (hodnocení není nutné provádět, je-li v zadávacím řízení jediný účastník – viz § 122 odst. 2 ZZVZ), a výsledek posouzení splnění podmínek účasti vybraného dodavatele. Ustanovení § 123 písm. b) ZZVZ stanovuje rovněž povinný obsah „Výsledku posouzení splnění podmínek účasti vybraného dodavatele“, jakožto nedílné součásti oznámení o výběru dodavatele, který tvoří:

- 1) seznam dokladů, kterými vybraný dodavatel prokázal kvalifikaci, a
- 2) u požadované profesní způsobilosti podle § 77 odst. 2 ZZVZ, ekonomické kvalifikace a technické kvalifikace údaje rozhodné pro prokázání splnění jednotlivých kritérií kvalifikace,
- 3) seznam dokladů nebo vzorků, jejichž předložení je podmínkou uzavření smlouvy, pokud si je zadavatel vyhradil podle § 104 odst. 1 písm. a) ZZVZ,
- 4) výsledek zkoušek vzorků, pokud si je zadavatel vyhradil podle § 104 odst. 1 písm. b) ZZVZ.

Jednou z výkladově problematických, často diskutovaných a doposud ne zcela jednoznačně aplikovaných a rozhodnutých otázek, které se vztahují k výše uvedenému výběru dodavatele a oznámení o výběru dodavatele, jsou otázky časové posloupnosti jednot-

livých kroků (úkonů) realizovaných zadavatelem v zadávacím řízení. Především se jedná o otázku možného odeslání oznámení o výběru dodavatele před samotným odesláním výzvy vybranému dodavateli dle § 122 odst. 3 ZZVZ.

Ze samotné systematiky ZZVZ a řazení jednotlivých paragrafů zákona by bylo možné učinit úvodem jednodušší závěr, že samotný výběr dodavatele dle § 122 odst. 1 ZZVZ časově předchází výzvě vybranému dodavateli dle § 122 odst. 3 ZZVZ. Dále by se pak dle systematiky nabízelo, že tato výzva vybranému dodavateli by měla být učiněna dříve, než zadavatel odešle oznámení o výběru dodavatele dle § 123 ZZVZ. Uvedenému závěru ostatně nasvědčuje rovněž zákonem vymezený povinný obsah oznámení o výběru, podle kterého musí být součástí oznámení o výběru dodavatele mimo jiné rovněž seznam

dokladů nebo vzorků, jejichž předložení je podmínkou uzavření smlouvy, pokud si je zadavatel vyhradil podle § 104 odst. 1 písm. a) ZZVZ¹ a výsledek zkoušek vzorků, pokud si je zadavatel vyhradil podle § 104 odst. 1 písm. b) ZZVZ.² Součástí oznámení o výběru dodavatele by tak měly být dokumenty, resp. výsledek posouzení těchto dokumentů, získaných zadavatelem až na základě sledované výzvy zadavatele vybranému dodavateli ve smyslu § 122 odst. 3 ZZVZ.

V praxi se nicméně můžeme setkat s odlišným názorem, podle kterého může zadavatel uvedené 2 úkony (oznámení o výběru dle § 123 ZZVZ a výzvy vybranému dodavateli dle § 122 odst. 3 ZZVZ) prohodit a tedy nejdříve obelst účastníky zadávacího řízení oznámením o výběru a teprve následně (a to i po uplynutí lhůty pro podání námitek proti výběru dodavatele) vyzvat vybraného dodavatele dle § 122 odst. 3 ZZVZ ke splnění podmínek. Na podporu tohoto opačného postupu, kdy odeslání oznámení o výběru dodavatele dle § 123 ZZVZ předchází výzvě vybranému dodavateli ve smyslu § 122 odst. 3 ZZVZ, jsou pak vznášeny argumenty, které nelze a priori považovat za irelevantní.

Prvním z řady argumentů je zákonný požadavek na odeslání oznámení o výběru dodavatele ve lhůtě bez zbytečného odkladu od rozhodnutí o výběru dodavatele, který je obsažen v první větě ustanovení § 123 ZZVZ a který bývá v praxi vykládán jako požadavek na odeslání oznámení o výběru dodavatele okamžitě nebo ihned po rozhodnutí zadavatele o výběru dodavatele.

Dalším argumentem je pak samotné navěti obsažené u dokladů uvedených v § 123 písm. b) ZZVZ, tj. u dokladů, které mají být součástí oznámení o výběru dodavatele. Zákon v tomto případě vyžaduje doložení výsledku posouzení splnění podmínek účasti vybraného dodavatele. Doklady fakultativně požadované zadavatelem ve smyslu § 104 odst. 1 ZZVZ však nejsou považovány za „podmínky účasti v zadávacím řízení“, ale za tzv. „další podmínky pro uzavření smlouvy na veřejnou zakázku podle § 104“. Uvedené vyplývá zejména z definice zadávacích podmínek obsažené v § 28 odst. 1 písm. a) ZZVZ, v rámci které zákon striktně rozlišuje oba typy dokumentů, jako samostatné součásti zadávacích podmínek.³ S ohledem na toto zákonné rozlišování obou typů dokumentů je pak vyvozován (v rámci názoru o možném „prohození“ dvou sledovaných úkonů dle výše uvedeného) závěr, že zákonný požada-

vek na předchozí posouzení a zaznamenání výsledku posouzení jednotlivých dokumentů v rámci oznámení o výběru dodavatele se má týkat výhradně dokumentů kategorie „podmínky účasti v zadávacím řízení“, nikoli již kategorie „další podmínky pro uzavření smlouvy na veřejnou zakázku podle § 104“.

Takovému závěru by pak mohl nasvědčovat dále gramatický výklad a formulace § 123 písm. b) bod 3. ZZVZ, podle kterého má být součástí oznámení o výběru dodavatele pouhý seznam dokladů nebo vzorků, jejichž předložení je podmínkou uzavření smlouvy podle § 104 odst. 1 písm. a) ZZVZ.

Jakkoli autoři tohoto článku vnímají jistou relevantnost výše uvedených argumentů, jsou současně přesvědčeni, že při výkladu předmětných ustanovení je nezbytné akcentovat účel sledovaný právní úpravou a zákonným požadavkem na minimální obsah oznámení o výběru dodavatele. Zákonem sledovaným účelem je dle názoru autorů zajištění transparentnosti zadávacího řízení a umožnění účinné obrany v zadávacím řízení neúspěšných účastníků.

Pokud by tedy součástí oznámení o výběru dodavatele dle § 123 ZZVZ měl být (s ohledem na shora podaný gramatický výklad) pouhý seznam dokladů nebo vzorků, jejichž předložení je podmínkou uzavření smlouvy dle § 104 odst. 1 písm. a) (který musel být v souladu s požadavkem uvedeným v § 104 odst. 1 ZZVZ obsažen již v zadávací dokumentaci), bylo by možné o naplnění zákonem

sledovaného účelu s úspěchem pochybovat. Duplicitní uvedení pouhého seznamu v oznámení o výběru dodavatele by bylo čistě formální a zcela nadbytečné.

S ohledem na výše uvedené je dle našeho názoru proto nezbytné požadavek na povinný obsah oznámení o výběru dodavatele vykládat širěji, tj. nikoli jako pouhý výsledek posouzení pouhé části dokladů tvořených doklady k prokázání splnění podmínek účasti, ale jako komplexní výsledek posouzení všech dokladů a informací; ty jsou vymezeny v § 123 písm. b) ZZVZ jako povinný obsah oznámení o výběru dodavatele a jde tedy mj. i o doklady podle § 104 odst. 1 písm. a) a b) ZZVZ. V takovém případě pak musí výzva vybranému dodavateli ve smyslu § 122 odst. 3 ZZVZ nezbytně předcházet samotnému odeslání oznámení o výběru dodavatele, neboť součástí oznámení o výběru dodavatel musí být rovněž výsledek posouzení dokladů předložených vybraným dodavatelem dle § 104 odst. 1 písm. a) a b) ZZVZ, a to na základě této výzvy vybranému dodavateli.

Na tomto výkladu ZZVZ nic nemění ani nepřesné vztahování výsledku posouzení ke splnění podmínek účasti, které je uvedeno v návěti § 123 písm. b) ZZVZ. Lhůtu „bez zbytečného odkladu“ je pak vždy nezbytné vykládat se zohledněním doby potřebné k provedení všech zákonem stanovených úkonů (tj. případně rovněž k předložení a posouzení dokladů na základě výzvy vybranému dodavateli). Dle názoru autorů tohoto článku je však v této souvislosti zejména

nezbytné rozlišovat mezi dvěma relativně samostatnými úkony, a to „výběrem dodavatele“ dle § 122 odst. 1 ZZVZ a vlastním „rozhodnutím o výběru“ dle § 123 ZZVZ (zmíněném v návěti). Tyto dva úkony mohou, ale nemusí vždy splývat v jeden časový okamžik. Výběr dodavatele dle § 122 odst. 1 ZZVZ může zadavatel provést sám nebo prostřednictvím jmenované hodnotící komise v rámci posuzování a hodnocení podaných nabídek či bezprostředně po jejich posouzení a hodnocení. Po navazující výzvě vybranému dodavateli dle § 122 odst. 3 ZZVZ a posouzení dokladů předložených vybraným dodavatelem následuje závěrečné rozhodnutí zadavatele o výběru dodavatele (povětšinou v rámci kompetence vnitřních orgánů zadavatele), které je rozhodnutím zadavatele ve smyslu § 123 ZZVZ. Na toto rozhodnutí zadavatele o výběru dodavatele je pak navázána zmiňovaná povinnost odeslání oznámení o výběru dodavatele dle § 123 ZZVZ ve lhůtě „bez zbytečného odkladu“ po zmíněném rozhodnutí.

S výše uvedeným závěrem o nutnosti širšího výkladu toho, co má být výsledkem posouzení splnění podmínek účasti vybraného dodavatele pro účely odeslání oznámení o výběru dodavatele dle § 123 ZZVZ, plně koresponduje mj. i rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) ze dne 8. 2. 2018, sp.zn. ÚOHS-R0182/2017. V rámci předmětného rozhodnutí byla řešena otázka správného zařazení dokumentu o pojištění pod podmínky pro uzavření smlouvy ve smyslu § 104 odst. 1 ZZVZ. Předseda ÚOHS se v rámci tohoto rozhodnutí zabýval otázkou správnosti podřazení pojistné smlouvy pod doklady vztahující se k předmětu plnění veřejné zakázky nebo kvalifikaci dodavatele dle § 104 odst. 1 písm. a) ZZVZ. V této souvislosti pak předseda ÚOHS dospěl k závěru, že „pojistná smlouva však stejně jako např. bankovní záruka jsou doklady, které se netýkají přímo ani předmětu veřejné zakázky ani kvalifikace dodavatele, nýbrž zajišťují plnění zakázky. Jako takové nejsou tyto doklady předmětem posouzení ani hodnocení.“ Dle předsedy ÚOHS je představitelné, že „pojistná smlouva bude podřazena pod § 104 odst. 1 písm. e) ZZVZ, tzn. s mírně odlišným právním režimem, který zadavateli umožní žádat předložení pojistné smlouvy až např. před uzavřením smlouvy na veřejnou zakázku.“⁴ V úvahu je dle předsedy ÚOHS třeba brát to, že „v praxi může zařazení pojistné smlouvy pod písm. a) působit problémy ve spojení s ustanovením § 122 a 123 ZZVZ. Dodavatel totiž bude povinen předložit pojistnou smlouvu de facto

ještě v době, kdy není postaveno na jisto, že splňuje podmínky zadávací dokumentace a že s ním bude uzavřena smlouva“.

Jak je zcela zřejmé z výše citovaných pasáží rozhodnutí předsedy ÚOHS, vycházel předseda ÚOHS v rámci svého rozhodnutí z předpokladu, že doklady předkládané jako další podmínky pro uzavření smlouvy ve smyslu § 104 odst. 1 písm. a) ZZVZ musí být ze strany zadavatele podrobeny posouzení, přičemž výsledek posouzení je zadavatel povinen zohlednit v rámci oznámení o výběru dodavatele dle § 123 ZZVZ. Pokud by předseda ÚOHS takový výklad § 122 odst. 3 a § 123 ZZVZ nepřijal, bylo by zcela nadbytečné zabývat se otázkou správnosti podřazení dokumentu pojistné smlouvy pod doklady uvedené v § 104 odst. 1 písm. a) ZZVZ, neboť tyto by bylo možné předložit shodně jako doklady dle § 104 odst. 1 písm. e) ZZVZ až bezprostředně před podpisem smlouvy s vybraným dodavatelem, tj. až po uplynutí lhůty pro podání námitek proti rozhodnutí o výběru dodavatele.

Závěrem považuje autor tohoto článku za vhodné zdůraznit následující. ZZVZ je z hlediska průběhu zadávacího řízení mnohem méně formalistický než předchozí zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Umožňuje tak zadavateli v případech, kdy pravidla pro průběh zadávacího řízení nejsou výslovně stanovena v ZZVZ, určit si tato pravidla průběhu relativně volně a samostatně, a to za předpokladu souladu těchto pravidel se základními zásadami dle § 6 ZZVZ.

S ohledem na tuto relativní volnost ve vztahu k průběhu zadávacího řízení lze proto akceptovat i nepatrně modifikovanou situaci a případ, kdy výzva vybranému dodavateli dle § 122 odst. 3 ZZVZ bude přeci jen následovat až po odeslání oznámení o výběru dodavatele. Tento postup by byl dle názorů autorů tohoto příspěvku však přípustný pouze tehdy, pokud na základě dokladů, které zadavatel již má k dispozici v rámci daného řízení (např. v podobě kopií příslušných dokladů předložených vybraným dodavatelem v jeho nabídce) nebo z řízení předchozího (za předpokladu jejich obsahové relevantnosti a platnosti pro dané řízení), je možné provést posouzení splnění všech podmínek účasti vybraného dodavatele v širším smyslu vymezeném § 123 písm. b) ZZVZ.⁵

V takovém případě je zadavatel schopen vypracovat oznámení o výběru dodavatele

o zákonem stanoveném obsahu i bez předchozí výzvy vybranému dodavateli dle § 122 odst. 3 ZZVZ. Výzvu vybranému dodavateli za účelem předložení dalších dokladů (zejména originálů nebo ověřených kopií dokladů o kvalifikaci, nebo dokladů, jejichž předložení je podmínkou uzavření smlouvy dle § 104 odst. 1 písm. c), d) nebo e) ZZVZ) by v takovém případě mohl tedy zadavatel učinit i následně, tj. po odeslání oznámení o výběru dodavatele dle § 123 ZZVZ. ●

Mgr. Tomáš Machurek, partner
Mgr. Darja Kosmáková, advokát
MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ V souladu s § 104 odst. 1 písm. a) ZZVZ může zadavatel v zadávací dokumentaci požadovat od vybraného dodavatele jako další podmínky pro uzavření smlouvy předložení dokladů nebo vzorků vztahujících se k předmětu plnění veřejné zakázky nebo kvalifikaci dodavatele.
- ² V souladu s § 104 odst. 1 písm. b) ZZVZ může zadavatel v zadávací dokumentaci požadovat od vybraného dodavatele jako další podmínky pro uzavření smlouvy rovněž úspěšný výsledek zkoušek vzorků.
- ³ Podmínky účasti v zadávacím řízení jsou uvedeny v § 28 odst. 1 písm. a) bod 2. ZZVZ zatímco další podmínky pro uzavření smlouvy na veřejnou zakázku podle § 104 jsou vymezeny jako část zadávacích podmínek v § 28 odst. 1 písm. a) bod 5. ZZVZ.
- ⁴ Podřazení pojistné smlouvy pod § 104 odst. 1 písm. e) ZZVZ dle názoru předsedy ÚOHS znamená, že zadavatel může chtít předložit pojistnou smlouvu až nejpозději v den uzavření smlouvy a nevztahuje se na ni ustanovení § 123 ZZVZ. Zadavatel na sebe bere určité riziko, např. že smlouva nebude předložena, nicméně nebude-li pojistná smlouva před podpisem smlouvy předložena, může zadavatel využít práva dle § 122 a účastníka zadávacího řízení vyloučit.
- ⁵ Tj. zejména v situacích, kdy vybraný dodavatel nebude k prokázání splnění kvalifikace předkládat jen čestné prohlášení dle § 86 odst. 2 ZZVZ.

POMOZTE NÁM NAKRMIT DĚTI JÍDLEM A LÁSKOU

VĚDĚLI JSTE, ŽE V ČESKÉ REPUBLICE SI

KAŽDÁ 10. RODINA

NEMŮŽE DOVOLIT PLATIT SVÝM DĚTEM ŠKOLNÍ OBĚDY?

TYTO DĚTI PŘÍCHÁZEJÍ O DŮLEŽITOU SOUČÁST PRAVIDELNÉ STRAVY
A NAVÍC ZAŽÍVAJÍ POCIT VYČLENĚNÍ Z DĚTSKÉHO KOLEKTIVU, COŽ
MŮŽE MÍT VELMI NEGATIVNÍ DOPAD NA JEJICH PSYCHICKÝ ROZVOJ.

SOUHLASÍTE S TÍM, ŽE BY V ČR NEMĚLO ŽÁDNÉ DÍTĚ TRPĚT HLADEM?

POKUD ANO, POMOZTE TĚMTO DĚTEM LIBOVOLNOU ČÁSTKOU.
VŠECHNY PŘÍSPĚVKY DO KORUNY POUŽIJEME NA ZAPLACENÍ OBĚDŮ
KONKRÉTNÍM DĚTEM!

ČÍSLO TRANSPARENTNÍHO ÚČTU:

888 555 999 / 5500

WWW.OBEDYPRODETI.CZ

**OBĚDY
PRO DĚTI**

WOMEN FOR WOMEN
CHARITATIVNÍ PROJEKT IVANY A PAVLA TYRÁČOVÝCH

SE ZÁŠTITOU

S PODPOROU

HLAVNÍ PARTNER

OBĚDY PRO DĚTI S FINANČNÍ PODPOROU MŠMT NA ROK 2016, 2017 A 2018.

Česká advokátní kancelář s více než 25ti letou tradicí.
Flexibilní právní služby kdekoliv na světě.
Profesionální přístup. To je HSP & Partners.

Osobní přístup

Ke každému jednotlivému případu přistupujeme individuálně a s náležitou péčí. Naši klienti jsou pro nás vždy na prvním místě.

Společně k úspěchům

Naše advokátní kancelář působí ve specializovaných týmech disponujících nezbytnými odbornými znalostmi v daném oboru práva.
Víme, že víc hlav, víc ví.

Důraz na efektivitu

Při nalézání optimálního právního řešení klademe důraz na maximální efektivitu. Nemrháme prostředky našich klientů. Jsme si vědomi hodnoty jejich času.

Kdekoliv, kdykoliv

Díky čtyřem pobočkám je naše advokátní kancelář schopna přizpůsobit se potřebám našich klientů na celém území České a Slovenské republiky.
24 hodin denně, 7 dní v týdnu, 365 dní v roce.

Sídlo – Praha

Vodičkova 710/31,
Nové Město, 110 00 Praha 1
ak@akhsp.cz
+420 734 363 336

Pobočka – Přerov

Čechova 1184/2, Přerov

Pobočka – Ostrava

Vítkovická 3083/1, Ostrava

Pobočka – Čadca

Májová 1319, Čadca – Slovensko

Advokátní kancelář HSP & Partners

je členem mezinárodní asociace
advokátních kanceláří LIBRALEX E.E.I.G.

 LIBRALEX E.E.I.G

Čínské investice do zahraničí optikou čínského dohledu

Ruku v ruce s významem čínské ekonomiky ve světě roste zájem čínských podnikatelů o investice v zahraničí, a tak se dnešní Čína (dále také „ČLR“) stává čím dál významnějším hráčem na světové scéně fúzí a akvizic (dále jen „M & A“), přičemž i Česká republika se několikrát stala cílovou zemí čínských investic. Vzhledem k tomu, že se region střední a východní Evropy (dále také „SVE“), v němž patří ČR mezi nejvyspělejší země, rychle vyvíjí ekonomicky a že dosud uskutečněné čínské investice ve SVE tvoří pouhých 4 % jejich celkových přímých investic v celosvětovém měřítku,¹ lze důvodně očekávat další nárůst čínských investic v tomto regionu. Rapidní růst čínských přímých investic do zahraničí,² tzv. outbound direct investments (dále také „ODI“), upoutal nejen světovou pozornost, nýbrž také ukázal nedostatky, které čínské investice doprovázejí. V odborné obci se například někdy mluví o netransparentnosti a delší době rozhodování o investici na straně čínského investora.

Tento příspěvek, vycházející z platných právních předpisů Číny, si klade za cíl uvést čtenáře do oblasti dohledu vykonávaného čínskou vládou nad čínskými ODI. Přestože tento dohled se přímo nedotkne postavení českých subjektů, které s čínskými investory na investičních projektech spolupracují, je dle autorova názoru vhodné a hlavně praktické i pro české subjekty se seznámit se situací, kterým se čínský investor nevyhne před, během a po realizaci svých investičních záměrů v Evropě včetně ČR, a z nich usuzovat potenciální dopady na ně.

Obecně o čínském dohledu nad ODI

Nejdřív je třeba podotknout, že v současné době Čína nemá zákonný předpis, který by jednotně reguloval ODI a její dohled.

Platné dohledové mechanismy jsou založeny na nařízeních, vyhláškách či opatřeních Státní rady Čínské lidové republiky³ (dále jen „Státní rada“) nebo příslušných ministerstev či jiných dotčených orgánů.

Z pohledu rozdělení pravomocí mezi jednotlivá ministerstva a další ústřední orgány podřízené Státní radě jsou Ministerstvo obchodu ČLR⁴ (dále také „MOFCOM“) a Komise pro národní rozvoj a reformu ČLR⁵ (dále také „NDRC“) těmi ústředními orgány, které přímo dohlíží nad čínskými ODI. Těmto nejvýznamnějším institucím s jejich pravomocemi nad ODI se budeme dále věnovat.

Dohled nad ODI v režimu MOFCOMu

Ministerstvo obchodu ČLR je ústředním orgánem státní správy Číny pro obchod

a podnikání, který vznikl sloučením bývalých ústředních orgánů pro správu vnitrostátního obchodu a zahraničního obchodu.⁶ MOFCOM mimo jiné vytváří pravidla pro čínské ODI a vykonává nad nimi dohled (s výjimkou ODI prováděných nebo zrealizovaných finančními institucemi). V této souvislosti MOFCOM spolupracuje s dalšími dotčenými ústředními orgány Číny a komisemi pro obchod jednotlivých čínských administrativních regionů (zejména na provinční úrovni).

V souvislosti s dohledem nad čínskými ODI MOFCOM vydalo dne 6. září 2014 Opatření MOFCOM č. 3 z roku 2014, o pravidlech pro správu investic do zahraničí (dále jen „Opatření č. 3“), na kterém zakládá svůj dohled nad čínskými ODI.

Působnost Opatření č. 3

Opatření č. 3 definuje ODI jednání (založení obchodní společnosti, fúze a akvizice nebo jiné způsoby), kterým obchodní společnost založená v souladu s právem Číny (dále jen „Žadatel“), která není finanční institucí, nabývá celý nebo částečný podíl na společnosti v zahraničí nebo kterým Žadatel získá kontrolu, právo řízení či jiné podobné právo v takové společnosti. Z této definice vyplývá, že s výjimkou finančních institucí se Opatření č. 3 uplatňuje de facto na všechny typy čínských ODI, jejichž cílem je vlastnit entitu v zahraničí, a to včetně založení dceřiných společností v zahraničí. Vzhledem k tomu, že většinu čínských ODI tvoří majetkové vstupy do zahraničních společností (tzv. „share

deal“), je Opatření č. 3 významným právním předpisem pro čínské ODI.

Dohled MOFCOMu nad ODI před její realizací – schválení nebo ohlášení?

Dohled nad ODI v režimu MOFCOMu je založen na povinnosti Žadatele, který plánuje nebo realizuje ODI, požádat MOFCOM o schválení dané ODI anebo ji ohlásit, přičemž kritérium pro posouzení nutnosti schválení či ohlášení dané ODI je stanoveno velmi obecně. Tímto kritériem je „citlivost“ dané ODI.

Citlivé ODI podléhající schválení MOFCOMu jsou takové investice, které se týkají (i) citlivých států nebo regionů nebo (ii) citlivých oborů. U jiných typů ODI pak postačí ohlášení.

posouzení podaného ohlášení ODI kontroluje jeho pravost, kompletnost a zda ohlášení splňuje formální požadavky, přičemž je povinno vyřídit ohlášení ODI do 3 pracovních dnů.

Na rozdíl od ohlášení ODI, schválení ODI je administrativně i časově náročnější. Podobně jako u ohlášení ODI, MOFCOM předepsalo formulářovou žádost o schválení ODI, která je svým obsahem i formou podobná předepsanému formuláři k ohlášení ODI.

Obecně platí, že Žadatelé ve formě státního podniku podávají žádost o schválení nebo ohlášení přímo k MOFCOMu, zatímco ostatní Žadatelé podávají žádost o schválení ODI nebo její ohlášení k MOFCOMem pověřenému orgánu na provinční úrovni dle územní příslušnosti.⁷

covních dnů na vyřízení žádosti o schválení ODI.

Opatření č. 3 umožňuje MOFCOM vyžádat si vyjádření oddělení obchodu a ekonomiky na ambasádě Číny v daném státě, do kterého směřuje ODI. Lhůta pro vydání takového vyjádření je stanovena v délce 7 pracovních dnů a má být zahrnuta ve lhůtách, které jsou zmíněné v předchozím odstavci.

Splní-li ohlášení ODI stanovené podmínky nebo schválí-li MOFCOM žádost o schválení ODI, MOFCOM ve výše zmíněných lhůtách vydá „Certifikát o investici společnosti v zahraničí“,⁸ který slouží jako potvrzení úspěšného ohlášení ODI nebo jejího schválení. Tento certifikát platí po dobu dvou let ode dne jeho převzetí, během které je Žadatel oprávněn uskutečnit zamýšlenou ODI. V případě, že Žadatel během doby platnosti certifikátu neuskuteční zamýšlenou ODI, pozbyde certifikát platnosti dnem uplynutím této dvouleté lhůty.

Dohled MOFCOMu nad ODI v postinvestiční fázi

Opatření č. 3 se zaměřuje především na ODI v předinvestiční fázi. Dohled nad postinvestiční fází ODI (tedy po realizaci ODI) je jen minimální. V současné době MOFCOM zejména požaduje, aby Žadatelé v investovaných cílových zemích operovali v souladu s tamními právními předpisy, dbali a respektovali místní zvyky a tradice, nesli společenskou odpovědnost a chránili životní prostředí a pracovníky.

Po realizaci ODI je Žadatel povinen oznámit tuto skutečnost oddělení obchodu a ekonomiky na ambasádě Číny v dané zemi.

V případě reinvestice (tj. další investice uskutečněné prostřednictvím Žadatelovy ODI) má Žadatel povinnost informovat MOFCOM, nicméně tato informační povinnost vzniká až po realizaci reinvestice.

Dohled nad ODI v režimu NDRC

NDRC je ústřední orgán zaměřující se na vypracovávání a realizaci rozvojové strategie ekonomiky v Číně a všeobecnou koordinaci všech podstatných zúčastněných stran ekonomiky. Na rozdíl od MOFCOMu jsou činnosti NDRC všeobecnější a více zaměřeny na strategickou stránku rozvoje ekonomiky.

V rámci své působnosti vydala NDRC v letech 2014 až 2018 několik opatření ve vztahu

Citlivé státy nebo regiony jsou ty státy nebo regiony, které (i) dosud nemají diplomatické vztahy s Čínou nebo (ii) jsou postiženy sankcemi Organizace spojených národů. MOFCOM je v případě potřeby zmocněna k sestavení a zveřejnění samostatného seznamu států nebo regionů, které jsou považovány za citlivé. Citlivé obory znamenají obory, u nichž je vývoz produktů nebo technologií omezen právními předpisy Číny a ohrožuje zájmy více než jednoho státu nebo regionu.

Ohlášení ODI se podává na předepsaném formuláři MOFCOMu, ve kterém se uvádějí požadované údaje, které jsou spíše obecného a informativního charakteru. MOFCOM při

Z časového hlediska je MOFCOM povinno vyřídit žádost o schválení ODI do 20 pracovních dnů v případě Žadatele ve formě státního podniku. U jiných Žadatelů, kteří podávají svou žádost o schválení ODI k místně příslušným pověřeným orgánům, proběhne nejdříve předběžné schválení žádosti o schválení ODI u tohoto přijímacího orgánu. Ten mimo jiné posoudí kompletnost podané žádosti o schválení ODI a vyzve Žadatele k doplnění, pokud dospěje k názoru, že žádost není kompletní. Lhůta k vyřízení předběžného schválení činí 15 pracovních dnů a během ní je příslušný pověřený orgán povinen předat žádost o schválení ODI spolu s jeho vyjádřením MOFCOMu. MOFCOM má dalších 15 pra-

k výkonu dohledu nad ODI, z nichž opatření č. 9 z roku 2014, o pravidlech schválení a ohlášení investičních projektů do zahraničí a následně opatření č. 11 z roku 2017, o pravidlech investic do zahraničí společnostmi (dále jen „Opatření č. 11“), které s účinností ode dne 1. března 2018 nahradilo výše zmíněné opatření č. 9, tvořila páteř tohoto dohledu. Vzhledem k tomu, že zde zmíněné opatření č. 9 již pozbylo platnost, tato kapitola se bude věnovat zejména popisu Opatření č. 11.

Působnost Opatření č. 11

ODI ve smyslu Opatření č. 11 znamená investiční aktivity Žadatele (tzv. přímý způsob) nebo zahraniční entity Žadatele (tzv. nepřímý způsob), jejichž cílem je získání vlastnictví, kontroly, práva řízení nebo jiných podobných práv v zahraničí prostřednictvím investic Žadatelovým majetkem nebo ekvitem, resp. poskytováním financování nebo záruky. Pojetí ODI dle NDRC je ve srovnání s Opatřením č. 3 širší i specifitější, když § 2 Opatření č. 11 dále poskytuje příkladný výčet investičních aktivit.⁹ Od Opatření č. 3 se Opatření č. 11 liší navíc tím, že se vztahuje také na finanční instituce.

Rozdělení ODI dle Opatření č. 11 je rovněž založeno na základě kritéria „citlivost“. NDRC reaguje jak na vývoj čínských ODI v poslední době, tak i mezinárodní standardy M & A a v Opatření č. 11 definovala (i) citlivé státy a regiony a (ii) citlivé obory. Citlivé státy jsou ty státy, které (a) nemají diplomatické vztahy, (b) jsou ve válečném nebo nepokojném stavu, (c) státy nebo regiony, do nichž jsou čínské investice omezeny v souladu s mezinárodní smlouvou, jejíž je Čína stranou a (d) další citlivé státy a regiony. Citlivé obory dle NDRC jsou tyto: (a) výzkum, výroba a oprava vojenské techniky, (b) výstavba a užívání přeshraničních vodních zdrojů, (c) média a (d) další obory, u nichž čínský právní řád omezuje ODI.

Přestože MOFCOM a NDRC ve svých opatřeních uplatňují stejný princip rozdělení ODI, ani jedno z jejich opatření o ODI neobsahuje ustanovení, které by výslovně zakotvilo společný výklad pojmů nebo by podřídlilo jedno druhému. Vzhledem k tomu, že obě opatření mají stejnou právní sílu, nelze vyloučit různorodý výklad pojmu „citlivost“.

Dohled NDRC nad ODI před její realizací

Podobně jako u Opatření č. 3 ODI do citlivých států či regionů nebo do citlivých oborů podléhají schválení NDRC. Ostatní

ODI je třeba ohlásit NDRC či jeho podřízeným agenturám na provinční úrovni podle typu Žadatele (státní podnik versus ostatní Žadatel) a výše zamýšlené ODI (investiční projekty, jejichž výše zamýšlené ODI přesahují 300 milionů amerických dolarů (včetně), se ohlašují přímo u NDRC, zatímco ostatní projekty ODI se ohlašují u příslušné podřízené agentury NDRC na provinční úrovni).

Žádost o schválení ODI musí být členěna takto: (i) popis investující entity (tedy buď Žadatele nebo jeho podřízené entity v zahraničí), (ii) popis situace a stavu projektu ODI (cílová země, náplň investice, způsob angažmá Žadatele, výše investice), (iii) analýza vlivu projektu ODI na národní zájmy a bezpečnost Číny a (iv) prohlášení Žadatele o pravosti projektu ODI. NDRC přijme žádost o schválení ODI, pokud je taková žádost kompletní, obsahuje všechny přílohy a splňuje formální požadavky.

NDRC je oprávněna si vyžádat vyjádření příslušného orgánu, pokud takový projekt ODI podléhá jeho pravomocem, nebo posouzení projektu ODI od samostatného poradce. Dojde-li NDRC k závěru, že předložený projekt ODI splňuje stanovené požadavky, tedy projekt ODI (i) neporušuje právní řád Číny, (ii) neporušuje národní plán rozvoje a makroekonomické politiky Číny, (iii) neporušuje závazky vyplývající z mezinárodní smlouvy, jejíž je Čína stranou a (iv) neohrožuje ani nepoškozuje národní zájmy a bezpečnost Číny, vydá písemné potvrzení o schválení ODI do 20 pracovních dnů ode dne přijetí žádosti o schválení ODI.

Ohlášení projektu ODI u NDRC probíhá podobným způsobem jako je tomu u ohlášení dle Opatření č. 3. NDRC vydá písemné oznámení o ohlášení projektu ODI do 7 pracovních dnů ode dne přijetí ohlášení Žadatele.

Žádost o schválení ODI je třeba podat nebo je třeba ODI ohlásit ještě před realizací projektu ODI (tj. před faktickou investicí Žadatelova majetku nebo ekvity či faktickým poskytnutím financování nebo záruky), což představuje významný posun oproti požadavku z již neplatného opatření č. 9 NDRC. Podle něj měl totiž Žadatel zajistit předběžné schválení projektu ODI ze strany NDRC ještě před zahájením podstatných úkonů o ODI se zahraniční entitou. To však svazovalo ruce čínských investorů při vyjednávání o ODI a bylo obtížné jednat o ODI a zároveň jednat v souladu s tímto požadavkem.

Dohled NDRC nad ODI během a po její realizaci

Opatření č. 11 obsahuje specifická pravidla o dohledu nad ODI v realizační fázi a zejména postrealizační fázi. Přináší 3 mechanismy, které mají konkretizovat dohled vykonávaný NDRC nad ODI v těchto fázích:

- Oznamovací mechanismus v případě významně nepříznivých situací (vznik podstatné škody na zdraví vysílaných pracovníků v zahraničí, podstatné majetkové ztráty v zahraničí nebo události, která může ohrozit diplomatické vztahy s daným státem nebo regionem);
- Právo NDRC žádat Žadatele o písemnou zprávu k významným událostem týkajícím se projektu ODI;

Překonáváme
s vámi překážky
již více než 20 let

JELÍNEK

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

www.advokatijelinek.cz

+420 724 794 986

Pardubice ■ Praha ■ Hradec Králové

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VYTRVALOST | TRADICE | ODHODLÁNÍ

- Povinnost Žadatele informovat NDRC o dokončení projektu ODI do 20 pracovních dnů po jeho realizaci.

Další dohledové orgány

Výše zmíněné MOFCOM a NDRC jsou hlavní orgány v Číně, které vykonávají dohled nad ODI. Avšak existuje několik dalších čínských orgánů, které z titulu své kompetence ODI ovlivňují, ba i nad nimi dohlíží. Jako příklad lze uvést Komisi pro dohled a správu státního majetku při Státní radě,¹⁰ která dohlíží nad ODI prováděnými nebo realizovanými některými státními podniky, dále čínské pojišťovny při svých investičních plánech v zahraničí mohou podléhat společnému dohledu Čínské lidové banky a Komise pro regulaci v bankovníctví a pojišťovnictví ČLR.

entit nedotknou postavení českých subjektů ani předmětů ODI, mohou nepřímo ovlivnit průběh spolupráce. Autor se domnívá, že základní znalost těchto procesů může být pro dotčené české strany užitečná pro simulaci průběhu ODI a presumpci následků z nich vyplývajících (např. časové a administrativní dopady).

Na druhou stranu lze konstatovat, že se v otázkách M & A a ODI čínská státní správa stává čím dál otevřenější diskusím s dotčenými orgány jiných států i jednotlivými investory. Jednotlivé čínské orgány průběžně reagují na nejaktuálnější stav na mezinárodní scéně či neustále hodnotí zažité standardy a zvyky při mezinárodních M & A projektech a pracují na implementaci takových standardů a zvyků do vlastních právních předpisů tak, aby se posílila konkurenceschopnost čínských investorů.

S ohledem na Opatření č. 11, které nabylo účinnosti teprve 1. března 2018, lze očekávat, že banky budou požadovat i předložení schválení NDRC nebo ohlášení Žadatele u NDRC.

Státní správa pro devizové činnosti¹¹ (dále také „SAFE“) vykonává dohled nad devizovým trhem a rezervami v Číně a ve vztahu k ODI představuje zvláštní dohledový orgán. Sice SAFE v rámci svých pravomocí nemá s ODI co do činění a k projektům ODI se ani nevyjadřuje, nicméně fakticky zasahuje do průběhu ODI skrze jí vykonanou devizovou kontrolu. SAFE totiž mimo jiné dohlíží nad zahraničním platebním stykem a v případě ODI je nutno ji ohlásit nebo požádat její schválení (prostřednictvím zmocněných bankovních institucí) zamýšleného zahraničního platebního styku. Již zmíněný certifikát o investici společnosti do zahraničí právě slouží jako jeden z podkladů pro banky při posouzení zahraničního platebního styku. S ohledem na Opatření č. 11, které nabylo účinnosti teprve 1. března 2018, lze očekávat, že banky budou požadovat i předložení schválení NDRC nebo ohlášení Žadatele u NDRC.

Závěr

Lze uzavřít, že dohled nad ODI ze strany čínských regulátorů je komplexní a může být administrativně náročný. Jak bylo uvedeno, ačkoliv se tyto procesy a povinnosti čínských

Mgr. Shiyang Zhang

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ Dle údajů zveřejněných Burzou cenných papírů v Šanghaji.
- ² Dle údajů zveřejněných Ministerstvem obchodu Čínské lidové republiky čínské ODI dosáhly 27,6 miliard USD v roce 2012, 33,79 miliard USD v roce 2013, 32,48 miliard USD v roce 2014, 37,28 miliard USD v roce 2015 a 86,5 miliard v roce 2016.
- ³ Státní rada Čínské lidové republiky je dle Ústavy Čínské lidové republiky nejvyšším ústředním orgánem výkonné moci v Číně. Její český protějšek je Vláda České republiky.
- ⁴ Anglicky: Ministry of Commerce of the People's Republic of China.
- ⁵ Anglicky: National Development and Reform Commission of the People's Republic of China.
- ⁶ V tomto smyslu lze MOFCOM považovat za protějška Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.
- ⁷ Pro zjednodušení pojem „MOFCOM“ v další části příspěvku zároveň znamená zmíněné jím pověřené orgány, nevyplývá-li z kontextu něco jiného.
- ⁸ Vzor tohoto certifikátu tvoří přílohu k Opatření č. 3.
- ⁹ Ustanovení § 2 Opatření č. 11 uvádí 8 příkladů ODI: (i) získání vlastnictví, práva užívání nebo dalších podobných práv týkajících se pozemků v zahraničí, (ii) získání práva průzkumu, těžby přírodních surovin nebo dalších podobných práv v zahraničí, (iii) získání vlastnictví, práva řídit nebo dalších podobných práv týkajících se infrastruktur v zahraničí, (iv) získání vlastnictví, práva řídit nebo dalších podobných práv týkajících se společností nebo majetku v zahraničí, (v) založení, renovace nebo rozšíření dlouhodobého majetku v zahraničí, (vi) založení společnosti v zahraničí nebo navýšení základního kapitálu takové společnosti, (vii) založení nebo majetkový vstup do investičních fondů v zahraničí a (viii) ovládání společností nebo majetku v zahraničí prostřednictvím smlouvy nebo trustu. Anglicky: State-owned Assets Supervision and Administration Commission of the State Council.
- ¹⁰ Anglicky: State Administration of Foreign Exchange.
- ¹¹ Anglicky: State Administration of Foreign Exchange.

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ KŘÍŽ A PARTNEŘI

Advokátní kancelář byla založena již v roce 1991 a má tedy bohaté zkušenosti s poskytováním právních služeb a v současné době patří mezi přední advokátní kanceláře v České republice v mnoha oblastech, a to zejména v níže uvedených odvětvích.

Právní služby poskytujeme české i zahraniční klientele jak při přípravě smluvních dokumentů a jiných právních úkonů, tak při zastupování před soudy obecnými, rozhodčími, jakožto i před soudem Ústavním. Podle okolností případu advokátní kancelář zastupuje klienta při jednáních s příslušnými státními orgány a institucemi, popřípadě dalšími subjekty, které mají pro konkrétní věc zásadní význam. Úzká je rovněž spolupráce s auditorskými firmami, daňovými poradci či patentovými zástupci.

Svým klientům nabízíme komplexní řešení: využíváme týmových odborných znalostí specialistů z různých oborů a zohledňujeme tak všechny aspekty zadání klienta. Spolu s individuálním přístupem ke každému klientovi zajišťujeme optimální cestu k řešení problému.

OBORY PRÁVNÍCH SLUŽEB POSKYTOVANÝCH AKKP

Mezinárodní transakce | Duševní vlastnictví a jiná práva k nehmotným statkům | Právo ICT (včetně specializovaných služeb k GDPR) | Mediální právo | Fúze, akvizice a transformace | Litigace (soudní a rozhodčí řízení) | Energetika | Pracovní právo a kolektivní vyjednávání | Veřejné zakázky | Hospodářská soutěž | Obchodní právo závazkové a společenstevní | Nemovitosti | Insolvence | Rodinné právo | Správní právo | Daňové a finanční právo (včetně bankovníctví) | Trestní právo

Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o. | Rybná 9, 110 00 Praha 1 |

Tel.: 224 819 325 | Fax: 224 819 343 |

info@ak-kp.cz | www.ak-kp.cz

Member of International Practice Group |

Právník roku 2013, 2015, 2016 v kategorii duševní vlastnictví

právník roku

JUDr. Tomáš Dobřichovský, Ph.D. – Právník roku 2016

prof. JUDr. Jan Kříž, CSc. – Právník roku 2007

Poskytnutí informací o nabídkách účastníků zadávacího řízení na základě žádosti o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím

Cílem článku je posouzení otázky, zda je zadavatel na základě žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, povinen poskytnout danému žadateli vyžádané informace o nabídce (resp. dokladech k prokázání kvalifikace) účastníka daného zadávacího řízení, a to i před ukončením zadávacího řízení.

S ohledem na judikaturu správních soudů vydanou za účinnosti „staré“ právní úpravy veřejného zadávání dle zákona č. 137/2006 Sb., byla dána možnost přístupu k relativně širokému okruhu informací z nabídek jakýchkoli účastníků v rámci příslušného zadávacího řízení. Krajský soud v Ústí nad Labem totiž ve svém rozsudku ze dne 25. 4. 2012, čj. 15 Ca 89/2009 – 55, konstatoval: „že v okamžiku, kdy zadavateli veřejné zakázky odevzdá jeden z uchazečů zpracovanou nabídku, stávají se informace obsažené v této zpracované nabídce součástí veřejné soutěže, a tudíž i veřejně dostupným zdrojem informací. Zadavatel jako povinný subjekt ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, je proto povinen vyhovět žadateli o poskytnutí informace ohledně nabídky zpracované jedním z uchazečů veřejné soutěže, vyjma dílčích informací podléhajících utajení dle tohoto zákona. Nesouhlas se zveřejněním zpracované nabídky vyslovený podle § 11 odst. 2 písm. a) uvedeného zákona jedním z uchazečů veřejné soutěže nemá relevanci s ohledem na zásadu transparentnosti zakotvenou v § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.“ Uvedené rozhodnutí ostatně aproboval i Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 14. 8. 2014, sp. zn. 10 As 59/2014, když konstatoval, že podání nabídky představuje takové jednání účastníka, jímž tento implicitně vyjádřil

souhlas s poskytnutím informací předaných zadavateli v rámci nabídky a jímž je aplikace § 11 odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím vyloučena.¹

Na podmínky aktuálně platné a účinné právní úpravy dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“), lze ovšem závěry výše uvedené judikatury vztáhnout pouze v omezeném rozsahu. ZZVZ totiž ve svém ustanovení § 218 odst. 2 obsahuje speciální úpravu zákazu poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Ustanovení § 218 odst. 2 ZZVZ konkrétně stanoví, že:

„Zadavatel neposkytne podle zákona o svobodném přístupu k informacím,

- a) do ukončení zadávacího řízení informace, které se týkají obsahu nabídek a osob, které se podílejí na průběhu zadávacího řízení,
- b) důvěrnou informaci podle odstavce 1; to neplatí pro informace, které má zadavatel povinnost podle tohoto zákona uvést ve zprávě o hodnocení, oznámení o výběru dodavatele, výsledku posouzení splnění podmínek účasti vybraného dodavatele nebo v písemné zprávě zadavatel.“

S ohledem na textaci ustanovení § 218 odst. 2 písm. a) ZZVZ tak zadavatelé v praxi

odmítají jakékoli žádosti o poskytnutí informací s odůvodněním, že informace, které se týkají obsahu nabídek a osob, které se podílejí na průběhu zadávacího řízení, smí poskytnout až po ukončení zadávacího řízení.² Zadávací řízení se však podle ustanovení § 51 odst. 1 ZZVZ považuje za ukončeno až uzavřením smlouvy, rámcové dohody, zavedením dynamického nákupního systému nebo ve vymezených případech zrušení zadávacího řízení.

Tento výklad podpořil nepřímo i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který ve svém rozhodnutí ze dne 8. 9. 2017, sp. zn. S0232/2017/VZ-26250/2017/512/MHr, v rovině obiter dictum konstatoval, že: „z žádného ustanovení zákona neplyne povinnost zadavatele umožnit účastníkovi zadávacího řízení nahlédnout do dokumentace jako takové, ba naopak je zadavatel podle ustanovení § 218 odst. 2 písm. a) zákona povinen odepřít přístup k informacím, které se týkají obsahu nabídek uchazečů o zakázku a osob, které se podílejí na průběhu zadávacího řízení.“

S výše uvedeným výkladem ustanovení § 218 odst. 2 písm. a) ZZVZ ovšem nelze v žádném případě souhlasit. Daný výklad totiž odporuje smyslu a účelu zákona, když zásadním způsobem omezuje možnost kontroly transparentnosti vynakládání veřejných prostředků ze strany veřejnosti.

To platí obzvláště v situacích, kdy mají zbylí účastníci zadávacího řízení (nebo někteří z nich) důvodné pochybnosti o tom, zda vybraný dodavatel vůbec mohl splnit zadavatelem stanovená kritéria kvalifikace, danou skutečnost ale nemohou dostatečně ověřit (což pochopitelně vylučuje možnost řádného odůvodnění případných námitek a následně i návrhu k ÚOHS a snižuje šanci těchto opravných prostředků na úspěch), jelikož zadavatel jim odmítá poskytnout doklady o kvalifikaci ve vztahu k vybranému dodavateli s odůvodněním, že podle ustanovení § 218 odst. 2 písm. A) ZZVZ takové informace z nabídky vybraného dodavatele nesmí před ukončením zadávacího řízení (typicky před uzavřením smlouvy na plnění veřejné zakázky) poskytnout.

Takový výklad zadavatelů samozřejmě nevylučuje možnost požádat o dané informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím až po uzavření smlouvy na plnění veřejné zakázky. Je nutno si však uvědomit, že i v případě, pokud by se na základě takto obdržených informací skutečně zjistilo, že vybraný dodavatel ve skutečnosti neprokázal některé ze stanovených kritérií kvalifikace a zadavatel takovou skutečnost neodhalil, měl by již jiný účastník zadávacího řízení ve fázi po uzavření smlouvy mezi zadavatelem a vybraným dodavatelem podstatně horší postavení, pokud se jedná o okruh možných prostředků ochrany proti nesprávnému postupu zadavatele,³ než by tomu bylo v případě podání odůvodněných námitek proti úkonu/postupu zadavatele.

V návaznosti na výše uvedená rizika jsem proto přesvědčen, že je nutno upřednostnit jiný výklad ustanovení § 218 odst. 2 ZZVZ, který by zachoval „plnou“ možnost iniciovat kontrolu průběhu zadávacího řízení ze strany zbylých účastníků zadávacího řízení. Takový výklad se nabízí přímo z textu důvodové zprávy k ustanovení § 218 ZZVZ. Ta stanoví mimo jiné, že: „Povinnost zadavatele neposkytnout informaci o obsahu nabídek nebo osobách, které se podílejí na průběhu zadávacího řízení, nebo důvěrnou informaci, se netýká informací, které je zadavatel povinen uvést ve zprávě o hodnocení, oznámení o výběru dodavatele, posouzení splnění podmínek účasti vybraného dodavatele nebo v písemné zprávě zadavatele, tj. tato povinnost se nevztahuje na informace, které je zadavatel povinen podle zákona „zpracovat“ a uvést v dokumentech podle zákona. Nemůže být tedy z tohoto důvodu odmítáno poskytování

informací, které měly vliv na výběr dodavatele.“

Z textu důvodové zprávy je zřejmé, že úmyslem zákonodárce bylo, aby byl text uvedený v § 218 odst. 2 písm. b) ZZVZ za středníkem vztahován i k ustanovení písm. a) daného odstavce. To znamená, že zbylí účastníci zadávacího řízení smí požadovat od zadavatele např. podrobné informace vztahující se k dokladům o kvalifikaci vybraného dodavatele (požadovat např. kopie či scany těchto dokumentů), a to již od okamžiku obdržení oznámení o výběru dodavatele. Nejpozději k danému okamžiku již totiž musí mít zadavatel informace vztahující se k posouzení splnění kvalifikace ze strany vybraného dodavatele zpracovány, jelikož seznam dokladů (kterými vybraný dodavatel prokazoval kvalifikaci) je ve smyslu § 123 písm. b) bodu 1. ZZVZ součástí oznámení o výběru dodavatele.

Zbylí účastníci tak mají tímto zajištěn přístup k velké části obsahu nabídky vybraného dodavatele (vč. dokladů o kvalifikaci), a to vždy již od obdržení oznámení o výběru dodavatele.⁴ Takový postup umožní zbylým uchazečům získat nezbytné informace a podat v případě existence pochybení na straně zadavatele případné námitky proti úkonu/postupu zadavatele.⁵

Závěr

Lze tedy učinit závěr, že v zadavatelské praxi běžně rozšířený výklad ustanovení § 218 odst. 2 ZZVZ, podle něhož zadavatel nesmí před formálním ukončením zadávacího řízení poskytnout na základě žádosti o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím žádné informace vztahující se k obdrženým nabídkám (vč. dokladů k prokázání kvalifikace) jednotlivých uchazečů, je nesprávný.

Zadavatel je totiž na základě obdržené žádosti o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím povinen vždy včas poskytnout žadateli vyžádané informace týkající se nabídky vybraného dodavatele (vč. dokladů k prokázání kvalifikace). ●

Mgr. Daniel Jankanič, advokát

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

AKV

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ VYCH & PARTNERS

Poznámky:

- ¹ Nutno nicméně zdůraznit, že zadavatelé uvedenou judikaturu v praxi příliš nerespektovali a podávané žádosti o poskytnutí informací z podaných nabídek účastníků zadávacího řízení odmítali, nejčastěji s odkazem na nutnost ochrany obchodního tajemství jednotlivých uchazečů.
- ² Zadavatelé k tomu často doplňují i odůvodnění, že část zákonného textu písm. b) za středníkem se vztahuje pouze k ustanovení písm. b) daného odstavce a nelze jej s ohledem na systematické členění daného ustanovení zákona vztahovat na ustanovení písm. a) daného odstavce.
- ³ V úvahu by přicházely v zásadě pouze návrh na uložení zákazu plnění smlouvy a podnět. Návrh na uložení zákazu plnění smlouvy ale lze podat pouze ve vztahu k omezenému okruhu případů ve smyslu § 254 odst. 1 ZZVZ. Podnět k zahájení správního řízení z moci úřední ve smyslu § 259 ZZVZ je pouze nenárokový institut, přičemž dle aktuálně nastavené praxe přistupuje ÚOHS k zahájení správního řízení z moci úřední (na základě

podaného podnětu) jen sporadicky.

- ⁴ Existenci daného práva (přístupu k informacím o nabídce na základě žádosti o svobodném přístupu k informacím) nelze vyloučit ani ve vztahu k podaným nabídkám (resp. dokladům k prokázání kvalifikace) jiných uchazečů – typicky to bude platit v rámci užšího řízení, kdy je zřejmé, že zadavatel musel posoudit splnění kvalifikace všech uchazečů již v první fázi zadávacího řízení před odesláním výzvy k podání nabídek.

- ⁵ S ohledem na skutečnost, že lhůta pro podání námitek proti úkonu zadavatele a lhůta pro vyřízení žádosti o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., činí v obou případech 15 dnů, lze doporučit podat případnou žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb. nejpozději (v ten samý den) po obdržení oznámení o výběru dodavatele, aby byla zachována šance, že informace budou žadateli poskytnuty ještě v průběhu lhůty pro podání námitek a námitky tak budou moci být podány včas.

K některým aspektům souvisejícím s působením odborové organizace u zaměstnavatele

Právo odborově se sdružovat zakotvuje už Listina základních práv a svobod, která upravuje právo každého svobodně se sdružovat s jinými na ochranu svých hospodářských a sociálních zájmů. Samostatnou právní úpravu vymezující oprávnění odborů však v českém právním řádu nenajdeme, práva odborů jsou tak upravena převážně v zákoně č. 262/2006 Sb., zákoníku práce. Tento článek shrnuje alespoň základní body, které by měl vědět každý zaměstnavatel, u kterého působí, či hodlá působit odborová organizace, aby mohl plnit veškeré povinnosti, které pro něho v souvislosti s jejím působením plynou.

Kolektivní smlouva, kolektivní vyjednávání

Odborová organizace je ze zákona oprávněna předkládat zaměstnavateli návrh kolektivní smlouvy. Kolektivní smlouva je dvoustranný úkon uzavíraný mezi subjekty kolektivního vyjednávání, který upravuje jednak pracovní podmínky pro zaměstnance, které nejsou předpisy stanoveny, ale jednak i práva a povinnosti smluvních stran kolektivní smlouvy. Pokud u zaměstnavatele působí více odborových organizací, předkládají jednotný návrh kolektivní smlouvy, v případě, že by byl předložen návrh pouze např. jednou odborovou organizací, není možné k tomuto návrhu přihlížet, jelikož by fakticky došlo ke znevýhodnění druhé odborové organizace.

Po předložení návrhu kolektivní smlouvy má zaměstnavatel lhůtu pouhých 7 pracovních dnů (není-li stanovena lhůta jiná), kdy musí na návrh reagovat a k navrhovanému znění se vyjádřit, zároveň je třeba, aby se zaměstnavatel vyjádřil i k těm bodům návrhu, které se rozhodl odmítnout. Pokud nebude lhůta dodržena, zaměstnavatel se vystavuje možnému riziku sankcí od inspektorátu práce, lze tak doporučit, aby byl návrh buď přijat, či odmítnut, ať už v části či celku.

Takto se ovšem můžou strany dostat do situace, kdy dohoda ohledně obsahu smlouvy není možná. Pokud strany nejsou schopny dojít k dohodě bez účasti třetí strany, spor je následně řešen buď zprostředkovatelem, nebo rozhodcem. Zprostředkovatele si strany buď zvolí, nebo pokud nejsou schopni dohodnout

se ani na zprostředkovateli, pak na návrh určí zprostředkovatele Ministerstvo práce a sociálních věcí, nicméně tento návrh je možné podat nejdříve po 60 dnech od písemného návrhu na uzavření kolektivní smlouvy.

Změny či ukončení kolektivní smlouvy

Kolektivní smlouva může být uzavřena na dobu určitou, neurčitou a neurčitou s možností změny k určitému datu, nejdéle 60 dnů před koncem účinnosti kolektivní smlouvy. Pokud je uzavřena na dobu určitou, s určeným datem změny či při výpovědi kolektivní smlouvy, je třeba začít vyjednávat o nové kolektivní smlouvě. Je možné si přímo v kolektivní smlouvě dohodnout možnost změny, případně i rozsahu, pak se

BARKER

ENGLISH SHOEMAKERS SINCE 1880

**STYLISH SHOES TO MAKE
EVERY DAY EXTRAORDINARY**

Havířská 6, Praha 1 | www.barker-shoes.cz

postupuje shodně jako při uzavírání kolektivní smlouvy.

Výpověď lze jak smlouvu na dobu určitou, tak i neurčitou s tím, že výpovědní doba činí 6 měsíců a začíná běžet prvním dnem měsíce následujícího po doručení výpovědi druhé smluvní straně. Oproti tomu však není možné sjednat odstoupení od kolektivní smlouvy, i pokud by bylo v kolektivní smlouvě sjednáno, k takovému ujednání se nebude přihlížet.

Při zániku odborové organizace skončí účinnost kolektivní smlouvy nejpozději posledním dnem následujícího kalendářního roku.

Povinnost zaměstnavatele projednat či informovat

Zákoník práce stanoví pro zaměstnavatele v § 287 zákoníku práce dvě základní povinnosti, a to povinnost informovat odborovou organizaci a povinnost projednat s odborovou organizací určité záležitosti. Projednáním v podstatě rozumíme povinnost zaměstnavatele oznámit včas a vhodným způsobem zamýšlené záležitosti, změny atp. tak, aby byl odborové organizaci dán prostor se k zamýšlenému vyjádřit a zaujmout své stanovisko, zatímco informováním se rozumí poskytnutí nezbytných údajů.

Zaměstnavatel je tak například povinen projednat opatření týkající se hromadné úpravy pracovní doby, opatření týkající se práce přesčas či podstatná opatření týkající se BOZP včetně organizace školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP, neomluvenou absenci zaměstnance, náhradu škody zaměstnancem a případný obsah dohody o její úhradě.

Informovat je zaměstnavatel povinen například o vývoji mezd, průměrné mzdě a jejich jednotlivých složkách, o ekonomické a finanční situaci zaměstnavatele včetně jeho právního postavení, vnitřního uspořádání a osobách oprávněných jednat za zaměstnavatele v pracovněprávních vztazích. V dohodnutých lhůtách je zaměstnavatel povinen předkládat odborové organizaci také zprávy o nově vzniklých pracovních poměrech a informovat o nabídce volných pracovních míst na dobu neurčitou, o pracovních podmínkách a jejich změnách, opatření k rovnému zacházení se zaměstnanci a zamezení diskriminace. Pro případ, že by ze strany zaměstnavatele nebyla jeho informační povinnost splněna, může se odborová organizace obrátit na soud.

Udělení předchozího souhlasu

Vedle povinnosti zaměstnavatele informovat a projednat je upravena i povinnost žádat odborovou organizaci o udělení souhlasu, a to konkrétně ke skončení pracovního poměru zaměstnance, který je členem odborové organizace, výpovědi či okamžitým zrušením pracovního poměru, dále pak k určení rozvrhu čerpání dovolené a k určení hromadného čerpání dovolené, k vydání či změně pracovního řádu.

Výpověď či okamžité zrušení pracovního poměru u zaměstnance

Zaměstnavatel je obecně u všech zaměstnanců povinen předem projednat plánované skončení pracovního poměru výpovědí nebo okamžitým zrušením pracovního poměru s jakýmkoliv zaměstnancem. V praxi ono projednání, které postačuje u „běžných“ zaměstnanců, funguje tak, že zaměstnavatel oznámí odborové organizaci úmysl rozvázat pracovní poměr, k čemuž se odborová organizace může vyjádřit, může vyslovit souhlas, nesouhlas, nicméně i přes nesouhlas je skončení pracovního poměru platné, platné zůstává i v případě, že by zaměstnavatel tento úmysl s odborovou organizací neprojednal vůbec. Může se tedy zdát, že povinnost projednat je stanovena zcela nadbytečně, pokud nemá účinky neplatnosti pracovního poměru, nicméně sankce zde není neplatnost, nicméně hrozící sankce od inspektorátu práce.

Výpověď či okamžité zrušení pracovního poměru u zaměstnance, který je členem orgánu odborové organizace

Pokud jde o zaměstnance, který je členem orgánu odborové organizace, tento požívá speciální ochrany, když zákoník práce vyžaduje dokonce předchozí souhlas, a to i po dobu 1 roku po skončení jeho funkčního období.

V případě více odborových organizací, působících u zaměstnavatele, se zaměstnavatel obrací primárně na odborovou organizaci, jejímž členem je daný zaměstnanec, pokud není členem žádné, pak na tu, která má nejvíce členů.

Pokud jde o skončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele u člena orgánu, který je oprávněn za odborovou organizaci jednat, je tak třeba odborovou organizaci nejdříve požádat o souhlas. Následně mohou nastat následující situace:

- odborová organizace souhlas do 15 dnů od požádání vysloví, zaměstnavatel tak

může přikročit k výpovědi či okamžitému zrušení pracovního poměru

- odborová organizace souhlas do 15 dnů od požádání nevysloví (tzn. je nečinná), v tom případě nastává fikce a postupuje se shodně, jakoby souhlas vyslovila
- odborová organizace odmítne souhlas vyslovit – pokud by zaměstnavatel nerespektoval nesouhlas a přesto přistoupil k výpovědi či okamžitému zrušení, jednalo by se o neplatné skončení pracovního poměru; pokud tak zaměstnavatel i přes nesouhlas odborové organizace trvá na skončení pracovního poměru daného zaměstnance, je možné obrátit se na soud, aby vyslovil, že nelze po zaměstnavateli spravedlivě požadovat, aby zaměstnance dále zaměstnával, otázkou ovšem zůstává praktická stránka věci, kdy soudní spor může mnohdy trvat řadu měsíců, a tedy i déle, než funkční období daného zaměstnance.

Závěr

Z výše nastíněného je zřejmé, že pokud u zaměstnavatele zamýšlí působit či dokonce již působí odborová organizace, je třeba pečlivě dbát veškerých povinností, které z dané působnosti pro zaměstnavatele plynou, když jejich porušení by mohlo vést nejen například k neplatnosti skončení pracovního poměru, ale i k uložení pokuty až do výše 200.000 Kč, což může být pro některé zaměstnavatele naprosto likvidační. Nevyplácí se proto podceňovat stanovené povinnosti, byť se může na první pohled zdát, že za jejich nedodržení nehrozí žádné sankce a pouze zbytečně zatěžují zaměstnavatele. ●

Mgr. Hedvika Vítková, advokát
Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

JELÍNEK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

- ¹ Hendrych, D. a kol. Právní slovník, Praha 2009.
- ² Bělina, M., Pichrt, J. a kol. Pracovní právo, 7. doplněné a podstatně přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, 477 s.
- ³ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 5054/2014, ze dne 26. 10. 2015.

Houstone, máme problém, nechce mi převést ty akcie a podílové listy!

Ust. § 1760 o. z., jež zní: „Skutečnost, že strana nebyla při uzavření smlouvy oprávněna nakládat s tím, co má být podle smlouvy plněno, sama o sobě neplatnost smlouvy nevyvolává.“, vyjadřuje princip, který byl dovozován judikaturou již za předchozí právní úpravy, a to sice, že skutečnost, že prodávající není v době uzavření kupní smlouvy vlastníkem prodávané věci, nemá (sama o sobě) za následek neplatnost takové smlouvy. Tato na první pohled jednoduchá poučka však soudům nižších stupňů zdá se (viz kupř. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2018, sp. zn. 29 Cdo 2601/2016) činí potíže, neboť nejsou sto ji aplikovat (po výtce) na učebnicovou situaci.

Oco v daném případě šlo. Žalobce se po žalované domáhal splnění povinnosti osobně se dostavit ke kterémukoliv subjektu, který má se společností Centrální depozitář cenných papírů, a. s. uzavřenou smlouvu o účastnictví v centrálním depozitáři cenných papírů a učinit právní jednání, kterým žalovaná převede 60 kusů kmenových akcií společnosti E. h. a. s. v zaknihované podobě a 30 kusů podílových listů fondu A. globální akciový fond, otevřený podílový fond, A. investiční společnost, a. s., na účet cenných papírů žalobce.

Soud prvního stupně vyšel z toho, že:

- Dne 20. 8. 2014 uzavřel žalobce (jako kupující) se žalovanou (jako prodávající) kupní smlouvu o převodu sporných akcií a sporných podílových listů za celkovou kupní cenu 9.740 Kč.
- Žalovaná nebyla ke dni uzavření kupní smlouvy vlastnící sporných akcií, neboť je již 17. 4. 2002 převedla na třetí osobu.
- Dne 10. 9. 2014 žalovaná od kupní smlouvy odstoupila a vrátila žalobci zaplacenou kupní cenu.

- Následně žalovaná (dne 27. 10. 2014) převedla sporné podílové listy na třetí osobu.

Na takto ustaveném základu soud prvního stupně uzavřel, že žalovaná nebyla ke dni uzavření kupní smlouvy vlastnící sporných akcií, a proto je nemohla ani převést na žalobce. Taktéž nemohla splnit povinnost převést na žalobce sporné podílové listy, nebo je později převedla na třetí osobu a již je nevlastní. S odkazem na § 37 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, soud prvního stupně uzavřel, že kupní smlouva je v rozsahu, v němž se žalovaná zavázala převést sporné akcie, absolutně neplatná. Ve „zbylé části“ je pak podle soudu prvního stupně petit žaloby nevykonatelný, nebo žalovaná již k datu vydání rozhodnutí sporné podílové listy nevlastní.

Vrchní soud v Olomouci rozsudkem rozhodnutí soudu prvního stupně k odvolání žalobce potvrdil. Odvolací soud předně zdůraznil, že s ohledem na datum uzavření kupní smlouvy je třeba nároky z ní plynoucí posuzovat podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

Prodala-li žalovaná sporné akcie již dne 17. 4. 2002, je kupní smlouva v tomto rozsahu podle odvolacího soudu absolutně neplatným právním jednáním podle § 580 a § 588 o. z., neboť „v režimu občanského zákoníku lze vlastnické právo nabýt pouze od vlastníka věci“. Odvolací soud dovozil, že „současný občanský zákoník nabytí vlastnického práva od neoprávněného (nevlastníka) v obecné rovině neumožňuje“, přičemž § 1109 o. z. na projednávanou věc nedopadá.

Odvolací soud pak shledal správným i závěr soudu prvního stupně o nevykonatelnosti petitu žaloby, jde-li o sporné podílové listy, neboť je žalovaná před vydáním rozhodnutí převedla na třetí osobu. „Základním předpokladem pro uložení žalobou požadované povinnosti žalované je podmínka zápisu“ sporných podílových listů „na účtu žalované“. Není-li tato podmínka ke dni rozhodování soudu [§ 154 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu] splněna, domáhá se žalobce nemožného plnění podle „§ 560 odst. 2 a § 588 o. z.“ a žalobě tak nelze vyhovět.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání, v němž namítal, že odvolací soud se při řešení otázky, zda je kupní smlouva neplatným právním jednáním pouze proto, že žalovaná v době jejího uzavření nebyla vlastnící sporných akcií, resp. zda je petit žaloby (návrh rozsudečného výroku) nevykonatelný jen proto, že žalovaná nebyla ke dni vydání rozhodnutí soudu prvního stupně vlastnící sporných podílových listů, odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu.

Dovolatel zdůraznil, že žalovaná měla možnost si sporné akcie i sporné podílové listy obstarat; sama skutečnost, že ke dni uzavření kupní smlouvy, resp. vydání rozhodnutí soudu prvního stupně nebyla jejich vlastnící, nemá vliv ani na platnost uzavřené smlouvy, ani na vykonatelnost petitu žaloby.

V této souvislosti dovolatel poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1335/2005, jehož závěry by se podle přesvědčení dovolatele měly plně prosadit i v projednávané věci.

Nejvyšší soud na úvod upozornil, že již při výkladu právní úpravy účinné do 31. 12. 2013 opakovaně dovodil, že předcházejí-li obligací účinky kupní smlouvy účinkům věcněprávním (tj. nabytí vlastnictví kupujícím), prodávající nemusí být v době uzavření kupní smlouvy vlastníkem prodávané věci (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 2. 2016, sen. zn. 29 ICdo 42/2015, uveřejněný pod číslem 33/2017 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní, a rozhodnutí v něm citovaná).

V (dovolatelem přiléhavě citovaném) rozsudku sp. zn. 29 Odo 1335/2005 pak Nejvyšší soud vysvětlil, že předpokladem platnosti smlouvy o úplatném převodu cenných papírů není, aby prodávající byl v době uzavření smlouvy vlastníkem cenných papírů, k jejichž prodeji se zavazuje, resp. aby byla tato skutečnost pro kupujícího seznatelná. Důvodem neplatnosti takové smlouvy by ve smyslu § 37 odst. 2 obč. zák. mohla být pouze objektivní nemožnost plnění (např. kdyby převáděné akcie vůbec neexistovaly, popř. nikoliv v počtu, který by se prodávající zavázal převést).

S účinností od 1. 1. 2014 zákonodárce výslovně upravil důsledky nedostatku oprávnění strany smlouvy (v okamžiku uzavření smlouvy) nakládat s tím, co má být podle smlouvy plněno, pro platnost takové smlouvy v § 1760 o. z.

Jde-li o kupní smlouvu, pak na rozdíl od výše popsaných závěrů, přijímaných za účinnosti předchozího občanského zákoníku, není nadále významné, zda kupující nabývá vlastnické právo již samotnou smlouvou, anebo (až) v důsledku další právní skutečnosti (modu). Nově upravené pravidlo obsažené v § 1760 o. z. totiž nerozlišuje, zda má smlouva (titulus) tzv. translační účinky, tj. zda se vlastnické právo k věci převádí již samotnou smlouvou k okamžiku její účinnosti (a titulus a modus splývají v jedno; srov. ustanovení § 1099 o. z.), anebo zda je k nabytí vlastnického práva kupujícím (tj. ke splnění závazku prodávajícího umožnit kupujícímu nabytí vlastnické právo k věci, jež je předmětem koupě) nutné další právní jednání (modus). V obou případech platí, že skutečnost, že prodávající není ke dni uzavření kupní smlouvy vlastníkem předmětu koupě, nečiní kupní smlouvu sama o sobě neplatnou pro počáteční nemožnost plnění ve smyslu § 580 odst. 2 a § 588 o. z.

Přestože absence oprávnění prodávajícího nakládat s předmětem koupě nemá (sama o sobě) vliv na platnost kupní smlouvy, má (může mít) význam pro posouzení, zda dojde k věcněprávním účinkům smlouvy (zda se kupující stane vlastníkem předmětu koupě).

V odborné literatuře srov. shodně Melzer, F., Piechoviczová, L. in Melzer, F., Těgl, P. a kol. Občanský zákoník – velký komentář, Svazek III, § 419–654, Praha: Leges, 2014, s. 731 a 732, Hulmák, M. in Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 197 až 199, či Pelikánová, I., Pelikán, R. in Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol. Občanský zákoník. Komentář. Svazek V. (§ 1721 až 2520). Wolters Kluwer, Praha, 2014, s. 87 a 88.

Nejvyšší soud pak zdůraznil, že nemá žádné pochybnosti o tom, že převede-li prodávající po uzavření kupní smlouvy předmět koupě na třetí osobu, nestává se (zásadně) závazek kupujícího převzatý kupní smlouvou (umožnit kupujícímu nabytí vlastnické právo k věci, jež je předmětem koupě) pouze z tohoto důvodu nesplnitelným ve smyslu § 2006 o. z., a nezaniká pro (následnou) nemožnost plnění. To platí tím spíše, jde-li o věci druho- vě určené.

V projednávané věci se žalovaná měla zavázat kupní smlouvou převést na dovolatele zaknihované cenné papíry (sporné akcie a sporné

podílové listy); kupní smlouva představuje právní důvod (titulus) pro nabytí vlastnického práva, právní skutečnost, s níž zákon spojuje nabytí vlastnického práva (modus), představuje zápis na účet vlastníka, popř. na účet zákazníků (§ 1104 odst. 1 a 2 o. z.).

Obecně platí, že prodávající je povinen splnit svůj (kupní smlouvou převzatý) závazek odevzdat věc, která je předmětem koupě, kupujícímu a umožnit mu nabytí vlastnické právo k ní (srov. § 2079 odst. 1 o. z.); není-li jejím vlastníkem, je povinen si ji opatřit, popř. jinak zajistit splnění svého (kupní smlouvou převzatého) závazku. Důsledky prodlení dlužníka s plněním dluhu upravují ustanovení § 1968 a násl. o. z., důsledky případné změny okolností a tzv. hospodářské nemožnosti plnění pak ustanovení § 1764 až 1766 o. z.

Převzala-li žalovaná kupní smlouvou závazek umožnit dovolateli nabytí vlastnické právo ke sporným akciím a sporným podílovým listům, je povinna jej splnit; nevlastní-li tyto zaknihované cenné papíry (proto, že je prodala před uzavřením, resp. po uzavření kupní smlouvy třetím osobám), je povinna si je opatřit, popř. jinak zajistit splnění svého (kupní smlouvou převzatého) závazku.

Nejvyšší soud proto uzavřel, že kupní smlouva není (v rozsahu, v němž se žalovaná zavázala převést na dovolatele sporné akcie) od počátku neplatná jen proto, že žalovaná nebyla v okamžiku jejího uzavření vlastnící sporných akcií, a její závazek převést na dovolatele sporné podílové listy nezanikl jen proto, že je převedla (po uzavření smlouvy) na třetí osobu. Proto nelze ani dovozovat, jak to učinil odvolací soud, že se dovolatel domáhá (jde-li o sporné podílové listy) nemožného plnění a žalobě z tohoto důvodu nelze vyhovět.

Co k výše uvedenému dodat, snad jen tolik, že smlouvy se mají plnit ne jen o Vánocích... ●

Mgr. Vladimír Janošek,
trvale spolupracující advokát
Mgr. Jan Medek,
vedoucí advokát pobočky v Hradci Králové
ARROWS advokátní kancelář, s. r. o.

ARROWS
advisory group

JINÁ DIMENZE ŘEŠENÍ

BANKOVNICTVÍ

DOPRAVA

ENERGETIKA

HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ

MÉDIA A KOMUNIKACE

SVĚŘENSKÉ FONDY

TRANSAKČNÍ PORADENSTVÍ

TRUSTOVÉ PRÁVO

VEŘEJNÝ SEKTOR

Vznesení námitky promlčení v rozporu s dobrými mravy a jako zneužití práva

Současná judikatura je již konzistentní v tom, že vznesení námitky promlčení může být za určitých okolností považováno za výkon práva v rozporu s dobrými mravy. Zajímavým příspěvkem do této problematiky je rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. ledna 2018, sp. zn. 27 Cdo 2826/2017.

Nejvyšší soud se v uvedeném rozhodnutí zabýval situací, kdy žalobce nebyl vyzooměn o konání hlavního líčení a nesprávným procesním postupem trestního soudu mu bylo znemožněno navrhnout u hlavního líčení (před zahájením dokazování), aby soud v odsuzujícím rozsudku uložil žalovanému povinnost nahradit škodu způsobenou spácháním skutku. Mohlo by se tedy zdát, že námitka promlčení uplatněná v takovém případě by skutečně mohla být posouzena jako odporující dobrým mravům (nebylo přece chybou žalobce, že nebyl vyzooměn o konání hlavního líčení). Tohoto názoru byl v dané věci i odvolací soud a přes uplatněnou námitku promlčení shledal žalobou uplatněný nárok na náhradu škody důvodným.

Právní názor odvolacího soudu však Nejvyšší soud jako dovolací soud nesdílel, když uvedl, že odvolací soud se nijak nevypořádal s (možnými) důvody, které žalobci bránily uplatnit nárok na náhradu škody způsobené spácháním skutku v řízení ve věcech občanskoprávních. Nejvyšší soud dále poukázal na již dříve judikaturou potvrzené závěry o tom, že:

- za výkon práva v rozporu s dobrými mravy lze považovat pouze takové jednání, jehož cílem není dosažení účelu a smyslu sledovaného právní normou, nýbrž které je v rozporu s ustálenými

dobrými mravy vedeno přímým úmyslem způsobit jinému účastníku újmu,¹

- z toho, že argumentem rozporu s dobrými mravy má být odepřen výkon práva, vyplývá, že odpovídající úsudek soudu musí být podložen důkladnými skutkovými zjištěními, a že musí současně přesvědčivě dokládat, že tato zjištění dovolují – v konkrétním případě – závěr, že výkon práva je s dobrými mravy skutečně v rozporu,² a
- dobrým mravům zásadně neodporuje, namítá-li někdo promlčení práva uplatňovaného vůči němu, neboť institut promlčení přispívající k jistotě v právních vztazích je institutem zákonným, a tedy použitelným ve vztahu k jakémukoliv právu, které se podle zákona promlčuje. Uplatnění námitky promlčení by se přičilo dobrým mravům jen v těch výjimečných případech, kdy by bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby nezavinil, a vůči němuž by za takové situace zánik nároku na plnění v důsledku uplynutí promlčecí doby byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil.³

Zatímco obecné soudy často rozhodují především na základě doslovného výkladu textu

zákona a až v rozhodnutích vyšších soudů se uplatňují obecnější principy a zásady, v dané věci již odvolací soud přistoupil k uplatnění korektivu dobrých mravů a Nejvyšší soud naopak následně shledal, že pro jeho použití nebyly v konkrétním případě splněny podmínky.

Výše uvedené závěry lze dále zobecnit v tom smyslu, že pravidlem je možnost uplatnit námitku promlčení a pouze výjimkou z tohoto pravidla je situace, kdy je námitka promlčení v rozporu s dobrými mravy. Dle ustálené judikatury je však nutné při výkladu každé výjimky z pravidla postupovat restriktivně.⁴

Uplatnění námitky promlčení bylo posouzeno jako výkon práva v rozporu s dobrými mravy například v níže uvedených případech (vždy ale s ohledem na konkrétní okolnosti případu):

- Mezi nejbližšími příbuznými (mezi rodiči a dětmi), s ohledem na specifické vztahy uvnitř rodiny (nález Ústavního soudu ze dne 6. září 2005, sp. zn. I. ÚS 643/04); naopak ale ze samotné existence vztahu mezi druhem a družkou však nelze dovozovat, že by bránila běhu promlčecí lhůty nebo činila námitku promlčení rozpornou s dobrými mravy (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. dubna 2009, sp. zn. 22 Cdo 64/2008);

- Ve specifickém (privatizačním) vztahu mezi jednotlivcem a státem, v němž stát, i přes soukromoprávní povahu samotného převodu majetku (kupní smlouva), rozhodoval a vůči stěžovatelkám (resp. jejich právním předchůdcům) působil převážně ve vrchnostenském (mocenském) postavení (nález Ústavního soudu ze dne 31. května 2011, sp. zn. I. ÚS 2216/09);
- V případě, kdy advokát účastníka řízení hrubou nedbalostí či následným zatajováním významných skutečností způsobil svému klientu ztrátu procesu a posléze ve sporu o náhradu škody uplatní proti bývalému klientu námitku promlčení (nález Ústavního soudu ze dne 21. června 2011, sp. zn. I. ÚS 548/11);
- Jestliže by výkon práva namítat promlčení uplatněného nároku byl toliko prostředkem umožňujícím poškodit jiného účastníka právního vztahu, zatímco dosažení vlastního smyslu a účelu sledovaného právní normou by pro něj zůstalo vedlejší a z hlediska jednajícího by bylo bez významu (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. listopadu 2010, sp. zn. 26 Cdo 45/2010).

Když promlčení namítá stát

Specifická situace vzniká v případech, kdy námitky promlčení uplatňuje vůči žalobci stát. Oprávněný bude mít po dobu běhu promlčecí lhůty důvodně za to, že jednání státu nesměruje primárně k promlčení práva a následnému vyvázání se z povinnosti plnit svůj dluh.

Na druhou stranu jsou osoby jednající za stát v právních vztazích při takovém jednání více limitovány, když nenakládají s vlastním majetkem, nýbrž s majetkem státu, a mají povinnost tento majetek ochraňovat. V případě, že je proti státu uplatněn již promlčený nárok, budou osoby jednající v dané věci za stát námitku promlčení zpravidla uplatňovat, aby tak zamezily zmenšení majetku státu v důsledku plnění na již promlčený dluh. Právě v takových situacích nabývá ještě více na významu možnost posouzení námitky promlčení jako výkonu práva v rozporu s dobrými mravy.

Jak to je po rekodifikaci

Výše uvedená judikatura se vztahuje k právní úpravě v občanském zákoníku č.40/1964 Sb., účinném do 31. prosince 2013, konkrétně k aplikaci jeho § 3 odst. 1. S ohledem na základní zákonnou délku promlčecí lhůty

a na přechodné ustanovení § 3036 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, na základě něhož se podle dosavadních právních předpisů až do svého zakončení či uplynutí posuzují všechny lhůty a doby, které začaly běžet před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosud neexistuje ustálená judikatura vyšších soudů týkající se možnosti prolomení námitky promlčení po rekodifikaci, tj. dle občanského zákoníku účinného od 1. ledna 2014.

Současný občanský zákoník ustanovení § 3 odst. 1 občanského zákoníku č.40/1964 Sb. bez dalšího nepřejal. Současný občanský zákoník nicméně rovněž stanoví v § 8, že zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany. Komentářová literatura k § 8 občanského zákoníku ve vztahu k § 3 odst. 1 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. uvádí následující: „Vzhledem k tomu, že samotný občanský zákoník [pozn. č. 40/1964 Sb.] zákaz zneužití práva výslovně neformuloval, pomáhala si judikatura úvahou, že šikanózní nebo zneužívající jednání se přiči dobrým mravům, jež § 3 odst. 1 občanského zákoníku explicitně zapovídal.“ Z uvedeného vyplývá, že judikaturou dříve dovozené závěry ohledně možnosti prolomení uplatněné námitky promlčení by měly být aplikovatelné i dle současné právní úpravy. Takovému závěru dále napovídá i to, že řada judikátů vztahujících se k právní úpravě před rekodifikací uplatnění námitky promlčení výslovně označuje za zneužití práva.⁵

Naopak posunem oproti předchozí právní úpravě je § 647 občanského zákoníku, podle kterého „v případě uzavření dohody o mimosoudním jednání věřitele a dlužníka o právu nebo o okolnosti, která právo zakládá, počne promlčecí lhůta běžet poté, co věřitel nebo dlužník výslovně odmítne v takovém jednání pokračovat; počala-li promlčecí lhůta běžet již dříve, po dobu jednání neběží.“ Pro dohodu o mimosoudním jednání přitom není zákonem stanovena forma jejího uzavření. Před rekodifikací mohlo vést neformální mimosoudní jednání stran, v důsledku kterého nedošlo ke včasnému uplatnění práva před jeho promlčením, k závěru o tom, že následně uplatnění námitky promlčení bylo postupem v rozporu s dobrými mravy. Dle současné právní úpravy však v důsledku takového mimosoudního jednání stran promlčecí lhůta ani nezačne běžet.

Závěrem

Vrátíme-li se k závěrům obsaženým v rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. ledna 2018, sp. zn. 27 Cdo 2826/2017, lze konstatovat, že rozporovat uplatnění námitky promlčení jako

zneužití práva či jednání v rozporu s dobrými mravy je možné, zároveň však úspěch takové argumentace bude vždy více či méně nejistý. Judikatura sice dovodila řadu případů, ve kterých může dojít k prolomení námitky promlčení a přiznání již promlčeného nároku, tyto případy jsou však vždy založeny na konkrétních skutkových okolnostech, které nelze bez dalšího zobecňovat.

Současné lze důvodně předpokládat, že při uplatnění již promlčeného nároku na základě úvahy, že případná námitka promlčení bude posouzena jako zneužití práva, bude řízení probíhat ve více stupních a definitivní odpověď přinese až výsledek dovolacího řízení. Soudní řízení proto bude s největší pravděpodobností trvat dlouho a ponese s sebou zvýšené náklady. Před uplatněním promlčeného nároku u soudu je proto vždy potřeba velmi důkladně zvážit, zda jsou konkrétní důvody pro prolomení námitky promlčení natolik zásadní a zřejmé, že mohou obstát i při restriktivním výkladu této výjimky z obecného pravidla, že námitka promlčení je toliko výkonem práva účastníka. ●

Mgr. Ing. Lukáš Vrána, advokát
Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

 Weinhold Legal

Poznámky:

- ¹ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. června 2000, sp. zn. 21 Cdo 992/99 nebo rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 12. listopadu 2014, sp. zn. 31 Cdo 3931/2013.
- ² Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. května 1997, sp. zn. 2 Cdo 473/96.
- ³ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. srpna 2002, sp. zn. 25 Cdo 1839/2000.
- ⁴ Srov. nález Ústavního soudu (I. senátu) ze dne 15. listopadu 2001, sp. zn. I. ÚS 144/2000; usnesení Ústavního soudu ze dne 16. června 2005, II. ÚS 446/04.
- ⁵ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2002, sp. zn. 25 Cdo 1839/2000; rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. října 2013, sp. zn. 20 Cdo 2208/2013 nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. února 2013, sp. zn. 20 Cdo 1719/2011.

Řízení o žádosti o dotaci a novela velkých rozpočtových pravidel

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rozpočtová pravidla“, jindy též označována jako tzv. velká rozpočtová pravidla) představuje základní právní rámec pro oblast poskytování dotací.

V nedávné době přitom prošla rozpočtová pravidla novelizací, která zásadním způsobem dopadá zejména na oblast řízení o žádostech o dotaci.

Zákon č. 367/2017, kterým byla rozpočtová pravidla novelizována s účinností od 1. 1. 2018 (dále jen „novela rozpočtových pravidel“), reflektoval judikatorní vývoj v oblasti vydávání rozhodnutí o poskytnutí dotace. Autoři tohoto článku se rozhodli zejména čtenářům z řad příjemců a poskytovatelů dotací přiblížit nejzásadnější změny v procesu poskytování dotací, které s sebou novela rozpočtových pravidel přináší.

Ustanovení § 14 odst. 4 rozpočtových pravidel ve znění účinném před 1. 1. 2018 stanovilo, že pokud poskytovatel dotace vyhověl žádosti o dotaci, vydává o tom písemné rozhodnutí. Podle § 14 odst. 5 rozpočtových pravidel se na toto rozhodnutí nevztahovaly obecné předpisy o správním řízení a ze zákona bylo vyloučeno jeho soudního přezkoumání. Poskytovatelé dotací přitom tato ustanovení vykládali ve svůj prospěch tak, že u rozhodnutí o poskytnutí dotace obecně není možný jeho soudní přezkum a nelze na něj nahlížet jako na rozhodnutí ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

Zcela tak opomíjeli skutečnost, že ustanovení § 14 odst. 4 rozpočtových pravidel se týkalo pouze těch rozhodnutí, kterými bylo žádostem o dotaci vyhověno.

Shora uvedená praxe poskytovatelů dotací nebyla dlouhodobě udržitelná, což dokonce potvrdilo i usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 8. 1. 2015, sp. zn. 9 Ads 83/2014, v němž rozšířený senát dovodil, že ustanovení § 14 odst. 5 rozpočtových pravidel vylučuje použití správního řádu a případný soudní přezkum pouze pro případy onoho kladného rozhodnutí o poskytnutí dotace, nikoliv však pro případ rozhodnutí, kterým poskytovatel dotace žádosti nevyhověl (resp. vyhověl pouze částečně). NSS vycházel především z jazykového výkladu předmětného ustanovení, když uvedl: „Doslovný výklad rozpočtových pravidel tedy jednoznačně svědčí tomu, že vyluka ze soudního přezkumu se vztahuje pouze na taková rozhodnutí, jimiž poskytovatel žádosti o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci vyhověl. Na taková rozhodnutí, jimiž poskytovatel žádosti nevyhověl (resp. pokud vyhověl jen částečně, v rozsahu čas-

tečného nevyhovění), se obecné předpisy o správním řízení vztahují a není vyloučeno jejich soudní přezkoumání (§ 14 odst. 5 a contrario). Rozšířený senát nemohl zvolit výklad, kterým by v rozporu s textem zákona rozšířil rozsah vyluky ze soudního přezkumu. To jednak s přihlédnutím k obecným kritériím výkladu obdobných zákonných ustanovení, jednak s ohledem na to, že neexistuje žádný jednoznačný argument, který by činil doslovný výklad zákona rozporný s jeho účelem či smyslem.“ NSS tak de facto rozlišil mezi tzv. pozitivním rozhodnutím, tj. rozhodnutím, kterým je žádosti o poskytnutí dotace vyhověno v plném rozsahu a negativním rozhodnutím, tedy rozhodnutím, jímž bylo žádosti vyhověno pouze částečně nebo vůbec. V druhém uvedeném případě jsou tak podle NSS na taková rozhodnutí o žádosti aplikovatelné obecné předpisy o správním řízení a není vyloučen jejich soudní přezkum dle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘS“).

Shora uvedeným usnesením NSS připuštěná generální aplikace správního řádu na proces poskytování dotací by však v konečném důsledku vedla k neúměrnému administrativnímu zatížení poskytovatelů a s tím spojené časové prodlevě při vyřizování žádostí. Zákodárce proto musel na nastíněný judikatorní vývoj reagovat. Po hříchu tak učinil teprve minulý rok, byť poměrně komplexním způsobem. Přijátá novela rozpočtových pravidel přitom reflektuje právě výše uvedené požadavky na zefektivnění a stabilizaci procesu poskytování dotací, který vykazoval výše uvedené nedostatky stran právní jistoty.

Nejvýznamnější změnou rozpočtových pravidel je přitom zavedení jednostupňového správního řízení o žádosti o dotaci, kdy § 14q rozpočtových pravidel nově stanovuje, že proti rozhodnutí poskytovatele dotace (negativnímu i pozitivnímu) není přípustné odvolání ani rozklad. V praxi se tak neúspěšní žadatelé mohou proti prvostupňovému rozhodnutí poskytovatele dotace bránit přímo podáním správní žaloby podle § 65 SŘS.

Bez zajímavosti není ani vyloučení aplikace některých ustanovení správního řádu pro proces řízení o žádosti o dotaci. To se týká např. § 41 správního řádu (možnost prominutí zmeškání úkonu), § 45 odst. 4 správního řádu (zúžení předmětu žádosti, příp. zpětvzetí žádosti) nebo § 140 odst. 2 správního řádu (povinnost vedení společného řízení o žádostech) atd.

Celkem novela rozpočtových pravidel obsahuje jedenáct nových ustanovení (konkrétně se jedná o ustanovení § 14g – § 14q), které se týkají výlučně problematiky vedení a rozhodování v řízení o žádosti o dotaci. Vyjma shora naznačených ustanovení poukazují autoři článku také na níže uvedené, neboť tyto nepochybně vyjasňují řízení o žádosti o dotaci a v tomto smyslu představují jednoznačně pozitivní zprávu pro obě strany procesu, tj. pro poskytovatele dotací i jejich příjemce.

K ustanovení § 14h rozpočtových pravidel

Novela rozpočtových pravidel přináší zcela novou možnost pro doručování rozhodnutí, kterým je žádost o dotaci v plném rozsahu zamítnuta. V takovém případě může poskytovatel dotace doručovat písemnost veřejnou vyhláškou, a to pouze způsobem umožňujícím dálkový přístup (obvykle se tak bude dít prostřednictvím uveřejnění na elektronické úřední desce poskytovatele).

K ustanovení § 14j rozpočtových pravidel

Ustanovení § 14j rozpočtových pravidel se zabývá náležitostmi výzvy k podání žádosti o poskytnutí dotace, kdy stanovuje, že výzvu k podání žádosti o poskytnutí dotace je nutné zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup. Obsah této výzvy musí být zpřístupněn minimálně po dobu 30 dnů před uplynutím lhůty pro podání žádosti o poskytnutí dotace. Ustanovení dále zakotvuje požadavky na obsah výzvy k podání žádosti. Ve čtvrtém odstavci potom vyjmenovává situace, kdy

může poskytovatel dotace usnesením řízení o žádosti zastavit.

K ustanovení § 14k rozpočtových pravidel

Předmětné ustanovení zakotvuje povinnost poskytovatele dotace vyzvat potenciálního příjemce k odstranění vad žádosti o poskytnutí dotace, úpravy této žádosti a doložení dalších podkladů nebo údajů nezbytných pro vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace. Novela rozpočtových pravidel tak umožňuje vyhnout se nepříjemnému důsledku (zastavení řízení o poskytnutí dotace), který byl doposud spojen s podáním vadné žádosti o poskytnutí dotace, resp. nedostatkem podkladů k rozhodnutí.

K ustanovení § 14l rozpočtových pravidel

Toto ustanovení novely rozpočtových pravidel reaguje na situaci, kdy poskytovatel řízení o poskytnutí dotace zastaví z důvodu úmrtí žadatele, příp. proto, že dojde k jeho zániku přede dnem vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace.

K ustanovení § 14m rozpočtových pravidel

Předmětné ustanovení stanovuje typy rozhodnutí, které je poskytovatel oprávněn vydat v řízení o žádosti o poskytnutí dotace. Konkrétně se jedná o:

- rozhodnutí, kterým bude dotace zcela poskytnuta;
- rozhodnutí, kterým bude žádost o poskytnutí dotace zcela zamítnuta;
- rozhodnutí, kterým bude dotace zčásti poskytnuta a ve zbytku žádosti zamítnuta.

K ustanovení § 14n rozpočtových pravidel

Toto ustanovení upravuje lhůty pro vydání konečného rozhodnutí. Novela rozpočtových pravidel v tomto ohledu stanovuje třicetidení lhůtu pro vydání rozhodnutí, kterým je žádost o poskytnutí dotace zcela zamítnuta. Tato lhůta přitom běží ode dne následujícího po dni, kdy poskytovatel dotace vydá veškerá rozhodnutí, kterými jsou finanční prostředky poskytnuty příjemci.

K ustanovení § 14o rozpočtových pravidel

Zákodárce inkorporoval do řízení o žádosti možnost autoremedury, kdy sám poskyto-

vatel dotace může na základě žádosti potenciálního příjemce dotace rozhodnout o změně práv a povinností ve vztahu k rozhodnutí o (ne)poskytnutí dotace.

K ustanovení § 14p rozpočtových pravidel

Pod tímto novým ustanovením se skrývá oprávnění poskytovatele dotace vyhovět, případně zčásti vyhovět a zčásti zamítnout, žádosti o poskytnutí dotace, která byla dříve zcela nebo částečně zamítnuta, a to v rámci vydání nového rozhodnutí.

Přechodná ustanovení novely rozpočtových pravidel

Pro běžnou praxi příjemců a poskytovatelů dotací je také zásadní časová působnost novelizovaných rozpočtových pravidel. Článek II novely rozpočtových pravidel v tomto smyslu stanovuje, že v řízení o žádosti o dotaci v případech, kdy žádost o dotaci byla podána v době do 31. 12. 2017, se postupuje podle rozpočtových pravidel v dosavadním znění a na řízení se uplatní právní úprava správního řízení obsažená ve správním řádu v plném rozsahu. Pro řízení o žádostech podaných v období od 1. 1. 2018 se pak použijí pravidla pro jednostupňové řízení zakotvená novelou rozpočtových pravidel. Rozhodným okamžikem je tak datum podání žádosti o dotaci.

Závěr

Dosavadní neutěšená a nepřehledná praxe vyřizování žádostí o dotaci doznala novelou rozpočtových pravidel řady pozitivních změn. Za nejdůležitější lze v tomto ohledu označit zpřehlednění celého procesu, který za současné podoby dává poskytovatelům i příjemcům dotací konkrétní zákonné mantinely, v jejichž rámci se mohou pohybovat. Jde tak o významný posun co do právní jistoty účastníků řízení. ●

Mgr. Petr Pernica, advokát

Mgr. Jan Sedláček, advokátní koncipient

Fiala, Tejkal a partneři, advokátní kancelář, s.r.o.

Fiala Tejkal
A PARTNEŘI

Odůvodnění rozhodnutí z pohledu judikatury Ústavního soudu

Požadavek na řádné odůvodnění rozhodnutí obecných soudů patří mezi základní atributy spravedlivého procesu. Přesto je běžnou praxí, že soudy svá rozhodnutí náležitě neodůvodňují, a zatěžují tak řízení vážnou procesní vadou, což je důvodem pro napadení rozhodnutí opravným prostředkem. Tento článek stručně shrnuje dosavadní judikaturu Ústavního soudu k požadavkům na řádné odůvodňování soudních rozhodnutí.

Základní náležitosti odůvodnění

Podle ustálené judikatury Ústavního soudu je řádné odůvodnění rozhodnutí součástí institutu práva na spravedlivý proces. Ten je upraven nejen v mezinárodních smlouvách,¹ ale i ve vnitrostátním právu.² Konkrétní náležitosti odůvodnění v civilním řízení stanovuje zejména § 157 zákona č.99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „OSŘ“), přičemž toto ustanovení se týká jak rozsudku, tak usnesení. Soud by měl v odůvodnění rozhodnutí uvést: (i) čeho se žalobce v řízení domáhal a z jakých důvodů, (ii) jak se k tomu vyjádřil žalovaný, (iii) které skutečnosti má soud za prokázané a které nikoliv, (iv) důkazy, o které opřel svá zjištění, (v) úvahy, kterými se při hodnocení důkazů řídil a proč neprovedl i další důkazy, (vi) závěr, jaký učinil o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce. Odůvodnění rozhodnutí by mělo být současně přesvědčivé.

Ačkoliv se výše uvedené jeví jako samozřejmé, v praxi tomu tak zdaleka není, a tak je Ústavní soud nucen každý rok nespočet rozhodnutí rušit pro jejich nepřezkoumatelnost právě z důvodu chybějícího, nedostatečného nebo jinak nevyhovujícího odůvodnění.

Podle Ústavního soudu musí soud v odůvodnění rozhodnutí řádně a logicky argumentovat, na základě jakých úvah k rozhodnutí došel. Soud musí předestřít své myšlenkové konstrukce, odůvodnění musí být racionální a soud se nesmí omezit pouze na odkaz na příslušné zákonné ustanovení či spisovou značku jiného soudního rozhodnutí. Zejména nevyplývá-li právní řešení bez dalšího ze zákonného textu, musí soud své právní úvahy v odůvodnění pečlivě vysvětlit.³

Povinnost vypořádat se s námitkami účastníků řízení

Podle konstantní judikatury Ústavního soudu se musí obecné soudy vypořádat s námitkami uplatněnými účastníky v řízení, a to „způsobem odpovídajícím míře jejich závažnosti“.⁴ V opačném případě tím soud založí nepřezkoumatelnost rozhodnutí a tím obvykle i jeho protiústavnost. Pokud totiž nejsou jasné důvody rozhodnutí, otevírá se tím cesta k libovůli soudního rozhodování, což je zcela proti zásadě právního státu a právu na spravedlivý proces.

Soudy se v odůvodnění nemusí vypořádat s každou jednotlivou námitkou účastníka řízení, zvláště pak, pokud jde o námitky

marginální či námitky zjevně obstrukčního charakteru. To mimo jiné vyplývá i z ustálené judikatury Evropského soudu pro lidská práva, která říká, že ani z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nevyplývá povinnost obecných soudů podrobně reagovat na každý argument účastníka řízení.⁵ Se závažnými a konkrétně formulovanými námitkami účastníků řízení, které mají vztah k projednávané věci a které jsou zásadní pro samotné rozhodnutí, je však soud povinen se v odůvodnění rozhodnutí vypořádat, a to maximálně transparentním a logickým způsobem, ze kterého bude „myšlenková operace“ soudu zřejmá.⁶

Argumentace účastníka řízení jiným rozhodnutím v obdobné věci

Zásadní problém činí obecným soudům případy, kdy účastník řízení poukáže na předchozí rozhodnutí soudu v obdobné věci. Ústavní soud k tomu ve své ustálené judikatuře opakovaně uvádí, že takový poukaz na obdobné rozhodnutí je „argumentem, který má potenci daný spor rozhodnout“.⁷

Jak vyplývá i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, soud musí vzít

Podílíme se téměř

92%*

na nákladech
celého trhu
pojištění právní
ochrany.

Nic netajíme, a proto nám klienti věří.

www.das.cz | +420 267 990 711 | info@das.cz

BRÁNÍME SLUŠNÉ
Už 100 let

* Údaje ČNB.

Příkladem může být rozhodnutí o věcné příslušnosti podle ustanovení § 104a OSŘ. Ústavní soud k němu uvádí, že za situace, kdy účastníci řízení ve svých vyjádřeních k věcné příslušnosti zaujmou stanovisko odporující názoru daného soudu, lze legitimně po takovém soudu požadovat, aby se s argumentací účastníků řízení v odůvodnění rozhodnutí alespoň stručně vypořádal, a to přesto, že zákon takovou povinnost explicitně neukládá.

Závěr

Povinnost řádně odůvodňovat rozhodnutí není jen zbytečným formalismem. Účelem racionálního a logického odůvodnění je mimo jiné zaručení transparentnosti a kontrolovatelnosti rozhodování soudů, vyloučení libovůle a rovněž zajištění legitimacy soudního rozhodování jak v očích samotných účastníků řízení, tak široké veřejnosti. Absence řádného odůvodnění způsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí a zatěžuje celé řízení vážnou procesní vadou. ●

takový argument v potaz a vypořádat se s ním v odůvodnění svého rozhodnutí, což však soudy často opomíjí. Jedná se o projev práva být v řízení slyšen a projev zájmu veřejnosti na poznání důvodů soudního rozhodnutí.⁸

Soud nemá povinnost rozhodnout stejně jako v účastníkem předloženém soudním rozhodnutí. Naopak, soud má právo závěry v takovém rozhodnutí odmítnout, v odůvodnění svého rozhodnutí však musí pečlivě vysvětlit, proč názory v předloženém rozhodnutí nepovažuje za relevantní. Tím legitimuje své vlastní rozhodnutí a současně ukáže, že správný výklad práva zvolil on sám.

Opomenuté důkazy

Obecné soudy jsou kromě výše uvedeného povinny vypořádat se i se všemi důkazy předloženými účastníky řízení, respektive se vším, co v průběhu řízení vyšlo najevo a má vztah k projednávané věci.⁹ Není však povinností soudu vyhovět všem uplatněným důkazním návrhům účastníků řízení. Dle zásady volného hodnocení důkazů má soud právo i neprovést navrhované důkazy, pokud dle jeho názoru nemohou přispět k objasnění věci. V takovém případě je ale soud povinen vyložit, z jakých důvodů tak učinil.

Tzv. opomenuté důkazy vznikají zejména v situacích, kdy je účastníky řízení navrženo provedení určitého důkazu, přičemž soud navržení důkazu bez odpovídajícího odůvodnění zamítne či o něm opomene rozhodnout. To znamená, že v příslušném odůvodnění o něm ve vztahu k jeho zamítnutí není zmínka žádná či toliko obecná a okrajová, která zjevně neodpovídá povaze a závažnosti projednávané věci.

Takový postup má však ústavněprávní deficit spočívající v porušení základních práv a svobod účastníků řízení, neboť není v souladu s jejich ústavně zaručeným právem na spravedlivý proces.

Výjimky z usnesení nevyžadujících odůvodnění

Ačkoliv ustanovení § 169 odst. 2 OSŘ vyjmenovává určité typy usnesení, které nemusí obsahovat žádné odůvodnění, existují situace přímo vyžadující odůvodnění i takovýchto usnesení. Dle judikatury Ústavního soudu je ustanovení § 169 odst. 2 OSŘ výjimkou, kterou je třeba interpretovat restriktivně, neboť obecně tato usnesení sice nemusí být ze zákona odůvodňována, okolnosti konkrétního případu si však mohou žádat, aby soud i takové usnesení odůvodnil.¹⁰

Mgr. Jiří Koubek

Glatzová & Co., s.r.o.

GLATZOVÁ & Co.
PRAHA · BRATISLAVA

Poznámky:

- ¹ Například Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod.
- ² čl. 36 Listiny základních práv a svobod.
- ³ Nález Ústavního soudu ze dne 24. 11. 2016, sp. zn. II. ÚS 2588/16.
- ⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 29. 8. 2017, sp. zn. III. ÚS 593/17, nález Ústavního soudu ze dne 3. 10. 2006, sp. zn. I. ÚS 74/06.
- ⁵ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Luka proti Rumunsku ze dne 8. 2. 2011 č. 5450/02.
- ⁶ Nález Ústavního soudu ze dne 23. 1. 2008, sp. zn. I. ÚS 2568/07.
- ⁷ Nález Ústavního soudu ze dne 31. 7. 2017, sp. zn. III. ÚS 1167/17.
- ⁸ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Tatishvili proti Rusku ze dne 22. 2. 2007 č. 1509/02.
- ⁹ Nález Ústavního soudu ze dne 3. 10. 2006, sp. zn. I. ÚS 74/06.
- ¹⁰ Nález Ústavního soudu ze dne 2. 12. 2013, sp. zn. I. ÚS 3161/13.

Nová pravidla pro německé komerční arbitráže u DIS

Nejvýznamnější rozhodčí instituce v Německu nedávno přijala zcela nová rozhodčí pravidla, která začala platit od března tohoto roku. Největší změnou, která má za cíl zvýšení transparentnosti a integrity rozhodčího řízení, je založení nového orgánu Rozhodčí rady DIS, která převeze některé povinnosti rozhodčích senátů.

Německá instituce pro rozhodčí řízení (Deutsche Institution für Schiedsgerichtsbarkeit eV; „DIS“) je nejvýznamnějším rozhodčím soudem v Německu. V roce 2017 u DIS proběhlo 160 arbitráží o celkové hodnotě přes miliardu eur. Mezi subjekty využívající rozhodčí řízení u DIS patří i společnosti z České republiky, takže nová pravidla DIS se kromě německých společností dotknou i těch českých.

Nová pravidla DIS („Pravidla“) platí pro veškerá rozhodčí řízení, a to i pro řízení zahájená na základě rozhodčích smluv, které Pravidlům předcházely. Pravidla přitom nejsou pouhou kosmetickou revizí starých pravidel z roku 1998, ale zavádí zcela nový soubor norem, které v sobě obsahují několik zcela zásadních změn.

Pravidla kladou ve svých ustanoveních důraz zejména na efektivitu rozhodčího řízení, ať už z hlediska časového či finančního, a současně se zaměřují na zvýšení transparentnosti a integrity rozhodčího řízení. Znění Pravidel reaguje na narůstající počet domácích i zahraničních sporů, které se řeší prostřednictvím rozhodčího řízení, takže Pravidla nově obsahují také ustanovení týkající se vícestranných smluv a vícestranných arbitráží, stejně tak jako připojení se dalších stran k rozhodčímu řízení nebo spojení dvou a více arbitráží do jedné. Jedná se o trend, který již reflektovaly i další rozhodčí instituce v Evropě.

Za nejpodstatnější změnu Pravidel je možné považovat zřízení Rozhodčí rady DIS, která převeze od rozhodčích senátů řadu spíše administrativních pravomocí, což by mělo jednak posílit integritu a transparentnost rozhodčího řízení a jednak i efektivitu celého procesu.

- Rozhodčí rada DIS nově spravuje zálohy poplatků a nákladů.
- Rozhodčí rada DIS nově rozhoduje o námitkách stran nestrannosti či nezávislosti rozhodců a zda daný rozhodce disponuje potřebnou kvalifikací k rozhodnutí daného sporu.
- Rozhodčí rada DIS také nově určuje výši rozhodčího poplatku v případě, že roz-

hodčí řízení je skončeno před vynesením konečného rozhodčího nálezu nebo dojde k uzavření dohody mezi stranami.

- Rozhodčí rada DIS také disponuje rozhodovací pravomocí ohledně zvýšení poplatků z důvodů složitosti případu, a je oprávněna přezkoumávat spornou částku, která je předmětem sporu.
- Rozhodčí rada DIS rozhoduje i další, spíše administrativní otázky, které dříve posuzovaly přímo rozhodci.

S ohledem na řadu dalších změn, které Pravidla přinesla, shrnujeme pro přehlednost některé úpravy níže.

Rozhodování v rozhodčím senátu nebo jediným rozhodcem?

Tříčlenný rozhodčí senát je vyžadován pouze tehdy, pokud nedojde k vzájemné dohodě stran o rozhodci, jinak je k rozhodování sporu příslušný jeden rozhodce.

Nové ustanovení Pravidel pro složité případy

Do Pravidel byla nově zakotvena možnost vedení vícestranné arbitráže a arbitráže, jejichž předmětem je více smluv. Takové spory pak vždy rozhoduje rozhodčí senát. Dále Pravidla umožňují spojení dvou a více rozhodčích řízení do jednoho.

Zvýšení efektivity rozhodčího řízení

Nová Pravidla se soustředí na otázku efektivity rozhodčího řízení:

- Schůzka k vedení rozhodčího řízení má být rozhodčím senátem uspořádána bez odkladu po jeho zřízení, a to do 21 dnů. Na této schůzce má být stranami a rozhodčím senátem probráno, které nástroje ke zvýšení procesní efektivity budou užity, zda budou náklady zvýšeny s ohledem na složitost případu a zda smírného řešení daného případu může být dosaženo prostřednictvím mechanismů alternativního řešení sporů.

- Při rozhodování o výši nákladů rozhodčího řízení se bere v potaz i způsob, jakým bylo rozhodčí řízení vedeno stranami sporu.
- V Pravidlech byla zakotvena pevná lhůta pro předložení odpovědi žalovaného na žalobu, která nyní činí 45 dnů od okamžiku obdržení žaloby. Tato lhůta sice může být následně prodloužena, ale obecně by tato změna měla vést ke zrychlení předmětného řízení.

Zrychlení rozhodčího řízení

Další změny Pravidel mají směřovat ke zrychlení rozhodčího řízení:

- Jmenování rozhodce žalovaným má být provedeno nejpozději do 21 dnů po obdržení žaloby.
- Lhůta pro jmenování předsedy rozhodčího senátu byla zkrácena z původních 30 dnů na 21 dnů.

Pro zabezpečení efektivity a rychlosti rozhodčího řízení bylo dále zavedeno snížení odměny rozhodcům v případě pozdějšího vynesení rozhodčího nálezu (běžným časovým rámcem jsou 3 měsíce od posledního podání nebo jednání ve věci).

Závěr

Nová pravidla DIS ve svém znění přináší řadu moderních změn, které odráží současný vývoj v rozhodčím řízení v celé Evropě a ve světě. Efektivita, rychlost a celková atraktivita rozhodčího řízení vedeného u německého rozhodčího soudu DIS získala přijetím nových pravidel silný impuls. ●

Mgr. Lukáš Hoder, LL.M. advokát

Mgr. Lenka Hrdličková, LL.B.,

advokátní koncipientka

CHSH Kališ & Partners s.r.o., advokátní kancelář

CHSH
Kališ & Partners

DBK PARTNERS®

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Excellence.
That is what we deliver.

Komplexní právní služby

- Právo obchodních společností
- Přeměny obchodních společností
- Akvizice a transakční poradenství
- Daňové právo
- Správa a řízení společností
- Zakázkové právo
- Veřejné zakázky
- Právo investičních společností a investičních fondů
- Soudní spory, rozhodčí a jiná řízení

DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

V Parku 2323/14, 148 00 Praha 4

T: +420 244 912 463, E: ak@dbkp.cz

www.dbkp.cz

Dentons. Transforming the practice of law around the world.

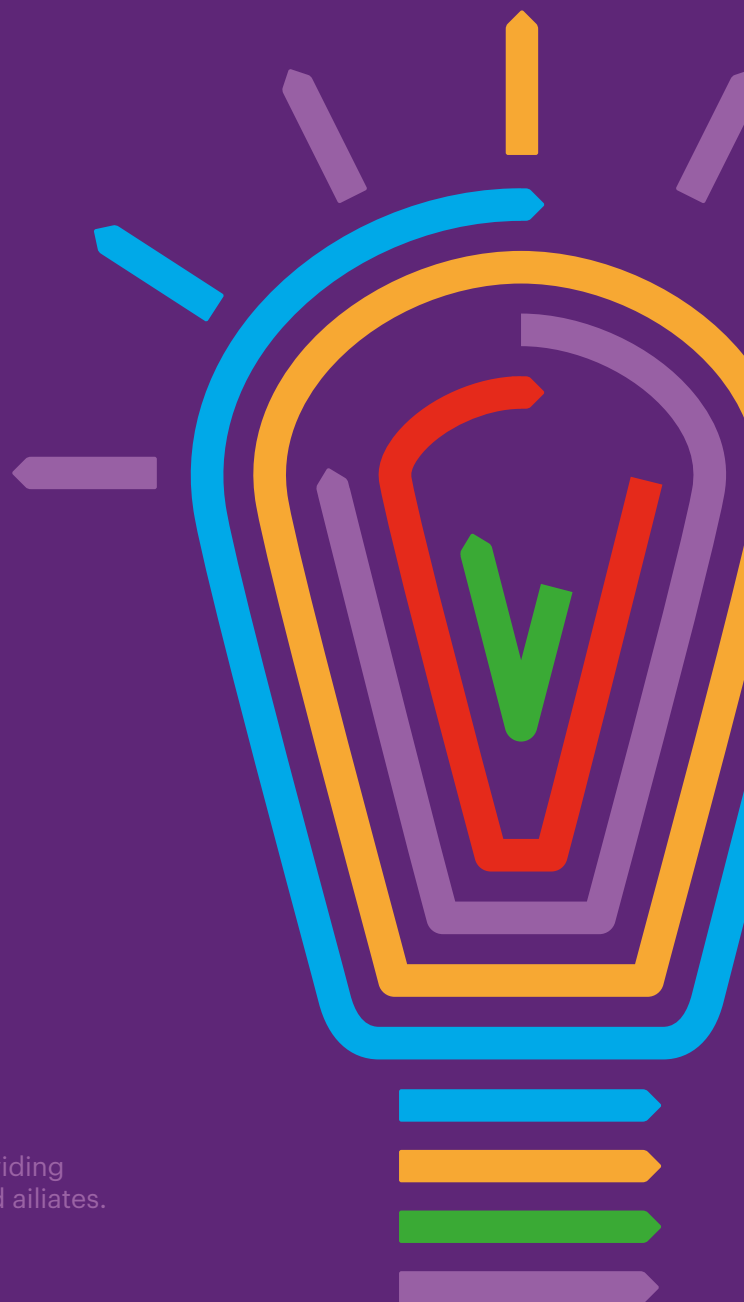
Dentons.
The world's largest global elite law firm.*

大成 **DENTONS**

[dentons.com](https://www.dentons.com)

© 2018 Dentons. Dentons is a global legal practice providing client services worldwide through its member firms and affiliates. Please see [dentons.com](https://www.dentons.com) for Legal Notices

*Acritas Global Elite Law Firm Brand Index 2013-2017

K přípustnosti dovolání v civilním řízení a jejímu vymezení

Ústavní soud v nedávné době vydal pod sp. zn. II.ÚS 1226/17 nález, který by, samozřejmě v závislosti na další soudní praxi, mohl mít důležitý význam z hlediska budoucího rozhodování o dovolání. Nález se věnuje zejména požadavkům na vymezení přípustnosti dovolání v civilním řízení. Dle mého přesvědčení daný nález mimo jiné demonstruje nekoncepčnost úpravy civilistického dovolání.

Právní úprava přípustnosti a důvodnosti dovolání

Právní úprava dovolání v civilním řízení doznává pravidelných změn, jejichž účelem povětšinou je zamezit nadbytečnému uplatňování tohoto opravného prostředku. Mění se přitom i samotné podmínky přípustnosti dovolání, které jsou stanoveny zejména (nikoliv však výlučně) v § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „OSŘ“). K prozatím poslední novelizaci § 237 OSŘ došlo s účinností od 1. 1. 2013. Od té doby platí, že není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Pro přípustnost dovolání dle § 237 OSŘ je tedy vždy třeba splnit obecné podmínky, tedy aby bylo napadáno rozhodnutí odvolacího soudu, aby se tímto rozhodnutím odvolací řízení končilo, a aby toto rozhodnutí záviselo na vyřešení určité právní (nikoliv skutkové) otázky.

Výslovně jsou dále vyjmenovány čtyři případy vážící se k relevantní právní otázce, čímž jsou vymezeny čtyři alternativy přípustnosti. Musí se jednat o právní otázku:

- při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu, nebo
- která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena, nebo
- která je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo
- má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Účelem dané úpravy je mimo jiné to, aby odvolací soud plnil roli sjednotitele judikatury. Zbývá dodat, že se nejedná o jediné podmínky přípustnosti, přípustnost dovo-

lání je upravena i v dalších ustanoveních, stejně tak je rozšiřována soudní judikaturou.

Danou úpravou dle mého přesvědčení zákonodárce nekoncepčním způsobem smísil dva instituty, které vnímám jako dosti odlišné, a to přípustnost opravného prostředku a jeho důvody. V systému opravných prostředků v českém právním řádu je přípustnost zpravidla vymezena poměrně jednoznačně pomocí definice rozhodnutí, proti kterým lze opravný prostředek podat. Ve většině případů proto ani nebývá zvykem v opravných prostředcích obsáhnout o přípustnosti argumentovat. Pro odvolání v civilním řízení je tak např. v § 201 OSŘ stanoveno, že účastník může napadnout rozhodnutí okresního soudu nebo rozhodnutí krajského soudu vydané v řízení v prvním stupni odvoláním, pokud to zákon nevylučuje (důvody vyloučení pak zákon stanoví taxativně mimo jiné v § 202 OSŘ). Odvolání v trestním řízení je pak dle § 245 odst. 1 zákona 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „TR“), přípustné proti rozsudku soudu prvního stupně (příčemž ve specifických případech jsou stanoveny další

podmínky). Dovolání v trestním řízení je dle § 265a odst. 1 TR připustné proti pravomocnému rozhodnutí soudu ve věci samé, jestliže soud rozhodl ve druhém stupni a zákon to

možnosti argumentace. Skutečnost, zda je opravný prostředek důvodný, se pak posuzuje v rámci meritorního rozhodování v opravném řízení. Soud tedy, v závislosti na důvo-

rohodovací praxe dovolacího soudu), bude dovolací soud hodnotit judikatorní aspekty věci, čímž v převážné většině případů bude posuzovat i důvodnost dovolání.¹ To koresponduje i s názorem odborné veřejnosti, kdy např. P. Vojtek uvádí že „[s]ituace ad 1. je vcelku jednoduchá, neboť se týká stavu ustálené judikatury, která nebyla odvolacím soudem respektována; pak je namístě v rámci takto založené připustnosti dovolání nesprávné rozhodnutí korigovat [...]“.² Dovolací soud v praxi ve svých rozhodnutích v některých případech posuzuje velmi jemné rozdíly v rozhodovaných případech, což se fakticky rovná meritornímu přezkumu důvodnosti dovolání, nakonec však (paradoxně) dospěje k závěru o samotné nepřipustnosti dovolání, a tedy k jeho odmítnutí.

Obdobně, uplatní-li dovolatel čtvrtou alternativu připustnosti (tedy bude tvrdit, že má být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak), bude dovolací soud opět muset při posuzování toho, zda otázka má být posouzena jinak, hodnotit, zda bylo právní posouzení odvolací soudu nesprávné (pokud by bylo správné, neměla by přirozeně být otázka posouzena jinak).

Považuji přitom za nekoncepční, aby připustnost opravného prostředku zároveň implikovala jeho důvodnost, respektive aby obecně byla připustnost s důvodností takto úzce provázána.

Právní úprava vymezení připustnosti a důvodnosti dovolání

připouští (situace, kdy to zákon připouští, jsou pak vymezeny zejména dalšími podmínkami dovolání, např. oprávněnými osobami či jeho důvody; rozhodnutí ve věci samé jsou pak taxativně a velmi konkrétně vymezena v § 265a odst. 2 TR).

Z pojednání o podobě § 237 OSŘ vyplývá, že v případě civilistického dovolání vymezení připustnosti v podstatné míře závisí na posouzení soudu. Lze pouze dodat, že připustnost dovolání v civilním řízení je v OSŘ nastavena poněkud komplikovaněji dlouhodobě, když historicky bylo často relevantní, zda napadené rozhodnutí má po právní stránce zásadní význam. Současná úprava přitom do značné míry na daný koncept navazuje.

Důvodnost opravných prostředků je naopak kategorií, která zpravidla poskytuje široké

dech jednotlivých opravných prostředků, posuzuje, např. zda napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci, zda jsou nesprávná skutková zjištění, zda řízení bylo postiženo určitou vadou apod.

Dovolání v civilním řízení lze podat dle § 241a odst. 1 OSŘ pouze z jediného důvodu, a to sice z důvodu nesprávného právního (nikoliv tedy skutkového) posouzení věci.

U současné podoby civilistického dovolání se domnívám, že aby dovolací soud mohl posoudit jeho připustnost, musí zároveň v některých alternativách připustnosti materiálně posoudit i jeho důvodnost. V rámci formálního přezkumu se tedy dovolací soud často věnuje již meritornímu přezkumu. Uplatní-li dovolatel první alternativu připustnosti (tedy bude tvrdit, že při řešení právní otázky se odvolací soud odchýlil od ustálené

Podle § 241a odst. 2 OSŘ v dovolání musí být mimo jiné uvedeno, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů připustnosti dovolání (§ 237 až 238a OSŘ), a musí být vymezen důvod dovolání.

Vymezení důvodu (nikoliv však připustnosti) je rozvedeno blíže, a to v § 241a odst. 3 OSŘ. Podle tohoto ustanovení se důvod dovolání vymezí tak, že dovolatel uvede právní posouzení věci, které pokládá za nesprávné, a že vyloží, v čem spočívá nesprávnost tohoto právního posouzení.

Rozhodovací praxe dovolacího soudu a reakce Ústavního soudu

V praxi dochází ze strany dovolacího soudu k poměrně přísnému nazírání na požadavek vymezení připustnosti a důvodnosti dovolání. U první alternativy připustnosti (tj. situ-

ace, zda se při řešení právní otázky odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe (dovolacího soudu) se pak lze setkat s tím, že dovolací soud odmítne dovolání, neboť dovolatel nevymezil konkrétní ustálenou rozhodovací praxi, s níž by mělo být rozhodnutí odvolacího soudu v rozporu.

K poměrně přísnému nazírání na požadavek vymezení přípustnosti a důvodnosti dovolání došlo i v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. ledna 2017 vydaném pod sp. zn. 28 Cdo 1061/2016. Zjednodušeně vyjádřeno se z rozhodnutí jeví, že dovolatelé považovali za řádné, když vymezili přípustnost pomocí konkrétních právních otázek a uzavřeli, že by

pokladů přípustnosti dovolání. Tento závěr ovšem neobstojí, jsou-li uvedené otázky posuzovány v kontextu celé argumentace obsažené v dovolání. Z obsahu dovolání je totiž patrné, že podle stěžovatelů se měl krajský soud při posouzení otázky hmotného práva, zda lze za „pozemky v zastavěné části obce“ podle § 14 odst. 1 a 5 vyhlášky č. 43/1969 Sb. považovat i pozemky, které byly k okamžiku vyvlastnění určeny k výstavbě, odchýlit od požadavku vyplývajícího z ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu a Ústavního soudu, aby byly restituční předpisy v pochybnostech vykládány ve prospěch oprávněných osob. Na zodpovězení této otázky mělo záviset posouzení existence restitučního nároku stěžovatelů.

Otázkou je, zda po nálezů Ústavního soudu má koncepce přípustnosti dovolání ještě vůbec hlubší materiální význam a zda by dovolání nezasloužilo koncepčnější legislativní úpravu.³

měly být dovolacím soudem posouzeny jinak. Na jiném místě dovolání nicméně poukazovali na rozpor odvolacího rozhodnutí s (blíže nepřesněnou) ustálenou judikaturou, konkrétní odpověď na vymezené otázky zřejmě explicitně neuvedli, bylo ji však možné dovodit z kontextu argumentace. Z výše uvedeného o právní úpravě dovolání považují za zřejmé, že takové vymezení se poměrně vzdaluje ideálům vymezení přípustnosti a důvodnosti dovolání (např. již proto, že není zcela zřejmé, zda dovolatelé považují za naplněnou první či čtvrtou alternativu přípustnosti). Nejvyšší soud jakožto soud dovolací dovolání odmítl pro jeho vady spočívající v nesprávném vymezení přípustnosti a důvodnosti dovolání.

Ústavní soud ve svém nálezů ze dne 20. února 2018, sp. zn. II.ÚS 1226/17, právě uvedené rozhodnutí Nejvyššího soudu zrušil a konstatoval porušení základních práv dovolatelů. Hlavním důvodem byl přílišný formalismus dovolacího soudu při posuzování, zda dovolatelé vymezili přípustnost a důvodnost dostatečně.

Konkrétně Ústavní soud uvedl:

„Lze přisvědčit závěru Nejvyššího soudu v tom, že samotné takto formulované otázky nejsou dostatečně určité a neumožňují spolehlivě zjistit, v čem stěžovatelé spatřují splnění před-

Ústavní soud zdůrazňuje, že § 241a odst. 2 občanského soudního řádu nestanoví konkrétní způsob, jakým má být v dovolání vymezeno, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání. Toto vymezení z něj musí být seznatelné, může však být vyjádřeno v kterékoli jeho části, a to případně i na více místech [srovnej náleze ze dne 19. 11. 2015 sp. zn. I. ÚS 354/15 (N 198/79 SbNU 251) nebo náleze sp. zn. II. ÚS 1966/16]. Rovněž není nezbytné, aby v dovolání byla ustálená rozhodovací praxe dovolacího soudu specifikována uvedením spisové značky konkrétního rozhodnutí [náleze ze dne 18. 12. 2014 sp. zn. IV. ÚS 1256/14 (N 234/75 SbNU 607)]. Ostatně nelze přehlédnout, že povinnost orgánů veřejné moci vykládat restituční předpisy v pochybnostech ve prospěch oprávněných osob představuje stěžejní princip, na němž je již od 90. let minulého století založeno rozhodování soudů v restitučních věcech.“

Hodnocení a závěr

Výše uvedeným nálezem zaujal Ústavní soud dosti benevolentní přístup k požadavku vymezení přípustnosti a důvodnosti dovolání. Dle mého přesvědčení bude napříště pro dovolací soud velmi obtížné dovolání odmítnout pro vady spočívající v nesprávném vymezení přípustnosti či důvodnosti dovolání. Zároveň vnímám náleze Ústavního

soudu jako potvrzení nekonceptnosti překryvu přípustnosti a důvodnosti dovolání, neboť je z nálezů zřejmé, že vhodnou argumentací v rámci vymezení důvodnosti lze zhojit i nedostatky v rámci vymezení přípustnosti a že obě kategorie do jisté míry splývají. Shora uvedené samozřejmě nemění nic na tom, že advokát zastupující dovolatele by samozřejmě všechny náležitosti dovolání měl uvést co možná nejprecizněji. Je tomu tak i proto, že přípustnost v řadě případů implikuje i samotnou meritorní úspěšnost (důvodnost) dovolání.

Otázkou je, zda po nálezů Ústavního soudu má koncepce přípustnosti dovolání ještě vůbec hlubší materiální význam a zda by dovolání nezasloužilo koncepčnější legislativní úpravu.³ Koneckonců, již nyní platí, že i pokud je napadené rozhodnutí odvolacího soudu opřené o ustálenou rozhodovací praxi, lze přípustnost vymezit pomocí její čtvrté alternativy, tedy tvrdit, že daná otázka má být posouzena jinak, čímž prakticky institut přípustnosti pozbude významu, neboť dovolací soud bude muset otázku posuzovat meritorně – zda bylo napadené rozhodnutí založeno na nesprávném posouzení. ●

Mgr. Lukáš Dušek, advokát

BRODEC & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

BRODEC & PARTNERS

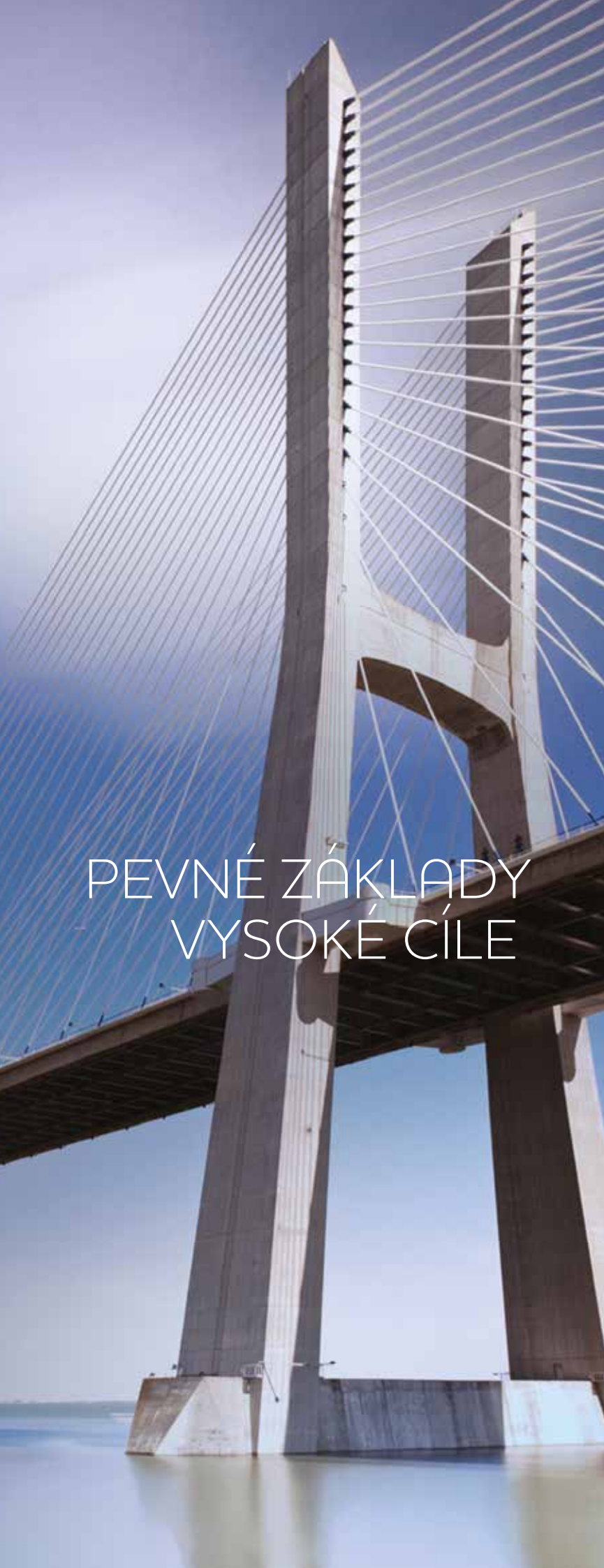
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

¹ Uvedené ostatně plyne i z výše uvedeného nálezů Ústavního soudu ze dne 20. února 2018, sp. zn. II.ÚS 1226/17: „Již samotné posouzení přípustnosti dovolání by přitom s ohledem na předpoklady přípustnosti, které stanoví uvedené ustanovení, mělo fakticky povahu meritorního rozhodnutí.“

² JIRSA, J., a kol. (2013). Občanský soudní řád - Komentář. Praha: Kancelář Havlíček Brain Team. Dostupné z <ASPI právní informační systém> [přístup dne 23. 5. 2018]; komentář k § 237.

³ V tomto ohledu pouze dodávám, že věcný záměr civilního řádu soudního dle mého přesvědčení nesvědčí o významném zlepšení ve věci této nekonceptnosti, byť u samotného institutu dovolání dochází ke změnám významným.

PEVNÉ ZÁKLADY
VYSOKÉ CÍLE

**DUNOVSKÁ
& PARTNERS**

**BANKOVNICTVÍ A FINANCE
INSOLVENCE
FINANČNÍ RESTRUKTURALIZACE
FÚZE A AKVIZICE
KORPORÁTNÍ PRÁVO
NEMOVITOSTI
SOUDNÍ SPORY**

Individuální a aktivní přístup, výjimečná kvalita práce a osobní účast partnerů kanceláře na řešení případů je to, co nás odlišuje od konkurence a umožňuje nám dlouhodobě zachovávat nejvyšší standardy. Proto jsou klienti ochotni svěřit nám ty nejsložitější případy a důvěřovat našemu úsudku. Důvěřujte i Vy.

www.dunovska.cz

Nemovitosti v katastru nemovitostí a ne/ověřený podpis na smlouvě

Široká laická veřejnost disponuje různou mírou právního vzdělání a zkušeností, přičemž jedním z nejčastěji rozšířených mýtů (a to mezi laiky, mezi osobami právně vzdělanými, realitními kanceláři a konečně i mezi úředníky katastrálních úřadů) je skutečnost, že kupní / darovací / jiná smlouva, týkající se nemovitosti, musí být pro účely zápisu odpovídajícího práva katastrem nemovitostí podepsána úředně ověřenými podpisy.

Ne/ověřené podpisy – minulá úprava

Jak je uvedeno výše, tradiční postup v případě uzavírání jakékoliv smlouvy týkající se nemovitosti (kupní smlouva, darovací smlouva, smlouva o zřízení věcného břemene atd.) vyžaduje podpisy jednajících osob na jedné listině, přičemž tyto podpisy mají být úředně / notářsky ověřené. Tento postup tradičně vychází, resp. vycházel z výkladu ustanovení § 37 odst. 6 vyhlášky č. 26/2007 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů (katastrální vyhláška), která byla zrušena zákonem č. 256/2013 Sb., katastrální zákon), a v podstatě obdobného ustanovení § 34 odst. 7 předchozí vyhlášky č. 190/1996 Sb., Vyhláška Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního ze dne 19. června 1996, kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem.

Obě výše jmenované vyhlášky v uvedených ustanoveních zjednodušeně stanovovaly, že katastrální úřad ve vztahu k podpisům na smlouvách, na základě které má dojít ke vkladu práva, zkoumá projev vůle podepsaných osob, přičemž tuto vůli má za zjištěnou, pokud (zjednodušeně) a) vlastnoruční podpisy jsou ověřeny, b) smlouvu sepsal notář, c) smlouvu sepsal a podpisy ověřil advokát, d) právnická osoba předložila podpisový vzor, e) účastník uzná pravost svého podpisu před katastrálním úřadem. Nadto uvedené ustanovení obsahuje větu, že: „V případě, že nelze zjistit projev vůle žádným z uvedených způsobů, zjistí se pravost podpisu jiným vhodným způsobem (katastrální vyhláška),“ resp. „V případě, že katastrální úřad nezjistí projev vůle žádným z uvedených způsobů, zjistí jej jiným vhodným způsobem.“ (vyhláška č. 190/1996 Sb.).

Z výše uvedeného je zřejmé, že ani předcházející právní úprava nutně nevyžadovala

úředně ověřené podpisy na příslušné listině, neboť skutečná vůle jednajících osob mohla být prokázána prohlášením účastníka před katastrálním úřadem, popř. jiným vhodným způsobem (viz např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 25. července 2002, č.j. 35 Ca 39/2001).

Ne/ověřené podpisy – platná úprava

Současná platná úprava v podstatě převzala předchozí textaci výše uvedených vyhlášek. Podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. e) zák. č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), Český úřad zeměměřičský a katastrální vyhláškou stanoví postup při ověřování pravosti podpisů na soukromých listinách pro zápis do katastru, nejsou-li podpisy úředně ověřeny. Zmiňovaný postup je upraven v ustanoveních § 62 až 64 prováděcí vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška). Katastrální úřad

v řízení o povolení vkladu zkoumá, zda vlastnoruční nebo elektronické podpisy na soukromé listině, které nejsou úředně ověřeny, jsou pravé, tedy zda skutečně náleží osobám v ní uvedeným (§ 62 katastrální vyhlášky). Katastrální úřad považuje pravost podpisu za prokázanou, jestliže a) listina obsahuje prohlášení advokáta o pravosti vlastnoručního podpisu, b) právnická osoba předložila podpisový vzor, c) podepsaná osoba uzná před katastrálním úřadem, že jde o její vlastní podpis nebo kopii jejího vlastního podpisu (§ 63 odst. 1). V případě, že pravost vlastnoručního podpisu na soukromé listině nelze

znalecký posudek (byť předpokládá předložení znaleckého posudku účastníkem).

V této souvislosti je jistě zajímavé zmínit možné náklady vzniklé v souvislosti s postupem katastrálního úřadu dle ustanovení § 62 katastrální vyhlášky. Katastrální úřad „zkoumá,“ což lze nepochybně vyložit jako aktivní povinnost, a tedy s odkazem na ustanovení § 63 odst. 2 katastrální vyhlášky by tato povinnost měla zahrnovat i vyhotovení znaleckého posudku ve vztahu k pravosti podpisu, pokud např. účastník, jehož podpis nebyl ověřen, je nečinný a nereaguje na výzvu

katastrálním úřadě byly předkládané písemnosti opatřeny úředně ověřenými podpisy. Na druhou stranu, pokud se již účastníci dostanou do situace, kdy chtějí příslušnou smlouvu uzavřít a nemají možnost nechat ověřit své podpisy, zákon nebrání tomu, aby příslušná smlouva byla platně uzavřena bez ověřených podpisů účastníků a jako takový byl katastrálním úřadem na základě této smlouvy proveden příslušný vklad do katastru nemovitostí. V takovém případě je však třeba počítat s delší dobou řízení, příslušným dokazováním ze strany účastníků a popř. ze strany katastrálního úřadu. V neposlední řadě se

prokázat žádným z uvedených způsobů, může pravost podpisu prokázat navrhovatel jiným vhodným způsobem, zejména předložením znaleckého posudku (§ 63 odst. 2 katastrální vyhlášky).

Z výše uvedeného je zřejmé, že minulá ani současná právní úprava nutně nevyžadovala a nevyžaduje ověřené podpisy na soukromých listinách, na základě kterých má být katastrálním úřadem proveden zápis vkladu příslušného práva do katastru nemovitostí. Ověřené podpisy lze tedy nahradit např. znaleckým posudkem, popř. svědeckou výpovědí apod. Vzhledem ke znění ustanovení § 62 katastrální vyhlášky, tedy „Katastrální úřad v řízení o povolení vkladu zkoumá...“ je zřejmé, že katastrální úřad má povinnost sám aktivně učinit potřebná opatření ke zjištění pravosti vlastnoručního podpisu, přičemž katastrální vyhláška výslovně odkazuje na

katastrálního úřadu. Vzhledem ke skutečnosti, že tato činnost katastrálního úřadu by se řídila zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, a tedy i ustanovením § 79 správního řádu, náklady na vyhotovení takového znaleckého posudku by nesl katastrální úřad. Postup, že znalecký posudek bude vyhotoven z iniciativy katastrálního úřadu, se potom jeví jako logický i z toho důvodu, že pokud účastník zůstává nečinný a nereaguje na výzvu katastru nemovitostí, lze předpokládat, že by případnou žádost druhého účastníka (majícího zájem na vkladu příslušného práva do katastru nemovitostí) o spolupráci při vyhotovení znaleckého posudku s největší pravděpodobností odmítl.

Závěr

Přes výše uvedené je jistě vhodné, aby z důvodu zjednodušení a urychlení celého řízení na

účastníci vystavují riziku, že návrh na zápis příslušného práva do katastru nemovitostí bude katastrálním úřadem odmítnut z důvodu absence ověřených podpisů na soukromé listině a účastník/účastníci se budou muset domáhat správného postupu katastrálního úřadu v soudním řízení, ve kterém by sice byli s nejvyšší pravděpodobností úspěšní, avšak ke kýženému cíli (zápisu příslušného práva do katastru nemovitostí) by dospěli s několika měsíčním až letým zpožděním. ●

JUDr. Bc. Petra Tůmová Křivohlavá
Rada & Partner advokátní kancelář, s.r.o.

Rada
& Partner
advokátní kancelář

Jak má být správně provedena vstupní pracovnělékařská prohlídka?

Poslední ze série článků zabývajících se problematikou vstupní lékařské prohlídky v pracovněprávních vztazích se – po otázkách správného okamžiku provedení této prohlídky a správné osoby ji provádějící, o kterých bylo pojednáno v předchozích dílech této série – zabývá otázkou způsobu, který je pro řádné provedení vstupní lékařské prohlídky předepsán, tedy formálními požadavky na její provedení.

K formálním požadavkům na způsob provedení vstupní lékařské prohlídky

Obecné formální požadavky na způsob provedení vstupní lékařské prohlídky stanoví zákon o specifických zdravotních službách,¹ přičemž co do detailů odkazuje tento zákon na vyhlášku Ministerstva zdravotnictví č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče), kterou jsme zmiňovali již v předchozích článcích. Obecné formální požadavky na provedení vstupní lékařské prohlídky mohou být shrnuty tak, že daná prohlídka má být příslušným poskytovatelem pracovnělékařských služeb vykonána

- na základě obsahově specifikované žádosti zaměstnavatele, a to

- v předepsaném obsahu (tj. v předepsaném rozsahu vyšetření).

Výsledkem vykonané vstupní lékařské prohlídky je

- vydání lékařského posudku o zdravotní způsobilosti (či zdravotní způsobilosti s podmínkou či nezpůsobilosti) posuzované osoby (uchazeče o zaměstnání či zaměstnance) k předemětné práci. Rovněž obsahové náležitosti lékařského posudku jsou vyhláškou předepsány.

Žádost zaměstnavatele o provedení vstupní lékařské prohlídky

První formální náležitostí výkonu vstupní lékařské prohlídky je žádost zaměstnavatele o její provedení, kterou je zaměstnavatel povinen zaměstnance (či uchazeče

o zaměstnání) vybavit, vysílá-li jej ke vstupní lékařské prohlídce (resp. k jakékoliv pracovnělékařské prohlídce). Co do obsahu žádosti odkazuje zákon o specifických zdravotních službách ve svém § 55 odst. 1 písm. d) na vyhlášku výše zmíněnou. Podle § 15 vyhlášky musí žádost zaměstnavatele o provedení vstupní lékařské prohlídky obsahovat

- i) identifikační údaje zaměstnavatele, v rozsahu
 - obchodní firmy, názvu a adresy jeho sídla nebo organizační složky na území České republiky (je-li zaměstnavatel zahraniční osobou), identifikačního čísla osoby (bylo-li toto přiděleno), v případě je-li zaměstnavatelem právnická osoba,
 - adresy sídla, jména, popřípadě jmen, příjmení, data narození, adresy místa trvalého pobytu, popřípadě místa

pobyty na území České republiky (jde-li o cizince), v případě, je-li zaměstnavatelem fyzická osoba,

- názvu, sídla a identifikačního čísla organizační složky státu nebo kraje nebo obce, v případě, je-li zaměstnavatelem stát, kraj nebo obec,
- ii) identifikační údaje zaměstnance (nebo osoby ucházející se o zaměstnání), v rozsahu jména, popřípadě jmen, příjmení, data narození, adresy místa trvalého pobytu popřípadě místo pobytu na území České republiky (jde-li o cizince),
- iii) údaje o pracovním zařazení zaměstnance nebo údaje o předpokládaném

Předepsaný obsah vstupní lékařské prohlídky

Předepsaný obsah vstupní lékařské prohlídky je obecně vymezen jednotlivými činnostmi, které je poskytovatel pracovnělékařských služeb v jejím rámci povinen provést, aby zjistil zdravotní stav posuzované osoby (zaměstnance či uchazeče o zaměstnání). Gros vstupní lékařské prohlídky je samozřejmě tvořeno lékařským vyšetřením,² které se provede buď v rozsahu tzv. základního lékařského vyšetření, tedy lékařského vyšetření v rozsahu dle § 7 citované vyhlášky zahrnujícího

- základního chemického vyšetření moče k zjištění přítomnosti bílkoviny, glukózy, ketonů, urobilingenu, krve a pH moče,

anebo bude provedeno v rozsahu rozšířeném o specifická odborná vyšetření. V rozšířeném rozsahu se vstupní lékařská prohlídka provede zejména tehdy, stanoví-li tak jiný právní předpis,³ příloha č. 2 k vyhlášce či určí-li tak ošetřující lékař.⁴

Obraz zdravotního stavu získaný vyšetřením musí být pro vydání předepsaného posudku o zdravotní způsobilosti posuzované osoby dále posouzen na základě informací zjištěných

- při výkonu dohledu poskytovatele pracovnělékařských služeb na pracovištích zaměstnavatele⁵ (to však pouze v případě, kdy vstupní lékařskou prohlídku bude provádět smluvní poskytovatel pracovnělékařských služeb a nikoliv registrující poskytovatel daného zaměstnance či uchazeče o zaměstnání),
- ze žádosti zaměstnavatele o provedení vstupní lékařské prohlídky,
- z výpisu ze zdravotnické dokumentace vedené registrujícím poskytovatelem⁶ daného zaměstnance či uchazeče o zaměstnání, kterou si v případě, že vstupní lékařskou prohlídku bude provádět smluvní poskytovatel, bude tento povinen eventuálně vyžádat od registrujícího poskytovatele.⁷

pracovním zařazení osoby ucházející se o zaměstnání,

- iv) údaje o
 - druhu práce,
 - režimu práce,
 - rizikových faktorech ve vztahu ke konkrétní práci,
 - míře rizikových faktorů pracovních podmínek vyjádřené kategorií práce podle jednotlivých rozhodujících rizikových faktorů pracovních podmínek;
- v) druh požadované pracovnělékařské prohlídky (v případě vstupní lékařské prohlídky tedy její označení);
- vi) důvod k provedení prohlídky (tím v případě vstupní lékařské prohlídky bude posouzení zdravotní způsobilosti k práci).

Ačkoliv to zákon ani vyhláška přímo nestanoví, bude k dodržení předepsaných obsahových náležitostí žádosti nezbytné, aby byla písemná.

- rozbor údajů o dosavadním vývoji zdravotního stavu a dosud prodělaných nemocech s cíleným zaměřením zejména na výskyt nemocí, které mohou omezit nebo vyloučit zdravotní způsobilost,
- pracovní anamnézu, a to zejména v rozsahu odezvy organismu posuzované osoby na eventuální výskyt rizikových faktorů,
- komplexní fyzikální vyšetření sestávající mimo jiné z
 - orientačního vyšetření sluchu,
 - orientačního vyšetření zraku,
 - orientačního vyšetření kůže,
 - orientačního neurologického vyšetření,

které bude provedeno s důrazem na posouzení stavu a funkce orgánů a systémů, které budou zatěžovány při výkonu práce a s přihlédnutím k případné disabilitě (tj. nedostatečnosti, funkčnímu omezení) posuzované osoby.

Zdravotní způsobilost posuzované osoby (zaměstnance či uchazeče o zaměstnání) se v rámci vstupní lékařské prohlídky posoudí obecně také na základě zhodnocení zdravotní náročnosti výkonu dané práce a podmínek, za kterých bude daná práce vykonávána, nebo nároků této práce na zdraví posuzované osoby.

Vydání a předepsaný obsah lékařského posudku o zdravotní způsobilosti k práci

Na základě provedení vstupní lékařské prohlídky,⁸ splňující výše uvedené, musí být nejdéle do 10 pracovních dní vydán posudek o zdravotní způsobilosti k práci.

Posudek musí především obsahovat náležitosti určené vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, a to zejména v rozsahu údajů určených pro lékařský posudek jako samostatnou část zdravotnické dokumentace dle bodu 9. přílohy č. 1 této vyhlášky, kterými jsou

- identifikační údaje posuzované osoby v rozsahu jména, popřípadě jmen, příjmení, data narození, adresy místa trvalého pobytu posuzované osoby, popřípadě místa pobytu na území České republiky (jde-li o cizince),
- identifikační údaje poskytovatele, jehož jménem posuzující lékař lékařský posudek vydal, a to v rozsahu identifikačního čísla osoby, bylo-li přiděleno, adresy sídla nebo místa podnikání poskytovatele, razítka poskytovatele,
- identifikační údaje lékaře, který posudek jménem poskytovatele vydal, a to v rozsahu jeho jména, popřípadě jmen, příjmení, podpisu;
- pořadové číslo nebo jiné evidenční označení posudku,
- účel vydání posudku,
- posudkový závěr,
- poučení o možnosti podat návrh na přezkoumání,
- datum vydání posudku,
- datum ukončení platnosti posudku, pokud je třeba na základě zjištěného zdravotního stavu nebo zdravotní způsobilosti omezit jeho platnost, nebo pokud tak stanoví jiný právní předpis,

V případě posudku o zdravotní způsobilosti k práci jsou dále specifické náležitosti určené dle § 17 vyhlášky o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče, kterými jsou

- údaje uvedené v části Žádost zaměstnavatele o provedení vstupní lékařské prohlídky výše pod body (i), (iii) a (iv) jako obsahové náležitosti žádosti zaměstnavatele o provedení vstupní lékařské prohlídky,
- posudkový závěr, tj. jasné určení, zda je posuzovaná osoba (zaměstnanec či uchazeč o zaměstnání) k předmětné práci zdravotně způsobilá, zdravotně způsobilá s podmínkou anebo, zdravotně nezpůsobilá.⁹

Posudek musí obsahovat také poučení o možnosti podat návrh na přezkoumání posudku poskytovateli, který jej vydal, a o možnosti vzdát se práva na podání návrhu na přezkum, přičemž poučení musí rovněž obsahovat lhůtu k podání návrhu na přezkoumání posudku a informaci o tom, zda podání návrhu na přezkum má či nemá odkladný účinek. Lhůta k podání návrhu na přezkum posudku činí 10 dní od jeho prokazatelného předání posuzované osobě či zaměstnavateli. Podání návrhu na přezkum lékařského posudku obecně nezaloží jeho odkladný úči-

nek v případě, že byl vysloven posudkový závěr o zdravotní nezpůsobilosti či zdravotní způsobilosti s podmínkou.¹⁰

Lékařský posudek je neprodleně po jeho vydání poskytovatelem předáván jednak posuzované osobě a dále osobě, která o jeho vydání požádala – v případě vstupní lékařské prohlídky je takovou osobou zaměstnavatel, který poskytl výše popsanou písemnou žádost. Zaměstnavatel může k převzetí posudku zmocnit posuzovanou osobu (a nemusí se tedy k převzetí posudku případně dostavovat k poskytovateli osobně či čekat na doručení posudku prostřednictvím provozovatele poštovních služeb atd.).

Následky provedení vstupní lékařské prohlídky v rozporu s požadavky příslušných pracovněprávních předpisů

Z případných vad způsobu provedení vstupní lékařské prohlídky se hlavní rizika pro pracovněprávní vztah odvozují z nevybavení zaměstnance předepsanou žádostí o provedení vstupní lékařské prohlídky a případným ukončením provedené vstupní lékařské prohlídky jiným způsobem, než vydáním posudku o zdravotní způsobilosti k práci.

Pokud zaměstnanec (či uchazeč o zaměstnání) nebude zaměstnavatelem při odeslání k vstupní lékařské prohlídce vybaven písemnou žádostí k jejímu provedení, která bude splňovat všechny předepsané obsahové náležitosti, nebude moci příslušný poskytovatel pracovnělékařských služeb vstupní lékařskou prohlídku provést, resp. ze zákona nebude oprávněn vydat příslušný lékařský posudek (tj. posudek o zdravotní způsobilosti k práci). Podle ustanovení § 42 zákona o specifických zdravotních službách je lékařský posudek vydáván na žádost posuzované osoby nebo jiné k tomu oprávněné osoby, přičemž vzhledem k ustanovením § 32 zákoníku práce a ustanovením zákona o specifických zdravotních službách, určujícím povinnosti zaměstnavatele zajistit poskytování pracovnělékařské péče, bude v případě vstupní lékařské prohlídky jedinou osobu oprávněnou k podání žádosti o vydání posudku zaměstnavatel (či budoucí zaměstnavatel uchazeče o zaměstnání). Pokud by i přes absenci žádosti poskytovatel posudek vydal, bude jeho platnost sporná. Nevybavení zaměstnance (či uchazeče o zaměstnání) žádostí o provedení vstupní lékařské prohlídky může představovat jednání zaměstnavatele naplňující skutkovou podstatu přestupku, resp. identicky vymezeného správního deliktu na úseku pracovního poměru nebo dohod o pracích kona-

ných mimo pracovní poměr podle ust. § 12 odst. 1 písm. a), resp. ust. § 25 odst. 1 písm. a) zákona o inspekci práce.

Pokud by byla provedena vstupní lékařská prohlídka, aniž by byl vydán potřebný lékařský posudek, pak je na osobu zaměstnance (či uchazeče o zaměstnání) nutno pohlížet jako na osobu, která se nepodrobila řádné vstupní lékařské prohlídce. Taková osoba se považuje za zdravotně nezpůsobilou k výkonu práce. Absence předepsaného lékařského posudku tak bude opět představovat riziko neplatnosti pracovní smlouvy mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem. ●

Mgr. Václav Vlk, advokát / Associate Partner
Mgr. Martin Franc, advokátní koncipient
Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

Rödl & Partner

Poznámky:

- ¹ Především v ustanovení § 54 odst. 3 a ustanovení § 55 odst. 1 písm. d).
- ² To vyplývá jak obecně z ustanovení § 42 odst. 1 písm. a) – c) zákona o specifických zdravotních službách, tak i detailněji z ustanovení § 6 odst. 2 písm. c) vyhlášky o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče.
- ³ Např. zákon č. 361/2000 Sb., provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).
- ⁴ Z důvodů stanovených v ustanovení § 7 odst. 2 písm. d) bod 1. – 3., především k vyloučení nemocí vylučujících zdravotní způsobilost k práci.
- ⁵ Ve smyslu ustanovení § 2 písm. c) vyhlášky o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče.
- ⁶ V oboru všeobecné praktické lékařství nebo praktické lékařství pro děti a dorost.
- ⁷ Jak vyplývá z ust. § 42 odst. 1 písm. b) zákona o specifických zdravotních službách.
- ⁸ Pokud by se posuzovaná osoba vstupní lékařské prohlídce nepodrobila, zákon o specifických zdravotních službách v ust. § 43 odst. 7 stanoví, že posudek se nevydává.
- ⁹ Ve smyslu ust. § 43 odst. 3 zákona o specifických zdravotních službách.
- ¹⁰ V rozsahu dle ustanovení § 46 odst. 3 zákona o specifických zdravotních službách.

Trestní stíhání právnické osoby bez současného stíhání konkrétní fyzické osoby

V praxi jsem se v poslední době setkal s otázkou, zda je možné, resp. právně přípustné a obhajitelné, aby policejní orgán vedl trestní stíhání proti právnické osobě, aniž by zároveň došlo k obvinění fyzické osoby, jež svým jednáním spáchala v zájmu právnické osoby či v rámci její činnosti trestný čin? Podotýkám, že si jsem vědom ust. § 8 odst. 3 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen „zákon o TOPO“), které stanoví, že trestní odpovědnosti právnické osoby nebrání, nepodaří-li se zjistit, která konkrétní fyzická osoba jednala protiprávním způsobem. O takový případ zde však nejde. Nyní mám na mysli situaci, kdy dojde ze strany policejního orgánu k vydání usnesení o zahájení trestního stíhání právnické osoby, neboť její jediný jednatel, a tedy konkrétní a policejnímu orgánu známá fyzická osoba, se dle tvrzení policejního orgánu dopustil jménem této společnosti trestné činnosti, avšak trestní stíhání jednatele policejní orgán nezahájil a ani nezahájí. Obviněna zůstává pouze společnost. Má takovýto postup policejního orgánu oporu v předpisech trestního práva?

Zákon o TOPO v § 8 odst. 1 stanoví, že „trestným činem spáchaným právnickou osobou je protiprávní čin spáchaný v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti, jednal-li tak

a) statutární orgán nebo člen statutárního orgánu, anebo jiná osoba ve vedoucím postavení v rámci právnické osoby, která je oprávněna jménem nebo za právnickou osobu jednat,

b) osoba ve vedoucím postavení v rámci právnické osoby, která u této právnické osoby vykonává řídicí nebo kontrolní činnost, i když není osobou uvedenou v písmenu a),

c) ten, kdo vykonává rozhodující vliv na řízení této právnické osoby, jestliže jeho jednání bylo alespoň jednou z podmínek vzniku následku zakládajícího trestní odpovědnost právnické osoby, nebo

d) zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení (dále jen „zaměstnanec“) při plnění pracovních úkolů, i když není osobou uvedenou v písmenech a) až c),

jestliže jí ho přičítat podle odstavce 2.“

Spáchání trestného činu uvedeného v § 7 zákona o TOPO lze právnické osobě přičítat, „jestliže byl spáchán

a) jednáním orgánů právnické osoby nebo osob uvedených v odstavci 1 písm. a) až c), nebo

b) zaměstnancem uvedeným v odstavci 1 písm. d) na podkladě rozhodnutí, schválení nebo pokynu orgánů právnické osoby nebo osob uvedených v odstavci 1 písm. a) až c) anebo proto, že orgány právnické

osoby nebo osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) neprovedly taková opatření, která měly provést podle jiného právního předpisu nebo která po nich lze spravedlivě požadovat, zejména neprovedly povinnou nebo potřebnou kontrolu nad činností zaměstnanců nebo jiných osob, jimž jsou nadřizeny, anebo neúčinnily nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení následků spáchaného trestného činu.“ (§ 8 odst. 2 zákona o TOPO)

Předpoklady spáchání trestného činu právnickou osobou jsou tedy s ohledem na výše uvedené tyto:

- jde o čin protiprávní,
- protiprávní čin je spáchán buď v zájmu právnické osoby, nebo v rámci její činnosti,
- protiprávní čin je spáchán osobou uvedenou v § 8 odst. 1 písm. a), b), c) nebo d) zákona o TOPO,
- musí být přičitatelný právnické osobě podle § 8 odst. 2, 3, popř. 4 zákona o TOPO.

Vedle protiprávnosti jsou formálními znaky skutkové podstaty trestného činu právnické osoby objekt trestného činu, kumulativní objektivní stránka trestného činu, subjektivní stránka a subjekt trestného činu (primární, sekundární a terciární). Pro účely tohoto textu se dále zaměřím především na problematiku subjektivní stránky.

K naplnění subjektivní stránky trestného činu je nezbytná, kromě jiného, určitá forma zavinění na straně pachatele – úmysl či nedbalost. Bez zavinění nemůže být zalo-

žena trestní odpovědnost (*nullum crimen sine dolus vel culpa*). Odborná literatura definuje pojem zavinění jako „psychický stav pachatele k poruše či ohrožení objektu trestného činu nebo jeho předmětu útoku, jakož i k jeho jednání uvedenému v trestním zákoně, které vyvolávají.“¹ Právnická osoba však sama o sobě takový (vnitřní) psychický vztah k trestnému následku nemá a mít nemůže, neboť české právo je založeno na premise, že právnická osoba je umělým útvarem, právní fikcí. K naplnění subjektivního znaku trestného činu spáchaného právnickou osobou je tudíž nezbytné prokázat zavinění nepřímo, prostřednictvím úmyslného či nedbalostního zavinění fyzických osob, které za právnickou osobu jednají. Tento závěr nepochybně potvrzují komentářové i judikatorní závěry.

Pavel Šámal píše: „V českém právním prostředí, ve kterém je založena trestní odpovědnost na zásadě odpovědnosti za zavinění (*nulum crimen sine culpa*), je třeba, aby tento princip byl zachován i v případech trestní odpovědnosti právnických osob, a proto je nutné v oboru trestního práva jejich objektivní odpovědnost vyloučit. Přitom je však třeba mít na paměti, že zavinění právnické osoby ve vztahu k některému z trestných činů vymezených v § 7 zák. o tr. odpovědnosti p. o. je zásadně odvozováno od zavinění fyzické osoby, která při spáchání trestného činu jednala jménem právnické osoby, v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti ve smyslu § 8 odst. 1 zák. o tr. odpovědnosti p. o. Jedná-li tedy taková fyzická osoba úmyslně, bude úmyslné zavinění ve smyslu § 15 tr. zákoníku ve spojení s § 1 odst. 2 zák. o tr. odpovědnosti p. o. přičítáno i právnické osobě.“²

Z těchto důvodů se takto konstruovaná odpovědnost založená na přičitatelnosti trestného činu právnické osobě zpravidla považuje za zvláštní subjektivní odpovědnost u právnické osoby, která navazuje na zavinění některé fyzické osoby uvedené v § 8 odst. 1 zákona o TOPO, ale je v principu odlišná od pojmu viny (zavinění) u fyzické osoby. Trestní odpovědnost právnické osoby tedy proto, jak již uvedeno výše, není odpovědností objektivní.⁴ Bez zavinění fyzické osoby není zavinění osoby právnické.

Zákon o TOPO nicméně stanovuje k určitému oslabení výše nastíněného požadavku na prokázání naplnění subjektivní stránky, popř. subjektu trestného činu dva korektivy.

Prvním je již zmiňovaný § 8 odst. 3, z něž vyplývá, že k naplnění trestní odpovědnosti právnické osoby není nezbytné, aby byla zjištěna konkrétní fyzická osoba jednající protiprávně (způsobem uvedeným v § 8 odst. 1 a 2 zákona o TOPO). Nepochybně ale musí být k vyvození trestní odpovědnosti právnické osoby zjištěno a prokázáno, že k protiprávnímu jednání konkrétně neztotožněné fyzické osoby, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, došlo (např. je jisté, že se ho dopustil člen statutárního orgánu nebo zaměstnanec právnické osoby, ale nepodařilo se bez důvodných pochybností zjistit, která z možných osob popsáním způsobem v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti jednala).⁵

Druhý korektiv je upraven v § 8 odst. 4 písm. d) zákona o TOPO, dle něž se trestní odpovědnost právnické osoby (za splnění podmínek § 8 odst. 1 a 2 zákona o TOPO) uplatní i v případě, že jednající fyzická osoba není za trestný čin, který se právnické osobě přičítá, trestně odpovědná. Jak uvádí odborný komentář ASPI, toto ustanovení dopadá především na případy oslabené volní složky zavinění fyzické osoby nebo na činy jinak trestné. Činem jinak trestným se rozumí čin, který je ve smyslu trestního zákoníku relativně beztrestný, i když za jiných okolností by trestným činem byl. Činy jinak trestné lze rozdělit do dvou kategorií. Do první skupiny spadají protiprávní činy, v zákonem požadovaném stupni naplňující znaky skutkové podstaty trestného činu, ovšem trestným činem nejsou z důvodu nedostatku věku, nepříčetnosti nebo nedostatku rozumové a mravní vyspělosti u mladistvých. Druhou skupinu tvoří činy pachatele trestně odpovědného naplňující znaky skutkové podstaty trestného činu, u nichž však chybí protiprávnost. První skupina činů jinak trestných patrně bude ustanovení § 8 odst. 4

písm. d) zákona o TOPO podléhat, zatímco v případě vyloučené protiprávnosti (§ 28 až 31 tr. zák.) jinak trestného činu fyzické osoby [odst. 1 písm. a) až c)] nebude právnické osobě možno přičítat trestný čin vůbec.

V příkladu nastíněném v úvodu ovšem o situaci spadající pod § 8 odst. 3 ani odst. 4 písm. d) nejde. Policejnímu orgánu je známo, která fyzická osoba jednala v rámci činnosti právnické osoby, a tato fyzická osoba je trestně odpovědná.

Osobně jsem přesvědčen, že pokud panuje takovýto stav, policejní orgán by jej měl reflektovat a buď obvinít jak právnickou osobu, tak jednající fyzickou osobu, anebo nezahajovat trestní stíhání ani vůči jedné, neboť není prokázáno zavinění. Vydá-li policejní orgán usnesení o zahájení trestního stíhání právnické osoby, měl by se dle mého názoru důsledně vypořádat, kromě jiného, s otázkou subjektivní stránky trestného činu. Má tři možnosti, jak postupovat:

- Uvést, jakým konkrétním jednáním došlo ke spáchání trestného činu přičitatelného právnické osobě, a která konkrétní fyzická osoba se jednání dopustila. V takovém případě by měl zahájit trestní stíhání právnické i jednající fyzické osoby (s výjimkou bodu 3 níže).
- Nelze-li konkrétní fyzickou osobu s odkazem na § 8 odst. 3 zákona o TOPO určit, musí policejní orgán uvést, z jakého důvodu to není možné, a o to podrobněji odůvodnit vlastní závěr, že i přesto je zřejmé, že k jednání odůvodňujícímu zahájení trestního stíhání právnické osoby neztotožněnou fyzickou osobou nepochybně došlo a jsou naplněny podmínky § 8 odst. 1 a 2 zákona o TOPO.
- Je-li policejnímu orgánu známa konkrétní fyzická osoba, jež spáchala trestný čin přičitatelný právnické osobě, a přesto proti takové fyzické osobě nezahájí trestní stíhání, měl by policejní orgán v usnesení o zahájení trestního stíhání právnické osoby vymezit důvod, spadající pod § 8 odst. 4 zákona o TOPO, jenž takové rozhodnutí ospravedlňuje.

Jakýkoliv jiný postup policejního orgánu je podle mého chybný. Usnesení o zahájení trestního stíhání právnické osoby za přičitatelné jednání konkrétní fyzické osoby, které neobsahuje ze strany policejního orgánu důkladné vypořádání subjektivní stránky trestného činu, by nemělo u dozorujícího státního zástupce obstát. Platí to především

u úmyslných trestných činů. Bez prokázání úmyslného zavinění jednající fyzické osoby nemůže a nesmí dojít k obvinění právnické osoby ze spáchání úmyslného trestného činu. Pokud bychom připustili opak, posunuli bychom se výrazně k pojetí trestní odpovědnosti právnických osob jako odpovědnosti objektivní, což nepovažuji v trestním právu za přijatelné. A dále, pokud bychom připustili, že policejní orgán není povinen stíhat fyzické osoby, u nichž je přesvědčen, že svým jednáním spáchali trestný čin (což policejní orgán dokazuje tím, že za takové jednání zahájí trestní stíhání právnické osoby, za níž fyzická osoba jednala), popíráme základní zásady trestního řízení, jako jsou zásada oficiality a zásada legality.

Závěrem bych dodal, že i v případě trestního stíhání právnických osob musí platit zásada in dubio pro reo. Nejsou-li orgány činné v trestním řízení schopny bez pochybností prokázat zavinění fyzické osoby, nelze přistoupit k trestání právnické osoby.

Mgr. Václav Kučera, advokát
TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s.r.o.

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

- ¹ KRATOCHVÍL, Vladimír. Struktura skutkové podstaty trestného činu. In KRA-TOCHVÍL, Vladimír a kol. Trestní právo hmotné. Obecná část, s. 279. Jiří Jelínek definuje pojem zavinění dokonce jako „vnitřní“ psychický stav člověka..., viz JELÍNEK. Jiří. Subjektivní stránka trestného činu. In JELÍNEK, Jiří a kol. Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část, s. 223.
- ² Srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 8 Tdo 627/2015 ze dne 24. 11. 2015.
- ³ ŠÁMAL, Pavel. Trestní odpovědnost právnické osoby založená na přičitatelnosti trestného činu. Bulletin-advokacie.cz, s. 9, publikováno 1. 12. 2016, dostupný z www.bulletin-advokacie.cz/trestni-odpovednost-pravnicke-osoby-zalozena-na-pricitatelnosti-trestneho-cinu?browser=mobi.
- ⁴ Tamtéž, s. 9.
- ⁵ ŠÁMAL, Pavel. a kol. Trestní odpovědnost právnických osob. Komentář. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, 820 s.

R

WELLNESS & SPA HOTEL
VILLA REGENHART

- * Výhodné pobytové balíčky
- * Stylová restaurace
- * Wellness & Spa
- * Firemní a rodinná setkání
- * Dárkové poukazy

Souběh funkcí – stručně, prakticky

Se souběhem funkcí se setkal snad každý český manažer. Soudy se s touto problematikou snaží vypořádat již 25 let. Nedávné rozhodnutí velkého senátu Nejvyššího soudu nám přináší nová pravidla.

Co je souběh?

Právní vztah společnosti a člena orgánu se řídí občanským zákoníkem (přiměřeně příkazní smlouva), dříve obchodním zákoníkem (přiměřeně mandátní smlouva). Souběhem myslíme souběžný pracovní poměr člena statutárního orgánu se stejnou společností – např. jednatel a generální ředitel.

Jaké problémy byly spojené s výkonem funkce a souběhem?

Judikatura v minulosti dovodila, že funkci člena orgánu nelze konat v pracovním poměru a že případná pracovní smlouva je neplatná, případně konkludentně ukončená. Stejně soudy posuzovaly případy, kdy formálně byla pracovní smlouva na jinou pozici (např. generální ředitel), náplň práce dané pozice však věcně odpovídala působnosti člena orgánu (např. jednatel), kterým je obchodní vedení. Hranice mezi činnostmi, které do působnosti člena orgánu spadají a které nikoli, byla v soudní praxi velmi nejasná.

Co se teď změnilo?

Dříve soudy většinou prohlašovaly pracovní smlouvy na činnost spadající do působnosti člena orgánu za neplatné, automaticky je „házely do koše“. To např. znamenalo, že člen orgánu neměl právo na pracovní právní ochranu (výpovědní doba, odstupné, odměny sjednané v pracovní smlouvě). Nejvyšší soud teď názor změnil a rozhodl, že by se měla souběžná pracovní smlouva

posuzovat jako „dodatek“ smlouvy o výkonu funkce. Zároveň (do určité míry) obstojí i pracovní smlouva, sjednaná s členem orgánu na výkon této funkce – bude platná, na vztah se použijí některá ustanovení zákoníku práce – pracovní poměr však nevznikne.

Co to prakticky znamená?

Ustanovení pracovní smlouvy budou pro manažera platit i v případě souběhu, dostane mzdu i benefity. Nejvyšší soud dokonce připustil dohodu o tom, že se na manažera vztáhne i zákoník práce, například ustanovení o pracovní době. Zároveň ale soud upozornil, že manažer stejně neuteče základní regulaci výkonu funkce.

Kde se statutární orgán zákoníku práce nedomůže?

Hlavní oblasti, kde manažerovi zákoník práce nepomůže, jsou paradoxně ty pro ně nejdůležitější. Vždy bude platit například péče řádného hospodáře a neomezená osobní odpovědnost, možnost odvolání kdykoli bez uvedení důvodu nebo povinnost nechat si smlouvu schválit valnou hromadou či dozorčí radou.

Navíc dle tohoto výkladu vzniká řada otázek bez jasné odpovědi, kde budou muset odpovědi vytvořit soudy:

- Bude mít odvolaný člen orgánu právo na odstupné? V jakých případech, když ho lze odvolat bez uvedení důvodu?
- Jak se uplatní právní úprava překážek v práci? Na odpovědnost člena orgánu to mít zřejmě vliv nebude.

Můžeme teď mít souběh?

Raději ne. Plnohodnotný souběh je možný, jen pokud je druhem práce v pracovní smlouvě činnost odlišná od výkonu funkce statutárního orgánu. Rozhodnutí soudu ale žádnou jasnou odpověď ohledně hranice mezi výkonem činnosti člena orgánu a jinou pracovní činností nedalo. Sjednání souběžné pracovní smlouvy na vedoucí pozici je riskantní šedou zónou. Na tom judikát Nejvyššího soudu nic nezměnil.

Bude rozhodnutí platit i do budoucna?

Soud se zabýval situací podle starého obchodního zákoníku. Úprava zákona o obchodních korporacích je však velmi podobná a rozhodnutí se tak dá použít i vztahy podle nové právní úpravy. Na rozhodnutí se navíc shodl velký senát Nejvyššího soudu. V budoucnu ho tak musí respektovat sám Nejvyšší soud i soudy nižší.

Doporučení

Nadále doporučujeme se souběhům spíše vyhýbat, pokud se nejedná o pracovní pozice zjevně odlišné od náplně výkonu funkce člena orgánu. ●

Mgr. Tomáš Procházka, partner
Mgr. Veronika Odrobinová, partner
Dvořák Hager & Partners,
advokátní kancelář, s.r.o.

dvořák | hager & partners
advokátní kancelář

Společně s našimi klienty se těšíme
na další vítězství v roce 2018!

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.
PRAHA | BRATISLAVA

WE KNOW HOW TO SCORE!

KŠD LEGAL je již poosmé v řadě hrdým
nositelem titulu Právnická firma roku
v kategorii Sportovní právo.

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

KŠD LEGAL získala ocenění „Velmi doporučovaná
kancelář“ v kategoriích Řešení sporů a arbitráže,
Trestní právo a Česká firma na mezinárodních trzích
a rovněž ocenění „Doporučovaná kancelář“ v dalších
osmi kategoriích soutěže Právnická firma roku 2017.

Dočasný zásah dle čl. 40 a dopad na některé OTC deriváty

S účinností nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014 o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení (EU) č. 648/12 (dále jako „MiFIR“) byl 23. dubna 2018 v praxi poprvé využit nástroj dle čl. 40, tedy pravomoc dočasně zasáhnout, který je jedním z významných oprávnění European Securities and Markets Authority (dále jako „ESMA“), jež tvoří jeden z pilířů mikroobezřetnostního dohledu v rámci evropského kapitálového trhu.

Dočasný zásah orgánu ESMA / temporary intervention powers / dle čl. 40 je možný toliko (i) za předpokladu splnění kumulativních podmínek taxativně uvedených v čl. 40 odst. 2 MiFIR a (ii) na dobu tří měsíců od okamžiku zveřejnění v Evropském věstníku s možností prodloužení po přezkumu dle čl. 40 odst. 6 MiFIR. Dočasný zásah využívá obou možností dle čl. 40 odst. 1, tedy jednak a) uvádění na trh, distribuce, prodej určitých finančních nástrojů či finančních nástrojů s určitými stanovenými rysy, a jednak b) určitý typ finanční činnosti či praktiky.

Intervence je významnou co do rozsahu a účelu, byť z globálního hlediska nelze říci, že by nebyla neočekávanou. Spadá do dvou

oblastí, a to (i) do obecného zákazu propagace, distribuce a prodeje binárních opcí / binary options / (dále jako „BO“) retailovým investorům a dále (ii) do podstatného omezování rozdílových smluv / contracts for difference / (dále jako „CFD“).

Binární opce

Standardní opce jsou investičním nástrojem spočívajícím v tom, že držitelé opčního kontraktu umožňují koupit anebo prodat v dohodnutém okamžiku či období za předem stanovenou cenu předemtné podkladové aktiva za předpokladu zaplacení opční prémie.

BO spadají do tzv. exotických opčních instrumentů, které obecně mají vícero kategorií liší-

cích se z hlediska různých způsobů odvození hodnoty opce od hodnoty podkladového aktiva anebo různých dob expirace. V případě BO je specifickým právě způsob výplaty, kdy v případě úspěšné „sázky“ na růst či pokles podkladového aktiva, zejména akcií, dluhopisů, měn, komoditních derivátů, indexů, či kryptoměn, dostane investor předem dohodnutou odměnu, avšak v případě neúspěšné spekulace nedostane nic. Vzhledem k velmi krátké době do expirace a praktické nemožnosti požadovat po běžných retailových investorech provedení jakékoliv racionální analýzy jsou BO vysoce spekulativní a rizikovou investicí pro kterékoliv subjekty.

V odůvodnění dočasného zásahu poukazuje ESMA zejména na to, že i přes naprostou

nevhodnost pro běžné retailové investory z důvodu vysoké rizikovosti a informační asymetrie byla většina těchto produktů cílena právě na retailové investory, kteří jsou k těmto investicím a priori nezpůsobilí. Poskytovatelé, byť v těchto obchodech vystupují jako protistrana, často nabízejí retailovým investorům různé benefity, tj. např. virtuální kredit za otevření účtu anebo od určité frekvence obchodování. Avšak vzhledem k tomu, že šlo o poměrně netransparentní a vysoce neregulovaný sektor finančních služeb, většina obchodních platform fungovala na principu výrazně znevýhodňujícím investory, jednak díky nastavení systému vedoucímu k častějším ztrátám, ale také díky problémům spojeným s výběrem zůstatku finančních prostředků na obchodním účtu investora.

Intervence ESMA navazuje na regulační snahy týkající se BO v zemích EU i mimo ně. S ohledem na vysokou rizikovost pro retailové investory a na agresivní obchodní praktiky bylo např. v Izraeli již v roce 2016 obchodování s BO zakázáno, a to na základě upozornění Israel Securities Authority, načež byl přijat zákon – vztahující se mimo jiné i na provoz obchodních platform a nabízení BO zahraničním subjektům – ihned napaden suspenzivní námitkou. Definitivně legitimitu zákazu napříč celým sektorem trhu potvrdil až počátkem letošního roku Nejvyšší soud Státu Izrael a zákon nabyl 23. ledna 2018 účinnosti. Nutno dodat, že se v mezidobí většina původních platform a poskytovatelů přeorientovala na jiné neregulované produkty, zejména na blockchain či na dílčí projekty fungující na principu initial coin offering, anebo se přesunula do jiných jurisdikcí s volnějším režimem – zejména na Ukrajinu nebo Kypr. Právě obdržení licence od kyperského CySECu bylo z hlediska dopadu na evropské retailové investory poněkud nešťastné.

Přímá či nepřímá propagace obchodování BO zaměřená na retailové investory je rovněž zakázána i ve Spojených státech amerických, kde je obchodování umožněno pouze na několika burzách a u konkrétních podkladových aktiv, kterými jsou zejména nejlíkvinnější a nejvýznamnější akciové tituly. Obdobně francouzský a belgický model funguje od roku 2016 na principu podstatných omezení týkajících se BO a některých OTC derivátů zaměřených na retailové investory. A konečně ve Velké Británii přístup k této problematice asi nejvíce vystihuje meritum BO,

neboť dohled nevykonává Financial Conduct Authority, ale Gambling Commission, tedy úřad regulující a kontrolující hazard.

Contracts for Difference

CFD, jako jeden z finančních derivátů, je kontraktem mezi prodávajícím a kupujícím, jehož obsahem je povinnost prodávajícího zaplatit rozdíl mezi momentální hodnotou podkladového aktiva a hodnotou v okamžiku uzavření kontraktu; v případě záporného rozdílu mezi uzavírací a otevírací pozicí je povinnost vyplatit rozdíl na straně kupujícího.

Na CFD bylo již dlouhodobě upozorňováno, když dohledové orgány poukazyvaly zejména na nízkou transparentnost a přílišnou složitost některých kontraktů, neboť každá platforma operovala s různými typy poplatků či podmínek pro doplnění zajištění. Omezení vyplývající z dočasného zásahu je argumentováno opět zájmem regulátora na ochraně neinformovaných retailových investorů, kdy zejména u CFD obchodovaných v členských státech bylo cca 74–89 % retailových obchodních účtů ztrátových s průměrnou ztrátou ve výši 1 600–29 000 eur. Dalším faktorem je komplexnost a nízká transparentnost některých CFD a dále agresivní kampaně cílené na retailový segment.

S ohledem na výše uvedené dočasný zásah přináší několik dílčích omezení. Těmi jsou kompletní omezení pobídek poskytovatelů CFD, zavedení ochrany před záporným zůstatkem na obchodním účtu a standardizace automatického uzavření pozice na obchodním účtu retailových investorů brokerem či standardizovaná varování před riziky. Podobně významná je zejména regulace limitů pákového efektu při otevření pozic, které jsou diferencovány podle typu podkladových aktiv.

Vzhledem k pákovému efektu nabízejí CFD totiž nejen vysoké zisky, ale také ztráty, které v případě volatility podkladových aktiv vyžadují neustálé sledování stavu obchodního účtu kvůli měnícím se požadavkům na výši zajištění vzhledem k nominální hodnotě kontraktu. Zásahem ESMA byla nastavena pravidla týkající se limitu pákového efektu na otevřené pozice retailových investorů vzhledem k míře volatility konkrétních podkladových aktiv, a to 30:1 pro hlavní měnové páry, 20:1 pro vedlejší měnové páry, zlato a hlavní indexy, 10:1 pro ostatní komodity a vedlejší akciové indexy, 5:1 pro individuál-

ní akcie a jiné referenční hodnoty a 2:1 pro kryptoměny. Další uvedená omezení jako nastavení limitů pro ztráty na obchodním účtu či požadavky na automatické uzavření pozice brokerem od určité hodnoty původního zajištění budou konkrétně vymezena až v oficiálním znění dočasného zásahu. V závěru jsou zakázány jakékoliv pobídky k obchodování s CFD a dále je uložena informační povinnost brokera o rizicích a možných ztrátách ve vztahu k retailovým investorům.

I v případě CFD je intervence ESMA logickým vyústěním trendů předchozích let. Již v roce 2016 britský Financial Conduct Authority a kyperský CySEC, kteří fakticky vykonávali dohled nad většinou evropských obchodníků či provozovatelů obchodních platform s CFD, vydali omezení na limit pákového efektu a na některé obchodní praktiky. Poté následovala obdobná omezení francouzského, německého a belgického regulátora, a to zejména ve vztahu k přímé a nepřímé propagaci CFD cílené na retailové investory. Ve Spojených státech amerických nemají k tomuto instrumentu vzhledem k restrikcím na některé OTC deriváty retailoví investoři přístup. CFD zároveň nejsou k dispozici i proto, že je v USA nenabízí žádná burza.

Závěr

Byť je využití pravomoci dočasného zásahu dle čl. 40 MiFIR nestandardním mechanismem, tak v tomto ohledu ESMA zavádí pouze plošnou harmonizaci vzhledem k naprosto nedostatečné úpravě OTC derivátů v některých členských státech. Výše uvedená elementární ochrana a regulace produktů jako BO či CFD a jejich poskytovatelů, kteří často využívají informační asymetrie a postavení retailových investorů, jsou dnes již standardem na vyspělých trzích. ●

Mgr. David Urbanec

Václav Mánek

DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Společnost **MT Legal s.r.o.**, advokátní kancelář poskytuje komplexní právní a poradenské služby pro veřejný a soukromý sektor v rámci celé ČR, a to prostřednictvím svých právních specialistů.

NABÍZENÉ SLUŽBY

- komplexní právní poradenství ve všech oblastech specializací
- zpracování právních rozborů a analýz
- zastupování v soudních, správních a arbitrážních řízeních
- přednášková činnost, metodická podpora

HLAVNÍ SPECIALIZACE

- právo veřejného investování – veřejné zakázky, koncese, projekty PPP, veřejná podpora, strukturální fondy EU
- právo EU
- právo duševního vlastnictví, právo ICT
- energetické právo
- GDPR a právo ochrany osobních údajů
- stavební právo
- horní právo
- právo životního prostředí
- zdravotnické právo
- vodní a lesnické právo
- právo obchodní, občanské, správní, pracovní
- arbitráže a investiční spory

Tým právníků **MT Legal** vydal v dubnu 2017 v nakladatelství C.H. Beck nejrozsáhlejší komentář k novému zákonu 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších právních předpisů.

■ BRNO

- Jakubská 121/1, 602 00 Brno 2
- +420 542 210 351

■ PRAHA

- Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2
- +420 222 866 555

■ OSTRAVA

- Bukovanského 1345/30, 710 00 Ostrava
- +420 596 629 503

- info@mt-legal.com
- www.mt-legal.com

NEDELKA KUBÁČ ADVOKÁTI

Specialisté na hospodářskou soutěž.

hospodářská soutěž

energetika

veřejné zakázky

compliance

Praha Bratislava

www.nklegal.eu

Základní východiska zneužití dominantního postavení z pohledu evropského práva

Zneužití dominance představuje jeden ze základních pilířů práva hospodářské soutěže.¹ Prioritním úkolem soutěžního práva (resp. práva vztahujícího se ke zneužití dominance) je rozlišit jednání, která mohou mít určitý vylučovací účinek, avšak jsou výsledkem legitimní competition on the merits od jiných vylučujících jednání, která nemohou být ospravedlněna jako normální způsob soutěže, protože zneužívají speciální sílu, kterou dominantní společnost drží a která pevně etabloje pozici společnosti na trhu.²

Dominance a zvláštní postavení dominantního podniku

Na prvním místě je nutné zdůraznit, že dominance není zakázána jako taková (per se), protiprávní je až její zneužití.³ Podnik tak může zákonem aprobovaným způsobem shromažďovat svojí moc, což se zpravidla bude uskutečňovat bez nutné státní ingerence. Avšak v případech, kdy své postavení začne na úkor ostatních zneužívat, zásah státních orgánů bude v zájmu zachování účinné hospodářské soutěže nezbytný.⁴ V případě pasivity kompetentních autorit by mohl dominant svým zneužívajícím jednáním eliminovat veškerou soutěž na trhu, vyloučit ostatní konkurenty a v neposlední řadě negativně zasáhnout oprávněné zájmy spotřebitelů. Takový výsledek rozhodně nemůže být a není cílem hospodářské soutěže. Soutěžní ustanovení ve Smlouvě o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) mají být právním základem pro klíčový prvek politiky hospodářské soutěže a jeho účinné prosazování má pomáhat trhům fungovat lépe ve prospěch podniků a spotřebitelů.

Dominantní podnik samozřejmě má, stejně jako ostatní soutěžitelé, právo se hospodářské soutěže účastnit. Je však ve způsobu a formě soutěžení určitým způsobem limitován. To z důvodu, že evropská judikatura vyvinula tzv. speciální odpovědnost⁵ (special responsibility), která dominantovi znemožňuje provádět určité praktiky, které mohou být u jiných soutěžitelů zcela běžné. Podstatou speciální odpovědnosti je, že ve specifických případech může být podnik v dominantním postavení zbaven možnosti přijmout určitý druh chování či opatření, která nejsou sama o sobě zneužívající a která by navíc mohla být přijata bez jakýchkoli problémů nedominantním podnikem.⁶ Opačnou stranou téže mince je, že praktiky používané podnikem v nedominantním postavení (i když i se značnou tržní mocí), které mohou být jinak zneužitím (kdyby byly uskutečňovány

dominantem), protiprávní nejsou.⁷ Dominantní podnik má tak o povinnost navíc. Musí své jednání velice pečlivě kontrolovat, neboť jakýkoli výkyv z ustálené a obecně užívané obchodní praxe může mít negativní dopad na soutěžní proces či spotřebitele. To může vyvolat akce kontrolních úřadů a vést k uložení značných finančních pokut.

Základní způsoby zneužití dominantního postavení

Zneužití dominantního postavení by mělo být chápáno funkčně. Definujeme ho s ohledem na dopad, který má na relevantním trhu, nikoli podle formálních znaků. Řada praktik může mít různé účinky i záměr. Je tak potřeba zabývat se dopadem na soutěž bez ohledu na formální kategorizaci.⁸ Podle tohoto náhledu pak můžeme rozlišit dva základní způsoby zneužití:

- **Vykořisťovatelské (exploitative)** – jde o jednání, kterým dominantní podnik získává výhody tím, že ukládá nespravedlivé břemeno na své zákazníky či jiné spotřebitele. Ti následně nemají možnost se alternativně obrátit na jiný podnik, který by uspokojil jejich potřeby. Zneužití zde chápeme doslovně, jednání tedy přímo „vykořisťuje“ dodavatele či zákazníky.
- **Vylučovací, zabraňovací (exclusionary, anti-competitive)** – je takové jednání, které vytváří překážky či redukuje efektivní soutěž na společném trhu nebo jeho podstatné části, a tím vylučuje skutečné nebo potenciální soutěžitele. Primárně tedy vede ke snížení soutěže na trhu, čímž sekundárně poškozuje spotřebitele.

Zakotvení v evropském právu a judikatuře, definice zneužití dominance

V evropském právu je zneužití dominantního postavení zakotveno v článku 102 SFEU.⁹

Při zkoumání článku 102 SFEU dospějeme k závěru, že pro jeho aplikaci musí být naplněny čtyři podmínky:

- Podnik musí mít dominantní postavení;
- podnik musí mít dominantní postavení na společném trhu nebo jeho podstatné části;
- podnik dominantní postavení zneužije a
- toto zneužití může ovlivnit obchod mezi členskými státy.

Článek 102 SFEU nepřináší definici zneužití, když pouze uvádí obecné požadavky pro jeho aplikaci a čtyři formy zneužívajících praktik. Pojem zneužití dominantního postavení byl specifikován až Soudním dvorem EU v klíčovém rozhodnutí Hoffmann-La Roche¹⁰ následujícím způsobem: „Koncept zneužití dominantního postavení je objektivní koncept vztahující se k chování podniku v dominantním postavení, které je s to ovlivnit strukturu trhu tam, kde z důvodu přítomnosti předmětného podniku je stupeň soutěže již oslabený a které prostředky odlišnými od normálních prostředků soutěže má účinek bránící udržení stupně existující soutěže na trhu či v jejím růstu.“¹¹ I když tato definice popisuje pouze vylučovací formy zneužití, je nepochybné, že článek 102 SFEU se aplikuje i na případy vykořisťovatelských praktik.¹²

Pojem zneužití dominantního postavení je objektivní kategorií nevyžadující přítomnost zavinění. Přestože je úmysl (záměr) dominantního podniku v zásadě irelevantní, v evropském case law nalezneme případy, ve kterých musí být prokázán. Až poté lze jednat kvalifikovat jako zneužití.¹³

Dominantní podnik je bezpochyby stavěn do poměrně nelehké situace. Je totiž na něm, aby posoudil, zda jednání je, či není zneužitím, přičemž práh zneužití je často těžko identifikovatelný. Při posuzování legálnosti jeho jednání musí vzít v úvahu zejména následující

prvky:¹⁴ (a) Do jaké míry je jednání restriktivní k hospodářské soutěži; (b) do jaké míry se jedná o klasické obchodní techniky; (c) do jaké míry je již hospodářská soutěž na trhu zeslabena přítomností dominanty; (d) účinek jednání, přímý či nepřímý, na ostatní soutěžitele a spotřebitele; (e) zda je dominantův záměr vylučující, nebo zda jde o legitimní odpověď na soutěžení; (f) zda je chování proporcionální k legitimním zájmům, jež jsou jím sledovány a (g) soulad mezi jednáním a základními principy Smlouvy, obzvláště absence diskriminace mezi příslušnými rozdílných členských států.

Tzv. more economic approach (effect-based approach)

Velice dlouhou dobu jsme byli postaveni před pojetí zastávané jak evropskými soudy, tak Komisí, které se zakládalo na ryze formalistickém přístupu k článku 102 SFEU (dříve čl. 82 Smlouvy o založení Evropského společenství). V podstatě od prvních případů v oblasti zneužití dominantního postavení v 70. letech až po nedávnou dobu byla naprostá většina rozhodnutí evropských soudů i Evropské komise opřena o základní premisu, že to je forma dominantova chování, podle které má být jednání zkoumáno, aniž by se přihlíželo ke skutečným dopadům takového jednání na trh (důraz byl spíše kladen na analytickou strukturu). O začlenění ekonomických faktorů do zkoumání jednotlivých případů ani nemluvě.¹⁵

Při uplatnění pojetí založeném na formalistickém přístupu je důraz kladen na proces, skrze který jednání dominantní společnosti dosáhlo výsledku, nikoli na výsledek jako takový. Podle tohoto pojetí to byla ekonomická svoboda jednotlivých soutěžitelů, která měla být soutěžním právem primárně chráněna.¹⁶ Skutečně v rozhodnutích Soudního dvora EU nalezneme odkaz na ryze formalistický přístup k článku 82 SES (102 SFEU) poskytující ochranu primárně nikoli spotřebitelům, ale spíše jednotlivým soutěžitelům ohroženým dominantovým jednáním. Např. ve věci *Continental Can* Soud prohlásil, že „článek 82 není zaměřen pouze na praktiky, které mohou způsobit újmu spotřebitelům přímo, ale také na praktiky škodlivé pro spotřebitele pro jejich dopad na účinnou soutěžní strukturu.“¹⁷ Soud tak vnímal soutěžní politiku jako nástroj k zabránění podnikům, aby používaly vlastní ekonomickou sílu k porušování soutěžní struktury trhu, což znamená, že pozornost byla zaměřena na ochranu podmínek soutěže, nikoli na její výsledek.¹⁸

Postupem času si evropské soudy a Evropská komise vysloužily kritiku za přístup, jenž byl založen na legálním pojetí dominantova chování a nezohledňoval jeho ekonomický faktor. Předmětem kritiky také bylo, že takové chápání není zaměřeno na ochranu spotřebitelů, ale na ochranu ekonomické svobody soutěžitelů, stejně tak jako na zabránění určitým společnostem (dominantům) v použití jejich ekonomické síly (opětovné potvrzení ordoliberalního přístupu). Do střetu se tak dostávala ekonomická svoboda a spotřebitelské blaho, za preferování prvního z uvedených.

První formální zakotvení tzv. ekonomického přístupu (také nazývaného jako effect-based approach) nacházíme v Diskusním materiálu Evropské komise z roku 2005.¹⁹ Kontinuitu v tomto trendu zachovávají i Pokyny Evropské komise,²⁰ podle kterých „Komise zaměří svou činnost v oblasti prosazování práva na zajištění toho, aby trhy fungovaly řádně a spotřebitelé měli prospěch z efektivnosti a produktivity vyplývající z účinné hospodářské soutěže mezi podniky... Komise dbá na to, aby rozhodující záležitostí byla ochrana účinné hospodářské soutěže, nikoli pouze ochrana konkurentů. To může rovněž znamenat, že soutěžitelé, kteří spotřebitelům přinášejí menší prospěch s ohledem na cenu, výběr, kvalitu a inovace, trh opustí... Při uplatňování obecných zásad prosazování práva Komise přihlédne ke zvláštním skutečnostem a okolnostem jednotlivého případu.“²¹ Tímto dochází k přesunu preference ochrany od individuální ekonomické svobody na spotřebitelské blaho a ochranu soutěžního procesu.

V souladu s ekonomickým přístupem je brán v potaz jak pravděpodobný účinek dominantova jednání na tržní strukturu, tak jeho skutečný efekt. Pokud by byl založen pouze na skutečném účinku, vystává nebezpečí, že zneužití v první řadě zasáhne trh, čímž následně mohou být dotčeným spotřebitelům způsobeny neodvratitelné újmy. Efektivnost zákazu zneužití dominantního postavení vyžaduje dále sledování nikoli pouze krátkodobých, ale i dlouhodobých důsledků chování dominanty. K ekonomickému přístupu náleží také to, že ke stanovení negativních účinků budou použity moderní mikroekonomické zásady, stejně tak jako empirické metody hospodářské vědy.²² Jednání s vylučujícím účinkem je vhodné analyzovat a v souladu s nově uplatňovaným postupem má být zkoumáno

ve třech krocích: V prvním kroku je předmětem zkoumání schopnost dominantního podniku uzavřít trh; druhým krokem je posouzení, zda takové jednání má účinek omezující soutěž a třetím krokem má být zkoumání, zda jednání nelze objektivně ospravedlnit, přičemž v úvahu mají být také brány efficiencies.²³

Zvolený přístup může vést k názorům, že značně prolomuje princip právní jistoty a legitimního očekávání. Požadavkem obecné zásady právní jistoty totiž je, aby „komunitární legislativa nebyla neurčitá a její aplikace byla předvídatelná pro ty, kdo jsou jejími adresáty.“²⁴ Právě z tohoto důvodu, tedy pro co možná největší eliminaci rozdílných rozhodnutí a co největší rozhodovací uniformitu, vydala Komise Diskusní materiál a následně Pokyny. Je tak na Komisi a na soudech, aby princip aplikovaly sice ad hoc (tedy s přihlédnutím ke zvláštnostem každého případu), avšak ve vzájemných souvislostech a se zachováním potřebné systematiky.

Na tomto místě lze tedy shrnout, že ekonomický přístup sleduje dva základní cíle:²⁵

- Zajišťuje, že protisoutěžní jednání neobchází zákonná ustanovení. Zaměřením na účinky jednání společnosti, spíše než na jejich formu, činí ekonomický přístup obtížnějším pro společnost obcházet omezení stanovená soutěžní politikou způsobem pokoušejícím se dosažení stejného výsledku použitím odlišných obchodních praktik a
- zaručuje, že zákonná ustanovení netvoří nadměrné překážky prosoutěžních strategií. Plně totiž bere do úvahy skutečnost, že mnoho obchodních praktik může mít za různých podmínek různé účinky: narušování soutěže v určitém případě, zatímco podpora efektivity v případě jiném. Ekonomický přístup tak zaručuje, že spotřebitelé jsou chráněni, zatímco je zároveň podporována celková zvýšená produkce a růst.

Závěr

Otázkou však zůstává, zda tento přístup respektuje také rozhodovací praxe evropských soudů, přičemž lze odkázat zejména na rozhodnutí Tribunálu ve věci *Intel*,²⁶ na základě kterého byla společnosti Intel uložena pokuta přesahující 1 miliardu Euro za nelegální věrnostní rabaty a které bylo kritizováno za to, že nedostatečným způsobem právě ekonomický přístup, resp. efektivnost prováděných opatření zohlednilo. Toto rozhodnutí však bylo zrušeno

ze strany Soudního dvora EU,²⁷ přičemž Soudní dvůr uvedl, že „účinek vyloučení nepříznivý z hlediska hospodářské soutěže, který je důsledkem takového systému, může být vyvážen, nebo dokonce převážen výhodami ve formě efektivnosti, ze které má prospěch i spotřebitel.“ Soudní dvůr tedy potvrdil svůj dřívější postoj např. z rozhodnutí *Post Danmark*,²⁸ že

pro posouzení legálnosti chování dominanta v rámci čl. 102 SFEU je nezbytné zkoumat prosoutěžní účinky a prospěch ve formě efektivnosti (efficiencies) i právě např. v případech věrnostních rabatů a obecně v případech tvrze- ných porušení čl. 102 SFEU. Vypadá to tedy, že rozhodnutí Soudního dvora v této věci tzv. *more economic approach* potvrzuje. ●

JUDr. Ing. Jiří Janák, advokát
KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky:

- ¹ Evropské soutěžní právo se opírá o tři pilíře, jimiž jsou zakázané dohody (kartelové dohody), zneužití dominantního postavení a spojování podniků (koncentrace).
- ² SCHWEITZER, H. The History, Interpretation and Underlying Principles of Section 2 Sherman Act and Article 82 EC. European Competition Law Annual 2007: A Reformed Approach to Article 82, 2007, s. 23.
- ³ Rozsudek SD EU ve věci *Michelin v. Komise* C-322/81 [1983] ECR 3461, odst. 57.
- ⁴ To samozřejmě vyvolává nevyhnutelnou otázku, do jaké míry má být trh ovlivňován státní intervencí.
- ⁵ Její původ je přičítán skutečnosti, že v době zakládání Evropských společenství pronikalo do ekonomik jednotlivých členských států centrálně řízené hospodářství a podniky vlastněné státy ovládaly převážnou část trhu. Tato povinnost však dále nezůstala omezena pouze na státem kontrolované podniky. Viz FOX, E. M. What is Harm to Competition? Exclusionary Practices and Anticompetitive Effect, dostupné z <<http://www.antitrustinstitute.org/archives/files/228.pdf>>.
- ⁶ Srov. např. rozsudek Tribunálu ve věci *ITT Promedia NV v. Komise* T-111/96 [1998] ECR II-2937 odst. 139; rozsudek SD EU ve věci *Tetra Pak International SA v. Komise* C-333/94 [1996] ECR I-5951, odst. 37.
- ⁷ Rozsudek SD EU ve věci *Société alsacienne et lorraine de télécommunications et d'électronique (Alsatel) v. SA Novasam* 247/86 [1988] ECR 5987, odst. 23.
- ⁸ ŠILHÁN, J. Dominantní postavení a jeho zneužití cenovými praktikami. 2008. Disertační práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Vedoucí práce Josef Bejček. s. 62. Navíc se jednotlivé typy zneužívání překrývají. Je tak zřejmé, že v konkrétním jednotlivém případě se může jednat téměř zpravidla o naplnění několika skutkových podstat zneužití v jednočinném souběhu. Viz TICHÝ, L., ARNOLD, R., SVOBODA, P. et al. Evropské právo. Druhé vydání. Praha : C. H. Beck, 2004. s. 555.
- ⁹ Článek 102 SFEU stanoví: S vnitřním trhem je neslučitelné, a proto zakázané, pokud to může ovlivnit obchod mezi členskými státy,

aby jeden nebo více podniků zneužívaly dominantního postavení na vnitřním trhu nebo jeho podstatné části. Takové zneužívání může zejména spočívat:

- a) v přímém nebo nepřímém vynucování nepřiměřených nákupních nebo prodejních cen anebo jiných nerovných obchodních podmínek;
- b) v omezování výroby, odbytu nebo technického vývoje na úkor spotřebitelů;
- c) v uplatňování rozdílných podmínek vůči obchodním partnerům při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodňováni v hospodářské soutěži;
- d) v podmiňování uzavření smluv tím, že druhá strana přijme další plnění, která ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí s předmětem těchto smluv nesouvisí.

- ¹⁰ Rozsudek SD EU ve věci *Hoffmann La Roche and Co. AG v. Komise* 85/76 [1979] ECR 461.
- ¹¹ Tamtéž, odst. 91.
- ¹² JONES, A., SUFRIN, B. EC Competition Law. Třetí vydání. Oxford : Oxford University Press, 2007. s. 294.
- ¹³ Srov. např. oblast predátorských cen.
- ¹⁴ BELLAMY, CH., CHILD, G. European Community Law of Competition. Páté vydání. London : Sweet & Maxwell, 2001. s. 717.
- ¹⁵ Přitom soutěžní právo začalo být ekonomickou teorií značně ovlivňováno již v 70. letech 20. století. Avšak Evropská komise se ke změně základů soutěžní politiky odhodlala až v druhé části 90. let, kdy její úsilí směřovalo k zakotvení *more economic approach*. Změna přístupu byla opět podmíněna stejnou změnou v oblasti dohod a mergerů, avšak primární inspiraci pro vnesení tohoto přístupu i do evropského soutěžního práva našla Komise na druhé straně Atlantiku v USA. Viz SCHWEITZER, H. The History, Interpretation and Underlying Principles of Section 2 Sherman Act and Article 82 EC. European Competition Law Annual 2007: A Reformed Approach to Article 82, 2007, s. 9 an.
- ¹⁶ Postoj evropských úřadů k soutěžní politice vychází z ordoliberalní školy (nebo také Freiburgské školy), která byla založena na ekonomické svobodě soutěžitelů. Viz

GORMSEN, L. Article 82 EC: Where are we coming from and where are we going to? C. L. R., 2006, č. 2, s. 5–7.

- ¹⁷ *Europemballage Corporation and Continental Can Co. Inc v. Komise*, odst. 26.
- ¹⁸ GORMSEN, L. cit. dílo, s. 7.
- ¹⁹ Diskusní materiál Evropské komise k aplikaci článku 82 Smlouvy na vylučovací jednání (DG Competition discussion paper on the application of Article 82 of the Treaty to exclusionary abuses).
- ²⁰ Pokyny k prioritám Evropské komise v oblasti prosazování práva při používání článku 82 Smlouvy o ES na zneužívající chování dominantních podniků vylučující ostatní soutěžitele (Guidance on the Commission's enforcement priorities in applying Article 82 of the EC Treaty to abusive exclusionary conduct by dominant undertakings).
- ²¹ Pokyny, odst. 5–8; ve stejném smyslu, tedy, že středem evropské soutěžní politiky se má stát ochrana spotřebitelů viz také KROES, N. Tackling Exclusionary Practices to Avoid Exploitation of Market Power: Some Preliminary Thought on the Policy Review of Article 82. *Fordham International Law Journal*, 2006, č. 29, s. 593–600.
- ²² ALBERS, M. Der „more economic approach“ bei Verdrängungsmissbräuchen: Zum Stand der Überlegungen der Europäischen Kommission. Generální ředitelství pro soutěž, 2006, s. 3. Dostupné z <<http://ec.europa.eu/competition/antitrust/art82/>>.
- ²³ Tamtéž, s. 14.
- ²⁴ Rozsudek SD EU ve věci *Gerda Kloppenburg v. Finanzamt Leer* 70/83 [1984] ECR 1075, odst. 11.
- ²⁵ Zpráva Ekonomické poradní skupiny pro soutěžní politiku („EAGCP“) „Ekonomický přístup k čl. 82“ (Report by the EAGCP: „An economic approach to article 82“), 2005, s. 2–3. Dostupné z <<http://ec.europa.eu/competition/antitrust/art82/>>.
- ²⁶ Rozhodnutí T-286/09 *Intel Corp. v. Komise*.
- ²⁷ Rozhodnutí C-413/14 P *Intel Corp. v. Komise*.
- ²⁸ C-209/10 *Post Danmark A/S v. Konkurrenter*.

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

**VÍTĚZ KATEGORIE ČESKÁ FIRMA
NA MEZINÁRODNÍCH TRŽÍCH**

www.peterkapartners.com

Soudní řízení ve Francii

Francie je významným hráčem na mezinárodním trhu zboží a služeb, a tak se interakce mezi francouzskými a zahraničními společnostmi stává poměrně běžnou a častou praxí. Není nic neobvyklého, že má být přeshraniční spor řešen francouzskými soudy. Cílem tohoto článku je představit soudní proces ve Francii se zvláštním zaměřením na přeshraniční spory.

Ceské společnosti mohou uzavírat kupní smlouvy či smlouvy o dílo s francouzským obchodním partnerem. Rozhodující právo a příslušnost soudů mohou být ve smlouvě dohodnuty. Pokud neexistuje žádná výslovná dohoda, je rozhodným právem obvykle právo země, která poskytuje charakteristické plnění, tj. prodávající nebo dodavatel a příslušné jsou obvykle soudy státu, na jehož území je smlouva splněna. Kromě toho může být česká společnost zapojena do řízení před francouzskými soudy i v případě, že má smlouvu s jinou českou společností, a to i v případě, že se smlouva řídí českým právem a příslušnými soudy jsou soudy České republiky. Je tomu tak například v situaci, kdy se tyto dvě české společnosti účastní v řetězci dodávek s jednou ze stran nebo konečným zákazníkem, kterým je francouzská společnost.

Například pokud je česká společnost součástí řetězce subdodavatelů v logistice, kdy je konečným zákazníkem a / nebo pojišťovnou francouzská společnost, je pravděpodobné, že jakmile vyvstane spor ze smlouvy kvůli problémům s dodáním (např. samotná přeprava a následný nárok na náhradu škody), bude česká společnost zapojena do soudních řízení před francouzskými soudy jen proto, že francouzský právní systém je typický tím, že umožňuje uplatnění nároků na náhradu škody vůči všem stranám řetězce (tzv. appel en garantie).

V tomto krátkém úvodu do francouzského soudního řízení se zaměříme na situace, které se mohou dotknout i českých společností.

Zahájení řízení před francouzským soudem a doručení žaloby české společnosti

O své účasti ve francouzském soudním řízení se česká společnost obvykle dozví, jakmile je této společnosti doručena žaloba. Doručování dokumentů se řídí nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007. Návrh by měl být doprovázen překladem do českého jazyka, pokud překlad chybí a zúčastněná společnost cizímu

jazyku nerozumí, může doručení žaloby odmítnout.

Struktura francouzského soudního systému s ohledem na soukromoprávní a obchodněprávní spory

Řízení v prvním stupni

Pro účely tohoto článku se omezíme na soukromoprávní a obchodněprávní spory. V prvním stupni řízení mají být takové spory řešeny okresními občanskoprávními soudy (tribunaux d'instance a tribunaux de grande instance). Tribunaux de grande instance mají všeobecnou pravomoc v soukromoprávních sporech, pokud sporná částka dosahuje více než 10000 eur. a pokud není spor výslovně svěřen jinému soudu. Co se týče sporů mezi podnikateli, úředními institucemi a obchodními společnostmi a spory o obchodní listiny (např. cizí a vlastní směnky), mají v prvním stupni řízení zvláštní pravomoc obchodní soudy (tribunaux de commerce). Soudci obchodněprávních soudů se zvláštní pravomocí nejsou kariérní soudci, ale jsou voleni členy obchodní komory.

Odvolání a kasace

Strana, která nesouhlasí s rozsudkem vydaným občanskoprávním či obchodněprávním soudem, může podat odvolání k příslušnému Odvolacímu soudu (Cours d'appel) ve lhůtě jednoho měsíce od oznámení rozhodnutí. Řízení před francouzskými odvolacími soudy je v podstatě novým řízením, protože rozhodnutí soudu v prvním stupni může být napadeno jak pro vady skutkové, tak i právní. Před odvolacím soudem se veškeré důkazy zpravidla provádí znovu. Odvolání má obecně suspenzivní účinek. S výjimkou předběžně vykonatelných rozhodnutí a rozhodnutí ve zkráceném řízení (référé) se tedy rozhodnutí nestane vykonatelným, dokud neskončí odvolací řízení.

Rozhodnutí odvolacích soudů může být dále napadeno před francouzským nejvyšším soudem (Cour de cassation) ve dvouměsíční lhůtě od oznámení rozhodnutí Odvolacího soudu, a to pouze pro právní vady. Dovolání

k francouzskému nejvyššímu soudu nemá suspenzivní účinek, takže se rozhodnutí Odvolacího soudu stává vykonatelným již jeho oznámením stranám.

Výše zmíněné lhůty k podání odvolání k odvolacímu soudu a k francouzskému nejvyššímu soudu se prodlužují na dva měsíce, jestliže strana, které se doručuje, má bydliště, sídlo nebo hlavní provozovnu v zahraničí.

Zastoupení v řízení

Před obchodněprávními soudy a tribunaux d'instance mohou být strany zastoupeny jakoukoliv osobou dle jejich výběru nebo zůstat nezastoupeny. Zastoupení advokátem je povinné pouze před tribunaux de grande instance, Odvolacími soudy a francouzským nejvyšším soudem.

V případě povinného zastoupení musí být advokát zapsán u francouzské advokátní komory v obvodu soudu, před kterým se dané řízení koná. V praxi jsou strany často zastoupeny svým advokátem, který dává pokyny druhému advokátovi z obvodu podle místní příslušnosti případu, který jedná jako jeho zmocněnec. Tento zmocněnec splňující podmínku sídla v místě soudu je oficiálním zástupcem pro účely administrativních úkolů spojených s řízením.

Základní fáze francouzského obchodněprávního řízení

Zahájení řízení

Před zahájením soudního řízení zašle žalobce protistraně oficiální výzvu (mise en demeure) k zaplacení dluhu nebo jinému opatření pro předejití soudnímu řízení. Pokud protistrana nepodnikne požadované kroky směřující ke snaze o dosažení smírného řešení, může stranám sporu soudce navrhnout, aby se o smírné řešení pokusily.

Řízení začíná doručením žaloby (assignation) žalované straně. Žaloba vymezí předmět a základ sporu a musí být doručena

na soudním doručovatelem (huissier) na adresu bydliště/sídla žalovaného nebo jeho hlavní provozovny. Ověřená kopie doručené žaloby je poté předána soudu.

Řízení před soudem

Podaná žaloba je přidělena dozorujícímu soudci (juge de la mise en état u okresních soudů, conseiller de la mise en état u Odvolacího soudu nebo juge rapporteur u obchodněprávních soudů), který dozoruje výměnu vyjádření účastníků a podkladových dokumentů (conclusions a conclusions en réponse). Neexistuje žádné omezení ohledně počtu vyjádření nebo lhůty pro taková podání. Aby se zabránilo zdlouhavým soudním řízením, jsou mezi soudy a advokátními komorami často uzavírány dohody, kterými je délka řízení a počet vyměněných podání regulována. V případě řízení s povinným zastoupením určuje dozorující soudce konečné datum, po kterém nebudou žádná další podání přípustná. Takto rozhodne, až když má za to, že veškeré relevantní argumenty již byly sděleny. Určení konečného data je zcela na volném uvážení dozorujícího soudce a může být na žádost odloženo.

Znalecké posudky

Znalci jsou ustanovováni soudem buďto na žádost strany (demande d'expertise) nebo z rozhodnutí soudce. Ustanovení mohou být pouze znalci zapsaní v úředním seznamu znalců potvrzeném soudem. Znalecké šetření začíná po zaplacení poplatků na odměnu znalce. Tyto jsou obvykle hrazeny žalobcem. Znalec poté vyzve účastníky k prvnímu setkání, aby strany předložily svá stanoviska a relevantní dokumenty. Následně znalec přistoupí k vyšetřování v souladu s pokyny uvedenými v pověření soudem. Pokud tak znalec rozhodne, mohou se konat i další setkání. Proces znaleckého posuzování se podobá krátkému řízení, kdy znalec uvědomí strany a vyzve je k doplnění příslušných dokumentů nebo poskytnutí součinnosti při vyšetřování. Následně znalec vydá návrh posudku (pré-rapport) určený pouze stranám, které mohou ve znalcem stanovené lhůtě předložit svá vyjádření a komentáře. Teprve následně znalec předloží finální posudek soudci a stranám.

Pokud je znalec ustanoven na žádost, musí žadatel zpravidla uhradit náklady na znalecký posudek, a to při jeho ustanovení. Rozhodnutí, kdo ponese finální náklady znaleckého posudku, je učiněno spolu s konečným rozhodnutím ve věci.

Při jmenování znalce udělí soud znalci lhůtu, do které má svůj znalecký posudek předložit. V komplikovaných případech může znalec požádat soud o prodloužení lhůty. Vyhotovení znaleckého posudku tak může trvat i několik let a zpravidla jde o zdlouhavý a nákladný proces.

Vydání rozhodnutí

Jakmile je řízení (resp. výměna vyjádření a důkazů) uzavřeno, určí dozorující soudce datum jednání před soudem. Konečné rozhodnutí se následně vyhotovuje písemně, zpravidla ve lhůtě 1–3 měsíců. Rozhodnutí musí být řádně oznámeno neúspěšné straně prostřednictvím soudního doručovatele. Dnem takového oznámení počíná běžet lhůta k podání odvolání. V případě předběžně vykonatelných rozhodnutí (v prvostupňových řízeních) a v případě rozhodnutí odvolacího soudu jsou tato rozhodnutí dnem doručení vykonatelná.

Zvláštní žaloby podle francouzského práva

Francouzské právo upravuje zvláštní typy žalob, které mohou být uplatněny ve sporech mezi objednatel, dodavatelem a subdodavatelem.

Přímá žaloba subdodavatele proti objednateli

Subdodavatel může využít tzv. přímé žaloby (action directe) v případě nezaplacení faktury hlavním dodavatelem. Na základě francouzské úpravy subdodavatelství může subdodavatel podat přímou žalobu na plnění proti objednateli a uspokojit tak svou pohledávku, neučinil-li tak sám hlavní dodavatel. Aby této možnosti mohl využít, musí objednatel subdodavatele akceptovat a schválit platební podmínky. Podle francouzské judikatury může být akceptace subdodavatele a schválení platebních podmínek provedena i implicitně. Vyjádření objednatele ohledně jeho vůle akceptovat subdodavatele však musí být jednoznačné.

Před podáním přímé žaloby musí subdodavatel poslat formální výzvu (vždy doporučeným dopisem s potvrzením o doručení) hlavnímu dodavateli, aby zaplatil dlužné částky podle subdodavatelské smlouvy. Kopii této formální výzvy zašle subdodavatel i objednateli. V případě, že dodavatel dlužnou částku neuhradí ani do konce měsíční lhůty od doručení výzvy, může

subdodavatel podat žalobu přímo proti objednateli.

Povolání za ručitele (appel en garantie)

V případě, že žalovaný usoudí, že by za něj měla ručit třetí strana (ručitel, spoludlužník či poddlužník), může žalovaný tuto třetí osobu povolat do řízení. Toto povolání za ručitele (appel en garantie) je v zásadě podobné běžné žalobě. Povolávající strana doručí výzvu ručiteli, který dosud stranou řízení nebyl. Ručitel tímto vstupuje do řízení a stává se jednou z (žalovaných) stran.

Povolání za ručitele není jedinou možností žalovaného, jak se domoci náhrady vůči osobě, která předmět sporu zavinila. Může tak učinit i v samostatném řízení o uplatnění regresního nároku ("action récursoire").

Strana, která povolala ručitele k připojení se k řízení, může požádat soud, aby zamítla žalobu vůči tomuto žalovanému (povolávajícímu) a místo něj odsoudila (povolného) ručitele.

Konečné rozhodnutí mířící proti ručiteli však může být nadále vynucováno i proti straně, která ručitele povolala, a to za podmínek, že jí bylo řádně oznámeno.

Regresní nárok (action récursoire)

Regresní nárok uplatňuje osoba, která musela zcela nebo částečně plnit závazek, ke kterému byl povinen jiný. Uplatňuje se proti skutečnému dlužníkovi nebo spoludlužníkovi za účelem získání plnění, ke kterému byl povinen. V takovém případě zahajuje osoba, která vyzývá svého poddlužníka k plnění, nové řízení. Předmět tohoto nového řízení je omezen na právní poměr mezi žalobcem a poddlužníkem (skutečným dlužníkem nebo spoludlužníkem). ●

Barbora Urbancová
Tereza Haasová

PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář
s.r.o.

Catherine LECLERCQ
Armand Avocats

PETERKA PARTNERS
THE CEE LAW FIRM

PPS
advokáti

Důvěra a podpora našich klientů, stejně jako pracovní nasazení a výsledky celého našeho týmu jsou hlavními faktory dosavadního úspěšného fungování završeného ziskem ocenění **» Právnická firma roku pro regionální kancelář «** v soutěži pořádané společností EPRAVO.CZ

Na trhu právních služeb od roku 2002

Hradec Králové

Velké náměstí 135/19
500 03 Hradec Králové
Tel: +420 495 512 831-2

Praha

Římská 14
120 00 Praha 2
tel. +420 224 237 905

Vysoké Mýto

Jiráskova 154
566 01 Vysoké Mýto
tel. +420 465 423 200

Rychnov nad Kněžnou

Poláčkovo náměstí 85
516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel.+420 494 321 351

Kolín

Chelčického 1380
280 02 Kolín
tel. +420 777 783 098

www.ppsadvokati.cz

Popření daňových pohledávek dlužníkem v rámci oddlužení

Není překvapivé, že mezi pohledávkami dlužníka, který se nachází v úpadku ve smyslu ustanovení § 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) – dále jen „insolvenční zákon“, se mohou nacházet rovněž pohledávky plynoucí z daňových povinností dlužníka, tedy pohledávky na zaplacení daně, jak ji vymezuje ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu – dále jen „daňový řád“.

Účelem tohoto článku je upozornit na specifika, s nimiž se musí dlužník potýkat v případě, že hodlá svůj úpadek řešit oddlužením, a za situace, kdy nesouhlasí s pohledávkou na zaplacení daně, kterou příslušný správce daně do insolvenčního řízení přihlásil.

Z pozice dlužníka je podstatné připomenout úpravu popření pohledávek v rámci oddlužení, jak je uplatněna v ustanovení § 410 insolvenčního řádu.

Jak je patrné, ustanovení § 410 insolvenčního řádu představuje speciální úpravu k obecným pravidlům o popírání pohledávek, jak jsou popsány v ustanovení § 190 až 202 insolvenčního zákona.

Podstatné přitom je, že v rámci oddlužení má dlužník výrazně vyšší možnost ovlivnit, zda pohledávky přihlášených věřitelů jsou či nejsou po právu. Obecně totiž platí, že popření pohledávky dlužníkem má ve smyslu ustanovení § 192 odst. 3 insolvenčního zákona toliko účinek, že v rozsahu popřené pohledávky není seznam přihlášených pohledávek vůči dlužníkovi exekucním titulem. Takto může dlužník zejména ve vztahu k nevykonatelným pohledávkám dosáhnout toho, že pokud tyto pohledávky nebudou uspokojeny v insolvenčním řízení, a za podmínky, že dlužník nadále bude existovat, nezbude věřiteli než po ukončení insolvenčního řízení zahájit řízení o přiznání pohledávky, zejména řízení soudní.

V případě oddlužení je pozice dlužníka posílena, a to s důsledkem, že dlužník svým popřením může přivodit vznik incidenčního

sporu o pravost (či pořadí či výši) přihlášené pohledávky. To plyne z ustanovení § 410 odst. 5 insolvenčního zákona, které uvádí, že popření pohledávky dlužníkem má stejné účinky jako popření insolvenčním správcem.

Přirozeně platí, že toto popření dlužníkem není bezbřehé, ale jsou dána významná omezení. Ve stručnosti lze takto uvést, že popření dlužníkem má výše popsané účinky pouze po dobu trvání účinků schválení oddlužení. Dále platí, že pokud dlužník učinil popření před schválením oddlužení, nastávají účinky popření až schválením oddlužení. Tato skutečnost má své důsledky při posuzování včasnosti a vůbec přípustnosti samotné incidenční žaloby.

V návaznosti na druh přihlášené pohledávky závisí, zda příslušnou incidenční žalobu bude podávat dlužník či věřitel přihlášené pohledávky.

V případě vykonatelné pohledávky tedy bude incidenční žalobu podávat dlužník. Ve vztahu k vykonatelným pohledávkám se uplatní rovněž ustanovení § 410 odst. 6 insolvenčního zákona, které uvádí, že vykonatelné pohledávky přiznané rozhodnutím příslušného orgánu je dlužník oprávněn popřít co do její pravosti nebo výše pouze na základě skutečností, které jsou důvodem pro zastavení výkonu rozhodnutí nebo exekuce proto, že pohledávka zanikla nebo je promlčená.

Je tedy zřejmé, že ve vztahu k vykonatelným pohledávkám je obrana dlužníka velice obtížná, neboť nebude moci docílit toho, aby předmětná vykonatelná pohledávka byla přezkoumána po věcné stránce. Důvodová

zpráva k insolvenčnímu zákonu ve vztahu k úpravě oddlužení, k dané otázce a tomuto modelu právní úpravy mlčí.¹

Určité vodítko pro možné vysvětlení lze nalézt v ustanovení § 199 insolvenčního zákona, které upravuje popření vykonatelné pohledávky insolvenčním správcem. Dané ustanovení uvádí, že insolvenční správce může vykonatelnou pohledávku popírat pouze za využití skutečností, které nebyly dlužníkem uplatněny v příslušném nalézacím řízení, a je doplněno, že důvodem popření nemůže být odlišné právní posouzení věci. Důvodová zpráva k dané otázce uvádí, že pokud je pohledávka vykonatelná, je dána vysoká míra jistoty ohledně opodstatněnosti dané pohledávky, a proto je dáno omezení důvodů pro popření pohledávky.

Je tedy zřejmé, že smyslem úpravy popření vykonatelných pohledávek je předpoklad, že ohledně daných pohledávek probíhá určité nalézací řízení, v němž se strany (z nichž jednou, typicky na straně žalovaného či povinného je dlužník) mohou náležitým způsobem bránit.

Nemožnost otevírat předmětné otázky opětovně, a to buď za situace, kdy se k daným skutečnostem již nalézací orgán vyjádřil, nebo v případě, že dlužník zůstal nečinný, lze považovat za přiměřený nástroj zákonodárce, který takto v ustanovení § 410 odst. 6 insolvenčního zákona dbá na zásadu přiměřenosti a hospodárnosti řízení, a rovněž přihlíží k zásadě „vigilantibus iura“.

Účelem tohoto článku je však ukázat, že v případě daňových pohledávek nemusí být

vykonatelnost daňové pohledávky způsobena prohrou dlužníka v příslušném řízení či jeho nečinností.

Zásadním ustanovením, které postavení dlužníka v dané otázce velice ztěžuje, je ustanovení § 243 daňového řádu.

Toto ustanovení v odst. 2 uvádí, že ukončením přezkumného jednání nebo schválením zprávy o přezkumu soudem nabývá nepravomocné rozhodnutí v nalézacím řízení týkajícím se pohledávek, které nejsou pohledávkami za majetkovou podstatou, právní moci.

Ve stručnosti pouze uvádíme, že pokud se určité rozhodnutí stane pravomocným, a uplyne lhůta k plnění, která je v něm stanovena, stane se i vykonatelným. Stejně tak pouze na okraj připomínáme, že pohledávkou za majetkovou podstatou bude pohledávka, která vznikla po rozhodnutí o úpadku. Na pohledávky vzniklé v době před úpadkem tedy ustanovení § 243 odst. 2 daňového řádu dopadat bude.

K otázce běhu lhůt je přitom třeba uvést, že ve smyslu ustanovení § 243 odst. 1 daňového řádu, jakož i ustanovení § 140d odst. 2 písm. a) insolvenčního zákona, se daňové řízení rozhodnutím o úpadku, natož pouhým zahájením insolvenčního řízení, nepřerušují.

Může tedy nastat situace, že příslušný správce daně vydá, a to i po rozhodnutí o úpadku dlužníka, rozhodnutí v rámci daňového řízení, například platební výměr. Tento platební výměr se přitom může stát pravomocným následně za podmínky, že proběhne přezkumné jednání nebo bude schválena zpráva o přezkumu soudem.

Zde jen na okraj uvádíme, že podle nových pravidel insolvenčního řízení samotné přezkoumání pohledávek a zjišťování stanoviska dlužníka provádí ve smyslu ustanovení § 410 odst. 2. insolvenčního zákona insolvenční správce. Z ustanovení § 410 odst. 3 insolvenčního zákona plyne, že insolvenční soud může o schválení zprávy o přezkumu rozhodnout dokonce ještě před samotným schválením oddlužení.

Z takto naznačené časové souslednosti přitom plyne, že dlužník se bude k otázce popření příslušné daňové pohledávky vyjadřovat v době, kdy ještě účinky předvídané ustanovením § 243 odst. 2 daňového řádu nenastanou. Dlužník tedy bude předmětnou pohledávku popírat jako nevykonatelnou.

Účinným se však popření dlužníka stane až za podmínky schválení oddlužení (ustanovení § 410 odst. 5. insolvenčního zákona). Při schválení oddlužení se však již bude jednat o pohledávku pravomocnou. I kdyby navíc vykonatelnost nastala až následně, bude na to reagováno v incidenčním sporu postupem podle ustanovení § 198 odst. 3 insolvenčního zákona.

Dlužník se takto ocitá v překerní pozici. Především by bylo možné s ohledem na výše uvedené dovodit, že dlužníkem učiněné popření v podstatě ztrácí smysl, neboť v něm uváděl skutečnost směřující nikoli k okolnostem popsaným v ustanovení § 410 odst. 6 insolvenčního zákona. Stejně tak je otázkou, zda vůbec dlužník může využít důvody popření podle ustanovení § 410 odst. 6 insolvenčního zákona využít, neboť tyto v době jím učiněného popření neexistovaly.

Ve výsledku tedy může nastat situace, kdy dlužník nemusí mít obrany vůči pohledávce, s níž nesouhlasí, a ve vztahu k níž podal proti příslušnému rozhodnutí správce daně odvolání (například z důvodu nesprávně vyměřené daně, nesplnění podmínek pro použití pomůcek, či z jakýchkoli jiných důvodů). Takto by byl dlužník závislý toliko na činnosti insolvenčního správce, který bude mít mnohem rozsáhlejší popěrné oprávnění. Nelze však vyloučit, že insolvenční správce zaujme stejný názor jako správce daně a pohledávku nepopře.

Je otázkou, zda výše popsané důsledky byly záměrem zákonodárce či nikoli, a pokud ano, zda jsou přijatelné.

Důvodová zpráva k daňovému řádu² se k dané otázce nevyjadřuje, přestože daňový řád byl přijímán až s odstupem času po schválení insolvenčního zákona, který již popsaná pravidla po popírání pohledávek dlužníkem v rámci oddlužení obsahoval. Důvodová zpráva pouze nepříliš srozumitelně odkazuje na zásadu rovnosti věřitelů. Rovněž je připomenuta zásada hospodárnosti, když není ekonomické, aby nadále probíhalo nalézací řízení. Podstatné je, že důvodová zpráva takto počítala s tím, že i dlužník bude mít možnost změnit výsledek zastaveného nalézacího řízení (když rozhodnutí v rámci něj vydané se stalo pravomocným) v incidenčním řízení.

Daňový řád byl tedy koncipován s tím, že dlužník bude moci uplatňovat své argumenty ohledně daňové pohledávky v rámci incidenčního řízení, když v rámci daňového řízení tuto možnost ztrácí.

Jak je však z výše uvedeného zřejmé, insolvenční zákon tuto možnost výslovně neupravuje, a popření pohledávky dlužníkem ve vztahu k daňovému řízení, které je ze zákona pravomocně ukončeno, a rozhodnutí se následně stane vykonatelným (běh lhůt se v insolvenčním řízení ve vztahu k řízení daňovému neuplatní), nemožňuje.

Závěr

V současné době nám není známo, jak jsou výše zmíněná ustanovení § 243 daňového řádu a § 410 insolvenčního zákona vykládána, když nemáme k dispozici žádná soudní rozhodnutí, která by se dané věci věnovala. Máme zato, že úmyslu zákonodárce by nejlépe odpovídala možnost, aby takto pravomocně přiznané pohledávky mohl dlužník popřít i z jiných důvodů než z důvodů popsaných v ustanovení § 410 odst. 6 insolvenčního zákona.

Obáváme se však, že za současné situace tomuto řešení znění insolvenčního zákona nenasvědčuje.

Proto je podle našeho názoru namístě, úpravu insolvenčního zákona výše naznačeným způsobem zvážit. V současné době je jedinou možností dlužníků vyčkat, až bude vytvořena příslušná soudní praxe, a až se k dané otázce například vysloví i Ústavní soud. ●

Mgr. Jan Lipavský, advokát
JUDr. Petr Kučera, Ph.D., advokát
PPS advokáti s.r.o.

Poznámky:

¹ Sněmovní tisk č. 1120, dostupný na internetové stránce <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=4 & CT=1120 & CT1=0>. Je jen třeba připomenout, že původní ustanovení § 410 insolvenčního zákona předmětnou úpravu popření vykonatelné pohledávky dlužníkem obsahovalo v odst. 3, avšak obsah dané úpravy je totožný – tedy již od počátku účinnosti insolvenčního zákona.

² Sněmovní tisk č. 685, dostupný na internetové stránce <http://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=52503>.

Prohlídka obydlí dlužníka v oddlužení

V dílně Ministerstva spravedlnosti ČR aktuálně vzniká návrh prováděcí vyhlášky k insolvenčnímu zákonu, který (mimo jiné) upravuje povinnosti insolvenčního správce při prohlídce obydlí dlužníků. Povinnosti provést prohlídku obydlí dlužníků v oddlužení a jejich smyslu se věnuje tento článek.

Jednou z nejdůležitějších povinností insolvenčního správce v insolvenčním řízení je zcela jistě povinnost zjistit majetek dlužníka, který patří do majetkové podstaty a sepsat jej do soupisu majetkové podstaty. Dle ustanovení § 211 odst. 1 insolvenčního zákona je východiskem zjišťování majetkové podstaty seznam majetku, který je dlužník povinen předložit současně s insolvenčním návrhem, případně na základě rozhodnutí insolvenčního soudu. V odst. 2 téhož ustanovení je pak stanoveno, že insolvenční správce nebo předběžný správce provede vlastní šetření o tom, zda do majetkové podstaty nepatří i jiné věci, práva, pohledávky a majetkové hodnoty než ty, které dlužník uvedl v seznamu majetku. V praxi toto šetření insolvenční správce provede ohledně nemovitého majetku zpravidla nahlédnutím do katastru nemovitostí, ohledně vozidel dlužníka dotazem na registr vozidel, ohledně finančních prostředků dotazem na finanční instituce apod. Pokud jde o movitý majetek dlužníka, je několik cest, jakými může

insolvenční správce šetření o tomto majetku provést. Kromě možnosti předvolání dlužníka k prohlášení o majetku je to zejména prohlídka obydlí dlužníka. V § 212 ukládá insolvenční zákon dlužníkovi povinnost umožnit insolvenčnímu správci přístup na všechna místa, kde má umístěn majetek náležející do podstaty. Je-li to potřebné, zejména neposkytuje-li dlužník insolvenčnímu správci součinnost potřebnou ke zjištění a zajištění majetkové podstaty, může insolvenční soud na návrh insolvenčního správce nařídit prohlídku bytu, sídla a jiných místností dlužníka, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde má dlužník svůj majetek; za tím účelem je insolvenční správce oprávněn zjednat si do bytu nebo do jiné místnosti dlužníka přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít.

V insolvenčním zákoně není povinnost provést prohlídku obydlí dlužníka zakotvena výslovně a názory na problematiku, zda je prohlídka obydlí dlužníka insolvenční správ-

ce povinen vždy provést, se různí. Odpověď na tuto otázku měla dát tzv. akreditační novela insolvenčního zákona, která nabyla účinnosti dne 1. 7. 2107. Návrh této novely ve svém původním znění měl na konec prvního odstavce § 209 insolvenčního zákona doplnit větu: „Je-li způsobem řešení úpadku oddlužení, je insolvenční správce povinen vykonat prohlídku obydlí dlužníka a nemovitých věcí patřících dlužníkovi a učinit o tom obrazový záznam; splnění této povinnosti může zadat znalci v souvislosti s jejím oceňováním.“ Proti tomuto záměru se ohradila řada připomínkových míst.¹ Vytýkáno kupříkladu bylo, že povinná prohlídka obydlí insolvenčním správcem bude zvyšovat náklady insolvenčního řízení a dále, že dlužník je dostatečně motivován pro uvedení správných a úplných informací o svém majetku tím, že v případě zatajení může být jeho návrh posouzen jako nepoctivý a oddlužení mu může být zrušeno. Proti úpravě pořizování audiovizuálních záznamů z bytu dlužníka se pak postavil i Úřad pro ochranu osobních údajů.² K výše

popsané novelizaci ustanovení § 209 insolvenčního zákona tak nakonec nedošlo.

Přestože výslovná povinnost provádět prohlídky dlužníkovy obydli nebyla do insolvenčního zákona nakonec vložena, připravuje Ministerstvo spravedlnosti ČR aktuálně vyhlášku, která povinnost insolvenčního správce provádět prohlídku obydli dlužníka upravuje. Jedná se o netrpělivě očekávanou vyhlášku o personálním a materiálním vybavení a standardech výkonu funkce insolvenčního správce. Přestože přechodné ustanovení tzv. akreditační novely stanoví, že se insolvenční správce musí této vyhlášce přizpůsobit nejpozději do 1. 7. 2018, nebyla tato vyhláška dosud vydána. Dle posledního dostupného znění návrhu této vyhlášky³ má insolvenční správce při zjišťování a soupisu majetkové podstaty postupovat svědomitě a s odbornou péčí, jestliže zejména

- zjišťování majetkové podstaty zajišťuje osobní činností nebo prostřednictvím svých zaměstnanců,
- při prohlídce bytu, sídla a jiných míst, kde má dlužník umístěn majetek náležející do majetkové podstaty, porovnává skutečně zjištěný stav s údaji, které dlužník uvedl v seznamu majetku, a o případných rozdílech informuje insolvenční soud,
- v případě dlužníka, ohledně kterého je vedeno exekuční řízení, zjišťuje majetkovou podstatu také prostřednictvím součinnosti soudního exekutora, a
- podle možností při zjišťování majetkové podstaty pořizuje obrazovou dokumentaci, na niž odkáže v soupisu při označení majetku.

Nad rámec úpravy prohlídky obydli dlužníka právními předpisy je vhodné též uvést, že povinnost provést prohlídku obydli dlužníka je místy insolvenčním správcům ukládána též usneseními insolvenčního soudu. Takto postupoval zejména Krajský soud v Ostravě.⁴ Ze skutečnosti, že tato povinnost byla ukládána Krajským soudem v Ostravě převážně insolvenčním správcům se sídlem v jiných krajích a navíc byla doplněna zákazem se při provedení prohlídky nechat zastoupit zaměstnancem insolvenčního správce, se část insolvenčních správců domnívá, že důvodem pro nařízení těchto prohlídek není snaha o důkladné zmapování majetku dlužníka, ale snaha znepříjemnit některým insolvenčním správcům působení v obvodu tohoto soudu.⁵

Zbývá se zamyslet nad tím, zda má provádění prohlídek obydli dlužníka význam i v případě

řešení úpadku dlužníka oddlužením splátkovým kalendářem. Oddlužení splátkovým kalendářem je naprosto převažujícím způsobem řešení úpadku dlužníka. Představuje cca. 98 % všech úpadků řešených oddlužením. Při tomto způsobu řešení úpadku dochází ke zpeněžení majetku dlužníka v případech, kdy je majetek dlužníka předmětem zajištění a zajištěný věřitel dá ke zpeněžení pokyn. Nezajištěný majetek dlužníka se až na výjimky nezpeněžuje. Pokud má dojít ke zpeněžení zajištěného majetku, je jeho prohlídka insolvenčním správcem zcela jistě na místě, neboť insolvenční správce by měl vědět, co zpeněžuje. Účelu prohlídky lze dle mého názoru docílit i tím, že prohlídku majetku provede osoba provádějící jeho ocenění, jak bylo uvedeno v prvním návrhu tzv. akreditační novely (viz výše). Pokud však jde o prohlídku nezajištěného movitého majetku nacházejícího se v obydli dlužníka a ze seznamu majetku předloženého dlužníkem je zřejmé, že oddlužení může být řešeno toliko splátkovým kalendářem a nikoliv zpeněžením majetkové podstaty (neboť na první pohled je zřejmé, že hodnota majetku nebude v případě jeho prodeje umožňovat uspokojení nezajištěných věřitelů dlužníka v požadované míře), je lpění na prohlídce obydli dlužníka v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení vymezenou v ustanovení § 5 písm. a) insolvenčního zákona. Jediným smyslem pro odůvodnění této prohlídky může být toliko argument, že by při prohlídce mohl insolvenční správce objevit majetek, který dlužník zatajil a tento majetek by byl v souladu s ustanovením § 412 odst. 1 písm. b) insolvenčního zákona dlužník povinen vydat insolvenčnímu správci ke zpeněžení. Ve své praxi jsem provedl řadu prohlídek obydli dlužníka a žádný hodnotnější majetek (tzv. zlaté vejce) jsem nikdy neobjevil. Důvody jsou patrné dva:

- dlužník takový majetek nemá, nebo
- dlužník takový majetek před návštěvou insolvenčního správce ze svého obydli odklidil.

K situacím ad 2) dochází zejména proto, že insolvenční správce není oprávněn provést prohlídku obydli dlužníka bez souhlasu dlužníka nebo bez nařízení prohlídky insolvenčním soudem. K nařízení prohlídky insolvenčním soudem je vyžadováno, aby byl dlužník nejprve insolvenčním správcem k umožnění prohlídky vyzván a prohlídku odmítl. Na rozdíl od soudního exekutora tak prohlídky prováděné insolvenčním správcem nejsou „přepádkou“ a insolvenční správce není oprávněn si bez dalšího zjednat do obydli dlužníka přístup. Je zřejmé, že pokud je

dlužník o prohlídce obydli dopředu informován, náležitě se na ni připraví.

Smysl prohlídek obydli dlužníků při oddlužení se může změnit s připravovanou novelou insolvenčního zákona známou od názvem „nulové oddlužení“. Tato novela je široce diskutována jak politickou reprezentací, tak věřiteli, neziskovými organizacemi apod. Co však dle mého názoru nedůvodně stojí na okraji pozornosti je to, že návrh novely ve znění, které prošlo v legislativním procesu prvním čtením v Poslanecké sněmovně, v podstatě ruší oddlužení čistě splátkovým kalendářem a zavádí toliko kombinovanou formu postihující jak budoucí příjmy dlužníka, tak jeho majetek. Novela tak může přinést podstatné zhoršení životního standardu dlužníků, neboť nezajištěný majetek, který jim je za současné právní úpravy při oddlužení plněním splátkového kalendáře zpravidla ponechán (např. automobil, televizor, počítač, mobilní telefon), jim může být dle předloženého návrhu odebrán a zpeněžen. To už je však téma na jiný článek. ●

Mgr. Petr Veselý,
advokát, insolvenční správce
ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky:

- ¹ https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=material_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=3&_material_WAR_odokkpl_pid=RACK9WEJKB4S&tab=remarks.
- ² <http://www.ceska-justice.cz/2015/07/ministerstvo-spravedlnosti-nas-kvuli-nataceni-insolvenci-obchazi-zlobi-se-uouu/>.
- ³ <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=ALB-SAW5HA6NZ>.
- ⁴ Viz např. usnesení č.j. KSOS 33 INS 17993/2013-B-3 dostupné na <https://isir.justice.cz/isir/doc/dokument.PDF?id=12355411>.
- ⁵ K tomu blíže Řeháček, O.: Postup předsedkyně KS Ostrava dlouhodobě porušoval zákon dostupné na <http://www.ceska-justice.cz/blog/postup-predsedyne-ks-ostava-dlouhodobě-porushoval-zakon/>.

Návrhy novel ve farmacii – dohoda o nejvyšší ceně, cenová soutěž a lékový záznam pacienta

Ministerstvo zdravotnictví má v současnosti ve vládním legislativním procesu tři „želízka v ohni“ – dvě novely zákona o léčivech a jednu novelu zákona o veřejném zdravotním pojištění. Zatímco návrhy novel zákona o léčivech^{1,2} jsou v úvodní fázi legislativního procesu (tj. v připomínkovém řízení a těsně po jeho ukončení), novela zákona o veřejném zdravotním pojištění³ již byla schválena vládou a doručena do Poslanecké sněmovny.

Co se týče návrhu novelizace zákona o léčivech, vzhledem k připomínkám nejen samotného Ministerstva zdravotnictví, ale i dalších ministerstev, lze očekávat, že tyto návrhy budou spojeny do jednoho společného. První návrh implementuje dvě nařízení EU týkající se inspekčních postupů při kontrole správné výrobní nebo klinické praxe, a jejich prováděcí směrnici. Stanoví oprávnění inspektorů z jiných členských států vstoupit do prostor a požadovat údaje související s klinickým hodnocením. Pokud bude při inspekci zjištěn závažný nesoulad nebo porušení nebo neuznávají-li

zadavatelé vyšetřovací pravomoci inspektorů, bude toto jednání kvalifikováno jako přestupek a bude možné za něj udělit takovým osobám sankci.

Druhý návrh se týká lékového záznamu pacienta. Od 1. ledna 2018 jsou obecně lékaři povinni vystavovat recepty elektronicky. Zákon o léčivech v současné podobě však nijak nevyužívá potenciálu údajů o předepsaných léčivách. Lékař má totiž přístup pouze k přípravkům, které sám předepsal. Lékárník potom může kontrolovat pouze aktuálně předepsané léčiva. Systém tak prozatím neumožňuje kontrolu interakcí a duplicit pacientem užívaných pří-

pravků. Data pro tuto kontrolu nicméně již k dispozici jsou. Návrh tak má za cíl definovat podmínky přístupů jednotlivých subjektů k lékovému záznamu pacienta a jeho využití.

Nejdůležitějším vládním návrhem je však novela zákona o veřejném zdravotním pojištění. Jedná se v podstatě celý nový systém pravidel pro úhrady zdravotnických prostředků předepisovaných na poukaz a hrazených z veřejného zdravotního pojištění. Přílohou novely je nový seznam zdravotnických prostředků, který bude měsíčně aktualizován prostřednictvím ohlášení Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv („SÚKL“).

Návrh novely přináší dva zcela nové instituty ke stanovení ceny zdravotnického prostředku – tzv. dohodu o nejvyšší ceně a cenovou soutěž.

Dohoda o nejvyšší ceně

Novela umožňuje zdravotní pojišťovně uzavřít s ohlašovatelem zdravotnického prostředku dohodu, v níž se ohlašovatel zaváže dodávat léčivo za dohodnutou cenu (cenou se zde rozumí cena bez DPH). Takovou dohodu lze opakovaně uzavírat vždy na jeden rok. Jiná délka dohody se podle zákona nepřipouští. Dohodnutá cena je potom závazná pro dodavatele (ohlašovatele) pro všechny dodávky na trh v ČR (nikoliv tedy jen ve vztahu k té konkrétní zdravotní pojišťovně).

Pokud se ohlašovatel zaváže dodat objem ve výši minimálně poloviny spotřeby zaměnitelných zdravotnických prostředků za předcházející období, pak SÚKL zahájí řízení, jehož výsledkem bude dočasné snížení úhrady pro tuto skupinu zaměnitelných výrobků. Zároveň vyzve ostatní pojišťovny, aby případně doložily další takové dohody o nejvyšší ceně. Pokud se dohod sejde více, výsledkem bude cena prostředku stanovená na úrovni nejnižší dohodnuté ceny.

Tento způsob by tedy měl zajistit nižší úhrady a tedy úsporu v systému veřejného zdravotního pojištění, a to na základě dobrovolných dohod ohlašovatelů s pojišťovnami. Lze předpokládat, že touto úpravou bude zostřen konkurenční boj mezi dodavateli a zvýšena účinná hospodářská soutěž v cenách na tomto velmi regulovaném trhu.

Cenová soutěž

Novela také upravuje možnost zdravotních pojišťoven požádat o vypsání tzv. cenové soutěže. Podání žádosti má nicméně několik podmínek:

- žadající pojišťovna nebo skupina pojišťoven musí zastupovat alespoň 30 % pojištěnců,
- existuje předpoklad alespoň 5% úspory, nejméně 5 mil. Kč ročně (dle kalkulace podle přílohy návrhu zákona),
- existuje pravomocné rozhodnutí o vytvoření skupiny zaměnitelných zdravotnických prostředků, které by se cenová soutěž měla týkat.

Fakticky tak bude muset být žádost podána buď Všeobecnou zdravotní pojišťovnou ČR („VZP“) samotnou nebo za jejího přispění, anebo dalšími minimálně třemi pojišťovnami společně (přičemž vždy bude potřeba ingerence nejméně jedné ze tří největších pojišťoven, tj. VZP, České průmyslové zdravotní pojišťovny nebo Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra ČR).

Samotná soutěž by měla probíhat prostřednictvím jednokolové elektronické aukce, vždy pro jednu skupinu zaměnitelných zdravotnických prostředků. Účastníkem aukce může být vždy pouze dodavatel (ohlašovatel), který již ohlásil některý zdravotnický prostředek zařazený do příslušné skupiny zaměnitelných prostředků. Vítěz, tj. dodavatel, který nabídne nejnižší cenu, se bude muset zavázat dodat objem nejméně ve výši třetiny spotřeby takových zaměnitelných prostředků za předchozí kalendářní rok.

Aby byla soutěž platná, bude potřeba nejméně tří účastníků, a nejméně dvě nabízené ceny budou muset být alespoň o 10 % nižší, než tzv. zahajovací hodnota (tj. aktuální úhradová hodnota).

Cenová soutěž je jistě vedena dobrým úmyslem, představuje však také několik rizik. Prvním z nich je praktická nezbytnost souhlasu jedné ze tří největších pojišťoven s jejím vypsáním. Tyto pojišťovny tak mohou prakticky regulovat, o která léčiva se bude soutěžit, a mohou tak bránit hospodářské soutěži v cenách na trhu. Menší pojišťovny však mohou tuto překážku obejít prostřednictvím uzavření dohody o nejvyšší ceně. Otázkou ale zůstává, zda těmito ustanovení nezůstává rozhodnutí o určité formě cenové soutěže mezi dodavateli jen

na pojišťovnách. V praxi potom hrozí, že by mohlo ze strany pojišťoven docházet k některým formám porušení hospodářské soutěže.

Druhým rizikem je nebezpečí dobře známé z oblasti veřejných zakázek – bid rigging. Tomu má být zřejmě zabráněno tím, že aukce bude platná pouze v případě, že aspoň dvě nabízené ceny budou pod hranici 90 % současné úhrady – v každém případě by tak mělo dojít k úspoře. Bid rigging však ani v takovém případě nelze vyloučit (např. v situaci, kdy bude zřejmé, že i jinak by ke snížení úhrady došlo), a otázkou, kterou po hříchu tvůrci návrhu novely zapomínají řešit, je účinná kontrola. V oblasti veřejných zakázek vykonává tuto pravomoc Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, zde však žádný způsob kontroly nastaven není. SÚKL k tomu nemá stanovenou žádnou pravomoc, zároveň k tomu zřejmě nemá ani odborné kompetence. Postih bude zřejmě možný podle obecné úpravy hospodářské soutěže, ale otázkou je, zda tento postup bude efektivní. Každopádně se zde nabízí dle mého názoru relativně vysoké praktické riziko koluze mezi účastníky aukce.

Závěr

Uvedené návrhy novel znovu zvyšují průnik zdravotnického práva a práva hospodářské soutěže. Ministerstvo zdravotnictví by mělo některé otázky konzultovat s odbornou veřejností a Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. Pokud budou návrhy schváleny, zvyšuje se pak riziko porušování pravidel hospodářské soutěže i pro jednotlivé dotčené subjekty (pojišťovny, dodavatele léčiv atp.).

Jiří Kindl, advokát

Jan Kupčík, advokátní koncipient
WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o.
advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KOR-NAZQ9XERQ>.
- ² <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=ALB-SAZN8BAGE>.
- ³ <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KOR-NAX5C8CQ8>.

Svěží vítr nejen na
golfové greeny, spojení
elegantní funkčnosti a
italské vášně pro život, to je
Duca del Cosma, revoluční
volnočasová obuv nově v
BELTISSIMO Slovanský dům,
Obecní dům a na e-shopu
www.pfb.cz.

A jako vždy řada dalších
jedinečných značek za
skvělé ceny.

BELTISSIMO

DUCA DEL COSMA®
ITALIAN GOLF EVOLUTION

Právo na soudní ochranu

Je úkolem Ústavního soudu posoudit, dosahuje-li absence reakce obecného soudu na argumentační tvrzení účastníků řízení intenzity svévolie.

Náhrada za omezení vlastnického práva

Opatření obecné povahy vymezující územní rezervu může představovat omezení vlastnického práva, za něž náleží náhrada podle čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Při posuzování, zda má být náhrada poskytnuta, je třeba vždy posoudit okolnosti konkrétního případu a zabývat se rozsahem omezení, které územní rezerva pro konkrétního vlastníka představuje, jakož i délkou trvání tohoto omezení. Paušální vyloučení možnosti poskytnutí náhrady, aniž jsou konkrétní okolnosti případu a důvody zřízení územní rezervy posouzeny, představuje porušení práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Omezení svéprávnosti

Je porušením základního práva na soudní ochranu podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jestliže obecný soud v řízení o svéprávnosti vedeném podle zákona č. 292/2013, Sb., o zvláštních řízeních

soudních, nevěnuje náležitou pozornost zjištění, zda nehrozí střet zájmů mezi posuzovanou osobou a jejím soudem ustanoveným kolizním opatrovníkem. Podle čl. 12 odst. 1 a 2 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením (vyhlášené pod č. 10/2010 Sb. m. s.) mají osoby se zdravotním postižením právo na uznání své osoby jako subjektu práva. Požadavek respektu k jedinečnosti každé lidské bytosti je zohledněn též v novém občanském zákoníku č. 89/2012 Sb.

Slyšení nezletilého

Podle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte musí být zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Podle čl. 12 odst. 2 Úmluvy o právech dítěte se za tímto účelem dítěti zejména poskytuje možnost, aby bylo vyslyšeno v každém soudním nebo správním řízení, které se jej dotýká, a to buď přímo, nebo prostřednictvím zástupce anebo příslušného orgánu, přičemž způsob slyšení musí být v souladu s procedurálními pravidly vnitrostátního zákonodárství.

Kontakt vězněného s rodinou

Právo na respektování rodinného života zaručené článkem 8 Úmluvy zahrnuje také pozi-

tivní závazek státu umožnit kontakt a pomoci udržovat kontakt vězněného s jeho rodinou, jehož součástí je také povinnost zajistit co možná nejvhodnější podmínky pro návštěvy dětí.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Přípustnost dovolání

Mezi principy právního státu patří i princip právní jistoty a předvídatelnosti práva, ze kterého plyne rovněž požadavek obdobného výkladu zákona ve srovnatelných případech, jak to vyžaduje též ústavní princip rovnosti účastníků řízení (čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, čl. 96 odst. 1 Ústavy České republiky). Odchyly od těchto požadavků nejsou vyloučeny, musejí však být racionálně a ústavně konformně odůvodněny, i když jde o otázku procesního práva, kde zákon výslovně nestanoví povinnost předložit odchylný právní názor velkému senátu kolegia podle § 21 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů.

Soudní poplatek

Porušením práva na přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 ve spojení s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod je postup obecných soudů, které při rozhodování o osvobození od soudního poplatku nevychází z aktuálních, nýbrž z minulých nebo hypotetických budoucích majetkových poměrů žadatele; stejně toto právo porušuje požadavek na zaplacení soudního poplatku za řízení o oprávněném prostředku proti rozhodnutí, které nepřiznává účastníkovi osvobození od soudního poplatku. K porušení práva na zákonného soudce podle čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod dojde tehdy, rozhodne-li Nejvyšší soud sám o žádosti o osvobození od soudního poplatku a současně o zastavení řízení pro jeho nezaplacení, aniž respektuje kompetenční ustanovení § 3 odst. 2 a § 9 odst. 2 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Regulované nájemné

Výše náhrady za omezení vlastnického práva v případě regulace nájemného z bytů by měla být zásadně totožná s rozdílem mezi obvyklým (tržním) a regulovaným nájemným, na které měl pronajímatel nárok podle tehdejší protiústavní úpravy. Nelze přehlédnout, že nejde o nárok proti nájemci, který mohl s ohledem na tehdy platnou právní úpravu očekávat, že bude platit regulované a posléze postupně deregulované nájemné, ale proti státu, který prostřednictvím Parlamentu svou dlouhodobou protiústavní nečinností spočívající v nepřijetí zvláštního právního předpisu vymezujícího případy, ve kterých je pronajímatel oprávněn zvýšit nájemné a změnit další podmínky nájemní smlouvy, způsobil, že regulace nájemného v době od 1. 1. 2002 do 31. 12. 2006 neměla právní základ.

Nemajetková újma

Smyslem náhrady za bolest je vedle samotného bolestivého stavu odškodnit i určitou míru nepohodlí, stresu či obtíží spojených s utrpenou zdravotní újmou (srov. též obavu ze ztráty života či vážného poškození zdraví ve smyslu § 2957 věty třetí o. z.), a to v rozsahu, v němž tyto zásahy do osobnostní sféry poškozeného z povahy věci souvisí s bolestí obvykle doprovázející stavy popsané v jednotlivých položkách (tzv. bolest v širším smyslu). Výkladem § 2958 o. z. nelze dovodit, že nyní má být pojem bolest chápán toliko jako fyzická bolest bez souvislosti s duševními aspekty bolestivých stavů. Nárokem na odškod-

nění bolesti je myšleno odškodnění bolesti v tzv. širším smyslu, tedy jak bolesti fyzické, tak i duševního strádání. Další nemajetkové újmy při ublížení na zdraví jsou spojeny se zásahem do zdraví, který nespočívá v přechodné bolesti ani ve fyzické či psychické újmě dlouhodobého (trvalého) charakteru; jde o specifické okolnosti vymykající se obvyklému průběhu léčby a stabilizace zdravotního stavu, tedy okolnosti, které nenastávají pravidelně, ale zvyšují intenzitu utrpené újmy na zdraví nad obvyklou míru. Nepřiměřené rozšíření zbytkové kategorie další nemajetkové újmy by vedlo k vynětí standardních situací z rámce odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění a tím k nesystémovému stírání rozdílů mezi jednotlivými druhy nemajetkových újem na zdraví.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Ochranné známky

Ustanovení § 2 odst. 1 zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví zakládá aktivní věcnou legitimaci vymáhat práva průmyslového vlastnictví osobám tam uvedeným. Ochrany práv průmyslového vlastnictví se může domáhat zejména jejich vlastník, resp. majitel nebo jejich uživatel (zpravidla to bude držitel licence). Vlastník, resp. majitel ochranné známky je tím, komu práva náleží, tj. má všechna práva, která jsou s vlastnictvím ochranné známky spojena (v případě ochranné známky Společenství výlučné právo – srov. článek 9 odst. 1 první věty nařízení – užívat známku způsobem upraveným v článku 9 odst. 2 nařízení). Projevem výlučného práva užívat ochrannou známku je právo zakázat její užívání všem ostatním. Teprve tehdy, když je výlučné právo vlastníka porušeno, domáhá se vlastník jeho ochrany u soudu. Umožňuje-li mu zákon domáhat se práva u soudu, předpokládá, že právo, které vymáhá, mu náleží, avšak někdo do něj zasáhl a vlastník žádá, aby soud svým rozhodnutím jeho práva ochránil. Co platí pro vlastníka ochranné známky, musí tím spíše platit pro jejího uživatele, resp. držitele licence. (Držitel licence – podle § 2 odst. zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví svým jménem – vymáhá ta práva, která by jinak mohl vymáhat vlastník). Držitel licence proto musí nejprve sám disponovat právy, která je oprá-

něn svým jménem vymáhat. Z povahy věci je vyloučeno, aby obsahem licenční smlouvy bylo pouze oprávnění vymáhat práva, která vzhledem k obsahu licenční smlouvy nabyvatel nemá.

Přechod práv a povinností z pracovníprávních vztahů

K přechodu práv a povinností z pracovníprávních vztahů podle ustanovení § 338 odst. 2 a 3 zák. práce může dojít při převzetí zakázky zaměstnavatele jiným dodavatelem na základě výpovědi smlouvy o poskytování služeb uzavřené se zaměstnavatelem ze strany objednatele a uzavření smlouvy o poskytování stejných či obdobných služeb s novým dodavatelem i bez převzetí hmotných a nehmotných složek sloužících k zajištění plnění sjednané činnosti, spočívá-li výkon této činnosti v podstatné míře na pracovní síle a převezme-li nový dodavatel podstatnou část zaměstnanců (z hlediska jejich počtu a odbornosti), které zaměstnavatel při této činnosti používal.

Rozsudek pro uznání

Smyslem žaloby s eventuálním petitem a cílem, se kterým je taková žaloba podávána, je, aby soud v nalézacím řízení na základě zjištěného skutkového stavu postavil najisto, zda lze požadavku uplatněnému tzv. primárním petitem vyhovět, kdy až pro případ zjištění učiněného nalézacím soudem, že tomuto požadavku vyhovět nelze, je žalobním eventuálním petitem uplatněn požadavek jiný. Soud rozhoduje o požadavku uplatněném tzv. eventuálním petitem až v případě, dojde-li k závěru, že nelze vyhovět tzv. primárnímu petitu, který zamítne. Pokud je naopak v řízení zjištěna možnost přiznat plnění uplatněné primárním petitem, soud žalobě v tomto petitu vyhově a požadavkem uplatněným eventuálním petitem se již nezabývá. Z právních důsledků fikce uznání vyplývá, že žalobě může být vyhověno rozsudkem pro uznání pouze za předpokladu, že v žalobě obsažená skutková tvrzení umožňují závěr o existenci uplatněného nároku. Fikce uznání nahrazuje nespornost skutkových tvrzení ve smyslu § 120 odst. 3 o.s.ř. Navrhuje-li však žalobce tzv. eventuální petit, kdy primárním petitem žádá určité plnění, a až pro případ zjištění, že primárnímu petitu nebude možné vyhovět, žádá plnění uplatněné petitem eventuálním, nelze jen na základě skutkových tvrzení obsažených v žalobě výrokem rozsudku přiznat právě a jen to plnění, kterého se žalobce žalobou domáhá.

Odstoupení od smlouvy

Pokud pro absenci možnosti vozidlo identifikovat podle VIN kódu neprojde vozidlo s úspěchem evidenční kontrolou podle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, je silniční vozidlo technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích. Takovou vadu vozidla je namístě považovat za vadné plnění, naplňující podstatné porušení kupní smlouvy a opravňující kupujícího odstoupit od kupní smlouvy.

Poddlužnická žaloba

Tím, že vznikne k pohledávce povinného za jeho dlužníkem (poddlužníkem) tzv. úkojné právo, se nic nemění na hmotněprávních vztazích týkajících se příkazané pohledávky; z pohledu hmotného práva je proto věřitelem dlužníka nadále povinný (oprávněný nevstupuje na místo povinného do hmotněprávního vztahu vůči poddlužníkovi, ale je pouze oprávněným příjemcem daného plnění na místo povinného) a stále stejný je rovněž předmět, obsah a titul této pohledávky. Vyplatí-li dlužník povinného (poddlužník) příkazanou pohledávku oprávněnému, zproští se tím v rozsahu poskytnutého plnění své povinnosti vůči věřiteli (povinnému).

Pojištění

Refundační nárok pojištěného vůči pojišťovně nemá povahu nároku na náhradu škody. I v případě, kdy pojištěný škůdce nahradí poškozenému způsobenou škodu přímo, nevzniká mu vůči pojišťovně právo na náhradu škody; jedná se o „právo na plnění z pojištění“. Způsobí-li pojištěný škodu, má povinnost k její náhradě. Pojištěný škůdce je sám odpovědný za způsobenou škodu, pojistitel se nestává osobou odpovědnou za škodu namísto škůdce. Refundační nárok pojištěného vůči pojišťovně není možno považovat ani za právo na vydání bezdůvodného obohacení. Ačkoliv ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky č. 492/1991 Sb. hovoří o „bezdůvodném získání“ plnění, nelze toto právo považovat za právo na vydání bezdůvodného obohacení, jak je upravoval obč. zák. (§ 451 odst. 1 a § 454).

Rozhodčí doložka a náklady řízení

Jestliže žalobce podal žalobu u soudu za situace, kdy si strany smluvně vyloučily projednání případného sporu před soudy, s tím, že spoléhal na to, že žalovaný nenamítne, že má být věc projednána v rozhodčím řízení, nebo

že bude s projednáním věci před soudem souhlasit (prohlásí, že na rozhodčí smlouvě netrval), a nebyl zde důvod pro to, aby soud žalobu projednal i přes existenci rozhodčí smlouvy (tedy tehdy, jestliže zjistí, že věc nemůže být podle práva České republiky podrobena rozhodčí smlouvě, nebo že rozhodčí smlouva je neplatná, popřípadě že vůbec neexistuje nebo že její projednání v řízení před rozhodci přesahuje rámec pravomoci přiznané jim smlouvou, anebo že rozhodčí soud odmítl věc se zabývat), pak z procesního hlediska žalobce zavinil, že řízení v dané věci muselo být zastaveno. Žalobce je tak podle § 146 odst. 2 o. s. ř. povinen nahradit náklady řízení žalovanému. V jednání žalovaného, který využil svého procesního práva a důvodně namítl nedostatek pravomoci soudu nelze spatřovat procesní zavinění zastavení řízení ve smyslu § 146 odst. 2 o. s. ř.

Vklad do katastru nemovitostí

Probíhá-li občanské soudní řízení podle části třetí občanského soudního řádu, jehož předmětem je návrh na zrušení rozhodčího nálezu, podle něhož má být proveden zápis práva do katastru nemovitostí vkladem, je to – obdobně jako ve vkladovém řízení vedeném u katastrálního úřadu – důvodem pro přerušování řízení o žalobě podané podle části páté občanského soudního řádu ve smyslu ustanovení § 245 a § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř., neboť v probíhajícím řízení o zrušení rozhodčího nálezu je řešena otázka, která může mít význam pro rozhodnutí soudu o zápisu práva do katastru nemovitostí vkladem. V případě zrušení rozhodčího nálezu by se totiž na tento nálezh pohlíželo, jako by nebyl nikdy (a tedy ani v okamžiku podání návrhu na vklad, k němuž se ve vkladovém řízení i v řízení podle části páté občanského soudního řádu zkoumají skutečnosti uvedené v ustanovení § 17 odst. 1 až 4 katastrálního zákona) vydán, a proto by nemohl být listinou, na jejímž základě by bylo možné povolit vklad práva do katastru nemovitostí.

Prodej podniku

Je-li předmětem neplatné smlouvy o prodeji podniku podle jejího obsahu skutečně podnik (tj. splňuje-li předmět převodu definiční znaky podniku) a je-li to, co bylo v souladu s § 457 obč. zák. vráceno, rovněž podnikem, pak jeho vrácením kupující splnil svou povinnost vrátit plnění z neplatné smlouvy podle § 457 obč. zák., a to bez zřetele na to, že skladba podniku při jeho vrácení bude oproti stavu v době jeho odevzdání kupujícímu

nutně jiná a s největší pravděpodobností bude jiná (tj. třeba i menší) hodnota (obvyklá cena) podniku. Právně významné z hlediska splnění povinnosti stanovené v § 457 obč. zák. je, že byl vrácen podnik jako celek, jako táž věc hromadná. Domáhá-li se prodávající, jemuž byl podnik podle § 457 obč. zák. vrácen, peněžité náhrady za rozdíl mezi hodnotou podniku při jeho odevzdání kupujícímu podle neplatné smlouvy a jeho hodnotou při vrácení, nemůže jít o nárok podle § 457 obč. zák. (ten byl uspokojen vrácením podniku), nýbrž pouze o náhradu škody.

Smlouva o půjčce

Je-li ujednáno ve smlouvě o poskytnutí podpory formou úročené půjčky, uzavřené mezi Státním fondem životního prostředí České republiky a žadatelem o podporu, že úrok se počítá ode dne připsání finančních prostředků na účet žadatele do dne odepsání vrácených finančních prostředků z jeho účtu, nemá splnění předpokladů, za nichž se na poskytnuté prostředky nahlíží jako na prostředky zadržené ve smyslu § 30 zákona o rozpočtových pravidlech, za následek zánik práva fondu na sjednaný úrok za dobu od splnění uvedených předpokladů do dne odepsání vrácených finančních prostředků z účtu žadatele (tedy za období, kdy se tyto peněžní prostředky považují za zadržené).

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Vydědění a prohlášení za mrtvého

Rozsudek o prohlášení za mrtvého je konstitutivním rozhodnutím o osobním stavu. Právní teorie definuje konstitutivní rozhodnutí jako rozhodnutí, jež je svou podstatou nejen skutečností procesní, ale i hmotněprávní, neboť je ve smyslu ustanovení hmotného práva samo teprve důvodem vzniku nového, předtím neexistujícího hmotněprávního vztahu, popř. důvodem jeho změny nebo zániku. Jsou s ním proto nutně spojeny účinky ex nunc a pouze zákon by mohl stanovit něco jiného. Rozhodnutí o prohlášení za mrtvého působí ex nunc a nemá zpětnou účinnost, přičemž v některých případech jsou jeho účinky výslovně příslušným zákonným předpisem stanoveny ex tunc, tj. se zpětnou účinností. Mezi takové případy patří např. i ustanovení § 460 odst. 1 obč. zák., které speciálně upra-

2 absolutní vítězství / 11 ocenění celkem

Sportovní právo **Veřejné zakázky**
Právo obchodních společností
Právo hospodářské soutěže
Řešení sporů a arbitráže
Duševní vlastnictví Daňové právo
Telekomunikace a média **Fúze a akvizice**
Právo informačních technologií
Restrukturalizace a insolvence

vuje okamžik nabývání dědictví a ze kterého vyplývá, že při děděni dochází k přechodu práv a povinností tvořících předmět dědictví bezprostředně již v okamžiku smrti fyzické osoby – zůstavitele (a to i přes uplatňovaný princip úřední ingerence při nabývání dědictví). Stejně účinky jako smrt zůstavitele má i prohlášení fyzické osoby za mrtvou rozsudkem soudu. Okamžik smrti zůstavitele nebo den, ke kterému byl prohlášen za mrtvého, je rozhodnou skutečností co do okruhu osob, které přicházejí v úvahu jako dědici, jakož i co do práv a povinností, do nichž vstupují právní nástupci zůstavitele. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o prohlášení za mrtvého působí „ex tunc“ pouze v zákonem výslovně stanovených případech a jelikož pod nabývání dědictví nelze extenzivně zahrnout i vyloučení potomka z dědického práva jeho vyděděním, je nutné s ohledem na konstitutivnost rozhodnutí o prohlášení za mrtvého a hmotněprávní důsledky s ním spojené dospět k závěru, že rozhodnutí o prohlášení za mrtvého má účinky „ex nunc“.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Závěť

Skutečnost, že závěť nebyla podepsána dvěma svědky, kteří splňují zákonné podmínky, stanovené zejména v § 476e a v § 476f obč. zák., je důvodem absolutní neplatnosti závěti. Nahradí-li advokát úřední ověření pravosti podpisu vyžadované zvláštními právními předpisy, učiní tak tzv. „prohlášením o pravosti podpisu“ se stejnými právními účinky. Pravost podpisu na předložené listině lze prohlásit dvěma způsoby. Buď advokát činí prohlášení listinou sám sepsal, nebo ji jednající osoba před advokátem vlastnoručně podepsala. Podepsala-li osoba listinu před advokátem v jeho přítomnosti, osvědčuje advokát prohlášením tuto skutečnost. Zákonem stanovenou formou, kterou advokát osvědčuje pravost podpisu, je prohlášení o pravosti podpisu, které je samostatnou listinou v právním smyslu slova. Toto prohlášení může být vyznačeno na listině, na níž je podpis, jehož pravost má být osvědčena, případně na listině, kterou advokát sám sepsal, nebo může být vyhotoveno samostatně a poté pevně spojeno s předloženou listinou. Za samostatnou listinu o prohlášení o pra-

vosti podpisu je přitom třeba pokládat jak prohlášení, které je pevně spojeno s předloženou listinou, tak prohlášení vyznačené přímo na předložené listině. Závěť a prohlášení o pravosti podpisu zůstavitele na závěti jsou dvě rozdílné listiny v právním smyslu slova, i když jsou obsaženy na jediném materiálním nosiči (listu papíru). První z nich obsahuje projev zůstavitelovy poslední vůle, druhá pak prokazuje, že zůstavitel závěť podepsal. Jedná-li se o případ, kdy advokát osvědčil, že zůstavitel před ním závěť podepsal, případně advokát závěť sám sepsal, obsahuje listina s prohlášením o pravosti podpisu také podpis advokáta. Podpis advokáta na listině s prohlášením pravosti podpisu však ani v tomto případě nemůže nahradit chybějící podpis advokáta vystupujícího v pozici svědka ve smyslu § 476b obč. zák. v textu samotné závěti, a to již proto, že se jedná o podpis obsažený v listině vždy odlišné od závěti a mající rozdílný účel. Na věci pak nemůže nic změnit ani to, zda byl advokát v konkrétní věci oprávněn prohlášení o pravosti podpisu vystavit, či nikoliv.

Změna pracovního poměru

Zaměstnanec, kterého lze z pracovního místa vedoucího zaměstnance odvolat nebo který se může tohoto místa vzdát (§ 73 zák. práce), může ve stejném pracovním poměru vedle tohoto vedoucího pracovního místa vykonávat práci na jiném pracovním místě (další pracovní funkci). Je-li tento zaměstnanec z pracovního místa vedoucího zaměstnance, které zastával vedle dalšího pracovního místa, zaměstnavatelem odvolán nebo se tohoto místa vzdá, není zaměstnavatel povinen navrhnout zaměstnanci změnu jeho dalšího pracovního zařazení u zaměstnavatele na jinou práci odpovídající jeho zdravotnímu stavu a kvalifikaci (§ 73a odst. 2 část první věty za středníkem zák. práce), neboť po odvolání zaměstnance z pracovního místa vedoucího zaměstnance (poté, co se zaměstnanec tohoto místa vzdal) je tu další druh práce, který je zaměstnanec povinen pro zaměstnavatele vykonávat; to neplatí, jestliže je vedoucí zaměstnanec v průběhu pracovního poměru zaměstnavatelem pověřen zastupováním jiného vedoucího zaměstnance nebo pověřen jen splněním určitého pracovního úkolu nebo (jako zaměstnanec) ustanoven do poradního orgánu zaměstnavatele anebo v jiných obdobných případech. Posouzení, zda v konkrétním případě byl vedoucí zaměstnanec (se svým souhlasem) zaměstnavatelem zařazen k výkonu práce na dal-

ším pracovním místě (jmenován na další vedoucí pracovní místo), nebo zda se jedná jen o pověření k pracím a činnostem, které takovým zařazením (jmenováním) není, závisí na zjištění o tom, zda a jaké místo má posuzovaná funkce (pozice) v organizační a funkční struktuře zaměstnavatele a jaká je (z hlediska vykonávaných prací nebo jiných činností) její obsahová náplň. Za situace, kdy zaměstnavatel přistoupil ke splnění nabídkové povinnosti podle ustanovení § 73a odst. 2 části první věty za středníkem zák. práce v rozporu s ustálenými dobrými mravy s přímým úmyslem způsobit zaměstnanci újmu, je takový návrh nového pracovního zařazení zneužitím výkonu práva.

Zajištění nároku poškozeného a insolvenční řízení

Podle ustanovení § 173 odst. 1 věty třetí insolvenčního zákona ve znění účinném od 1. srpna 2013 může věřitel přihlásit vykonatelnou pohledávku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem po uplynutí propadlé přihlašovací lhůty určené rozhodnutím o úpadku dlužníka jen tehdy, jestliže zajištění majetku náležejícího do majetkové podstaty dlužníka provedené v trestním řízení vzniklo podle trestního řádu nejdříve v době od 1. srpna 2013; to platí bez zřetele k tomu, zda insolvenční řízení bylo zahájeno před nebo po uvedeném datu.

Odpovědnost státu za škodu

Nahradil-li ČTÚ původní rozhodnutí o příspěvku na úhradu za poskytování univerzální služby za rok 2003 rozhodnutím novým, jež bylo vydáno ve správním řízení obnoveném podle § 100 odst. 1 písm. b) správního řádu, nedošlo k naplnění předpokladu zrušení či změny pravomocného rozhodnutí pro nezákonnost ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 358/1992 Sb.

Ochranné známky a náhrada škody

Zvláštním právním předpisem ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví nejsou jen české právní předpisy upravující práva průmyslového vlastnictví. Podle tohoto ustanovení je třeba poskytnout ochranu všem vlastníkům či uživatelům práv průmyslového vlastnictví, která jsou na území České republiky

vymahatelná. To jsou nejen průmyslová práva vzniklá podle národních právních předpisů, ale též práva vzniklá podle předpisů evropských (např. nařízení Rady (ES) č. 207/2009 ze dne 26. února 2009, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2424 ze dne 16. prosince 2015 o ochranné známce EU) nebo podle mezinárodní úmluvy (Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek ze dne 14. dubna 1891, zveřejněná ve Sbírce zákonů pod č. 65/1975). Vlastníkem i uživatelem takového práva může být jakýkoli zahraniční právní subjekt, a je obvyklé, že dispozice s těmito právy (například formou licenční smlouvy) činí podle práva své domovské země. Uživatele práva průmyslového vlastnictví nelze zbavit možnosti vymáhat tato práva v České republice jen proto, že mu oprávnění užívat právo průmyslového vlastnictví bylo poskytnuto v souladu s právem jeho domovského státu (či v souladu s jiným právem, které si účastníci daného smluvního vztahu zvolili). Pojem „zvláštní právní předpis“ se musí vztahovat nejen na právní předpisy upravující jednotlivá práva průmyslového vlastnictví, ale též na právní předpisy upravující licenční smlouvu jako smluvní typ.

Omezení svéprávnosti

Podle platné právní úpravy institutu omezení svéprávnosti člověka nepřichází v úvahu navrátit člověku, který pro svou duševní poruchu fakticky není schopen žádného právního jednání (jde např. o imobilního těžce duševně nemocného člověka), jeho svéprávnost a za účelem ochrany jeho zájmů mu jmenovat pouze opatrovníka ve smyslu 465 odst. 1 o. z.

Přikázání pohledávky a insolvence

Nelze v exekucním řízení vedeném pro pohledávku dlužníka za povinným, byť je tato za dlužníkem vymáhána insolvenčním správcem, exekucním příkazem soudního exekutora ve smyslu ustanovení § 312 a násl. o. s. ř. postihnout pohledávku povinného týkající se majetkové podstaty dlužníka. Je-li exekucní řízení vedeno pro pohledávku patřící do majetkové podstaty dlužníka, za situace, kdy soudní exekutor rozhodne o přikázání jiné peněžité pohledávky a to pohledávky povinného za touto majetkovou podstatou dlužníka, dochází tím k nepřipustnému střetu dvou pohledávek těchto subjektů (započtení pohledávek je v tomto případě vyloučeno, srovnej § 140 odst. 2 a 3 IZ).

Účelové navyšování nákladů na odstraňování škod v systému povinného ručení

Systém povinného ručení slouží k ochraně poškozených při dopravních nehodách a jeho prostřednictvím mají být likvidovány náklady vynaložené na odstranění vzniklé újmy (materiální a imateriální). Tento systém primárně chrání poškozené, potažmo i viníky nehod, kteří následně nemusí hradit škody zcela z vlastních finančních prostředků. Nelze připustit, aby byly účelovým navyšováním nákladů na odstraňování škod čerpány finanční prostředky, které by při poctivém jednání čerpány nebyly.

Výše náhrady za omezení vlastnického práva regulací nájemného v období do 31. 12. 2006

Výše náhrady za omezení vlastnického práva regulací nájemného v období let 2002–2006 musí vycházet jako z primárního kritéria z rozdílu mezi obvyklým (tržním) nájemným v daném místě a čase a nájemným, kterého mohl dle právní úpravy vlastník dosahovat či kterého skutečně dosahoval. Obecné soudy mohou vzít v úvahu i další okolnosti případu, přičemž odchýlení se od zásady uvedené v první větě musí být založeno na věcných důvodech směřujících ke spravedlivému řešení věci a opřené o přesvědčivou a racionální argumentaci.

Odůvodnění rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě

Skutečnost, že obviněný byl pravomocně odsouzen a převeden z vazby do výkonu trestu, nečiní jeho stížnost proti rozhodnutí o vazbě nedůvodnou. Jestliže ji stížnostní soud zamítl pouze z tohoto důvodu, aniž by se jinak zabýval zákonností vazby a důvodností jednotlivých stížnostních námitek, pak jeho rozhodnutím byla obviněnému v rozporu s čl. 36 odst. 1 ve spojení s čl. 8 odst. 1, 2 a 5 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 odst. 1 písm. c), odst. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod odepřena soudní ochrana proti zásahu do osobní svobody.

Osvobození od soudního poplatku účastníka ve výkonu trestu

Důvěryhodný stát a demokratická společnost založená na rovnosti lidí však nemůže vylučovat z přístupu k základním právům lidi jen podle jejich majetkové či sociální situace.

Konkurs a částečný rozvrh

Při částečném rozvrhu nejsou pro rozvrhové usnesení (usnesení o částečném rozvrhu) předepsány náležitosti, jež by se lišily (vyjma poslední větou ustanovení § 30 odst. 3 ZKV předepsané povinnosti uvést v konečném rozvrhu, v jakém rozsahu byly pohledávky věřitelů uspokojeny splněním částečného rozvrhu) od náležitostí rozvrhového usnesení o konečném rozvrhu. Povahou částečného rozvrhu je dáno, že tam, kde má jít při konečném rozvrhu o uspokojení pohledávek věřitelů první třídy i o uspokojení pohledávek věřitelů druhé třídy, se částečný rozvrh může týkat (jen) pohledávek věřitelů první třídy. Za předpokladu, že částečným rozvrhem bude zcela vyčerpána kvóta určená zákonem pro uspokojení pohledávek první třídy (srov. k tomu § 32 odst. 2 ZKV), aniž se tím současně vyčerpá částka určená k rozvržení mezi věřitele částečným rozvrhem, se částečný rozvrh může týkat jak pohledávek věřitelů první třídy, tak pohledávek věřitelů druhé třídy. Tam, kde se v konkursu nenacházejí žádné pohledávky první třídy, se částečný rozvrh týká [ponechají-li se stranou pohledávky za podstatou a pracovní nároky (§ 32 odst. 1 ZKV)] pohledávek věřitelů druhé třídy. V tomto posledním případě se rozvrhové usnesení o částečném rozvrhu liší (má lišit) od rozvrhového usnesení o rozvrhu konečném jen rozsahem (výší) rozdělované částky (jelikož se jím rozvrhuje jen část výtěžku zpeněžení majetku konkursní podstaty úpadce). Vztahuje-li se rozvrhové usnesení o částečném rozvrhu na pohledávky věřitelů určité třídy (první nebo druhé), musí se vždy vypořádat se všemi pohledávkami věřitelů takové třídy, jejichž uspokojení přichází v úvahu při (konečném) rozvrhu. V rámci dané třídy nelze při částečném rozvrhu uspokojit jen některé věřitele dané třídy, aniž by z výrokové části rozvrhového usnesení o částečném rozvrhu bylo patrné, jak jsou (mají být) částečným rozvrhem vypořádány další pohledávky věřitelů téže třídy. Povahou rozvrhového usnesení o částečném rozvrhu je pak dáno, že nemůže nastat situace, kdy by podle něj některé z pohledávek (jichž se má částečný rozvrh týkat) částečným rozvrhem nebyly uspokojeny.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

jeny vůbec (takové rozhodnutí má povahu konečného rozvrhu).

Nemajetková újma

Jednorázové odškodnění podle § 444 odst. 3 obč. zák., ve znění účinném od 1. 5. 2004, se váže k určité oprávněné osobě, a proto smrtí této oprávněné osoby zaniká právo na jeho poskytnutí.

Odpovědnost státu za škodu

Skutková samostatnost nároku na odškodnění nemajetkové újmy vzniklé porušením povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě ve správním řízení, které nepodléhá čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a nároků na odškodnění nemajetkové újmy vzniklé porušením práva na přiměřenou délku jak předchozího, tak i navazujícího soudního řízení, neumožňuje učinit závěr o jednotě uvedených řízení a posuzovat přiměřenost jejich délky jako celek. Je třeba od sebe odlišit nárok na náhradu nemajetkové újmy způsobené neučiněním úkonu v zákonem nebo přiměřeně lhůtě ve správním řízení a případnou újmu vzniklou porušením práva na přiměřenou délku soudního přezkumu správních rozhodnutí.

Poddlužnická žaloba

Řízení ve věci poddlužnické žaloby podle ustanovení § 315 o. s. ř., zahájené před rozhodnutím o úpadku, se po rozhodnutí o úpadku nepřerušuje. Původní dlužník, na jehož majetek je vedeno insolvenční řízení, sice není účastníkem řízení o poddlužnické žalobě, avšak vzhledem k tomu, že poddlužnická žaloba je způsobem provedení výkonu rozhodnutí (exekuce), podléhá účinkům předpokládaným ustanovením § 109 odst. 1 písm. c) IZ. Po zahájení insolvenčního řízení na majetek původního dlužníka tak není možné poddlužnickou žalobu projednávat a o ní rozhodovat, přičemž uvedené účinky nastávají přímo ze zákona, tj. bez nutnosti soudního či jiného rozhodnutí.

Zpráva o daňové kontrole

Projednání zprávy o daňové kontrole je postup, kdy správce daně zaznamená všechna vyjádření, návrhy a námitky daňového subjektu k jejímu obsahu a své stanovisko k nim, popřípadě výsledky doplněného dokazování. Jelikož zpráva o daňové kontrole slouží jako podklad pro případné doměření daně, při-

čemž jejím projednáním a podepsáním je daňová kontrola ukončena, zakotvuje daňový řád právo daňového subjektu vyjádřit se před vlastním uzavřením zjišťování skutkového stavu věci a eventuálním vydáním dodatečného platebního výměru k jejímu obsahu a navrhnout případně její doplnění. Toto právo musí obsahovat nejen seznámení daňového subjektu se závěry správce daně, ale i jeho vyjádření ke zjištěným výsledkům, stejně jako reakci správce daně na toto vyjádření. Pokud se daňový subjekt projednání zprávy o daňové kontrole vyhýbá, daňový řád prolamuje výše popsané pravidlo o jeho právu na projednání závěrů daňové kontroly.

Daň z přidané hodnoty

Nebyla-li na určitém článku řetězce daň odvedena, nemůže dojít k odmítnutí nároku na odpočet tomu, kdo v dobré víře získá zdanitelné plnění, aniž by o nezákonných praktikách jiného plátce či plátců věděl či mohl vědět.

Kvalifikovaná výzva

K použití § 114b občanského soudního řádu nutno přistupovat jen vyžaduje-li to povaha věci nebo okolnosti případu, přičemž tyto podmínky musí být interpretovány restriktivně (*exceptiones sunt strictissimae interpretationis*). Naopak rozšiřující výklad je namístě tam, kde jde o uplatnění ústavně zaručeného práva na soudní ochranu v podobě práva na přístup k soudu a na soudní ochranu formou řádně vedeného soudního řízení podle čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod; tato základní práva jsou proto porušena, přistoupí-li obecný soud k použití § 114b občanského soudního řádu, aniž předtím řádně uváží možnost postupu podle § 114a odst. 2 písm. a) občanského soudního řádu.

Služební poměr a lékařský posudek

Lékařský posudek je zásadním podkladem rozhodnutí o propuštění příslušníka ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. h) zákona o služebním poměru. Posouzení zdravotního stavu příslušníka je potom odbornou lékařskou otázkou, možnost stěžovatele dohnat nedostatky lékařského posudku v dalším řízení bez provedení nového lékařského vyšetření jsou tudíž značně omezené. Nelze akceptovat, aby služební funkcionář následně sám „odůvodňoval“ závěr lékařského posudku s odkazem na shromážděnou zdravotnic-

kou dokumentaci příslušníka. K takovému postupu nemá ani služební funkcionář ani soud potřebné odborné znalosti. Může nanejvýše zkoumat, zda posudkový závěr není se shromážděnou zdravotnickou dokumentací a provedeným vyšetřením ve zřejmém rozporu. Služební funkcionář by měl dbát na to, aby lékařský posudek použitý v řízení ve věcech služebního poměru byl vypracován řádně a odůvodněn v rozsahu, v jakém toto odůvodnění vyžaduje judikatura správních soudů.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Subjektivní promlčecí lhůta u nároku na vydání bezdůvodného obohacení

Pokud obecný soud svůj právní názor ohledně promlčení stěžovatelem uplatněného nároku na vydání bezdůvodného obohacení z důvodu uplynutí subjektivní promlčecí doby k jeho uplatnění (ve smyslu ustanovení § 107 odst. 1 občanského zákoníku z roku 1964) založil pouze na předpokládané, nikoliv skutečné, prokázané vědomosti stěžovatele o tom, že se na jeho úkor někdo obohatil, a o tom, v čí prospěch k tomuto obohacení došlo, nerespektoval právní závěry ustálené judikatury Nejvyššího soudu a v konečném důsledku tím porušil stěžovatelovo právo na spravedlivý proces, zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Obsah úkonu pro účely zdanění v právu veřejném

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou mimo jiné příjmy z pronájmu movitých věcí, nejedná-li se o příležitostný pronájem. Podřaditelnost tohoto příjmu do kategorie § 9 odst. 1 zákona o daních z příjmů není podmíněna vložení pronajímané věci do obchodního majetku ani uzavřením písemné nájemní smlouvy. Není ani rozhodné, jakou konkrétní formu soukromoprávní subjekty svému právnímu úkonu dají. Rozhodné je to, jak je obsah úkonu definován pro účely zdanění v právu veřejném.

Omezení vlastnického práva

Zajištění věci podle ustanovení § 79a trestního řádu je institutem, který napomáhá

objasňování závažné trestné činnosti, jehož podstatou je omezení dispozičního práva s danými prostředky tak, aby nemohlo dojít k jejich zneužití. Z preventivní povahy zajišťovacích institutů vyplývá, že se pohybují vždy v rovině pravděpodobnosti a nikoli jistoty ohledně budoucích následků, jež se snaží předvídat. Závěr, že majetkové hodnoty mají uvedené určení, tedy nemusí být plně hodnověrný a není ani konečný, jelikož může být dalším šetřením vyvrácen. V tomto směru je však významný faktor plynutí času, kterým je stav věci významně modifikován. Pokud jsou finanční prostředky "dočasně" zajištěny více než 12 let, dostává se tato okolnost do kolize s požadavkem přiměřenosti zásahu do práva na pokojné užívání majetku. S narůstajícím časem se dočasnost zajišťovacího institutu relativizuje a je třeba ji posuzovat mnohem přísněji. Není možné se tak spokojit s pouhým zjištěním, že rozhodnutí o zajištění bylo vydáno na základě zákona, příslušným orgánem a že není projevem svévole. U mnohaletých zajištění je třeba nad rámec těchto požadavků zohlednit, co ovlivňuje délku samotného zajištění, tedy zda je dána objektivní složitost trestní věci či uplatňováním (i obstrukčním) procesních práv, nebo zda je délka řízení ovlivněna neodůvodněnými průtahy a pochybeními ze strany orgánů činných v trestním řízení. Současně je třeba zohlednit, jakou relevanci mají argumenty podporující trvání zajištění, tedy zdali jsou tyto argumenty vymezené na počátku trestního řízení podporovány vývojem a směřováním celé trestní kauzy. Přihlédnout je pak nutné i k tomu, jak intenzivní zásah dané zajištění pro dotčeného individuální představuje.

Právo na osvobození příjmů z úroku z úvěrového finančního nástroje

Čl. 1 odst. 15 Směrnice Rady 2003/49/ES, o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států (Směrnice) je nutno vykládat v tom smyslu, že v případě faktického naplnění požadavků pro osvobození od daně podle Směrnice, ve smyslu skutečností vymezených jejím odstavcem 13 článku 1, ve spojení s článkem 3, tj. předpokladů vyjádřených v § 38nb odst. 2 zákona o daních z příjmů, počíná běžet dvouletá lhůta, během které, a ve vztahu k ní, může žadatel požádat o vydání rozhodnutí podle § 38nb zákona o daních z příjmů. Stejně tak může žadatel požadovat osvobození vůči této době, kdy splňoval podmínky pro osvobození, pouze částečně a z další části požadovat

osvobození do budoucna od vydání rozhodnutí podle § 38nb téhož zákona. Pokud by potom v této době podmínky splňovat přestal, je povinen tuto skutečnost oznámit plátcům a správci daně podle § 38nb odst. 3, věty druhé zákon o daně z příjmů.

Památková péče

Závažná stanoviska dle § 14 zákona o státní památkové péči mohou mít dvojí povahu. Jednak se může jednat o samostatné rozhodnutí vydávané ve správním řízení, jednak o závazné stanovisko dle § 149 spr. ř., které není samostatným rozhodnutím ve správním řízení. Všechna stanoviska jsou samostatnými rozhodnutími s výjimkou těch, která jsou vydána ve věci, o které rozhoduje stavební úřad.

Pobyt cizinců na území ČR

Právní úprava, která vymáhání práva na náhradu škody či nemateriální újmy způsobené porušením zmíněných ustanovení směrnic nepřiměřeně ztěžuje, či dokonce znemožňuje, je v rozporu se zásadou efektivity, resp. s čl. 19 odst. 1 druhým pododstavcem Smlouvy o Evropské unii. Jestliže vnitrostátní úprava vylučuje (faktický) soudní přezkum zajištění cizince a cizinec takový přezkum „potřebuje“ v souladu s vnitrostátními pravidly (a soudní rozhodnutí v něm vydané) k tomu, aby mohl následně uplatnit vůči státu právo na náhradu škody či nemateriální újmy vzniklé nezákonným zajištěním, jedná se o porušení unijního práva.

Posouzení přípustnosti dovolání Nejvyšším soudem

Nereaguje-li Nejvyšší soud na otázku, kterou dovolatel odůvodnil přípustnost jeho dovolání, dojde k porušení práva na soudní ochranu zaručeného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Řízení o přestupku

Postup obviněného z přestupku je nutno hodnotit ve vztahu ke všem rozhodným skutečnostem týkajícím se předmětného pře-

stupkového řízení, jako jsou například doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek, zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá jakákoliv obstrukční snaha či potřeba obviněného z přestupku působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku, apod. Jedině tak lze naplnit základní zásady správního řízení, že správní orgán musí vyřizovat věci bez zbytečných průtahů a postupovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy. Ani vada spočívající ve skutečnosti, že v řízení o přestupku nebylo provedeno žádné ústní jednání, nemá vždy bez dalšího vliv na zákonnost rozhodnutí.

Exekuce

Má-li být účelem exekuce vynucení povinnosti stanovené jako opětovné zprůjezdění veřejné účelové komunikace, pak splnění takové povinnosti nelze chápat jinak, než že z komunikace budou nejen odstraněny překážky, ale především bude uvedena do takového stavu, v jakém se nacházela před umístěním těchto překážek (tedy ve stavu skutečně umožňujícím průjezd vozidel).

Autorské právo

Jestliže provozovatel ubytovacího zařízení inzeruje pokoje vybavené televizory k danému okamžiku a jestliže hradil televizní poplatky v počtu odpovídajícím počtu pokojů také v období předcházejícím okamžiku inzerce, pak lze mít praktickou jistotu, že také v tomto (především) rozhodném období byly pokoje v ubytovacím zařízení televizory vybaveny. Samozřejmě může nastat i situace odlišná, kdy například veškeré pokoje vybavil provozovatel ubytovacího zařízení televizory až po uplynutí rozhodného období a kdy zároveň hradil v rozhodném období televizní poplatky odpovídající počtu pokojů omylem, ovšem to již jsou okolnosti natolik se ve své kombinaci vzpírající obvyklému běhu věci, pravděpodobnosti a zdravému rozumu, že je na provozovateli ubytovacího zařízení (tedy na subjektu stojícím v pozici žalovaného), aby je soud v rámci své vysvětlovací povinnosti sdělil a prokázal a tím narušil opěrné body skutkového stavu zbudované druhou stranou. Stejně tak může provozovatel v rámci své vysvětlovací povinnosti uplatnit například tu významnou skutkovou okolnost, že obsazenost jeho ubytovacího zařízení nebyla v rozhodném období plná, přičemž pak nese břemeno tvrzení a břemeno důkazní k údajím o konkrétní (nižší než plné) obsazenosti.

Kupní smlouva a odpovědnost za vady

Vodícího psa je nezbytné posuzovat současně jako zvíře a (živou) věc – specifickou kompenzační pomůcku; přitom je třeba pečlivě lišit, které případné vady má pes jako zvířecí druh (vady zvířete) a které vady se týkají nedostatků té jeho složky, která je kompenzační pomůckou (a činí jej vodícím psem). Pokud vodící pes vykazuje vady, které by bylo možno přisoudit jakémukoliv psovi (např. skrytá nemoc nebo zranění, výskyt dysplazie kyčelního kloubu, apod.), pak je na místě požadovat, aby byly vytknuty v prekluzivní lhůtě šesti týdnů po převzetí. Avšak vady spočívající v neschopnosti vodícího psa disponovat vlastnostmi (schopnostmi) stanovenými vyhláškou č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, resp. tyto vůbec získat, lze vytknout do šesti měsíců od předání, neboť jde o vady věci – specifické kompenzační pomůcky.

Nájem bytu

V řízení o žalobě o určení neplatnosti výpovědi z nájmu bytu (§ 711 odst. 4 obč. zák.) je aktivně věcně legitimován vypovídaný nájemce bytu a pasivně věcně legitimován je pronajímatel. Z uvedeného pak bez dalšího vyplývá, že k podání této žaloby není aktivně věcně legitimována osoba, které sice byla doručena výpověď z nájmu bytu, avšak která v době jejího doručení není nájemcem bytu (např. proto, že jí nájem již dříve zanikl nebo že nájemcem bytu nikdy nebyla). Je tomu tak proto, že výpověď z nájmu bytu doručena takové osobě není způsobila vůči ní vyvolat žádné právní účinky a tudíž ani nijak nepříznivě zasáhnout do jejího právního postavení. Žaloba na určení neplatnosti výpovědi z nájmu bytu podaná takovou osobou musí být tedy zamítnuta pro nedostatek aktivní věcné legitimace.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Osoba rozhodce

K vyloučení konkrétní osoby rozhodce z projednávání a rozhodnutí o věci nemůže postačovat jen tvrzení, že je jednou ze stran

rozhodčí smlouvy opakovaně, event. i dlouhodobě, jako možný rozhodce navrhopán.

Řízení proti dětem mladším patnácti let

Projednání věci před soudem pro mládež, je zásahem do života dítěte a má svůj smysl jen tehdy, když je zřejmé, že dítě mladší než patnáct let spáchalo čin jinak trestný, neboť jen v takovém případě se může dostatečně uplatnit výchovná složka takového soudního jednání a může být splněn účel zákona o soudnictví ve věcech mládeže. Jestliže tomu tak není a je zřejmé, že o čin jinak trestný nejde, byť se jednalo o nevhodné chování, pak v takovém případě se projednání věci před soudem může stát negativním prostředkem a neblaze může do dalšího vývoje dítěte zasáhnout. Proto je třeba citlivě a individuálně přistupovat ke každé konkrétní věci, a to zejména s ohledem na dopad takového projednání věci před soudem.

Skutečnosti známé správním orgánům z úřední činnosti

Nelze po správních orgánech spravedlivě požadovat, aby přehlížely skutečnosti známé jim z úřední činnosti, popřípadě vyplývající z paralelně vedených správních řízení. Využití informací z jiných správních řízení má nicméně své limity, které musí být dodrženy s tím, že využívání protokolů o výsledku svědků z jiného správního řízení nesmí být libovolné a nesmí pravidelně nahrazovat důkaz svědeckou výpovědí.

Právo na spravedlivý proces

Pokud se Nejvyšší soud nijak nevypořádal se stěžovatelčinou argumentací uplatněnou v dovolání, v jejímž rámci se tato dovolávala závěrů těch stejných rozhodnutí, na něž sám Nejvyšší soud v odůvodnění usnesení o odmítnutí dovolání odkázal, aniž by jakkoliv stěžovatelce vysvětlil, proč je její interpretace závěrů těchto rozhodnutí mylná, nedostál tím ani minimálním požadavkům na stručné odůvodnění rozhodnutí ve smyslu § 243f odst. 3 občanského soudního řádu a porušil tím stěžovatelčino právo na soudní ochranu zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny.

Totožnost skutku

Zamítá-li Nejvyšší soud dovolání nebo mění-li anebo zrušuje rozsudek odvolacího soudu (§ 243f odst. 4 občanského soudního řádu), musí podle pravidel řádně vedeného soudního

řízení podle čl. 36 odst. 1 ve spojení s čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 96 odst. 2 Ústavy České republiky rozsudek vyhlásit veřejně, a to i když ve věci rozhodoval bez jednání (§ 243a občanského soudního řádu); k tomu je povinen obelstlat účastníky řízení a vhodným způsobem o tom vyrozumět veřejnost. Posuzují-li obecné soudy v souvislosti s námitkou promlčení otázku, zda byla přes změny ve skutkových tvrzeních žalobce v průběhu soudního řízení zachována tzv. totožnost skutku, musí v souladu právem na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod vzít do úvahy individuální okolnosti případu i konkrétní právní úpravu; aby šlo o tentýž skutek, musí nově uváděná tvrzení vycházet ze stejné „životní události“ a alespoň co do své podstaty se shodovat s původně uváděnými tvrzeními, a to zejména ve vztahu k tzv. následku.

Úroky z prodlení a náhrada nákladů řízení

Jestliže obecné soudy při rozhodování o úrocích z prodlení a o náhradě nákladů řízení nepřihlížely ke genezi sporu a jeho jednotlivým fázím a „tápání“ ohledně právní kvalifikace nároku přičetly výlučně stěžovatelům, postupovaly nepřiměřeně formalisticky, což vyústilo v popření práva stěžovatelky na úroky z prodlení a práva na náhradu nákladů řízení ve výši, která jí v souladu s touto právní úpravou náležela. Tím i k porušení ústavně zaručeného práva stěžovatelky na soudní ochranu a spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny a práva na ochranu vlastnictví ve smyslu čl. 11 odst. 1 Listiny.

Věcná příslušnost

Možnost neodůvodňovat usnesení podle § 104a občanského soudního řádu je nutno jako výjimku vykládat restriktivně; vrchní soud tedy nemůže neodůvodnit rozhodnutí, ze kterého není vůbec zřejmé (např. již ze samotného výroku), proč určil věcnou příslušnost okresního soudu, když jsou skutková tvrzení navrhovatele podřaditelná pod hypotézu procesní normy, stanovující v rozhodném znění věcnou příslušnost krajského soudu.

Veřejné zakázky

Dochází-li ke změně právní úpravy, musí nový (novelizovaný) předpis respektovat obecnou zásadu legitimního očekávání adresátů této úpravy. Mínil-li zákonodárce do

budoucná modifikovat účinky právních vztahů založených dřívější úpravou, případně chce-li se skutečnostmi nastalými v minulosti spojit nové právní důsledky, jde o postup zcela legitimní a v praxi zcela běžný. Spíše než o „nepravé retroaktivitu“ je v těchto případech přiléhavější hovořit o „okamžité aplikaci nového právního předpisu na stávající právní vztahy“, neboť zde nedochází k zásahu do právních vztahů vzniklých na půdorysu předchozí úpravy, ani nejsou modifikovány účinky těchto vztahů v době do přijetí nové úpravy; stricto sensu se tak v těchto případech o žádnou formu retroaktivity nejedná. Korektivem tohoto postupu je ovšem podmínka respektování legitimního očekávání, ve smyslu kritéria předvídatelnosti. Esenciální podmínkou jakýchkoliv úvah o možném porušení principu legitimního očekávání je přitom situace, kdy se adresát právní normy nemohl s jejím zněním (a účinky z toho plynoucími) seznámit v době, kdy činil svá rozhodnutí. Jestliže v době, kdy právní subjekt činí rozhodnutí, jsou již známy veškeré jeho budoucí povinnosti s tímto rozhodnutím spojené, i okamžik, kdy vstoupí v účinnost, nelze po nabytí účinnosti nové úpravy uvažovat o tom, že by mohla atakovat princip jeho právní jistoty, respektive legitimního očekávání.

Vyměření DPH

Nespokojenost správce daně s odpovědí daňového subjektu nelze zaměňovat s nekontaktností, tedy situací, kterou zpravidla charakterizuje fiktivní sídlo daňového subjektu, bezvýsledné pokusy o kontakt v deklarovaném sídle, na uvedeném telefonním čísle nebo e-mailové adrese apod. Za nekontaktnost nelze označit situaci, kdy daňový subjekt sám sice správci daně neodpoví, ale učiní tak prostřednictvím svého zástupce. Případné nedostatky v odpovědích daňového subjektu učiněných prostřednictvím jeho zástupce může správce nepochybně hodnotit v rámci posuzování unesení důkazního břemene, nemůže z nich však dovozovat nekontaktnost.

Správce daně má relativně široké správní uvážení, pokud jde o zacílení svého prověřování, které je limitováno v zásadě jen podmíněným zákazem opakovaných daňových kontrol v § 85 odst. 5 daňového řádu a obecnou zásadou proporcionality. Jakmile si však správce daně stanoví rozsah otázek, které hodlá prověřit, nemůže volně vybírat, jaký z postupů upravených v daňovém řádu bude aplikovat, ale musí respektovat zákonem stanovené podmínky pro uplatnění jednotlivých postupů a současně základní zásady správy daní,

zejména v podobě povinnosti šetřit práva a právem chráněné zájmy osob zúčastněných na správě daní. Zároveň je také třeba dbát na to, že hranice postupu k odstranění pochybností jsou dány legislativním rámcem, vyplývajícím z § 89 a 90 daňového řádu. Na sebe navazující úkony musí být činěny ve stmelené časové posloupnosti tak, aby byl smysl a cíl postupu naplněn. Současně, je využití tohoto postupu podmíněno povinností správce daně sdělit své pochybnosti dostatečně konkrétním, jednoznačným, srozumitelným a o skutkové důvody opřeným způsobem.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Registr silničních vozidel

Ustanovení § 2 odst. 15 zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích stanoví jednoznačně prioritu registrovaného provozovatele (viz...je...vlastník tohoto vozidla, není-li jako jeho provozovatel...zapsána jiná osoba). Je-li naplněna hypotéza registrovaného provozovatele odlišného od vlastníka, nelze pokračovat v aplikaci předchozí části ustanovení § 2 odst. 15 o vlastníkově vozidla. Provozovatelem vozidla je takto zapsaná osoba v registru vozidel, a pokud v registru vozidel není uveden provozovatel, je provozovatelem v širším slova smyslu zde uvedený vlastník vozidla. Pořadí deliktů odpovědných osob odpovídá vztahu daných osob k předmětu deliktu – k provozu vozidla. Pokud vlastník přenechal vozidlo registrovanému provozovateli, aby vozidlo užíval, jeho dispoziční oprávnění vozidlo užívat je natolik realizováno jinou osobou, že mu nelze klást k tíži, že neplní povinnosti stanovené v § 10 a § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Je-li vlastník zároveň registrovaným provozovatelem (takový duplicitní evidenční stav by však měl být v rozporu s § 4 odst. 2 písm. a) zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích), své právo vozidlo užívat také zcela realizuje, a proto je provozovatelem v širším slova smyslu.

Posouzení vlivu záměru na životní prostředí

V případě neprovedení posouzení vlivu určitého záměru na životní prostředí vyžadovaného směrnicí 85/337 unijní právo zapr-

vě vyžaduje, aby členské státy odstranily protiprávní důsledky tohoto neprovedení, a zadruhé nebrání tomu, aby se posouzení těchto vlivů uskutečnilo v rámci legalizace po výstavbě a zprovoznění dotčeného zařízení, za podmínky, že vnitrostátní pravidla umožňující takovou legalizaci dotčeným osobám nedávají příležitost ke zkreslování pravidel unijního práva nebo k vyhýbání se jeho použití a posouzení provedené v rámci legalizace se netýká jen budoucích vlivů tohoto zařízení na životní prostředí, ale zohledňuje rovněž vlivy v oblasti životního prostředí, ke kterým došlo od okamžiku jeho realizace.

Oznámení rozhodnutí

Fikce oznámení rozhodnutí (ve smyslu faktického seznámení se s obsahem rozhodnutí) má místo zásadně pouze v těch případech, kdy by formalistické lpění na odvíjení počátku běhu lhůt od řádného doručení (podle příslušných procesních ustanovení) vedlo k neproporcionálním důsledkům spočívajícím v nepřiměřeném zásahu do právní jistoty jiných subjektů (zpravidla účastníků řízení), ke zpochybnění rozhodnutí, které již pravomocně konstitovalo určité právní vztahy, s významným časovým odstupem či pokud by opožděné (nebo neprovedené) řádné doručení rozhodnutí bylo důsledkem zneužití práva (např. za situace, kdy by účastník řízení záměrně obstruoval řádné doručování). V takových případech má smysl zabývat se otázkou, ke kterému okamžiku se účastník řízení prokazatelně seznámil s obsahem rozhodnutí, které mu bylo (či mělo být) adresováno, a zjistil, jak je možno se proti jeho případným dopadům do právní sféry bránit. Faktické seznámení se s rozhodnutím jako určitá forma „doručení“ rozhodnutí s sebou nese nutnost pečlivě posuzovat všechny skutkové okolnosti tak, aby mohl příslušný orgán dospět k jednoznačnému závěru, že k faktickému seznámení skutečně došlo. Při hledání okamžiku faktického seznámení se s rozhodnutím, je nutno postavit najisto, že opomenutý účastník seznal s dostatečnou jistotou a včas obsah vydaného rozhodnutí, především tedy, kdy a kým bylo vydáno, jak jej lze identifikovat, jakým způsobem a v jakém rozsahu mu takové rozhodnutí zasahuje do práv, a měl tedy účinnou možnost se proti němu účinně bránit opravnými prostředky. Obvykle tu půjde o případy, kdy se opomenutý účastník s obsahem rozhodnutí seznámil prostřednictvím jiné osoby, nebo se s ním seznámil jinak, a to prokazatelně a v rozsahu potřebném pro účelovou obranu proti němu (nahlížením do spisu v jiné procesní roli atp.). Posuzování otázek

faktického oznámení rozhodnutí je otázkou skutkovou; výsledkem tohoto posuzování musí být jistota, že se účastník řízení v dostatečném rozsahu skutečně seznámil s podstatnými náležitostmi rozhodnutí, a to v rozsahu potřebném pro účelnou obranu proti němu. Oznámení formou faktického seznámení se s obsahem rozhodnutí předpokládá, že je skutkově najisto postaveno, že se s obsahem rozhodnutí seznámil přímo účastník řízení, jemuž bylo tímto rozhodnutím zasaženo do práv. Tento okamžik nelze ztotožňovat s doručením rozhodnutí do datové schránky advokáta, který je zástupcem účastníka řízení v jiné, byť související, věci. Účastník musí být s obsahem rozhodnutí seznámen v rozsahu potřebném pro účelnou obranu proti němu.

Veřejné zakázky

Podmínkou řádně uplatněných námitek u zadavatele, resp. návrhu proti úkonům zadavatele je mimo jiné i tvrzení újmy ve smyslu § 110 odst. 7 zákona o veřejných zakázkách, která navrhovateli skutečně hrozí nebo vznikla v důsledku domnělého (namítaného) porušení zákona o veřejných zakázkách.

Novost vynálezu

Posouzení, zda je vynález nový a zda je výsledkem vynálezecké činnosti je otázkou právní a vychází ze skutkového stavu věci zjištěného na základě hodnocení důkazů. Správný uvažování se zde neuplatní. Skutkový i právní závěr správního orgánu o těchto otázkách soud přezkoumává v rámci námitek uplatněných v žalobě v plném rozsahu; vyjde-li v řízení najevo potřeba posouzení odborných otázek, může soud vyžádat odborné vyjádření nebo znalecký posudek.“

Závaznost soudních rozhodnutí

Vykonatelný náleží Ústavního soudu je závazný pro všechny orgány i osoby včetně samotného Ústavního soudu a zakládá nepominutelnou procesní překážku věci rozhodnuté, která brání jakémukoli dalšímu meritornímu přezkumu či přehodnocení věci. Požadavky na reflektování kasačního nálezu v následném rozhodnutí obecného soudu jsou výrazně přísnější, než je tomu v případech tzv. precedenční závaznosti. V případě precedenční závaznosti nálezů Ústavního soudu existuje možnost, aby obecný soud (ne)reflektoval jeho právní názory a v dobré víře předestřel konkurující úvahy, na jejichž základě započne s Ústavním soudem ústavněprávní justiční

dialog. Kasační závaznost však lze reflektovat pouze bezpodmínečným respektováním nálezu Ústavního soudu. Kasační závaznost rozhodnutí ustupuje jen tehdy, pokud nižší soud při dalším řízení zjistí fakta, kterými bude věc dostatečně odlišena od podoby, v níž byla předtím předložena instančně vyššímu soudu a na jejímž základě vyšší soud zaujal svůj právní názor. Pokud by byly odlišnosti dostatečně právně relevantní pro to, aby se daný právní názor vyššího soudu neuplatnil, nebyl by soud tímto názorem vázán.

Spor rodičů o volbu základní školy dítěte, nastupujícího povinnou školní docházkou

K porušení práva na soudní ochranu jednoho z rodičů podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod dojde také tím, že obecný soud při posuzování nejlepšího zájmu dítěte podle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte nepřihlédne k právu dítěte zúčastnit se řízení v jeho věci, sdělit své stanovisko a být vyslyšeno v soudním řízení podle čl. 12 odst. 2 ve spojení s čl. 9 odst. 2 Úmluvy o právech dítěte.

Odepření práva účastníka vyjádřit se k věci, porušení principu rovnosti zbraní v civilním odvolacím řízení

Rozhodne-li odvolací soud o podaném odvolání navrhovatelů předběžného opatření, aniž jeho opis předtím zašle druhé straně řízení na vědomí, čímž jí fakticky znemožní vznést protiargumenty a hájit tak své stanovisko o nedůvodnosti takového návrhu, poruší tím právo stěžovatele na soudní ochranu a princip rovnosti účastníků řízení podle čl. 36 odst. 1 ve spojení s čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod v případě, že tím nedojde k přímému, bezprostřednímu a nadále již nenapravitelnému zásahu do sféry možností faktického uspokojení v řízení uplatněného nároku a odvolací soud tuto okolnost řádně nezváží.

Námítka promlčení u nároku na náhradu nemajetkové újmy v jiné než peněžité formě a dobré mravy

Námítka promlčení může být za určitých okolností shledána rozpornou s dobrými mravy. Z ústavněprávního hlediska může nastat i situace, kdy akceptace námítky promlčení obecnými soudy může být považována za porušení základních práv jednotlivce. Platí, že institut dobrých mravů (ať již v předchozím či nyní účinném občanském

zákoníku) nelze vnímat izolovaně jako institut výhradně občanského práva. Z ústavněprávního hlediska jde o institut, jehož otevřená textura dovoluje zohlednit při výkladu podústavního práva též ústavní principy, jež jsou v podústavním právu z podstaty věci explicitně zachyceny pouze nedokonale.

Poskytování informací o platu zaměstnanců

Informace o platových poměrech zaměstnanců jsou informacemi, které jsou chráněny podle článku 10 Listiny základních práv a svobod a podle článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zaručujících právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého života a právo na informační sebeurčení, které umožňuje jednotlivci rozhodovat o datech o něm shromažďovaných, zpracovávaných a dále šířených. Z článku 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, stejně jako z článku 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zaručujících svobodu projevu, plyne právo na informace ve veřejném zájmu, jež mohou zahrnovat i osobní údaje jednotlivců, týkající se jejich odměn za práci. Právo na informace ve veřejném zájmu není neomezené. Pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat, a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu, neboť jde o práva rovnocenná. Takovou povinnost mají i všechny subjekty aplikující relevantní právní úpravu, obsaženou v zákoně o svobodném přístupu k informacím, tj. osoby poskytující informaci, správní orgány a soudy v systému správního soudnictví.

Zdůraznění umístěného produktu

Indicie nepatřičného zdůrazňování produktu jsou neopodstatněné zmiňování produktu nad rámec dějového kontextu s cílem na produkt upozornit a vzbudit divákův zájem o produkt; vyzdvihování a vychvalování kvality produktu; nepřirozená kumulace výskytu jediného produktu; uvedení kontaktu (adresy, www stránek, telefonního kontaktu) na prodejce produktu či poskytovatele služby;

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Stabilní pilíř Vašeho osobního a rodinného majetku

Fond kvalifikovaných investorů

” Nesnažíme se v době růstu vydělávat nejvíc, ale usilujeme o to, abychom vydělávali stále. “

Štěpán Tvrdý, zakladatel fondu NWD Global Multi-Asset

- Za posledních 12 měsíců přinesl fond NWD svým investorům + 4,1 % a zařadil se mezi **TOP 5 nejlepších** z 68 sledovaných smíšených fondů, jejichž souhrnný objem aktiv ve správě dosahuje 165 miliard CZK.
- Navzdory propadům na trzích během února a března 2018 fond NWD jako jeden z mála přinesl **kladný výnos, nejvyšší ze všech sledovaných** fondů.
- Za pozitivními výsledky stojí především **unikátní konstrukce portfolia** fondu využívající kombinaci akcií, dluhopisů, alternativ a nemovitostí.

www.nwdfond.cz

a zdůrazňování produktu obrazovými prostředky (detaily produktu bez zjevného dramaturgicko-režijního opodstatnění).

Doměřená daň jako společný závazek obviněných

Pokud podle pravomocných rozhodnutí trestních soudů stěžovatel společně s vedlejšími účastníky spáchá trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. a) a c) zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, pak doměřená daň v intencích trestního rozsudku představuje společný závazek stěžovatele a vedlejších účastníků.

Kulturní památka

Za mimořádně závažný důvod pro zrušení prohlášení věci nebo stavby za kulturní památku je možno považovat posun v oblasti poznání vlastností věci, která je kulturní památkou, a nemusí jít striktně o oblast vědeckého poznání. Pokud posun v oblasti tohoto poznání vyvrátí, že věc v současné době naplňuje znaky uvedené v § 2 zákona o státní památkové péči, jde o okolnost, na kterou lze reagovat prostřednictvím řízení dle § 8 zákona o státní památkové péči. Jde o řízení o žádosti, v němž tíží primárně žadatele břemeno tvrzení a břemeno důkazní k tomu, že jsou dány skutečnosti hodnověrně vyvracející, že by věc měla vlastnosti kulturní památky. Protože řízení o zrušení prohlášení věci za kulturní památku není žádným revizním řízením vůči předchozím řízením či postupům správních orgánů, ale řízením určeným ke zkoumání faktických vlastností věci a skutkových dějů či existence konkurujících zájmů k zájmu na památkové ochraně, nevystávají zde problémy s tím, že nejde o řízení omezené lhůtou. V právním řádu tak existuje prostředek (§ 8 zákona o státní památkové péči), který za určitých podmínek skýtá možnost hodnotit, zda trvají věčné znaky, jimiž zákon vymezuje kulturní památku.

Úrok z neoprávněného jednání správce daně

Pro vznik nároku na úrok z neoprávněného jednání správce daně je třeba současně splnit dvě podmínky. První je existence rozhodnutí o stanovení daně, které bylo zrušeno, změněno či prohlášeno za nicotné, a to buď pro nezákonnost, nebo z důvodu nesprávného úředního postupu, popřípadě z obou důvodů současně. Druhou nezbytnou podmínkou je,

že na základě tohoto rozhodnutí nebo v souvislosti s ním daňový subjekt uhradil peněžitou částku (daň).

Soudní přezkum zdravotního stavu

Bez součinnosti posuzované osoby je zjištění skutkového stavu velmi ztíženo, stále je však povinností posuzovatele v souladu s § 3 správního řádu zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Pokud je omezená součinnost posuzované osoby dána objektivně jejím zdravotním stavem, je na správním orgánu, aby provedl další úkony směřující ke zjištění zdravotního stavu stěžovatele a jeho chování. Není-li nedostatek součinnosti posuzované osoby dán jejím zdravotním stavem, je potom k tíži žadatele o příspěvek na péči, že neposkytl součinnost a tedy zabránil zjištění skutečného stavu věci, tedy i prokázání tvrzených zdravotních obtíží.

Manko, přirozené úbytky

Prokázání skutečností, které povedou k závěru, že inventarizační rozdíl není zdanitelným plněním dle zákona o DPH, je na daňovém subjektu.

Náhradní způsob stanovení daně

Na náhradní způsob stanovení daně podle § 98 zákona o DPH ve znění účinném od 1. 4. 2011 do 31. 12. 2012 je třeba nahlížet jako na trestní obvinění ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Povaha konkrétního platebního deliktu nemusí umožňovat zohlednění všech zásad dovozených pro oblast správních deliktů. Tak tomu je rovněž v případě platebních deliktů, kde zákonná konstrukce předpokládá „automatické“ uvalení sankce za porušení konkrétní povinnosti daňového subjektu na úseku správy daní. Správce daně zde nemá žádnou diskreci při aplikaci ustanovení upravujícího takovou sankci, jako právě u § 98 zákona o DPH. V takovém případě z povahy věci vyplývá, že nelze aplikovat obvyklá kritéria při trestání, jako je povaha a závažnost činu, poměry delikventa či možnosti jeho nápravy, jak bylo judikaturou dovozeno pro oblast přestupků a jiných správních deliktů. Skutečnost, že se stěžovatel dopustil finančního deliktu za účinnosti staré právní úpravy, ještě eo ipso neznamená, že mu také za tyto delikty podle starého práva může být bez dalšího uložena sankce. Takový názor by ve svých důsledcích znamenal,

že tu může dojít k uložení trestu za něco, co nové právo vůbec nesankcionuje, a tedy i k přímému porušení zásady vyslovené v čl. 40 odst. 6 in fine Listiny základních práv a svobod, podle něhož se pro posouzení trestnosti činu a uložení trestu použije pozdější zákonná úprava, jestliže je to pro pachatele příznivější. Nelze trestat podle starého práva v době účinnosti práva nového, jestliže nová právní úprava konkrétní skutkovou podstatu nepřevzala; analogicky to platí i tehdy, jestliže nová úprava stanoví mírnější sankce za stejné jednání. Rozhodnutí správce daně, které trestá podle starého práva delikt v době platnosti a účinnosti práva nového, se nemůže obejít bez toho, aby důsledně porovnálo nové a staré skutkové podstaty deliktů, a doložilo, že i podle nového práva jde ve všech případech o jednání trestné a že postih podle nového práva není pro daňový subjekt výhodnější. Rozhodnutí, které se s touto otázkou (a tedy s dodržáním ústavního principu čl. 40 odst. 6 Listiny) vůbec nevypořádá a zcela ji pomine, je nepřezkoumatelné, protože důvody, které vedly k vyměření ukládané sankce, z něj nelze seznat.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Důkazní břemeno

Zatímco uskutečnění zdanitelného plnění je povinen prokázat plátcé DPH, nárokující si odpočet, případnou účast plátce na daňovém podvodu prokazuje správce daně. Daňový subjekt tíží důkazní břemeno pouze ve vztahu k těm skutečnostem, které je povinen uvést v daňovém přiznání, popřípadě dalších podáních. Ve fázi daňového řízení, v níž je dokazováno zneužívající uplatnění nároku na odpočet DPH, může daňový subjekt zůstat zcela pasivní, neboť svou důkazní povinnost již splnil.

Žalobní bod

Žalobní bod je vždy spojením skutkových a právních důvodů, které mohou navzájem vytvářet různé kombinace. V řízení před správním soudem nelze postupovat tak, že žalobce v žalobě vznesl pár obecných právních námitek (rozhodnutí je nesprávné – nezákonné, nebylo prokázáno delikt ní jednání) – a teprve v dalších podáních formuluje konkrétní skutkové a právní argumenty. ●

Úplně první BMW X2.

Pro ty, kdo se nebojí postavit si hlavu.

Už na první pohled je každému jasné, že takové BMW tu ještě nebylo.
Extrovertní, individualistické a sebevědomé...

BMW Connected. Můžete například sdílet svoji aktuální polohu a předpokládaný čas příjezdu s rodinou, přáteli, kolegy nebo obchodními partnery.

Asistenční systémy jsou dalším prvkem, který zvyšuje jízdní komfort a bezpečnost. Na přání dodávaný systém Driving Assistant zahrnuje funkce varování před opuštěním jízdního pruhu, informace o povolené rychlosti se zobrazením zákazů předjíždění, automatické ovládání dálkových světel nebo varování před kolizí s rozpoznáváním chodců a automatickým brzděním. ●

Výrazný design ve 3 variantách.

Vůz vyčnívá z davu ve svém segmentu a stejně tak v rámci vlastní rodiny vozů BMW X. Klíčovým prvkem je design karoserie, který kombinuje příkřenou siluetu kupé s robustní konstrukcí modelů BMW X.

Uvedením nové X2 nejenže přibyl nový člen do rodiny X, svůj debut zažívají také modelové varianty M Sport X a M Sport. Tyto varianty tvoří spolu se základní konfigurací trojici různých designů, které poznáte zvenčí i v interiéru. Varianta M Sport čerpá inspiraci na závodním okruhu, zatímco varianta M Sport X má připomínat svět rallye závodů.

Digitální služby – pro větší bezpečnost a zábavu.

Přestože je nové X2 vybaveno pokročilými digitálními službami, hlavní důraz je stále kladen na řízení. Všechny prvky "chytré"

výbavy – BMW ConnectedDrive a BMW Connected jsou navrženy tak, aby řidiči pomáhaly nebo jej informovaly a bavily.

Ovládání služeb je přitom intuitivní, ať už jde o obsluhu pomocí ovladače iDrive, hlasové ovládání nebo dotykový displej. Ještě větší pohodlí pak očekávejte od head-up displeje, který promítá všechny důležité informace na čelní sklo přímo do zorného pole řidiče.

Díky propojení vašeho mobilního telefonu a automobilu jsou vám k dispozici služby

Zažijte radost z jízdy na vlastní kůži.

Rezervujte si termín schůzky na x2@renocar.cz a osobně zhodnoťte nové BMW X2.

Renocar Praha, Lipová 280, Praha-Čestlice (D1, EXIT 8), Tel.: 261 393 600

Renocar Brno, Řípská 5c, Brno-Slatina (D1, EXIT 201), Tel.: 548 141 548

www.renocar-bmw.cz

Fantastická show i zlatý rám

Unikátní vyhlídka v podobě zlatého rámu, umělecké divadlo La Perle, dubajská opera u paty nejvyšší budovy světa... Projděte si s námi nejatraktivnější nově otevřená turistická místa Dubaje.

Divadlo La Perle

Nová dubajská atrakce v srdci Al Habtoor City se představila světu v půlce loňského roku. Těšit se můžete na dech beroucí spojení uměleckých výkonů, kreativních vizuálů a průlomových technologií. Devadesátiminutového představení v režii Franca Dragoneho, jenž patří ve svém oboru k naprosté špičce, se účastní 65 světově proslulých umělců z 23 zemí, přičemž každý z nich představení obohacuje svými vlastními jedinečnými dovednostmi – od tance a akrobacie po kaskadérské kousky ve vodě i ve vzduchu.

Představení La Perle vás přenesení do jiného světa, který čerpá inspiraci z Dubaje a její bohaté minulosti plné kultury, přítomnosti nabitě životem a budoucnosti překypující ambicemi. Touto vzrušující a vizuálně úchvatnou cestou časem vás provedou tři hlavní postavy a budete svědky prvotřídního jevištního umění s využitím divadelní technologie na nejvyšší úrovni. Od odvážných kousků na motorkách až po skoky z pětadvaceti metrů a průlety vzduchem neuvěřitelnou rychlostí – La Perle je příslibem nezapomenutelného zážitku pro celou rodinu.

telnou rychlostí – La Perle je příslibem nezapomenutelného zážitku pro celou rodinu.

vých kulturních akcí, zatím mu však chybělo velké operní divadlo.

Dubai Opera

Nová opera v Dubaji chce být světovou ikonou. Stavěla se tři roky a v přepočtu stála téměř osm miliard korun.

Kulturní tvář nejnavštěvovanějšího ze Spojených arabských emirátů odhalil loni slavný španělský tenorista Plácido Domingo.

Dubaj chce novou stavbou posílit svou kulturní scénu. Město sice pořádá řadu světo-

Dubajský rám

Návštěvníci Dubaje mají další možnost zažít pulzující metropoli z neobyčejného místa. Dubai Frame („dubajský rám“) vytváří novou estetickou ikonu a významný architektonický bod propojující minulost a současnost metropole.

Projekt se skládá ze dvou skleněných věží o výšce 150 m propojených v horní části lávkou dlouhou 93 metrů. Z prostoru mezi věžemi se nabízí výhled na město z ptačí perspektivy. Na jedné straně rámuje výhledy a budovy v blízkosti hlavního bulváru Sheikh Zayed Road, jež charakterizují moderní tvář Dubaje, zatímco na straně druhé jsou ke spatření význačné lokality Deira, Umm Hurair a Karama, jako symboly historie města.

V přízemí stavby bude umístěno muzeum vyprávějící příběh rozvoje města a prezentující vše, co souvisí s Dubají. Poté mají návštěvníci možnost se vydat na Sky Deck, vyhlídkovou lávku, která jim ukáže přítomnost Dubaje a na druhé straně mezininu následuje další část, v níž si mohou vychutnat budoucnost města v expozici

Future Dubai Gallery. Stavba stála 250 milionů dirhamů (zhruba 1,5 miliardy českých korun). Očekává se, že ročně přiláká asi dva miliony návštěvníků. ●

Loni bylo v Dubaji na 70 000 českých turistů

Dovolenou v Dubaji si loni nenechalo ujít 69,476 českých turistů, o čtvrtinu více než v předchozím roce. Celkem do Dubaje v roce 2017 zavítalo rekordních 15,79 milionu návštěvníků. Do statistik nejsou započítáni tranzitní pasažéři, kteří v Dubaji jen přestupovali. Emirát tak navázal na předloňský 5% růst a významně nakročil k splnění cíle, který si vytyčil do roku 2020 – dosáhnout mety 20 milionu návštěvníků ročně.

Za nárůstem počtu turistů z České republiky stojí především větší cenová dostupnost dovolené v tomto emirátu a výrazně rozšířená nabídka pro rodiny s dětmi. V Dubaji se jen v posledním roce otevřelo několik desítek hotelů pro středně příjmové cestovatele.

Od roku 2016 má Dubaj v České republice oficiální turistické zastoupení, které se stará o vztahy s veřejností i klíčovými hráči v cestovním ruchu. Zajišťuje jej společnost Travel Advance.

lifestyle

BARKER

ENGLISH SHOEMAKERS SINCE 1880

Barker Shoes: Boty kopírují nohu i osobnost člověka

Boty, ať už pro volný čas nebo byznysové účely, už nejsou jen čistě funkčním doplňkem dbajícím na ochranu nohou při chůzi. Jedná se o vizitku celého člověka a mohou o něm leccos vypovědět. Pouze harmonický celek může zanechat skvělý první dojem. A na tom, jak známo, hodně záleží. V byznyse i v životě.

Dalo by se říci, že nejen šaty, ale i boty dělají člověka. Sebelepší oblečení i sebelepší prezentace může skončit fiaskem, pokud člověk nepřijde na meeting řádně obutý. Ale jak vybrat správné boty pro danou příležitost? Jak dokonale sladit svůj outfit pro důvěryhodné a sebevědomé vystupování? „Není to vždy úplně jednoduché. Ale přijďte do našeho obchodu Barker. Bude tu na Vás čekat dobře proškolený personál a výběr precizně zpracované obuvi s anglickým švihem,“ říká Ing. Pavel Čmelík ze společnosti INEXAD Fashion s.r.o., která v České republice britskou značku Barker Shoes zastupuje, a dodává: „Zaručujeme, že od nás odejdete dokonale vybaveni na jakýkoli meeting. Ať už byznysový, nebo soukromý.“

Bota jako citová záležitost

Svá slova může doložit tím nejlepším možným způsobem: spokojenými zákazníky z celého světa. Barker Shoes v Havířské ulici v Praze je jediným oficiálním obchodem této značky ve střední Evropě. A oblíbili si je zákazníci tuzemští i zahraniční, muži i ženy. Tato obuv není jen výhradně mužskou záležitostí. Nabízí také dámskou formální obuv. Je tak alternativou klasických lodiček a zárukou stylového byznys-looku.

Značka má tradici již od roku 1880. Dodnes následovníci Arthura Barkera zakládají své dobré jméno na důkladném výběru kůže a zpracování takzvanou rámovou metodou.

Rámová obuv Barker

Šití podrážky do rámu je známé také jako „goodyear welting“. Vymyslel ji už roku 1869 americký vynálezce a chemik Charles Goodyear. Tato metoda je dodnes známou vysoké kvality a trvanlivosti obuvi, využívají ji primárně tradiční obuvnické firmy v Anglii, ale i jinde na světě. Podrážka je v tomto případě přišita k rámu, který je uchycen na vrchní část boty. Metoda umožňuje stélkám se po krátké době zformovat a dokonale přizpůsobit tvaru nohy. Výhodou je i snazší možnost opravy, než je tomu například u lepených bot. Podrážka se dá od boty odpárat a vyměnit za novou. Při té příležitosti je vrchní část obuvi opravena a zrenovována. Získáte tak perfektně „vyšlápnutou“, pohodlnou obuv, která vypadá doslova jako nová.

Díky mistrovskému zpracování a špičkovým materiálům mají boty Barker nadstandardně dlouhou životnost. „Vaše boty už nebudou jen součástí botníku, který každý rok obměníte, protože se boty rozlepi, ošoupou a sešlápnou. Kvalitní boty se pro Vás stanou srdcovou záležitostí. Stejně jako máte milované auto, oblíbené křeslo či starou dýmku po pradědečkovi, budete mít svoje boty od Barkera,“ usmívá se Pavel Čmelík, podle kterého Vás tyto boty spolehlivě provedou i tou nejtrnitější cestou. Myšleno obrazně, i reálně.

Historie Barker Shoes se začala psát roku 1880 v Northamptonshire, v anglickém centru obuvnického průmyslu, kde šil boty obuvník a zakladatel značky Arthur Barker. S mimořádnou zručností a inovátorským přístupem záhy nestíhal uspokojit rychle rostoucí poptávku, a tak založil továrnu, v níž zaměstnal talentované řemeslníky z okolí a své tři syny. Obuvnické know-how se v rodinné firmě předávalo z generace na generaci i během válečných let. Třetí generace Barkerů byla už plná světově uznávaných designerů bot. Srdce výroby zůstalo v rodné Anglii, ale boty Barker brzy expandovaly do celého světa.

Brogování – z nutnosti se stal styl

Jedním za charakteristických znaků britských bot Barker je také takzvané brogování, neboli zdobení bot drobnými otvory v kůži. Tento styl přitom vznikl velmi prozaicky. V šestnáctém století, kdy se v deštivé Anglii vyráběly boty z poctivě hovězí kůže, potýkaly se farmáři s palčivým problémem. Boty příliš sály vodu! Následně těžkly, způsobovaly plísň na nohou, začínaly se brzy rozpadat. Dalo by se říci, že farmářům teklo do bot, ale

Právnická firma
roku 2012-2017

Rödl & Partner

Zkušenosti a osobní přístup...

- › právo
- › daně
- › audit
- › business process outsourcing
- › management & business consulting

... to vše z jedné ruky

Praha | Brno
www.roedl.com/cz

Úspěch nezná hranic
> 108 poboček > 50 zemí > jedna společnost

voda nemohla ven. Řešení bylo nasnadě: do obuvi se začaly propichovat drobné otvory, kterými voda mohla odtékat. Bylo po problému a takto upraveným botám se začalo říkat „brogue“. Dnes už moderní technologie i materiály podobné problémy nepřipouští a boty není nutné perforovat. Nicméně charakteristické děrování neboli brogování se zachovalo do dnešní doby a stalo se módním prvkem.

Díky brogování můžete nyní původně volnočasové boty vzít směle do kancelářského prostředí nebo na formální akce. „Pokud chcete vypadat dostatečně formálně, dejte přednost botám s drobnějším zdobením, včetně menších dírek. Naopak country styl se vyznačuje spíše robustním zdobením,

včetně dírek s větším průměrem, a skvěle ho doplňuje hrubší tvídové sako,“ pomáhá s výběrem Pavel Čmelík.

Vyladte svou image k dokonalosti

Jak už bylo řečeno v úvodu, vyladit svůj look do nejmenších detailů není práce úplně jednoduchá a je mnohdy lepší obrátit se na odborníky. Boty musí nejen dokonale padnout, ale také ladit se zbytkem outfitu.

tu. Tradiční britské obutí Barkers Shoes se skvěle doplňuje s další tradiční „ostrovní“ značkou T.M.Lewin, která nabízí dokonale padnoucí košile a obleky ze špičkových materiálů. Právě i v prodejnách T.M.Lewin některé modely bot Barker můžete zakoupit. Probuďte v sobě gentlemana a zvyšte svůj kredit skvěle vyladěným vzhledem. Britská móda je zde pro Vás přímo v centru Prahy. ●

Více na www.barker-shoes.cz.

Starejte se o boty a ony Vás přežijí

Boty Barker jsou vysoce kvalitní boty s nadstandardní trvanlivostí. Ale nejsou nesmrtečné. Jsou vyrobeny z kvalitní telecí kůže, která má svoji životnost. Ovšem pokud budete o své boty zodpovědně pečovat, může je po Vás podědit ještě další generace. Jak na to? Zde nabízíme pár užitečných doporučení:

- Lžíce na boty šetří nejen obuv, ale i Vaše záda.
- Nepodceňujte napínáky. Skvěle poslouží vypnutí kůže a umožní botě přirozeně vyschnout, aniž by se zkroutila. Ty cedrové navíc absorbují vlhkost a krásně voní.
- Nikdy nevystavujte boty při jejich sušení prudkým zdrojům tepla.

Teplotní šok by měl za následek ztvrdnutí a popraskání kůže. Boty sušte suchou tkaninou, v případě promoknutí vycpěte novinami a nechejte uschnout při pokojové teplotě.

- Pro vyživení kůže pravidelně (cca 1x za měsíc) používejte krém na boty v odpovídajícím odstínu.
- Semišové boty čistěte tuhým kartáčkem na semiš. Skvrny odstraníte pomocí speciálních rozpouštědel a následně hladkosti povrchu docílíte pomocí jemného brusného papíru.
- Boty z lakované kůže zase očistíte vlhkým hadříkem a poté speciálním krémem nebo sprejem na lakovou kůži.
- V nabídce Barker Shoes naleznete veškerou potřebnou péči, včetně elegantních cestovních sad.

Nový wellness hotel v Jeseníku!

Regenhartova Villa s historickou duší opět ožívá

Chcete si užít naprostou pohodu v podhůří Jeseníků? Klid, relaxaci a odpočinek? Villa Regenhart může být tou správnou volbou pro Vás.

Město Jeseník se proslavilo především v 19. století díky vodoléčebným lázním Vincence Priessnitzze, ale také díky textilní výrobě spjaté s firmou Regenhart & Raymann. V roce 1899 se začala psát i historie jedné z nejkrásnějších vil v Jeseníku – Regenhartovy Villy – kterou nechal v letech 1898 až 1899 postavit jeden z bratrů, vlastníků textilní továrny, pan Ernst Regenhart jako své rodinné sídlo.

Díky novým majitelům vila po letech opět ožila a představuje se jako čtyřhvězdičkový wellness & spa hotel se službami na té nejvyšší úrovni.

Navázat na téměř stovacetiletou tradici nebylo vůbec jednoduché, ale díky velmi citlivému přístupu architektů byla vila renovována s maximálním citem pro detail, s cílem zachovat původní architektonický ráz a historickou věrnost a vrátit jí tak její původní lesk a slávu. Samotná rekonstrukce hotelu byla dokončena v květnu 2016. Svým hostům je k dispozici od června 2016.

Historická atmosféra je citlivě propojena s moderním, čtyřhvězdičkovým luxusem. Všechny pokoje a apartmány disponují vysokorychlostním wi-fi připojením, satelitní televizí, minibarem, telefonem a koupelnou vybavenou vanou či sprchou. Vybírat můžete z několika typů ubytování převážně apartmánového typu, každý pokoj je dokonce pojmenován po některém z členů Regenhartovy rodiny. K hotelu patří také

venkovní terasa a rozlehlý park, stylová restaurace, lobby bar a pro Vaše hýčkání se pak otevírají netušené možnosti v našem wellness centru.

Zavřete oči a ponořte se do nirvány, která pohladí Vaše smysly. Prožijte chvíle harmonie těla a duše v našem luxusním spa & wellness centru. Bohatá nabídka wellness služeb je tady pro Vás. Uvolnit se můžete během různých relaxačních rituálů a masáží. V intimní atmosféře se Vám budou odborně a s maximální péčí věnovat vyškolené terapeutky a masérky. Odbourejte stres a posilte imunitu v saunovém světě s parní, solní a finskou saunou, k dispozici je i ochlazovací a odpočinková zóna. Užít si můžete bazénový komplex s perličkovými lavicemi, vodopádem a masážními tryskami. Pro ty, kteří preferují spíše soukromí, bude tou správnou volbou

privátní wellness, které Vám poskytne diskretní odpočinek s unikátní trojkombinací hydromasážní whirlpool vany, finské sauny a vyhřívaného vodního lůžka. Nerušeně můžete také relaxovat pod širým nebem ve venkovní vířivce.

Na srdce si samozřejmě klademe vysoký standard naší restaurace, která služby hotelu vhodně doplňuje. Naším hostům nabízíme příjemnou atmosféru ve stylovém prostředí, pravidelně obměňovaný výběr pokrmů moderní české gastronomie s důrazem na využití regionálních a sezónních surovin. Zatímco na podzim si u nás můžete vychutnat lahodnou zvěřinu, v létě Vás rádi pozveme ke grilu plnému ryb z horských řek. Největším labužníkům nabídneme několikachodová degustační menu, sestavená z těch nejvybranějších pokrmů.

Na své si přijdou milovníci kávy, neboť se zde podává na zakázku připravená pražená káva té nejvyšší kvality. V letním období přijde jistě vhod i posezení na terase s příjemným výhledem do přilehlého parku. Snažíme se, aby se každá Vaše návštěva proměnila v nezapomenutelný zážitek. Příprava

kulinářských specialit je pro naše kuchaře prací i vášní zároveň.

Pro Vaše maximální pohodlí nabízíme kompletní concierge služby. Na přání pro Vás připravíme vše, co byste během Vašeho pobytu u nás mohli potřebovat. Ať se již jedná o rezervaci jízenek, letenek, či jiných forem dopravy, tlumočnické služby, průvodcovské služby, hlídání a péči o děti, nebo jen vyčištění a vyžehlení prádla, náš personál je tu pro Vás. Získání služeb osobního asistenta nikdy nebylo jednodušší – naše hotelová recepce je zde k Vaším službám.

Pro turistické vyžití a výlety do blízkého okolí Vás čeká mnoho nádherných lokalit. Kromě blízkých Priessnitzových lázní a historického města Jeseník doporučujeme krásy bohaté přírody horského terénu, která nabízí mnoho k objevování nezávisle na ročním období. Mezi oblíbené letní cíle patří rozhledna na Pradědu, Biskupská hora, vodní elektrárna Dlouhé Stráně či Mechové jezírko na Rejvízu. Vaši touhu po adrenalinu může uspokojit adrenalin park v České Vsi nebo bobová dráha na Ramzové. V zimě se zase můžete těšit na bohaté možnosti místních ski areálů na Červenohorském sedle, projet se sněžnou rolbou nebo si užít netradičních zážitků Snowbike kolovny. Mezi oblíbené celoroční cíle patří zámek Jánský Vrch, hrad Žulová a ruční papírna ve Velkých Losinách.

Samozřejmostí je možnost zprostředkování zapůjčení jízdního kola, lyží nebo snowboardu, dle aktuálního ročního období.

K výhodám hotelu zcela jistě patří snadná dostupnost. Nachází se přibližně 500 metrů od centra lázeňského města Jeseník a 10 minut chůze od autobusového nádraží. Na letiště v Ostravě dojedete autem za dvě hodiny, do Prahy pak přibližně za hodiny tři. Přijedete-li vlastním vozem, zcela jistě využijete bezplatného parkování přímo na hotelovém parkovišti.

Víme, že existuje spousta míst, kde lze strávit nezapomenutelné chvíle, ale pouze jedním z nich je Villa Regenhart.

Nádherná neobarokní vila s atmosférou starých dob, připravená splnit všechna Vaše přání ve velkém stylu.

Prožijte svoji dovolenou či víkend na kouzelném místě s perfektním servisem a špičkovými službami.

Nechte se hýčkat v rukou profesionálů. Již nyní se těšíme na Vaši návštěvu. ●

VILLA REGENHART

Villa Regenhart

Josefa Hory 673
790 01 Jeseník

Ing. Petr Polák

předseda představenstva Villa Regenhart a.s.

tel.: +420 602 783 999

e-mail: management@villaregenhart.cz

www.villaregenhart.cz

Máte GDPR? A mohla bych ho vidět?

Jistě si vzpomínáte na film Kulový blesk a na paní Jechovou s její legendární hláškou. Paní Jechová stále hledala důvod, proč se nakonec nepřestěhovat. I mnoho českých firem odkládalo a možná dodnes odkládá změny související s ochranou osobních údajů. Jak na tom jsme několik týdnů po účinnosti nařízení GDPR? Je čeho se obávat? Dá se nyní říct, že je vše implementováno a naše údaje jsou chráněny? Máme už své osobní údaje ve sklepech? A můžeme ho vidět? Vyzpovídali jsme předního odborníka v ČR Aleše Špidlu.

Aleš Špidla

je prezidentem Českého institutu manažerů informační bezpečnosti, dlouhodobě se věnuje Kybernetické a informační bezpečnosti, je autorem první strategie kybernetické bezpečnosti ČR, garantem MBA programu Management a kybernetická bezpečnost a LL.M. programu Ochrana informací na vysoké škole CEVRO Institut.

Jak to vidíte s ochranou osobních údajů po nabytí účinnosti zákona, pane Špidlo?

Informační společnost se vyvíjí, její komponenty – technologie, systémy i uživatelé, se pohybují čím dál vyšší rychlostí, a to po ne zcela bezpečné informační dálnici. Ochrana informací je proto klíčovým prvkem bezpečnostní kultury států, institucí, firem i jednotlivců. Rozhodování na základě špatných, falešných nebo podvržených informací může mít fatální následky, a to pro nás všechny. Nezáleží na tom, jestli je finálním článkem v rozhodovacím procesu člověk nebo stroj. Oba potřebují spolehlivé informace, které takovými jsou, pokud jsou dobře chráněny. Podle mě je naprosto nezbytné umět pochopit hodnotu informací ve vztahu k fungování společnosti, instituce nebo firmy. Mít v každém okamžiku jasno kde, jaké a jak hodnotné informace jsou shromažďovány, zpracovávány a ukládány a kdo k nim má přístup. Umět vytvořit účinný a ekonomicky vyvážený systém technických, organizačních a procesních opatření, která se dají zahrnout pod označení „bezpečnostní opatření“. Paralela se sklepem se přímo nabízí.

Jakou roli v tom hrají osobní údaje?

Pod souhrnné označení „informace“ spadá celá řada typů a kategorií informací, které vyžadují různá bezpečnostní opatření. Na managementu pak leží odpovědnost rozlišit, co je odpovídající sada a dokázat prosadit její zavedení. Osobní údaje jsou z principu zvláštní kategorií informací, které je třeba chránit obzvláště účinně. Tento fakt je zřejmý už z toho, že jejich ochrana byla regulována speciálním zákonem o ochraně osobních údajů č. 101/2000 Sb., který byl 25. května nahrazen Obecným nařízením o ochraně osobních údajů, známým pod zkratkou GDPR. A i přesto, že pro mnoho firem to znamenalo náklady navíc, nás běžné spotřebitele a uživatele systémů zákon nyní chrání lépe než předtím. Ukládá společnostem a firmám, které s našimi osobními údaji pracují, aby se k nim chovaly jinak než dosud.

Co vše se změnilo?

Nařízení kromě určité shody se zákonem o ochraně osobních údajů, přineslo řadu nových pojmů a vyžádalo si nastavení

a implementaci zcela nových procesů v institucích. Zavedení GDPR nebyl jednoduchý proces a jeho časová i finanční náročnost byla závislá na tom, na jaké úrovni byla stávající bezpečnostní kultura konkrétní instituce, zvláště pak v oblastech kybernetické a informační bezpečnosti. Drtivá většina osobních údajů byla a je zpracovávána pomocí informačních technologií. Silně závisí na úrovni povědomí zaměstnanců o tom, jak bezpečně pracovat s osobními údaji, jak chránit informace, a to i ty na papíře a v jejich hlavách. To znamená, jak účinný je systém zvyšování bezpečnostního povědomí zaměstnanců v současnosti a jaký bude v budoucnosti. Ochrana osobních údajů bude stále aktuální téma.

Jaká je realita v českých firmách?

Největším problémem je nedostatek odborníků na informační bezpečnost a na ochranu osobních údajů zvláště. Oblast ochrany informací je velmi široká, odborníka nelze vychovat snadno, rychle a levně, třeba během tříletého kurzu. Skutečná odbornost vyžaduje hlubší studium vedené zkušenými experty. Jsem proto rád, že jsem stál u zrodu postgraduálního programu LL.M. – Ochrana informací, který jsme v minulém

"Kybernetická bezpečnost v energetice a kde na to vzít lidi", konference v rámci FOR Industry, EXPO Letňany.

roce otevřeli na VŠ CEVRO Institut. Ve svém životě se snažím podílet se na věcech, které mají smysl. V případě ochrany informací jde o budoucnost nás všech, jelikož pokud budou mezi námi experti, kteří pomohou chránit naše osobní údaje, ať již ve společnostech privátních nebo veřejných, bude se nám lépe spát.

V kontextu s GDPR se objevuje pojem implementace. Co přesně se zavádí a jak?

S ohledem na to, že některé instituce už mají praktické zkušenosti se zaváděním GDPR, lze konstatovat následující fakta. Bez pečlivé přípravy se nemá cenu pouštět do něčeho tak zásadního, jako je implementace opatření, vyplývajících z GDPR. Nejlepší je GDPR pojmut jako projekt a jako projekt jej také řídit. Nesmíme ovšem zapomenout, že GDPR není záležitostí nějakého oddělení, GDPR se musí řešit jako systém celé firmy nebo instituce. Je to věc průřezová a bez podpory vedení napříč organizací ji nelze prosadit. Zapojení musí být lidé z IT, lidských zdrojů, legislativci, vrcholový management, vedení věcných odborů, obchodníci apod. Prvním krokem je zmapování situace, jak na tom ve vztahu ke zpracování osobních údajů organizace je, a kde jsou její slabá místa ve vztahu k GDPR. Rád bych si představoval, že v době, kdy vyjde tento článek, již bude ve všech českých firmách hotovo. Realita bude myslím jiná.

Jaké konkrétní kroky si máme představit?

Je nutné provést rozdílovou (GAP) analýzu. Zkušenosti ukazují, že na otázku, „zpracováváte osobní údaje?“ řada lidí odpoví záporně. Proto je nutné při rozdílové analýze klást otázky srozumitelně, lidskou řečí. Bez schopnosti komunikace nelze dosáhnout rozumného výsledku analýzy. Velmi důležitý je datový audit, který odhalí osobní údaje v tzv. šedém IT. To jsou nejrůznější excelovské tabulky s osobními údaji např. klientů, které jsou úplně mimo jakoukoliv kontrolu, o bezpečnosti ani nemluvě. Na základě výsledků analýzy a datového auditu lze navrhnout smysluplná opatření pro uvedení organizace do souladu s GDPR. Další důležitou součástí celého projektu je osvěta mezi zaměstnanci. Bez jejich pochopení problematiky ochrany osobních údajů nelze opatření uvést do života. Vědí zaměstnanci běžné české společnosti, co mají dělat, když

Eva Škorničková a Aleš Špidla – hlavní odborní garanti postgraduálního programu LL.M. – Ochrana informací na VŠ CEVRO Institut.

najdou v kopírce něčí životopis? Nebo vědí co udělat s e-mailem, který obsahuje osobní údaje a nepatří to do jejich pracovní náplně? Osvěta a vzdělávání v oblasti zpracování osobních údajů jde ruku v ruce s osvětou o kybernetické a informační bezpečnosti.

Jak jsme na tom v tomto kontextu s odborným personálním backgroundem?

Jak už jsem uvedl, situace na trhu práce je v tomto oboru zoufalá, odborníků je nedostatek a firmy si je mezi sebou přetahují, čímž jejich cena velmi stoupá. Proto je důležitá práce na jejich výchově. O to se v CEVRO Institutu snažím. Naštěstí na tento těžký úkol nejsem sám. Mám kolem sebe tým expertů především z praxe. A za zády mi stojí Mgr. Eva Škorničková, která je rovněž zárukou a garantem kvality. Eva je konzultantkou všude tam, kde se překrývá právo s ochranou dat a bezpečností IT. Není

náhoda, že byla členkou Pracovní skupiny Úřadu vlády ČR k legislativě v oblasti ochrany osobních údajů. My se tedy nebojíme... ●

Eva Škorničková při přednášce na VŠ CEVRO Institut

CEVRO Institut

je soukromou vysokou školou práva, politologie, mezinárodních vztahů, ekonomie a bezpečnostních studií. Na českém vysokoškolském trhu působí více než deset let. Nabízí prestižní vzdělání, individuální přístup a špičkové vyučující. Vybrat si lze z bakalářských, magisterských i postgraduálních programů. Přednáší zde elitní profesori i experti přicházející z praxe justice, veřejné správy a byznysu.

<http://www.cevroinstitut.cz/>
<https://www.facebook.com/CEVROInstitut.cz/>
https://www.instagram.com/cevro_institut/
<https://www.linkedin.com/school/cevro-institut-praha/>
<https://www.youtube.com/user/CEVROInstitut>

T.M.Lewin: Elegance a sebevědomí na první pohled

Udělat dobrý první dojem může být alfou omegou ve vztahu osobním i obchodním. Vzhled, držení těla a celkové charisma vás předurčí k úspěchu či neúspěchu na schůzce ještě dříve, než stihnete cokoli říci. Perfektně padnoucí oblek včetně elegantní obuvi je proto dobrým předpokladem pro úspěšné nastartování nového byznysu. Zdokonalte svůj první dojem za pomoci tradiční a osvědčené módní značky z britských ostrovů T.M.Lewin. Nové kolekce košil a obleků ze špičkových materiálů Vám zaručí, že i v horkých letních dnech se budete cítit elegantně, reprezentativně a především sebevědomě.

Nejčastějším nedostatkem při volbě formálního (ale i lifestylového) oblečení je špatný odhad střihu a velikosti. Příliš malá košile svého nositele škrtí kolem krku i v podpaží, krátké rukávy se zarývají do kůže, často končí utrženým knoflíčkem a úzký pas nelichotivě zvýrazňuje případně tělesné nedostatky. Oproti tomu příliš velká košile, která na svém nositeli visí, také není dobrou vizitkou. Jak ale vybrat tu pravou, když ve většině obchodů naleznete pouze základní konfekční velikosti, a přitom téměř každý jedinec

potřebuje něco speciálního? První možností je zajít ke krejčímu, který Vás naměří, zapíše, objedná a za několik dní Vám zašle skvěle padnoucí košili za odpovídající peníze. Druhou možností je pak zajít do T.M.Lewin.

Dvojnásobný výběr střihů a velikostí

V nabídce tohoto tradičního britského butiku najdete dvojnásobný počet velikostí oproti standardu! Tento koncept nabídky

Vše začalo před 120 lety...

Angličan Thomas Mayes Lewin v roce 1898 na ikonické londýnské Jermyn Street otevřel svůj první obchod a představil košile tradičního střihu, tedy tak, jak je známe dnes – s límečkem a knoflíčky na přední straně. Za války už měla značka takové jméno, že zásobovala oblečením britské královské letectvo i celou armádu. V současné době je pouze v Anglii 120 obchodů T.M.Lewin a ročně značka prodá na 3 miliony košil.

dokonale nahrazuje náročné šití na míru a svoji velikost a střih zde nalezne opravdu každý. „Tu pravou“ si tak můžete hned odnést. V případě dalších požadavků je i možnost nechat si oděv upravit. S naprostým přesným výběrem Vám navíc pomůže erudovaný personál. „V každé naší pobočce Vám poradíme s výběrem oblečení i bot přesně pro Vás a pro situaci, pro kterou oblečení nakupujete,“ ujišťuje Ing. Pavel Čmelík ze společnosti INEXAD Fashion s.r.o., která britskou značku T.M.Lewin v České republice zastupuje, a dodává:

„Také u pánských obleků nabízíme více než dvojnásobný počet velikostí oproti standardu. Navíc díky podpoře z plsti a koňských žíní se každé sako vždy perfektně přizpůsobí tvaru těla. Určitě se nestane, že byste odcházeli v košili či obleku, který Vám dokonale nepadne.“

Komfortní novinky pro letní období

Značka T.M.Lewin věnuje mimořádnou pozornost zpracování, ale samozřejmě také kvalitě materiálů. Nová letní kolekce je určena speciálně pro horké dny a výrobce tím pamatuje na všechny manažery, právníky, úředníky, byznysmeny a další osoby, které ani v těch největších vedrech nemohou odložit košili a oblek. Košile pro tuto sérii jsou šité z látek na bázi lnu a bavlny, což zaručuje maximální lehkost a prodyšnost. I v letním počasí či přehřáté kanceláři se budete cítit neustále svěže a příjemně.

Prvních deset vteřin je rozhodujících

Ať si to připouštíme nebo ne, v osobním i profesním životě velmi často uvažujeme o lidech na základě prvního dojmu. A první dojem získáme o druhém člověku v průměru už během pouhých deseti vteřin. Právě tolik času podle odborných studií totiž trvá než na základě vizáže, držení těla a další mimoverbální komunikace zaujmeme ke svému protějšku určitý postoj. Slova v tu chvíli prakticky nehrají žádnou roli (prý pouze ze sedmi procent). Během této krátké chvíle si uděláme jakési předčasné závěry o sociální úrovni dotyčné osoby a dokonce podvědomě začneme vyhodnocovat úspěch či neúspěch nastalé situace, tedy setkání. Zjednodušeně řečeno, úspěch byznysu může být založen právě na tom, v jakém se dotyčný při prvním setkání nalézá rozpoložení, jak podává ruku a co má právě na sobě. Ne nadarmo se říká, že šaty dělají člověka. Dokonale padnoucí oblek, kvalitní košile a elegantní boty mohou otevřít dveře do celého světa.

„Nikdy nedostaneme druhou šanci udělat dobrý první dojem!“ Oscar Wilde

Len je tradiční materiál pro výrobu kvalitních oděvů, jeho přirozenou vlastností je jistá mačkovatost a košile z něj se hodí především pro méně formální situace. Takové, které nevyžadují naprosto dokonale nažehlené límečky a rukávy. Nicméně, v nové letní kolekci naleznete i modely, které perfektně drží tvar a hlad-

kost, aniž by vyžadovaly nudné cvičení se žehličkou. „Nemusíte se děsit neustálého žehlení. Díky speciální přírodní úpravě bavlněného vlákna máme v sortimentu takzvané nežehlivé košile. Ty po vyprání stačí zavěsit na širší ramínko a jsou prakticky okamžitě připravené k dokonalé reprezentaci svého nositele,“ vysvětluje Pavel Čmelík.

Letní trend lehkých a prodyšných materiálů se odráží také v sérii pánských obleků. Sako uprostřed léta už nemusí být

vaší noční můrou. Obleky T.M.Lewin jsou odlehčené, nemají zadní podšívku a jsou šité z nejemnější vlny australských ovcí merino. Ta zaručuje nejen dlouholetou trvanlivost, ale také prodyšnost a celodenní komfort. Látka se navíc nemačká, narovná se. Takže když už sako přeci jen sundáte a hodíte si ho přes ruku či na sedadlo v autě, nemusíte se bát, že bude pro další jednání nepoužitelné.

Obleky na míru pro Vaši firmu

Návštěvou obchodu T.M.Lewin získáte řadu výhod nejen pro sebe a pro Váš šatník, ale také pro celou Vaši firmu. „Kromě firemních slev Vám můžeme nabídnout také Dress Code školení, kde Vám prozradíme tipy a triky pro dosažení profesionální image při obchodním jednání nebo společenské akci a zajistíme profesionální image celé Vaší firmě. Jsme také schopni připravit produkty s firemním designem, takže vyrobíme oblečení a doplňky na podporu korporátní identity.“

Nedílnou součástí ošacení je samozřejmě obuv. Boty, ať už pro volný čas nebo byznysové účely, už nejsou jen čistě funkčním doplňkem. Jedná se o vizitku celého člověka. Dotáhněte svůj „byznys-look“ k dokonalosti a oblek od T.M.Lewin dolaďte luxusními botami od tradiční britské značky Barker Shoes, které si můžete vybrat na prodejnách T.M.Lewin nebo přímo v obchodě Barker v Havířské ulici. Pouze harmonický celek může zanechat skvělý první dojem. Více na www.barker-shoes.cz.

Logo a firemní barvy umíme sofistikovaně použít na košilích i doplňcích tak, aby pouze evokovaly příslušnost k firmě, stále však zůstaly plnohodnotnou součástí Vašeho business šatníku,“ uzavírá Pavel Čmelík.

Přijďte a objevte kus Londýna v srdci Evropy. Pražské pobočky obchodů T.M.Lewin najdete v ulici Na Příkopě v pasáži Myslbek a v obchodních centrech Palladium, OC Chodov, Černý most, Nový Smíchov či v brněnské Olympii. ●

Více informací naleznete na www.tmlewin.cz.

EST 1898

T·M·LEWIN
LONDON

Spolupráce, partnerství i přátelství

Již více než 20 let spojuje Helena Kohoutová úspěšné podnikatelky a podnikatele z celé České republiky. V rozhovoru prozradila nejen novinky z projektů Agentury Helas, ale také to, jak vidí české podnikatelské prostředí.

Agentura Helas oslavila loni 20. narozeniny. Jak byste těch uplynulých 20 let zhodnotila?

Na začátek musím říci, že těch 20 let opravdu rychle uteklo. Vášně, kterou jsem cítila na začátku, mě stále neopustila. Důvod je prostý, každý rok vidím, co můžeme udělat ještě lépe, a i schopnost naslouchat lidem v tom, co potřebují pro rozvoj podnikání, je nesmírně silný motor pro nové nápady. Navíc, dnešní doba nabízí tolik nových podnětů, například i v oblasti komunikace a technologií, že mám pocit, že byť s dvacetiletou tradicí, jsme stále na začátku. Nejvýznamnější milník agentury byl, když jsme od sdružování zajímavých lidí z oblasti byznysu začali oceňovat jejich výsledky a předávat jim prestižní ocenění, a to díky třem podnikatelským soutěžím zároveň.

Helena Kohoutová

je zakladatelka Agentury Helas, která od roku 1997 ovlivňuje společenské a podnikatelské prostředí v České republice. Děje se tak zejména díky projektům, jež produkuje a iniciuje. Jedná se o dva unikátní kluby Helas New Encounters Club a Cosmopolitan Executive Helas Ladies Club a také prestižní projekty Ocenění českých podnikatelek, Ocenění českých lídrů a Exportní cena DHL UniCredit pod záštitou agentury CzechTrade, které dlouhodobě oceňují české podnikatele, jejichž firmy podnikají transparentně, mají vysoký rating a scoring a jsou pozitivním příkladem pro současnou i budoucí generaci podnikatelů. Myšlenka spojující projekty Heleny je „BUDUJEME HRDÉ ČESKO“.

Agentura Helas dále pořádá a produkuje akce na klíč a zastupuje historické sály Kláštera minoritů sv. Jakuba v Praze.

Firemním mottem je

„Friendly Business – náš společný úspěch“.

Proč jste před lety začala propojovat a podporovat české podnikatele a podnikatelky?

Můj cíl či lépe řečeno potřeba bylo dávat zajímavé lidi dohromady. Lidé, které pohání podobná touha a potřeba jít za svým snem. Něco dokázat, něco vybudovat, zrealizovat svoji představu. Lidé, kteří jsou solitéry, vlastně lídry, což vyústilo až k založení Ocenění českých lídrů.

Jakým směrem se vlastně podle vás podnikatelské prostředí v ČR mění? K horšímu nebo lepšímu?

Na tyto otázky se často ptám podnikatelů, se kterými se v rámci našich projektů setkávám. V současné době je situace taková, že podnikatelé si často stěžují na obrovské množství administrativy a časté změny legislativy. V poslední době se k těmto problémům přidal i nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců, a to vlivem rekordně nízké nezaměstnanosti, kterou v České republice momentálně máme.

Jsou vaše kluby a projekty jen o byznysu, nebo v nich členové najdou i něco „navíc“?

Pravdou je, že byznys hraje v našich klubech velkou roli. Členové se jejich prostřednictvím dostanou do osobního a blízkého povědomí dalších úspěšných, tvořivých a produktivních podnikatelů, podnikatelek, manažerů i manažerek. V rámci klubů se mohou představit jako odborníci v nejrůznějších oblastech, dáváme jim prostor představit jejich služby a produkty, díky čemuž zviditelní svou značku. Mimo to jsou však naše kluby také o přinášení nových inspirací, hledání nových cest a sdílení zkušeností a informací. HNEC a HLC vidím jako příležitosti pro úspěšné české podnikatele a podnikatelky odhalit jejich další potenciál a ten nadále rozvíjet. Díky setkávání si mohou rozšířit obzory, podívat se na svůj byznys jinou optikou, zjistit, jak dělat věci jinak a díky tomu se posouvat kupředu. A to díky spolupráci, partnerství a často i přátelství v prostředí, které jim prostřednictvím našich projektů vytváříme.

Chystáte ve vašich projektech nějaké novinky?

Cílem všech našich projektů je podporovat a inspirovat české podnikatele, a to díky sdílení zkušeností, vzájemné spolupráci a osobnímu setkávání. Proto jsme se rozhodli propojit podnikatelskou platformu fungujících projektů Ocenění českých podnikatelek, Exportní cena DHL UniCredit, Ocenění českých lídrů a Cosmopolitan Executive Helas Ladies Club, a to prostřednictvím tzv. Superčlenství. Věřím, že toto propojení přinese maximální užitek všem členům, kteří budou součástí našich

aktivit. Díky Superčlenství budou moci využít všech benefitů a služeb, které členství v projektech nabízí.

Vášim mottem je „Budujeme Hrdé Česko“. Co vyjadřuje?

Všude kolem sebe vidíme skvělé české podnikatele a podnikatelky. Firmy, které zvládly překonat práh České republiky. Ať již fyzicky tím, že působí v různých zemích světa a exportují služby a produkty, nebo mentálně, svými nápady, know-how ovlivňují podnikání ve světě. Firmy, které šíří dobré jméno českých výrobků, řemeslného zpracování, které má ve spoustě oborů v našich zemích historicky velkou tradici. Vidíme majitele, kteří se rozhodli jít za svou vizí, nejen za svými obchodními výsledky. V rámci našich projektů se setkáváme také s budoucími podnikateli, kteří stojí na prahu svého podnikání. Ukazujeme mladým lidem, že je na čem stavět, z čeho čerpat. ●

Agentura Helas

byla založena v roce 1997 s cílem sdružovat české podnikatelky a podnikatele, vytvářet obchodní příležitosti a rozvíjet vztahy mezi podnikateli a ekonomickými odborníky. K jeho naplňování jí slouží projekty, za nimiž stojí – Helas New Encounters Club, Cosmopolitan Executive Helas Ladies Club, Ocenění českých podnikatelek a Ocenění českých lídrů. Produkčně Agentura Helas zajišťuje také projekt Exportní cena DHL UniCredit.

Cílem všech projektů, které spojuje myšlenka a vize „Budujeme hrdé Česko“, je kultivování českého podnikatelského prostředí, podpora a ocenění českých firem s důrazem na etický byznys.

www.helas.org,
www.helas-ladies-club.cz,
www.hnec.cz,
www.PodnikatelkaOnline.cz,
www.oceneniceskychlidru.cz,
www.exportnicena.cz,
www.oceneniceskychpodnikatelek.cz

Weil

Weil, Gotshal & Manges s.r.o. advokátní kancelář

	PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU 2017 PRO MEZINÁRODNÍ KANCELÁŘ			
	PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU 2017 v kategoriích: ■ Fúze a akvizice ■ Řešení sporů a arbitráže			
	CHAMBERS EUROPE 2017 nejvyšší hodnocení v kategoriích:			
	■ Competition / Antitrust ■ Dispute Resolution ■ Projects & Energy			

Pomáhejme společně.
WEIL, GOTSHAL – nadační fond
www.weil-nadacni-fond.cz

Křižovnické nám. 193/2
110 00 Praha 1
tel.: 221 407 300, fax: 221 407 310
www.weil.com

Zachraňujeme brownfieldy před smrtí

„Greenfieldy jsou pro nás jen prázdné skořápky. Nám záleží i na obsahu. V brownfieldových projektech proto revitalizujeme nejen průmyslové areály, ale i výrobu,“ říká Roland Hofman, předseda dozorcí rady manažerské a investiční skupiny M.L. Moran, která se specializuje na dlouhodobé investice zejména ve výrobním průmyslu a do jejího portfolia spadají mj. průmyslové parky v Tachově, Bruntále a Žirovnici. Rozhovor s ním ukazuje, že využívání brownfieldů je dnes žhavým tématem nejen v segmentu bydlení či kancelářské výstavby, ale čím dál výrazněji se prosazuje i v segmentu industriálních nemovitostí. A že lze do tohoto tématu vnést i lidský prvek v podobě dlouhodobého budování komunit a rozvíjení průmyslových tradic příslušného regionu.

O regeneraci a využívání brownfieldů, jichž je v ČR podle národní databáze brownfieldů (spravované CzechInvestem) velké množství, se mluví už dlouho. Přesto se developéři industriálních nemovitostí dosud soustředili zejména na výstavbu na zelené louce. Proč to podle vás tak je?

Revitalizace brownfieldu je činnost odborná, složitá a riziková. Navíc vyžaduje dlouhodobou specializaci; ne každý investor či developer je schopen revitalizaci uskutečnit. Přípravná fáze je technicky složitější, nákladnější, rozsáhlejší a mnohem delší než v případě greenfieldů. Do procesu revitalizace brownfieldů vstupuje řada speciálních disciplín, politických účastníků i zájmových skupin. Musíte vnímat stavební i environmentální aspekty. Mít kvalitní, reálný investiční záměr, jasnou strategii navýšení příjmu brownfieldu, a tím pádem i jeho hodnoty. Naším pohledem je ale regenerace brownfieldu mnohem přínosnější, než zabírání plochy a výstavba na zelené louce. Navyšuje hodnotu nemovitostí a pozemků v okolí, obvykle při nižších nákladech na infrastrukturu. Nehledě na zachování historických, kulturních a přírodních hodnot.

To je důvod, proč jste se rozhodli specializovat právě na revitalizaci fungujících, ale chátrajících průmyslových areálů?

Přesně tak. Naším heslem v industriálních parcích v Tachově, Bruntále a Žirovnici je uchová-

ní genia loci regionu, návaznost na lokální průmyslové dědictví a jeho rozvoj. To vše se neobejde bez budování komunity. Sami naši činnosti označujeme jako tzv. re-cyclefield; tím jsme od základu nestandardní a nekategorizovatelní investoři. Revitalizujeme nejen areály, ale i s nimi spjatou výrobu. A to je skutečně výzva, protože pracujete s lidským faktorem. S tím vám žádní stavební dodavatelé nepomohou. Greenfield je pro nás jen prázdná skořápka, motivovaná víceméně rychlým, snadným ziskem. Investicí do učebnicových, klasických brownfieldů developéři často řeší současný nedostatek pozemků pro výstavbu greenfieldů. Brownfield je pro ně mrtvý prostor, v němž zdemolují stávající budovy a postaví nové. Energie spojená s výrobou, přepravou a užíváním stavebních materiálů na

výstavbu původního areálu přichází vničeč – a demolice a nová výstavba spotřebuje masu další energie. My to děláme jinak: investujeme do areálů doslova před smrtí, recyklaci je zachraňujeme a rozvíjíme novou dodatečnou výstavbou. Máme maximální snahu zachovat z průmyslových areálů jejich podstatné části včetně původní výroby.

Mluvíte o budování komunity. Jak to vypadá v praxi?

Společným jmenovatelem jakékoli komunity je zlepšení životních a pracovních podmínek jejích členů. A také řešení problémů, na které jednotlivci sami nestačí. Inspirací pro budování komunit v našich třech industriálních parcích může být SVJ, spravující

BUDUJEME
HRDÉ
ČESKO

MEDIÁLNÍ PARTNER

epravo.cz

OCENĚNÍ
ČESKÝCH
LÍDRŮ

BYZNYS
VÝSLEDKY
TRANSPARENTNOST

ZNÁME ČESKÉ LÍDRY 2018
více na www.oceneniceskychlidru.cz

PARTNEŘI 2018

BYZNYS | VÝSLEDKY | TRANSPARENTNOST

OFICIÁLNÍ PARTNER

PARTNEŘI

GENERÁLNÍ PARTNER

ZAKLADATEL

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

ODBORNÝ GARANT

areál Korunního dvora 810 na pražských Vinohradech, kde jsem předsedou výboru a kde naše společnost Korunní dvůr, s. r. o. vlastní kancelářské prostory. I když je to samozřejmě trochu jiná oblast, principy a postupy budování komunity jsou obdobné. SVJ, vážící se k areálu v Korunní 810, totiž počtem svých obyvatel přesahuje průměrnou českou obec. Areál jsme přebírali po vypuknutí krize v roce 2009, tehdy s mizivou obsazeností. Z ničeho jsme postupem doby dokázali vybudovat fungující komunitu se solidním sociálním kapitálem. Areál žije, dlouhodobě zde registrujeme převis poptávky nad nabídkou. Klienti naše prostory opouštějí víceméně jen v případě, že expandují a už se k nám jednoduše nevejdou. Obdobnou vizi máme i v našich industriálních parcích v Tachově, Bruntále a Žirovnici – přirozené s ohledem na specifika toho kterého města. Chceme být blízko místním lidem, ne k dálnici. A navázat na historické průmyslové dědictví: v Tachově i v Bruntále je to výroba plastů pro nejrůznější účely, v Žirovnici knoflíkářství. K tomu se ve všech třech parcích v posledních letech přidává i výroba součástek pro automobilový průmysl. Společným jmenovatelem je také to, že jde o příměstské, nebo dokonce městské areály. Startovací realitou není pole, jako je tomu v případě greenfieldů. V našem případě je východiskem život místních lidí, kteří od pradávna hledají prostor ke vzájemné komunikaci, sdílení a uspokojování svých potřeb – a přesně to musí splňovat každý development. Kantýna, školka, ubytování pro celé rodiny, školící místnosti, nová veřejná prostranství.

Jaká kritéria musí ve vašem případě brownfieldy splňovat, abyste koupili příslušné pozemky či areály a revitalizovali je?

Klíčovým kritériem je smysluplnost a prospěšnost rozvoje. Užitečnost revitalizace daného objektu (a to včetně výroby) v souvislosti s historickými kořeny, místní komunitou, vzdělaností, prosperitou lidí. Dalším faktorem jsou všeobecná kritéria – napojení na kvalitní infrastrukturu, možnost rozšíření výroby, prostor pro výstavbu komfortního zázemí pro zaměstnance, spolupráce s místními municipalitami a další. Potenciál výroby je pro nás opravdu velkým tématem. Jeho posouzení je hodně subjektivní. To, že jsme stoprocentně tuzemská společnost a nedisponujeme mezinárodním kapitálem je v tomto případě výhodou. Již několikrát jsme totiž úspěšně investovali do míst, jejichž atraktivitu jiní odmítali přijmout.

Co všechno ve vašem případě obnáší revitalizace brownfieldu, kterou sami označujete jako re-cyclefield? A jak dlouho může daný proces v průměru trvat?

Každý areál a každá výroba je specifická, což si žádá odlišný souhrn a sled postupů, fází a procesů k dosažení dlouhodobých vizí. Už tím se lišíme od konkurence. Rozmach výroby, areálů a komunit je nekonečný proces, vždy je kam růst. My jsme však schopni k tomu všemu v každém období dosahovat solidních zisků. Například v Tachově lze naši činnost rozdělit do tří pilířů: strategie stabilizace (zahrnující stabilizaci cash-flow, projednání bankovních a úvěrových podmínek, nové interní systémy a procesy, portfolio klientů...), technická zlepšení (energetická opatření, modernizace budov, vybavení aj.) a samotný development (výstavba nových budov, zlepšení a zvýšení funkcionality celého areálu, CSR projekty, PR). Délka celého procesu je přímo úměrná době, během níž si veškeré námi iniciované změny, nové rozdělení výroby, rozšíření apod. takzvaně sednou, sžijí se. Revitalizace budov včetně jim příčleněných výrob kladé nároky na expertizu, spojenou s danou výrobou. Naše strategie dosahování zisků jsou tak nutně mnohem sofistikovanější, než by tomu bylo v případě hesla „postavím a zmizím“.

Je při vašem způsobu revitalizace brownfieldu jednání s municipalitami jednodušší, než v případě stavby průmyslového areálu na zelené louce?

Alespoň zde to máme snadnější: naše areály nejsou v tomto směru komplikované. Máme vyjasněné vlastnické vztahy, dobrou polohu, kvalitní dopravní infrastrukturu, všechny naše areály jsme schopni revitalizovat bez specializované veřejné podpory. Proto mají v našem případě municipalita spíše koordinační roli. V každém případě jednáme s bankami a finančními institucemi i s projektovými konzultanty – ti však k developmentu neodmyslitelně vždy patří.

A co veřejnost? Narážíte při jednání s třetími stranami třeba na odpor ekologických iniciativ?

Vůbec ne. Tím, že nedemolujeme původní rozpadlé areály a že veškeré zachovalé budovy „recyklujeme“, značně šetříme energii. V porovnání s výstavbou na zelené louce snižujeme produkci emisí skleníkových plynů

o třetinu. Nezabíráme žádnou ornou půdu, neničíme zeleň. Udává se, že 0,4 ha regenerovaného pozemku brownfieldu ušetří 1,8 ha výstavby na zelené louce. V našich rozměrech se jedná o velká čísla. Při tom všem navíc odstraňujeme zátěže naakumulované za předešlé dekády, pomáháme v boji se suburbanizací – rozrůstání měst do polí. Šetříme náklady na dopravu, lidé k nám chodí pěšky, jezdí na kole či MHD. Proto se považujeme za investory se skutečným ekologickým přístupem.

Jaké jsou Vaše plány do budoucna? Plánujete expanzi do dalších lokalit typu brownfields pro další industriální development?

Nadále hodláme investovat do výrobních areálů – a na území ČR je zajímavých míst se značným potenciálem rozvoje průmyslu i celých komunit stále ještě hodně. Ve všech našich lokalitách se plánujeme zaměřit na podporu vzdělanosti a zkušeností, aktivně se zapojovat a nabízet řadu rekvalifikačních kurzů, povzbuzovat růst lidí. Přejí bychom si stát se stabilní a spolehlivou platformou růstu komunit. ●

Ing. Roland Hofman, MBA

Předseda dozorčí rady manažerské a investiční skupiny M.L. Moran, která se specializuje na dlouhodobé investice zejména ve výrobním průmyslu. Zastává vysoké manažerské a statutární pozice ve firmách, v nichž má M.L. Moran svůj podíl (mj. Industrial Park Tachov, KPŽ Holding v Žirovnici), je také jednatelem společnosti Korunní dvůr s. r. o., která řídí a spravuje stejnojmenný areál v Praze na Vinohradech. Po studiích finančnictví na VŠB-Technické univerzitě Ostrava získával zkušenosti s vrcholovým řízením v Londýně, kde získal titul MBA na University of Greenwich. Finanční řízení a vnímání komunit má v krvi po dědovi, který se léta podílel na řízení financí fabrik Tomáše Bati. Za inspirativní považuje heslo inovátora a průmyslníka Henryho Forda: „Vize bez funkčního provedení je halucinace“.

Základní škola v Dobřichovicích: příklad dobré praxe při zadávání veřejné zakázky.

Zadávání nejen veřejných zakázek ve stavebnictví novou metodikou Design & Build

Aliance Šance pro budovy a Asociace poskytovatelů energetických služeb vytvořily nejen pro Operační program Životní prostředí (OPŽP) přehledný manuál, jak postupovat při zadávání projektů určených k výstavbě či rekonstrukci metodou dodávky Design & Build se zaměřením na minimalizaci celkových nákladů životního cyklu budovy. Manuál se soustředí na klíčové body tohoto postupu při zadávání zakázek a na změny a výhody, které přináší oproti stávající praxi. Zároveň radí, na co si dát pozor a čemu věnovat zvýšenou pozornost tak, aby byl proces realizace projektu, od samotného zadání až po hotové dílo a jeho budoucí provoz, co nejefektivnější a ušetřil zadavateli čas i peníze.

Metoda Design & Build je určená pro zadavatele veřejných zakázek, ale je možné ji přiměřeně použít i při přípravě a realizaci projektů v privátní sféře. Oproti stávající praxi přináší řadu změn a výhod, a to zejména v podobě přenesení odpovědnosti za přípravu projektové dokumentace a její naplnění částečně či zcela na zhotovitele. Díky tomu mají objednatelé mimo jiné vyšší jistotu zachování nabídkové ceny a dodržení stanoveného termínu dokončení stavby. Napomáhá tak k zefektivnění procesu i k jeho větší přehlednosti. „Zadávání zakázek formou Design & Build znamená komplexní přístup k výstavbě šetrných budov či jejich kompletní rekonstrukci a modernizaci, v jejímž rámci se počítá s celkovou renovací energetického hospodářství

daného objektu. Vzhledem ke své obsáhlosti je zpracovaná metodika vítaným pomocníkem, jenž pomůže zadavatelům se v této problematice rychleji a snadněji zorientovat. A pomůže jim vybrat vhodnou firmu, která bude schopna zakázku realizovat kvalitně a ve vztahu k technologickým úsporným řešením nést i potřebnou odpovědnost za následný provoz a údržbu stavby," zdůvodňuje přínos manuálu projektový manažer České rady pro šetrné budovy Petr Zahradník.

Vyšší garance ceny a dodržení termínu

Při zadávání projektů metodou Design & Build nese odpovědnost za zpracování projektové dokumentace a celkovou kvalitu provedení zcela či částečně zhotovitel stavby. V praxi to znamená, že objednatel v zadání definuje pouze účel, standardy a výkonová kritéria, tedy vlastnosti, které by stavba z hlediska energetické náročnosti, kvality vnitřního prostředí a rozsahu funkcí měla splňovat. Za dodržení těchto požadavků ovšem následně odpovídá realizační firma. Díky tomu, že za zpracování projektové dokumentace je zodpovědný sám zhotovitel, nemůže se později odvolávat na případné chyby v ní obsažené. Objednatel má tak nejen vyšší jistotu, že nabídková cena bude zachována, ale zároveň že projekt bude dokončen ve smluveném termínu. Případná rizika a výrazně vyšší míru odpovědnosti tedy nese právě realizátor stavby, což může zohlednit v cenové nabídce či jím nabízeném technickém řešení. Na druhou stranu má ale zhotovitel díky metodě Design & Build oproti dosavadní praxi větší inovační potenciál a pole působnosti pro dosažení lepšího řešení. „Věříme, že nová metodika bude velkou pomocí pro zadavatele z řad státní a veřejné správy. Lze ji využít i při zadávání projektů podporovaných dotací z Operačního programu Životního prostředí v rámci prioritní osy 5 v oblasti energetických úspor. Ve vztahu k zákonu o zadávání veřejných zakázek není cílem metodiky Design & Build dát komplexní návod na přípravu a provedení zadávacího řízení, ale upozornit na nejdůležitější části procesu, které mají vliv na úspěšnou realizaci staveb a jejich následné provozování," dodává Petr Zahradník.

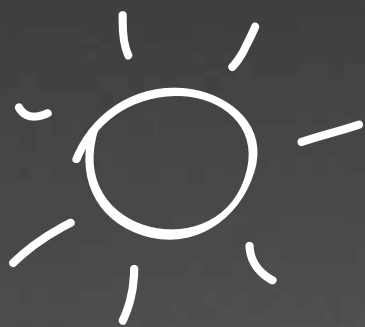
Manuál k metodice Design & Build je ke stažení na webu Operačního programu Životní prostředí, který je řízen Ministerstvem pro životní prostředí. ●

ZUS Karla Malicha v Holíč – další příklad dobré praxe při zadávání veřejné zakázky.

Shrnutí hlavních bodů Design & Build:

- DB je metodou dodávky výstavbových projektů, která je charakteristická tím, že odpovědnost za zpracování projektové dokumentace projektu je přenesena zcela nebo částečně na zhotovitele stavby.
- U projektů DB je vyšší jistota dodržení nabídkové ceny, která nebude ovlivněna změnami v projektové dokumentaci provedené zhotovitelem při realizaci díla. Lze také urychlit začátek realizace s možností překrývání fáze projektování a realizace – díky tomu může být budova rychleji uvedena do provozu.
- Projekty DB jsou vhodné jak pro novostavby, tak pro komplexní rekonstrukci a modernizaci budov. Určující je rozsah požadovaných funkcí budovy a s tím související rozsah technologického vybavení budovy.
- V důsledku zvýšených nároků na přípravu zadání projektu DB se bude jednat nejčastěji o projekty velikosti investice 50 mil. Kč a více.
- Volba vhodného provozního modelu (jednoduchý provozní model, pokročilý provozní model, komplexní provozní model) je jedním z nezbytných předpokladů pro dosažení cílových výkonových parametrů u projektů DB a zajištění jejich funkčnosti.
- Stanovení vhodných výkonových parametrů je nezbytným předpokladem pro naplnění požadovaných standardů energetické účinnosti a nízkých provozních nákladů při vysokém funkčním standardu a komfortním užívání budovy či objektu.
- Příprava projektů DB klade zvýšené nároky na přípravný tým zadavatele. Vhodné složení, kvalita a zkušenost přípravného týmu zadavatele jsou důležitým a nezbytným předpokladem pro úspěšnou realizaci projektů DB.
- Při realizaci projektů DB jsou zvýšená rizika přenesena na zhotovitele. Výběr kvalitního a zodpovědného zhotovitele, který je schopen tato rizika unést, klade zvýšené nároky na přípravu podmínek zadávacího řízení ohledně jeho výběru.
- Povinnost zajistit splnění kvalifikace zhotovitele a požadovaných výkonových parametrů předložených zhotovitelem v rámci jeho nabídky v zadávacím řízení je nutné promítnout do smluvních podmínek projektů DB.
- Je nezbytné zajistit ověřování plnění výkonových parametrů při realizaci a provozu projektů DB.
- Metody DB lze využít při realizaci projektů podporovaných z OPŽP pro prioritní osu 5 (oblast energetických úspor).

ČEZ ESCO

- inovativnost
- spolehlivost
- úspora
- přístup

Chytrá budoucnost vaší společnosti

**ČEZ ESCO nabízí inovativní a chytrá řešení energií
pro firmy i celá města.**

Naše služby vám umožní stát se energeticky nezávislejší a ekologicky odpovědnější. Provedeme detailní audit a na základě jeho výsledku navrhne optimální projekt. Postaráme se o financování, celkovou realizaci i následnou údržbu a servis.

Díky našim zkušenostem a dodávaným technologiím si můžete být jisti, že ČEZ ESCO je investice do budoucna, která přináší chytrá řešení pro vaši společnost.

www.cezesco.cz

ČEZ ESCO

**ENERGY
SERVICE
COMPANY**

Linkcity: nový aktér na českém trhu industriálních nemovitostí

Mezinárodní developerská společnost Linkcity, která patří do skupiny Bouygues, rozšiřuje své aktivity v České republice a na Slovensku o průmyslové a logistické projekty. Pod značkou LiNK Logistic Industry se chystá do roku 2019 postavit tři logistické parky v blízkosti Hradce Králové, Olomouce a Nitry s celkem více než 180 000 m² pronajímatelných ploch. Další stovky tisíc metrů čtverečních průmyslových a logistických nemovitostí je Linkcity připravena realizovat v následujících letech s využitím inovativních nástrojů a moderních řešení v souladu se současným trendem automatizace a udržitelné výstavby.

„Díky sesterské společnosti VCES, která je u všech našich projektů generálním dodavatelem, a zázemí mateřské společnosti Bouygues, jež patří mezi největší developery na světě, využíváme integrovaná řešení v souladu se zásadami Průmyslu 4. 0. Znamená to, že místo standardizovaných hal chceme vytvářet sofistikovaná řešení v souladu s principy udržitelné výstavby na základě úzké spolupráce s budoucími nájemci,“ říká David Labardin, generální ředitel společnosti Linkcity Czech Republic. Linkcity není v oboru industriálních nemovitostí žádným nováčkem: v minulých letech již ve střední Evropě postavila industriální budovy pro takové společnosti, jako jsou ABB, Saint-Gobain, Škoda Auto, Jaguar Land Rover, Nexen Tire či PSA.

Linkcity má v tuzemském segmentu industriálních nemovitostí velké ambice i díky tomu, že v květnu uzavřela smlouvu se společností Cromwell Property Group, zabývající se investicemi do nemovitostí a jejich správou. Cílem strategického partnerství je investovat do rozvoje portfolia v sektoru logistiky a lehkého průmyslu nejen v ČR, ale v celém regionu střední a východní Evropy. Proto mají brzy po třech logistických parcích v blízkosti Hradce Králové, Olomouce a Nitry následovat další projekty v těsném dosahu nejdůležitějších českých, slovenských a polských měst. Plánované portfolio dosahuje hrubé hodnoty aktiv 500 milionů eur. Sesterské společnosti Linkcity a VCES, sdružené v rámci skupiny Bouygues, pře-

vezmou odpovědnost za rozvoj projektů, design a výstavbu portfolia, zatímco Cromwell Property Group poskytne větší část investičních prostředků a postará se po dokončení každého projektu o následnou správu nemovitostí.

Výstavbu svého prvního logistického parku – LiNK Hradec Králové v industriální zóně Pouchov – zahájila společnost Linkcity v dubnu. Plánovaný termín dokončení je letos v září. Park disponuje 8 151 m² pronajímatelných ploch a jeho budoucími klíčovými nájemci jsou společnosti Dachser a Gebrüder Weiss. LiNK Hradec Králové je navržen ve vysokém stupni zelené certifikace BREEAM a s využitím moderní technologie BIM. Linkcity získala stavební povolení i na dalších 3 420 m² pronajímatelných ploch, což umožní budoucí expanzi potenciálním klientům. ●

Vztyčení prvního sloupu symbolicky odstartovalo výstavbu logistického parku LiNK Hradec Králové. Druhý zleva generální ředitel developerské společnosti Linkcity Czech Republic David Labardin.

Logistický park LiNK Nitra West v průmyslové zóně Nitra-Lužianky bude celý zasazen do zeleně. Nabídne 108 000 m² pronajímatelných ploch ve třech halách. Jeho výstavba odstartuje v srpnu.

Originální Spitzerova vila: na úbočí Jeseníků jako v romantickém zámku na Loiře

V České republice je v současné době na prodej celá řada hradních či zámeckých objektů k privátnímu nebo komerčnímu využití. Často jde ale o ruiny, do nichž je třeba investovat miliony. Na druhé straně jsou však i stavby, které lze využívat prakticky ihned. Jeden z takových skvostů stojí na Jesenicku na severní Moravě: unikátně zachovalá zámecká Spitzerova vila z první republiky může sloužit jako soukromé reprezentační sídlo, nebo třeba jako menší luxusní penzion pro stále vyhledávanější typ dovolené.

Inspirace francouzskými šlechtickými sídly

Z rodiny erudovaných techniků, vědců a advokátů Spitzerů vynikl zejména talentovaný, zcestovalý a vzdělaný obchodní ředitel Vítkovických železáren, Ing. Dr. h. c. Julius Spitzer. V regionu, kde pracoval, nechal v letech 1930–32 postavit luxusní rodinné sídlo, zasazené obdobně jako proslulé zámky na Loiře do skvostné zahrady o rozloze 8 500 m². Do zámecké vily se promítla nejen jeho zcestovalost, vzdělanost a společenská prestiž, ale také láska k rodnému okolí. Funkční a umělecká celistvost objektu je naprosto unikátní. Potvrzuje to renomovaný český architekt Jan Aulík, který se zabývá urbanismem a projektováním rezidenčních budov: „Byl to samozřejmě odvážný záměr vybudovat zmenšeninu inspirovanou zámky na Loiře, posazenými v horizontále parků a vodních ploch, na úbočí Jeseníků. Z historie čerpající přístupy skvělých architektů (jako byl například Dušan Jurkovič) měly přece jen jiný myšlenkový, teoretický základ. Při striktním zadání stavebníka a zúženém prostoru pro architekta tady existovalo riziko, že vznikne importovaný kýč. Na rozdíl od řady novodobých napodobenin historických staveb se tak ale nestalo. Důvodem je

Výsledkem je bezelstně romantické sídlo (mansion) s příjemnými interiéry, schopnými skvěle vyjádřit důstojnost lidského obydlí, která se v moderní architektuře leckdy vytrácí.“

především citlivé posazení do svahu, kde zámecká kompozice přechází přirozeně do mnohem prostšího, jakoby rurálního principu stavby v kontaktu s terénem. Oceňují také citlivost pro proporci a schopnost adaptovat jinou typologii pro měřítko vily.

Světová architektura v podhůří Jeseníků

Vila okamžitě zaujme svým architektonickým řešením, jehož autorem je vídeňský architekt Gustav Schöler: srostlicí tři

křidel ve tvaru písmene Y s nárožními okrouhlými věžemi s jehlancovitými helmami a oválnou terasou na jižní straně. Na výslovné přání pana ředitele byla vila komponována jako menší zámček, k čemuž v exteriéru přispívají takové prvky, jako je například rondelově vinuté vnější schodiště do zahrady, vysoké střechy, boční věžovitě komponované garáže, v interiéru pak výtvarná členitost se štukovou výzdobou a jinými ornamentálními a uměleckými prvky. Na v té době skutečně světové architektuře se podílela i celá řada Čechů a Moravanů. Výstavbou byla pověřena místní rýmařovská stavební firma Rudolfa Schuberta. Ocelovou konstrukci krovu vyrobila mostárna Vítkovických železáren, jako střešní krytina byly použity pokrývačské štípatelné spodnokarbonské břidlice z nedalekých ložisek v pohoří Nízký Jeseník. V interiéru se uplatnily prvky stylu art deco podle návrhu renomovaného architekta a malíře Františka Kysely, působícího na Uměleckoprůmyslové škole v Praze. Zahrada byla navržena profesorem Friedrichem Hennem z Vyšší ovocnářské a zahradnické školy v Lednici. Původně měla ráz květinové zahrady, dnes má spíše parkovou úpravu se vzrostlými stromy.

Vila v proměnách času

Zámecká vila, která byla primárně postavena pro Spitzerovu o 30 let mladší druhou ženu Josefínu, se stala reprezentativním sídlem

Kleos

*Je načas vyzkoušet
výhody cloudového systému
pro právníky*

- Veškerou agendu máte bezpečně na jednom místě s přístupem odkudkoli na světě.
- Snadno evidujete kauzy, sdílejte dokumenty, lhůty, činnosti nebo fakturujte.
- Pracujte na jakémkoli zařízení – s mobilní aplikací máte vždy po ruce aktuální data.
- Využívejte jednu zabezpečenou platformu k vytváření, revizím a sdílení dokumentů a emailů s klienty a třetími stranami.
- Ukládejte a archivujte vše, co potřebujete – k dispozici máte neomezený datový prostor.

Zkuste Kleos ZDARMA na 3 měsíce právě teď!

www.kleos.cz

celého rodu Spitzerů v čele s Juliem Spitzerem. Rodina si však vilu, jejíž interiér patřil k tomu nejkrásnějšímu, co bylo v té době široko daleko k vidění, dlouho neužila: s příchodem války ji zkonfiskovali nacisté. Rodina Spitzerů ale o nemovitost nepřišla – dokonce si ji udržela i několik let po únoru 1948. Po smrti Julia Spitzera se však kolo dějin obrátilo proti obyvatelům vily. Po odsouzení Josefiny Spitzerové za užívání nadměrného bytu a za prodej rodinných cenností komunistický režim sídlo zabavil. A protože byl pozůstalý syn, žijící v Holandsku, zbaven českého občanství, nevrátila se vila zpět rodu Spitzerů ani po roce 1989. Díky tomu je tato výjimečná nemovitost dnes na prodej. Ten zajišťuje současný vlastník – společnost Alfa Plastik, do jejíhož portfolia vila spadá. Zájemci mohou získat další informace a domluvit si prohlídku objektu na kontaktu sabina.oblukova@fmprovider.cz.

Unikátní interiér ve stylu art deco

Interiér vily vyniká prvky art deco a dokonale tak podtrhuje působivý exteriér. Díky šťastné souhře osudu je původní nábytek z majetku Spitzerů i další mobiliář dodnes téměř kompletně dochovaný. Architekt František Kysela do všech místností navrhl intarzovaný nábytek ze vzácných dřevin. Osobitý architektonický styl doplňují dekorativně vyskládané parkety, kachlová kamna, krb s reliéfem i štuková výzdoba stropů, které realizoval Simon Novák z Přívozu. Vše je promyšleno do nejmenšího detailu, kdy jednotlivé prvky interiéru spolu dokonale souzní.

Sídlo, přizpůsobené požadavkům 21. století

V roce 1996 prošla vila významnou rekonstrukcí, aniž by ovšem byl narušen její historický odkaz a genius loci. Pouze se přizpůsobila požadavkům na pohodlí současného života. Díky tomu má kompletní elektroinstalaci a bleskosvod, vnitřní kanalizaci i rozvody studené a teplé vody, jejíž ohřev zajišťují dva plynové zásobníky. Plynem se vila také vytápí. Aby ale nepřišla o svou původní atmosféru, je ústřední teplovodní vytápění v centrální části doplněno také možností zatopit v krbu a v kachlových kamnech.

Velkorysé dispozice, exkluzivní vybavení

Velkorysost architektonického ztvárnění demonstruje 1150 m² užité plochy.

Projdeme-li si vilu od jejího suterénu až po střešinu, dýchne na nás svědectvím, jak se stavěly reprezentativní rezidence před téměř sto lety. V suterénu je umístěna recepce a také jeden apartmán i hospodářské zázemí (kotelna, prádelna, sklepy). Části apartmánu a hala se schodištěm byly po repasi zachovány v původním slohu a vybavení. V přízemí je umístěn vstup do bytu a vstupy přes knihovnu nebo centrální chodbu na zahradu. Patro bylo původně rozděleno na apartmá paní domu a apartmá pána domu, jejichž součástí byly kromě ložnic a koupelen také šatny a pracovny. Střední část patra vyplňuje společenská místnost, na kterou v západním křídle navazuje velká jídelna a kuchyň. Obě tyto místnosti vedly přímo na jižní terasu. Převážné části jídelny, společenské a komunikační haly, pracovny a větší části apartmánů se podařilo po repasi zachovat v původním slohu a vybavení až dodnes. Patří mezi ně mj. štuková výzdoba stropu, intarzovaný nábytek, mramorové kryty radiátorů, secesní psací stoly, původní lustry a svítidla, taburetky, postele, sekretáře, křesla, orientální koberce, nádobí, dekorativní kachlová kamna či původní vybavení koupelen. Z přízemí se vydejme do podkroví, kde bývaly dětské pokoje a koupelna. Dnes se zde nachází další apartmány s několika pokoji. A ještě jeden apartmán, přístupný po točitém schodišti, je ukryt ve střední části vily pod vyvýšenou střechou. Konstrukce a vybavení podkroví už je novější: datuje se do doby rekonstrukce v roce 1996. Sečteno a podtrženo – vedle společenské místnosti, společných prostor jídelny a stravovacího zázemí dnes vila

obsahuje v sedmi apartmánech celkem 14 obytných místností, 7 koupelen a 6 dalších samostatných hygienických zařízení.

Relaxace nejen ve vile

Vila je středobodem celého areálu. Jeho součástí jsou ale i další budovy. Ve svahu směrem k vile stojí objekt s garáží, bytem řidiče a teplým skleníkem, který byl později přebudován na saunu. Odpočívat lze i ve studeném skleníku, stojícím opodál, kde je dnes kulečnický sál. Nebo si vyjít jen tak na procházku do rozlehlé soukromé zahrady se vzrostlými stromy. Celý areál – včetně pozemku, na němž stojí tenisový kurt – je před vnějším světem chráněn oplocením s bránou na dálkové ovládání a brankou s kamenným schodištěm. ●

Komentář ke stavu českých zámčků a tvrzí

„V nadsázce říkám, že příčinou úpadku českých zámčků a tvrzí byla deregulace letecké dopravy a vznik nízkonákladových leteckých společností v Evropě devadesátých let. Naděje spousty předchozím režimem zničených a zchátralých historických nebo historizujících budov, že se přemění v penziony a hotely, se začala vytrácet s nástupem masivního a levného leteckého cestování. Navíc rekonstrukce je nákladná a těch opomíjených staveb je opravdu mnoho. Novou šancí je snad bohatnoucí vrstva s jiným systémem hodnot, která se v republice pomalu profiluje.“

Ing. arch. Jan Aulík (Aulík Fišer architekti)

Staré víno nepiji nikdy sám

Rare Wine je projekt Rostislava Kuneše, partnera přední české poradenské společnosti TPA, připravený ve spolupráci s Royal Wine Clubem, a věnuje se zejména získávání a řízeným degustacím vzácných archivních vín. Projekt Rare Wine za pět let své existence uspořádal již více než 100 degustací. O ne příliš obvyklém koníčku jsme si s Rostislavem Kunešem povídali při sklence výborného bílého vína vhodného pro dopolední debatu.

Řekněte nám na úvod, co pijeme a proč právě toto víno?

Pijeme moravské víno Aurelius ročník 2013, výběr z hroznů, a je to víno z vinařství Stanislava Popely z Perné. Není to víno archivní, protože ta pro pití ráno nebo v průběhu dne nejsou moc vhodná. Hodí se spíše pro večerní posezení a během dne jsou příhodnější svěží, mladá vína. Toto jsem dostal od známých k posouzení a považuji ho za velmi pěkné.

Jak přijde ředitel zavedené společnosti poskytující poradenství v daních, účetnictví, financích obecně, tedy při časově i psychicky náročné práci, na chuť vínu, není těžké pochopit. Jak se ale stane milovníkem a degustátorem starých, archivních vín? Jaká byla vaše cesta k nim? A jak zvládáte skloubit tak náročného koníčka se svou prací?

Moje cesta k archivním vínům rozhodně nebyla přímá a má láska k nim nevznikla ze dne na den. Musel jsem se k nim takzvaně propít. Ve svých „vinných začátcích“ jsem

dlouho pobýval na Moravě a tam jsem víno pochopitelně pil a ochutnával v různých vinařstvích. Chtěl jsem ale poznat víc, začal jsem jezdit po Evropě a poznával vína různých oblastí. Oblíbil jsem si zejména Francii, kde má vinařství velkou tradici. A při těchto cestách jsem taky příležitostně ochutnával vína starších ročníků. Zaujala mě, měla pro mne zvláštní kouzlo, možná mne přitahovala svou vzácností. Archivní vína a jejich ochutnávky jsou tak dnes mým velkým koníčkem a zároveň obrovskou relaxací. Hledal jsem něco, u čeho se odreaguji od své docela náročné práce, a to se mi povedlo. I degustace jsou pochopitelně práce, ale zcela jiná, vypnu u ní a nemyslím na svou finanční profesi, ale soustředím se opravdu jen na víno a na lidi kolem mne, se kterými ho sdílím. Je to pro mne forma aktivního odpočinku. Poznal jsem zde zároveň spoustu zajímavých lidí, z byznysu i úplně odjinud. Navíc rád cestuji, takže pokud to jde, rád se setkávám s vinaři a lidmi se stejnou láskou k vínu po celém světě.

A kdy vznikl nápad na Rare Wine, tedy na pořádání kvalifikovaných ochutnávek starých vín?

Také vlastně postupně. Nejprve jsem začal asi před 15 lety pořádat posezení pro kama-

rády a v malém s nimi degustoval vína, která jsem získal, a debatoval, jak jim chutnají. Začal jsem se pak aktivněji účastnit aukcí těchto vín a v září 2013 jsme se domluvili s dalšími partnery a zkusili první veřejnou degustaci. I kvůli té možnosti diskutovat o vzácném víně a porovnávat chutě různých lidí. Přehled uskutečněných degustací s popisem najdete na našich webových stránkách. Z počátku nebyly tyto ochutnávky pochopitelně plné, nikdo Rare Wine neznal, musel jsem je dotovat, ale přibližně po dvou letech už byl zájem velký a musím s radostí konstatovat, že stále stoupá.

Dnes pořádáme tak dvě až tři degustace za měsíc, a když vypíši termín, je do pár hodin vyprodaný. Obvykle se jedná o ochutnávku osmi vín pro 12 osob. Jsou to vesměs velmi příjemná setkání. Chodí jak úplní začátečníci, kteří chtějí tato vína ochutnat a něco se o nich dozvědět, tak i lidé už trochu či více zkušenější, kteří mají jako amatéři výborné znalosti. Ale také nás navštěvují opravdoví znalci, someliéři pražských restaurací, pro které není snadné se k archivním vínům různého druhu dostat a mít možnost je porovnat. Pořádáme totiž obvykle degustace tematické. Lidé, které víno zajímá, se k nám i proto vrací opakovaně. Každá ochut-

Degustace a následná dražba vzácných archivních vín v Rare Wine, kde Rostislav Kuneš, organizátor degustace, nalévá vzorek Vojtěchu Bernatskému, patronovi Nadačního fondu Rozum a cit, po jehož levé ruce sedí ředitelka fondu Marie Řezníková a patronka fondu Naďa Konvalinková

návka je jiná, vědí, že nebudou pít jedno víno dvakrát.

Jako perličku děláme někdy specializované ochutnávky, takové VIP, pro menší počet hostů s menším počtem vín, kde máme špičková vína, která si opravdu vychutnáváme a sledujeme vývoj jejich chuti v čase poté, co byly otevřeny.

Jednou za rok pak pořádáme speciální ochutnávku spojenou s charitativní dražbou vzácných vín. Do té poslední se nám podařilo získat 13 raritních vín z Francie a Moravy a výtěžek 92 000 Kč jsme věnovali Nadačnímu fondu Rozum a cit pro podporu pěstounských rodin. Letos budeme opět dražit a doufám, že výnos bude ještě vyšší.

Jak se vyhledávají archivní vína? Kde se dají získat?

Obvykle se archivní vína kupují na specializovaných aukcích v západní Evropě, někdy přímo od sběratelů, občas ve specializovaných prodejnách. Málokdy ale přímo od vinařů. Ti vyrábí víno proto, aby ho prodali co nejdříve. Nechávací si pochopitelně pár kusů pro svou potřebu, ale ne, aby ho archivovali ve větším množství a pak prodávali.

Vína, která bych chtěl získat, vyhledávám podle oblastí, vinařů a ročníků. Vím, která odrůda a kde, v kterém roce, měla dobrou úrodu, a kde je tudíž dobrý předpoklad, že víno bude pěkné i jako archivní. Aukcí se

Rostislav Kuneš, organizátor degustace a charitativní dražby pro Nadační fond Rozum a cit, v rozhovoru s patronkou fondu Naďou Konvalinkovou

někdy účastním osobně, ale dnes to již není nutné. Stačí si vybrat přes internet v aukční nabídce a stanovit cenový limit. Vína, která chci dražit, vybírám často také podle směru, tématu degustací, které mám naplánované i na roky dopředu, a vína na ně shromažďuji postupně. Jedná se totiž obvykle pouze o jednotlivé kusy. Jen výjimečně můžete vydražit lot s vyšším počtem lahví, tedy s 6 nebo 12. Dnes mám naskladněno více než 1 000 různých vín. Každá degustace je tedy úplně jiná a nedá se opakovat. A je tak skoro vždy překvapením i pro mne. Obvykle jsem víno, které otvírám, ještě nepil. Nebo

ne stejný ročník. Někdy si chtějí návštěvníci degustace víno, které jim chutnalo, koupit, a to jim bohužel většinou nemohu vyhovět, protože jen zcela výjimečně mám od jednoho vzorku více lahví.

Jaké nejstarší a nejmladší víno u vás mohou návštěvníci ochutnat?

Nejstarší víno mám ročník 1911 francouzské Bordeaux. Na degustacích Rare Wine ochutnáváme nejmladší ročník 2004.

Máte nějaké oblíbené, vinnou oblast, na kterou se specializujete, či odrůdu, které dáváte přednost?

Ano, mám. Jak už jsem řekl v úvodu, oblíbil jsem si francouzská vína a zejména mám rád burgundská, odrůdu Pinot Noir.

Pijete dobré archivní víno raději sám, abyste si jeho vzácnost užil až do posledního doušku, nebo ho radši sdílíte s přáteli, rodinou?

Archivní víno nikdy nepiji sám. Mám-li chuť na víno, když jsem sám, dám si dobré mladé víno. Také si pochutnám, ale jinak než u archivního. Stará vína si zaslouží, aby byla sdílena, aby se u nich a o nich povídalo. S přáteli, rodinou, s ostatními nadšenci a milovníky či znalci nebo třeba i s úplnými nováčky. ●

Rostislav Kuneš, organizátor degustací vzácných vyzrálých vín a partner a generální manažer TPA, při ochutnávce Rare Wine, www.rarewine.cz

ÚSTAV LÉKAŘSTVÍ A KOSMETIKY nabízí osvědčenou metodu: **VITAL INJEKTOR**

Toužíte po viditelném omlazení a hydrataci pokožky? Přicházíme s novou a především účinnou službou právě pro vás!

Vital Injector připomíná „pistoli“, kterou vyškolený lékař přikládá na ošetřovanou plochu kůže. Ta vytvoří podtlak, přisaje se na kůži a z hlavice pistole vyletí pět jehliček, jež do dermis vpichují kyselinu hyaluronovou. Vzhledem k možnosti naprosto přesného zvolení hloubky i dávky materiálu, který se uvolní při jednom výstřelu u všech vpichů, dosahujeme dokonalé rovnoměrné hydratace celé ošetřované plochy.

Docílíme tak úžasného a okamžitého výsledku! A vy se můžete těšit z mladistvého vzhledu a hydratované pokožky!

Navštivte Ústav lékařství a kosmetiky a svěřte se do péče zkušených odborníků v oblasti estetické medicíny na klinické úrovni. Jsme zařízením s nejdelší tradicí a nejvíce zkušenostmi v České republice. Již od založení ÚLK v roce 1958 jsme právem považováni za prestižní pracoviště. Zároveň je pro nás samozřejmostí využívání nejnovějších a nejkvalitnějších metod, přípravků a strojů při každém zákroku.

Více informací o službách Ústavu lékařství
a kosmetiky naleznete na:

www.ulk.cz

Ústav lékařství a kosmetiky

Vyšehradská 49 – Emauzy

128 00 Praha 2

e-mail: prijem@ulk.cz

prim. MUDr. Mirka Pelechová

AFA: Architektura je stále „ruční“ práce

Jan Aulík a Jakub Fišer společně v roce 2007 založili architektonickou kancelář Aulík Fišer architekti (AFA), která se dnes může pochlubit širokým portfoliem realizovaných projektů administrativních budov, objektů občanské vybavenosti, bytových projektů a rodinných domů, ale třeba i výstavních prostor. K nejvýznamnějším patří řada staveb, které tvoří páteř multifunkčního areálu BB Centrum v Praze Michli. Nejen o úspěšných realizacích, ale i o současných projektech, trendech a moderní architektuře jsme si povídali s oběma architekty v jejich, jak jinak než architektonicky výjimečném, ateliéru na Malvazinkách.

Vila Průhonice

Jak hodnotíte uplynulých dvacet let fungování vaší kanceláře, jste spokojeni s tím, kam jste se posunuli?

Ing. arch. Jan Aulík (dále JA): Když se dívám na uplynulých dvacet let fungování naší kanceláře, jsem docela rád, že jsme se i přes řadu realizovaných relativně velkých domů v základu až tak moc neposunuli, nezměnili. Je to stále společná

„ruční práce“ týmu architektů včetně mě a Jakuba.

Ing. arch. Jakub Fišer (dále JF): Zajímá nás oba plná osobní účast v průběhu navrhování a ne pouze manažersky řízený projekční proces. Samozřejmě, že využíváme všech nových projektových technologií a zkušeností, ale stále nám jde hlavně o individuální přístup k projektům i klientům.

Čím se zabývá vaše kancelář v současnosti?

JA: V současnosti pokračujeme v rozvoji BB Centra se společností Passerinvest Group, připravujeme zde projekt aparthotelu a bytového domu s byty k dlouhodobému pronájmu. Jde o další typologie, které v areálu dosud trochu chyběly a které by měly přispět ke komplexnosti jeho městského prostředí. Aktuálně se v BB Centru

dokončilo podle našeho návrhu také nové náměstí před Brumlovkou. Z toho máme radost, je to prostor, který v centru areálu dlouhodobě chyběl.

Už několik let také pracujeme pro KKCG na projektu centra Bořislavka, kde územní rozhodnutí konečně nabylo právní moci, takže se připravujeme na další pokračování projektu.

JA: Obdobně jako u většiny našich prací byla na začátku architektonická soutěž. Organizovala ji v roce 1993 Městská část Praha 4. Po vítězství v soutěži jsme zpracovali Urbanistickou studii zóny pro tehdejší Útvar hlavního architekta. Poté se na nás obrátil jeden z významných majitelů pozemků v tomto území, společnost Passerinvest Group v čele s Radimem Passerem, aby-chom pro ně navrhli první etapu areálu.

dětským hřištěm. Nově přibýlo již zmiňované náměstí.

Čeho si na projektu BB Centrum ceníte nejvíce z pohledu architekta či urbanisty?

JA: Že si BB Centrum dokázalo, ačkoli je tvořeno výrazně individuálními architektonickými formami jednotlivých budov (které navrhovalo kromě nás i několik dalších architektonických kanceláří), ve své vnitřní struktuře udržet charakter srozumitelných veřejných prostor a moderního městského prostředí s živým parterem.

JF: Navíc zde probíhá včas technicko-technologický upgrade starších budov areálu. A to v kombinaci s udržením původních klíčových nájemců a jejich stěhování do nových budov v rámci areálu umožňuje dlouhodobou životaschopnost celého BB Centrum. To myslím jinde není úplně běžným přístupem. Cením si důkazu, že developer může být i tím, kdo území spravuje dlouhodobě a je garancí jeho dalšího rozvoje.

Věnujete se intenzivně také rezidenčním projektům, od velkých obytných souborů až po jednotlivé rodinné domy. V čem je tato práce pro vás zajímavá? Liší se hodně od kancelářských projektů?

JA: Každá typologie má svoje specifika. Rezidenční projekty nás zajímají jen při individuálním přístupu klienta. Nezáleží na tom, zda je to vila, bytový dům nebo celý obytný blok. Musí mít rys jedinečnosti. Masová, rutinní produkce bytů v domech

Ing. arch. Jan Aulík

JF: V Libni se teď také dokončuje podle našeho návrhu soubor administrativních budov Palmovka Park III. a IV. pro Metrostav Development. Součástí souboru je i zajímavá konverze historické výrobní haly, kterou jsme na místě zachovali a do nového areálu integrovali. Vznikla synergie – podařilo se zachovat unikátní dřevěnou konstrukci haly a současně obohatit konvenční kancelářské prostředí o specifické prostory. V bývalé hale bude nově restaurace a další veřejně přístupné prostory.

Jak jsme zmiňovali v úvodu, významným mezníkem pro vás jistě byla práce na rozvoji nové městské čtvrti BB Centrum na Praze 4. Jak jste se k práci na tomto mimořádném projektu dostali?

Následovaly projekty jednotlivých kancelářských i obytných budov – C, B, Villas. Později pokračoval rozvoj tohoto území další etapou, ve které jsme měli příležitost navrhnout i budovy občanské vybavenosti, což nás jako architekty velmi těšilo.

JF: Byla to další možnost vytvořit více městské, nemonofunkční prostředí a také příležitost pro jiné architektonické formy. Navrhovali jsme multifunkční objekt pro sport a relaxaci Brumlovka s wellness, bazénem, fitness a restauracemi, Společenské centrum s mateřskou školou a první etapu veřejného parku za ním. Využití těchto budov překročilo lokální význam. Brumlovka je celoměstsky využívanou stavbou, stejně tak i Společenské centrum. Mateřská škola slouží jak lidem pracujícím v BB Centru, tak i rodinám z celého území Michle. Obdobně pro ně byl vybudován přilehlý park s velkým

Bytový dům Na Korábě

Ing. arch. Jakub Fišer

bez seriózních architektonických ambicí není práce pro nás.

Za úspěch považujeme především starší projekty v regionech, v Brně a Jihlavě – bytové domy Štouračova, Pavlova a Na Dolech. V podmínkách, kde za cenu bytu šlo postavit rodinný dům, tedy s malými stavebními náklady, se podařilo postavit a okamžitě uplatnit na trhu příjemné, individuální koncepty bytových domů s kvalitními byty.

JF: Z poslední doby považuji za povedený také projekt bytového domu Na Korábě v Praze 8. Myslím, že splňuje to, co Honza zmínil: místo stavby, zájem klienta o kvalitní produkt a až do samého závěru procesu, dokončení stavby, tu fungovala dobrá spolupráce s developerem i s dodavatelem stavby.

Jak vnímáte kritiku, že například v Praze prakticky nevzniká žádná skutečně moderní nebo něčím výjimečná architektura. Souhlasíte s tímto názorem a proč tomu tak je?

JA: V podstatě souhlasím, jen bych přidal, nebo spíš zdůraznil, adjektivum kvalitní. Pokud není architektura kvalitní, je opravdu lepší, aby nevznikala. Výjimečnost sama o sobě nestačí. Prvním důvodem, proč nevzniká výjimečná architektura, je, že se u nás prakticky nestaví typologie, kde je výjimečná forma nejvíce na místě – tedy především kulturní a celospolečensky významné stavby.

Za druhé jsou omezené prostředky na stavbu. Výjimečnou architekturu je málokdo připraven zaplatit. A tím myslím nejen jakýsi „hvězdný“ koncept, ale hlavně dotažení oné výjimečnosti až do posledního detailu stavby. Tančící dům byl ve své době násobkem ceny obvyklé administrativní budovy této velikosti. S omezeným rozpočtem je daleko lepší se držet střídavých architektonických forem a soustředit se na jiné hodnoty. A v tomto žánru mimo komerční development máme výjimečné stavby. Například pražské Centrum současného umění DOX od architekta Kroupy.

JF: Dalším důvodem je nastavení památkové ochrany města a především postoje veřejnosti vůči něčemu neobvyklému. U obou jsou velmi negativní a u části veřejnosti až agresivní. V Praze není dobré klima pro jakékoliv stavění, natož pro stavění výjimečné. Ukazuje to třeba i naše osobní zkušenost s projektem Centra Bořislavka. A to se nejedná o žádný kontroverzní experiment v historickém centru či horizontu města. K velkému ztížení

celého povolovacího procesu zcela postačí méně obvyklá architektonická forma vybočující z rigidních schémat bloku a hranolu, na kterou jsou všichni povětšinou zvyklí.

A co si myslíte o novém Metropolitním plánu, může nějak pomoci?

JA: Nový Metropolitní plán jako jasně strukturovaný a zdůvodněný materiál je samozřejmě na podstatně vyšší kvalitativní úrovni než současný Územní plán a nic na tom nemění, že mnohým z řady důvodů nemusí vyhovovat. Protože se ale v důsledku politických posunů velká část jeho tvorby odehrávala v pro autory nepřátelském a nepřehledném prostředí, podstatnou část jejich energie zřejmě sebral jejich boj o udržení bazálních změn v klíčových rozvojových a transformačních územích. Tato energie potom chyběla v práci pro menší území a odvážnější transformaci neadekvátně využívaných původních průmyslových areálů a ploch technického zázemí města.

JF: Nelze věci neustále znovu vracet, zpochybňovat, mnohdy dokonce demagogickým způsobem. Diskuse je důležitá součástí procesu, ale musí mít v jeho struktuře pevné místo, stejně jako klid na práci. Což vlastně platí obecně. Pomoci může jedině ochota ke sdílení dlouhodobějších cílů a vytváření podmínek pro jejich naplnění, k tomu na něčem se dohodnout a dohodu respektovat. Množství případných připomínek k návrhu totiž možná vytvoří nevládnutelný faktoriál postojů a možností. Když se k tomu přidá ještě vliv legislativních procesů, tak si kladu otázku, kdy Metropolitní plán začne situaci ve městě reálně ovlivňovat. ●

budova Brumlovka - BB Centrum

New **LL.M.** program **European Business Law**

Prestigious qualification and an excellent grounding in area of business law.

- Reputed teaching team made up of senior academics with a strong practitioner background.
- Oriented towards professional practice.
- Approaches the law and teaching from a problem-solving standpoint, with emphasis on critical analysis of the law and its development and practical application.

Cochemský model jako cesta k dohodě o péči o dítě po rozvodu

Cochemská praxe jako inovující způsob řešení opatrovnických sporů

Rozpad rodiny je pro všechny zúčastněné obtížným životním obdobím přinášejícím stres spojený s traumatickým zážitkem. Zatímco rozvádějící se rodiče se po vyvrcholení manželské krize vyrovnávají s rozpadem partnerství a často se potýkají s pocity křivdy, zrady, zklamání, děti prožívají bolestné odloučení od jednoho z rodičů, často si rozvod rodičů vysvětlují vlastním selháním, což u nich probouzí viny. Jsou nuceny se vyrovnat se situací, kterou nechtěly a kterou objektivně nezavinily. Neblahá životní událost se bohužel mnohdy překlene v lýtý boj a nutno podotknout, že při veškerém úsilí a mnohdy snad i upřímné snaze pomoci rodině tímto obdobím projít, má zásah státních institucí, soudů a orgánů sociální péče o dítě (dále jen OSPOD) mnohdy za účinek spíše prohloubení vyhroceného konfliktu a prodlužování celého sporu.

Vše začíná podáním žádosti o rozvod jednoho z rodičů. Do hry vstupují advokáti obou rodičů s příslibem vyhrát při pro svého klienta, tedy prosadit jeho zájmy, a to často i za očerňování druhého rodiče. Zaslepenost živěná pocitem křivdy pohání rodiče do boje a svůj osobní prospěch zaměňují za prospěch dítěte. Mnohdy se stává, že se u soudu dlouze a poněkud bezúčelně projednává, u koho z rodičů má dítě větší pokoj, kdo mu dopřeje lepší materiální standard, kdo se s ním více a pečlivěji

připravuje na školu, kdo... cokoliv. Je jisté, že tyto dohady citovou újmu dítěte neřeší a ani mu nepomohou se s ní vyrovnat. Dalším aktérem, od kterého se očekává pomoc při rozhodování, je soudní znalec. Pokud ale žádný z rodičů netrpí závažným duševním onemocněním, je i úloha soudního znalce jakožto naprosto cizího člověka v životě dítěte, sporná. Navíc i vypracování znaleckého posudku vede často k prodlužování sporu. Pro jednu ze stran je znalecký posudek nevyhovující, a tak vznášá námitky, žádá soud o možnost vypracování dalších posudků, odvolává se. Většina rodičů ale je schopna vychovávat svoje děti a děti potřebují oba dva rodiče. Praxe, kdy znalecký posudek má přispět k rozhodnutí, kterému z rodičů má být dítě svěřeno, je často pro mnohé děti bolestným protahováním celého konfliktu.

Cochemský model opatrovnického řízení se neptá, kdo z rodičů je víc kompetentní, respektive, komu se za pomoci svého advokáta podaří před soudem zapůsobit jako více kompetentní rodič. Soudce nevystupuje direktivně a nevyužívá své moci dané státem. Apeluje na rodičovské kompetence tak, aby je využili ve prospěch dítěte. V klasickém modelu dávají rodiče zodpovědnost za budoucnost dítěte do rukou státu. Při Cochemské praxi ale rodičům soud tuto zodpovědnost vrací a vede je k tomu, aby o budoucích podmínkách dítěte rozhodli oni sami. Ukazuje se, že je nesmyslné považovat za kompetentnějšího toho, kdo dítěti dokáže obstarat něčeho více než druhý

rodič. Kompetentní rodič je ten, který se dokáže dohodnout na blahu dítěte.

Vznik Cochemské praxe

Cochemská praxe vznikla v 90. letech 20. století v německém městě Cochem. Jejím autorem je opatrovnický soudce Jürgen Rudolph. Vznik Cochemské praxe má svůj kontext ve vývoji německého rodinného práva. Vznikla v reakci na tehdejší běžnou praxi, kdy dítě po rozvodu rodičů prakticky ztratilo kontakt s druhým rodičem. Soudy svá rozhodnutí o vyloučení styku dítěte s jedním z rodičů odůvodňovaly potřebou navrácení klidu do života po vyhroceném rodinném konfliktu. Zamezení styku s rodičem mělo zabránit vystavení dítěte napětí v rodině. Následkem ale bylo odcizení se dítěte jednomu z rodičů, a to i na dlouhá léta.

Zcela byl ale opomíjen fakt, že nezletilé dítě není ještě vybaveno psychologicky, sociálně, komunikačně na to, aby mohlo jasně za sebe říct, co si opravdu přeje. Ocítá se v konfliktní a emočně náročné situaci prakticky bez pomoci a je od něj žádáno, aby jednalo a uvažovalo na úrovni dospělého. Dítě rozvádějících rodičů často trpí pocitem viny, je donuceno, aby se přimklo k jednomu z rodičů, a zároveň trpí zármutkem ze ztráty druhého rodiče. V tomto psychicky náročném stavu zůstává mnohdy bez pomoci.

Cochemská praxe vychází z předpokladu, že dítě má blízký vztah k oběma z rodi-

čů a nechce ztratit ani jednoho z nich. Rodičovská odpovědnost by měla reagovat přesně na tento zájem dítěte. Pojmem „dobro dítěte“ by neměl být disponován rodiči, ani státními institucemi v zájmu jedné strany soudního sporu. V kontextu vzniku Cochemské praxe je totiž nutné vědět, že v německém právním systému se od druhé světové války operovalo pojmem rodičovská moc, která náležela oběma rodičům stejným dílem (před druhou světovou válkou měl právo rozhodovat o dítěti otec). Nahrazení pojmu rodičovská moc pojmem rodičovská péče v roce 1979 již příliš nezměnilo na společenském vnímání těchto pojmů jako vlastnického práva na dítě. Spory rodičů končily vítězstvím a porážkou. Jeden z rodičů (obvykle matka) získal děti do své péče a druhému rodiči byl styk s dítětem zakázán, případně vymezen v dlouhých intervalech. Při této praxi je dítě téměř vždy na straně poražených pro ztrátu kontaktu s druhým rodičem. Při tomto vnímání rodičovské péče bylo hlavním předmětem sporu, kdo bude mít právo na dítě, nikoliv kdo o něj bude pečovat.

Rodičovského sporu se zpravidla zúčastňují odborníci více profesí. V roce 1992 se ve městě Cochem konala konference za účasti soudců, advokátů, pracovníků odborů péče o děti, pracovníků odborných poraden a soudních znalců. Cílem bylo prezentovat svou vlastní profesi a vnímání ostatních odborných profesí. Konference dala prostor pro vzájemnou meziprofesi kritiku a odhalení mnoha nedorozumění a předsudků. Výsledkem konference byla shoda zúčastněných na tom, že po rozpadu manželství nebo partnerství rodičů je třeba usilovat o zachování obou rodičů pro děti. K tomuto cíli může vést pouze sesítování všech profesí, tedy vytvoření systému spolupráce zúčastněných profesí za co největší vzájemné informovanosti o prostředcích a kompetencích jednotlivých profesí.

Cochemská konference vedla o rok později k uzavření tzv. Cochemské úmluvy, která popisuje cíl, cestu, metodu a základ vzájemně propojené spolupráce. Cílem bylo stanovení znovuobjevení rodičovské akceschopnosti i ve vysoce sporných případech. Snahou je přimět rodiče ke společnému rozhovoru o zájmech dětí. Výsledkem soudního jednání má být rozhodnutí rodičů vynešené soudním rozsudkem. Cesta, metoda a základní báze hovoří o konkrétní realizaci sesítování profesí s možnostmi být jeden druhému k dispozici při konzultacích

i v součinnosti, možnostmi uchopit i kompetence a výkony ostatních profesí, vzájemného doplňování, to vše za zásady rovnocennosti kvality jednotlivých příspěvků všech odborných profesí. Advokáti se zavázali k tomu, že při soudních procesech týkajících se dětí vyloučí konfliktní strategie. Soudci musí během dvou týdnů nařídít termín jednání. Rychlá intervence soudu má zabránit prohloubení konfliktní situace, zamezení ztráty kontaktu dítěte s jedním z rodičů a zvýšit šanci na dosažení dohody mezi rodiči. Ještě před soudním jednáním navazuje intenzivní komunikaci se všemi rodinnými příslušníky odbor sociální péče. Pokud při soudním jednání nedojde ke vzájemné dohodě, využívají rodiče služeb odborných poraden. Další možností je i vypracování znaleckého posudku, přičemž znalci mají v posudku předložit také návrhy řešení, ke kterým docházejí společně s rodiči.

Podstata a principy Cochemské praxe

Cochemská praxe je model interdisciplinární spolupráce, jejímž cílem je pomoci rodičům při opatrovníckém řízení dosáhnout dohody v zájmu dětí. Snahou zúčastněných profesí je přimět rodiče ke vzájemné komunikaci a docílit tak smíru a dohody, která je oběma stranami akceptovatelná a tudíž i udržitelná. Spor mezi rodiči má být urovnán tak, aby dítě neztratilo po rozpadu rodiny ani jednoho z rodičů. K základním principům Cochemské praxe patří: snaha o co nejrychlejší vyřešení sporu, zachování rodičovské zodpovědnosti za dítě u obou rodičů, preferování dohody rodičů před názorem institucí, rodiče jsou vedeni k dohodě za pomoci odborníků. Cílem je, aby se střet zájmu staly děti, a ne právo rodičů na děti. Odborníci rodičům pomáhají, aby ve vyostřené situaci sporu byli schopni nahlížet opravdové potřeby dětí a jejich vnímání skutečnosti.

Při vyhodnocení čtrnáctileté praxe uvádí Jürgen ve své knize *Jsi moje dítě*, že od roku 1998 se prakticky nevydávají soudní rozhodnutí o svěřeni do výhradní péče. K této skutečnosti vedlo odhalení toho, že spor o svěřeni do výchovy byl v situaci vyhroceného konfliktu mezi rodiči zástupným a byly odhaleny skutečné zájmy dospělých. Dobro dítěte se ukazuje jako prázdný pojem, jehož význam mohou dospělí libovolně naplnit vlastními potřebami. Cochemská praxe se orientuje na perspektivu dítěte, tedy na pochopení jeho

situace a opravdových potřeb. Odborníci pomáhají rodičům vnímat situaci z pozice dětí.

Při běžné praxi s dlouho trvajícími spory dochází k syndromu zavrženého rodiče, nebo symptomu oddělení rodiče. Syndrom zavrženého rodiče se nejčastěji objevuje u dětí, které byly zataženy do vysoce konfliktního soudního sporu rodičů. Dítě se ocitá mezi rozhádanými rodiči a tyto okolnosti jej donutí vybrat si jednoho, kterému bude stranit. Tímto způsobem pro sebe vyřeší jinak psychicky neúnosnou situaci, a to za cenu ztráty jednoho z rodičů. Problematické jsou zejména vysoce konfliktní rozvody. Jeden z rodičů, nejčastěji ten, v jehož péči dítě zůstalo, začne druhého rodiče pomlouvat a očerňovat před dítětem zcela vědomě až plánovitě. Dítě pak přejímá jednání tohoto rodiče a vůči druhému rodiči je neoprávněně kritické, očerňuje ho a odmítá ho. Toto chování je podněcováno preferovaným rodičem proti druhému rodiči. Kromě syndromu zavrženého rodiče, což je termín, který popsal americký psychiatr Richard A. Gardner, operuje Jürgen také pojmem symptom oddělení rodiče. Jedná se o stav, kdy rodiče jsou natolik zahlceni manželským konfliktem, že vypouštějí ze zřetele potřeby svých dětí. Před konfliktem přizpůsobovali svůj život potřebám dětí a nyní se zabývají pouze sami sebou a děti chápou jako součást konfliktu. Často očekávají od dětí vyjádření podpory vlastních zájmů a názorů, aniž by byli schopni poskytnout dětem pomoc v náročné životní situaci. Dítě přitom čelí hrozcí ztrátě jednoho z rodičů a prožívá vnitřní konflikt loajality vůči rodičům.

Při Cochemské praxi k těmto nežádoucím jevům nedochází. Koordinovaná spolupráce několika odborníků na poli různých profesí sleduje stejný cíl, a tím je zachováním obou rodičů pro děti vede rodiče k tomu, aby upustili od boje o moc a převzali zodpovědnost za vlastní děti. Vlastní angažovanost v hledání co možná nejoptimálnějších podmínek pro budoucnost dětí a znovunabytí rodičovských kompetencí umožňuje manželům nalézt společnou dohodu. Při uzavření dohody není vítěze, ani poraženého. Obě strany jsou se závěry dohody ztotožněny a souhlasí s ní. Odborníci jsou rodičům nápomocni k tomu, aby k dohodě dospěli každý sám za sebe. Není jim tedy nařízena autoritou. Takto uzavřená dohoda může fungovat a obě strany ji dodržují. Nedochází proto k bránění styku dítěte s druhým rodičem, nedochází k očerňování a pomlouvání

druhého rodiče před dítětem, nedochází k manipulování dítětem ve svůj prospěch proti druhému rodiči.

Potřeby dětí v právě se rozpadající rodině zprostředkovává 20 proseb dětí uvedených v knize Rudolpha Jürgena Jsi moje dítě:

Milá maminko a milý tatínku...¹

- Nikdy nezapomeňte: jsem dítětem vás obou. Mám teď sice jen jednoho rodiče, u kterého převážně bydlím, a který se o mě většinu času stará. Ale druhého rodiče potřebuji úplně stejně.
- Neptejte se mě, koho z vás mám raději. Mám vás oba stejně rád. Neočerňujte přede mnou toho druhého, protože mě to bolí.
- Pomozte mi mít kontakt s tím rodičem, se kterým netrávím většinu času. Vytočte mi jeho telefonní číslo nebo mi předepište jeho adresu na obálku. Pomozte mi k Vánocům nebo k narozeninám pro něj vyrobit nebo koupit nějaký hezký dárek. Moje fotky nechte vždycky vyvolat dvakrát – jednou taky pro druhého rodiče.
- Mluvte spolu jako dospělí lidé. Ale mluvte spolu. Nepoužívejte mě jako posílku mezi vámi – a už vůbec ne se zprávami, které toho druhého zarmoutí nebo rozčílí.
- Nebuďte smutní, když odcházím k druhému rodiči. A rodič, od kterého odcházím, ať si také nemyslí, že se v příštích dnech budu mít špatně. Nejraději bych byl pořád s vámi oběma. Ale nemůžu se roztrhnout na dva kusy – jenom proto, že jste vy naši rodinu roztrhli.
- Nikdy neplánujte nic na dobu, kdy mám být s druhým rodičem. Část mého času patří mojí mamince a mně, část mému tatínkovi a mně. Důsledně to dodržujte.
- Nebuďte zklamaní nebo se nezlobte, když se vám nehlásím v době, kdy jsem s druhým rodičem. Mám teď dva domovy. A ty musím dobře oddělovat – jinak bych se ve svém životě už ale vůbec nevyznal.
- Nepředávejte si mě u dveří druhého rodiče jako balík. Pozvěte toho druhého na chvíli dál a promluvte si o tom, jak byste mohli můj těžký život nějak zlepšit. Vždycky, když si mě předáváte nebo přebíráte, jsou to pro mě krátké chvílky, kdy vás mám oba. Neničte mi je tím, že se obtěžujete nebo hádáte.
- Když se nemůžete ani vidět, předávejte si mě ve školce nebo u přátel.
- Nehádejte se přede mnou. Buďte ke mně alespoň tak zdvořilí, jako jste k ostatním lidem, a jak to také ode mě vyžadujete.

- Nevypřávejte mi věci, kterým ještě nemohu rozumět. Mluvte o tom s jinými dospělými, ale ne se mnou.
- Dovolte mi přivést si svoje kamarády k vám oběma. Chci, aby poznali moji maminku a mého tatínka a aby viděli, jak jsou oba skvělí.
- Dohodněte se férovo o penězích. Nechci, aby jeden z vás měl moc peněz a ten druhý jen málo. Ať se vám oběma daří tak dobře, abych se u vás obou mohl cítit stejnou mírou v pohodě.
- Nesoutěžte o to, kdo mě víc rozmazlíte. Tolik čokolády bych totiž nikdy nemohl sníst, jak moc vás mám oba rád.
- Řekněte mi na rovinu, když někdy nevystačíte s penězi. Pro mě je stejně mnohem důležitější čas než peníze. Ze skvělé společné hry se raduji mnohem víc než z nějaké nové hračky.
- Nemusíme mít pořád nějaké akce. Nemusí být pořád něco nového a skvělého, když spolu něco podnikáme. Nejhezčí je pro mě, když jsme prostě veselí a v pohodě, hrajeme si a máme i trochu klidu.
- Nechte v mém životě co nejvíc věcí tak, jak bývaly před vašim rozchodem. Začíná to u mého pokojíčku a končí u úplných maličkostí, které jsem dělal úplně sám s tatínkem nebo s maminkou.
- Buďte hodní na babičku a dědečka z druhé strany, i když při rozvodu stáli víc u svého dítěte. Taky byste při mně stáli, kdyby se mi vedlo špatně. Nechci ztratit ještě své prarodiče.
- Buďte féroví k novému partnerovi, kterého si ten druhý našel nebo najde. S tímto člověkem musím také vycházet. A to je pro mě snadnější, když nebudete navzájem žárlivě slídit. Stejně by bylo pro mě lepší, kdybyste si oba brzy našli někoho, koho byste měli rádi. Nebyli byste na sebe už tak zlí.
- Buďte optimističtí. Svoje manželství jste nezvládli – ale zkuste alespoň dobře zvládat ten čas poté. Projděte si tyto moje prosby, které vám píši. Třeba si o nich promluvíte. Ale nehádejte se. Nepoužívejte tyto moje prosby k vyčítání druhému, jak byl ke mně špatný. Když to uděláte, tak jste vůbec nepochopili, jak na tom teď jsem a co potřebuji, abych se cítil lépe.

Specifikem Cochemské praxe je, že je zcela závislá na vůli a ochotě zapojených účastníků. Vznikla v reakci na nedostatky běžné praxe opatrovnického řízení a na jejím vzniku se podílely zúčastněné subjekty usilující o to, aby rodičovský konflikt

WOMEN FOR WOMEN, o.p.s.

Společnost byla založena v roce 2012 manželi Ivanou a Pavlem Tykačovými a pomáhá především ženám s dětmi, které se ocitly v tíživé životní situaci, nedokážou ji vlastními silami řešit, ale přistupují k řešení svých problémů aktivně.

Zásadní pilíře práce :

Poskytování praktické pomoci samoživitelům prostřednictvím našich projektů, jako např. Program psychosociální pomoci a podporovaného bydlení pro matky s dětmi, Obědy pro děti, Ambulantní sociální poradna, vzdělávací programy – The Bridge, The Career Bridge a Vědomé rodičovství, atd.

Upozorňovat na témata a problematiku, které se týkají samoživitelů i úplných rodin a hledat řešení, která by jim umožnila zlepšení jejich situace v České republice.

Svou činnost spatřuje v konkrétní práci s jednotlivci, ale i v celospolečenském působení a osvětě v oblasti samoživitelství a podpory rodin. Každý rok pořádá Den rodiny v Grébovce.

www.women-for-women.cz,
www.obedyprodeti.cz

měl co optimálně co nejmenší dopady na děti a aby děti přitom nepřišly o kontakt ani s jedním z rodičů. Cochemská praxe není legislativně ukotvena, ale není v rozporu se zákonem. Stojí zcela na vůli všech zúčastněných sledovat jeden společný cíl, a to je zachování dětem obou rodičů za dosažení dohody rodičů. Podmínkou pro to je vytvoření funkční sítě všech zapojených profesí. Cochemská praxe má svůj vlastní postup a metodu, které jsou často striktnější než postup při běžné praxi. Dodržováním přesně stanovených termínů je zabráněno dlouhým časovým prodáváním a prohlubování napjaté rodinné atmosféry a konfliktních vztahů. Rodiče by měli dospět k tomu, aby vzali svoje rodičovské kompetence zpět do svých rukou a nesvěřovali rozhodnutí za vlastní děti státním institucím. Měli by být schopni odhlédnout s odstupem od manželského konfliktu a porozumět skutečným potřebám svých dětí. V zájmu dětí by měli být schopni vzájemné komunikace a dohody.

Změny nutné k zavedení Cochemské praxe v České republice

Úřad pro mezinárodně právní ochranu dětí (dále jen UMPOD), který se zabývá řešením rodinněprávních sporů s mezinárodním prvkem, tedy sporů, které přesahují hranice České republiky, realizoval od roku 2012 do roku 2014 projekt Rozvoj partnerství v oblasti mezinárodní spolupráce. Při tomto projektu vznikla pracovní skupina zabývající se přenositelností modelu Cochemské praxe.

Ve sborníku příspěvků z konference pořádané UMPOD Cochemská praxe v České republice, konané ve dnech 14. a 15.5.2015 uvádí Killarová kritická místa aplikovatelnosti Cochemské praxe nasedající na rozdíly mezi praxí a právní úpravou v Německu a v České republice:²

- Zásada přednosti a urychlení: dle německé právní úpravy je povinnost projednat rodinněprávní kauzu přednostně a co nejrychleji. První jednání má být nařízeno do jednoho měsíce od podání návrhu na zahájení řízení. Pokud není nalezeno společné řešení na prvním jednání, vstupuje do procesu další odborník z poradenského zařízení.
- Specializace advokátů: advokáti v Německu jsou specializovaní. Činnost advokátů zabývajících se rodinněprávními kauzami podléhá často etickému kodexu. Jejich jednání je věcné, férové bez agresivních strategií.
- Oddělená role orgánů péče o děti a mládež a opatrovníka dítěte: OSPOD v České republice má velmi široký záběr. Kolizní opatrovník je v případech s nezletilými dětmi ustanoven vždy automaticky. V Německu orgán péče o děti a mládež pouze provádí šetření poměrů a dále působí koordinačně při řešení sporu. Kolizní opatrovník bývá ustanoven až poté, pokud se na prvním jednání nedospěje k dohodě. Kolizní opatrovník je neutrální subjekt. V soudním procesu má stejné postavení jako advokáti rodičů.
- Úzká spolupráce orgánů péče o děti a mládež, soudů a poraden: tyto subjekty spolupracují a navzájem spolu komunikují. Orgány péče o děti a mládež mají informace o jednotlivých poradenských zařízeních a v rámci své koordinační činnosti na ně rodiče odkazují.
- Odlišná role soudních znalců v Německu a v České republice: Soudní znalec bývá

v Německu ustanoven až ve velmi složitých případech, kdy ke vzájemné komunikaci nedochází ani za pomoci odborníků a poraden. Soudní znalec pracuje s rodinou dle a používá i prvky terapie. V Německu je činnost soudního znalce chápána jako vyšší stupeň rodinného poradenství.

- Soudy zohledňují přístup rodičů při řešení konfliktů: V Německu je kladen velký důraz na to, jak rodiče přistupují ke svému sporu. Pokládá se za povinnost vystupovat proaktivně ve smyslu snahy nalézt smířčí řešení v zájmu dítěte.

Změny, které je třeba uskutečnit pro to, aby byla v České republice připravena půda pro praktikování Cochemské praxe, spočívají především ve smýšlení příslušníků zapojených profesí, ochotě nezaujímat mocenského postavení, ale vést rodiče k převzetí jejich vlastní zodpovědnosti. Je k tomu potřeba větší angažovanosti ze strany pracovníků OSPOD, soudců, advokátů a dalších, protože mnohdy je opatrovnícké řízení vedené běžným způsobem jednodušší než komunikace, časově a energeticky náročná práce s rodiči zaměřená na dosažení dohody.

Změna smýšlení o tom, jak vést spor je nutná i na straně rodičů. Je potřeba změnit jejich představu o tom, že někdo, kdo je pro jejich děti zcela cizí, by měl rozhodnout o jejich budoucím životě. Ke změně smýšlení by však rodiče měli dojít za pomoci odborníků. Při celém řízení by se však mělo posuzovat, jak k věci přistupují a do jaké míry jsou ochotni dosáhnout v zájmu dítěte smíru. Způsob jednání a sledování cílů jejich jednání odráží morální kvality každého z nich a vypovídá i o jejich výchovném vedení.

Pro zabránění eskalace konfliktu a prohloubení traumatu v prožívání dětí je potřeba, aby soudy reagovaly rychle. Pro soudy nejsou stanoveny žádné lhůty (s výjimkou předběžného opatření). Mnohdy se stává, že spory trvají dlouhé měsíce, případně roky, což má na vztahy mezi rodiči a dětmi devastující účinky.

Cochemskou praxi jako závazný postup při opatrovníckých řízeních se snaží v České republice prosadit spolek Cochem.cz, z.s. Je zřejmé, že k prosazení nového přístupu je potřeba změnit smýšlení všech participujících subjektů. Spolek Cochem.cz, z.s., se snaží otevřeným dialogem zástupce všech profesí informovat o metodě a postupech Cochemské praxe. Se změnou smýšlení

souvisí i změna v pojetí rolí jednotlivých aktérů procesu. Východiskem pro jednání každého z nich je sledování společného cíle: zachování obou rodičů pro děti.

Rodiče jsou vnímáni jako kompetentní při výchově svých dětí a zajištění podmínek pro jejich optimální vývoj. Při postupu Cochemské praxe jsou vedeni k uvědomění si svých práv a povinností vůči dětem a rodičovských kompetencí při rozhodování o budoucnosti svých dětí. Rodiče musí spolu o svých dětech komunikovat. K obnovení vzájemné komunikace jim mají být nápomocni pracovníci zapojení do opatrovníckého řízení.

Soudce komunikuje s rodiči a spolupracuje s orgány sociální péče o dítě a ostatními odborníky. Jeho nezávislost je dána naprostou otevřeností vůči oběma stranám a všem zúčastněným. Snaží se o to, aby kontakty a informace, které se k němu dostávají, byly vyvážené. Vede rodiče k tomu, aby rozhodli oni sami. Jeho pozice není autoritativní, ale je vnímán jako mentor, průvodce.

U advokátů je potřeba, aby při zastupování svých klientů v opatrovníckých sporech upustili od agresivních strategií pro získání výhry procesu pro svého klienta. Za jedinou výhru v tomto sporu je považováno zachování rodičovských kompetencí oběma rodičům a podílení se na výchově dětí oběma rodiči.

Stanovisko, že děti nesmějí po rozpadu rodiny přijít ani o jednoho z rodičů, mají tedy rodičům připomínat jejich advokáti, ale také sociální pracovníci OSPOD. Místo hodnotitele a posuzovatele situace se mají sociální pracovníci stát osobou nezávislou, která má mírnit dopady sporu na dítě a snažit se o zabránění prohlubování konfliktu. Rodiče informuje o službách odborných poraden (psychologů a mediátorů).

K obnovení komunikace mezi rodiči dochází při mediaci, která je nedílnou součástí Cochemské praxe. Mediátor si zachovává svou nestrannost a nezávislost a pomáhá oběma stranám, aby se navzájem slyšely. Tlumočí potřeby jedné strany straně druhé. Při mediaci obě strany dospívají ke vzájemné dohodě.

Od pasivního hodnotitele k aktivně jednajícímu subjektu by mělo dospět také chápání role soudního znalce. Soudní znalec má přijít na řadu, až když selže snaha o komunikaci a mediaci. Kromě posouzení situace má s rodiči pracovat také terapeuticky.

Nestačí však, pokud dojde ke změně smýšlení pouze na poli profesním. Je potřeba, aby o přístupu Cochemské praxe byla informována i široká veřejnost. Je potřeba, aby vznikla poptávka po tomto způsobu řešení rodinněprávních kauz. Nové pojetí role z převzetí aktivního přístupu místo pasivního hodnotitele a vykonavatele moci může pomoci některým institucím, jako je třeba OSPOD, získat vyšší kredit v povědomí širší společnosti.

Kde se již Cochemská praxe zavádí

Kuchopení modelu Cochemské praxe dochází prozatím z iniciativy jednotlivců, kteří si jsou vědomi nedostatků současné praxe opatrovnického řízení a chtějí změnit podmínky dětí po rozpadu rodiny k lepšímu. Prvním, kdo začal ve své praxi opatrovnického soudce pracovat dle modelu Cochemské praxe, je soudce a místopředseda Okresního soudu v Novém Jičíně Vladimír Polák. Od roku 2016 začal pilotně pracovat s vybranými pracovníky z každého z OSPOD a postupně se začali zapojovat i další opatrovníčtí soudci a další pracovníci OSPOD v daném soudním obvodu. Nejprve jsou rodiče pozváni na OSPOD, kde se s nimi sociální pracovnice snaží dospět k dohodě. Pokud toto jednání selže, je na pracovišti OSPOD sepsán návrh k soudu. Výhodou a důležitým prvkem je zde nestrannost sociálního pracovníka, která tlumí rozjitřené emoce rodičů. Soudní jednání je pak nařízeno v co nejkratším termínu, zpravidla do tří týdnů. Soudce jedná s rodiči ve stejném duchu jako pracovníci OSPOD. Společným cílem všech zúčastněných je přivést rodiče k dohodě. Využívá k tomu konfrontační otázky a podněty, které mají přimět rodiče k tomu, aby neočekávali od něj jakožto cizí osoby rozhodnutí o jejich dítěti. Po zavedení Cochemské praxe u Okresního soudu v Novém Jičíně převážná většina sporů skončila dohodou rodičů a délka trvání procesu se podstatně zkrátila.

Dalším okresním soudem, ve kterém se díky iniciativě soudce Martina Beneše prosazuje model Cochemské praxe, je Okresní soud v Mostě. V roce 2016 bylo zahájeno pilotní řízení podle Cochemského modelu. V duchu této praxe spolupracují oba spádové OSPOD v Mostě a v Litvínově. K dispozici jsou psychologové, terapeuti a mediátoři.

Zavádění Cochemského modelu v Mostě je umožněno pomocí projektu Cochemský model v ČR, který je realizován od

1. 11. 2017 do 31. 10. 2019. Aktuálně opatrovnické řízení Okresního soudu v Mostě probíhá podle jasně daného postupu. Soud odmítá návrh, který přijde na soud sepsat pouze jeden z rodičů, ale zajistí přítomnost i druhého rodiče. S rodiči poté jedná specializovaný zaměstnanec soudu, který se pokouší nalézt s rodiči shodu. Soudce nařídí do tří týdnů jiný soudní rok a rodičům vysvětluje, jak je vedeno opatrovnické řízení v duchu Cochemské praxe, přičemž neopomíjí fakt, že vzájemná spolupráce a vůle nalézt shodu je soudem také hodnocena. Následuje krátká odborná intervence, která má důvěrný charakter. Soudce dostává pouze zprávu o tom, zda se sezení uskutečnilo. Výsledky této intervence rodiče představují u soudu. Pokud se k dohodě nedospěje, nařizuje soud další odbornou péči, která již trvá déle a sezení probíhá několik. Odborník o průběhu této intervence předkládá soudu zprávu. Autoritativní soudní rozhodnutí může být i dočasné, přičemž se jednotlivá mezidobí sledují a vyhodnocují, a to za stálého probíhání odborné intervence. Také na soudě probíhá skupinová práce s rodiči formou školení. Rodičům jsou vysvětlovány právní a psychologické aspekty celé věci. Jsou jim představeny otázky z pohledu dítěte na rodinnou krizi a jejich dopad na osobnost dítěte a nabídnuty možnosti konstruktivního řešení.

Společnost WOMEN FOR WOMEN, o.p.s. spolupracuje se soudem již od září 2017 a 1. 6. 2018 otevírá v Mostě svou pobočku, kde bude činnost zahájena projektem Podporované bydlení a psychosociální péče pro samoživitele a vzdělávacím projektem Vědomé rodičovství. Do budoucna budou aktivity v Mostě rozšiřovány dle potřeb v daném regionu. Projekt Obědy pro děti zde působí již od roku 2013.

Cochemský model je založen a jeho úspěšnost je zcela závislá na propojené spolupráci všech zúčastněných subjektů. Smyslem je deeskalace rodičovského sporu. Ukazuje se, že při běžné praxi dochází k soupeření rodičů o to, kdo je lepší rodič. Soudy, které mají o budoucnosti dítěte rozhodovat, pracovníci OSPOD a soudní znalci, kteří mají situaci zhodnotit, jsou současnou praxí nuceni se v tomto smyslu vyjadřovat. Rodiče jsou porovnáváni. Cochemská praxe ale uznává práva a povinnosti a kompetence obou rodičů a usiluje o jejich zachování. Ideální model pro dítě po rozvodu rodičů neexistuje. Dopad rozpadu rodiny lze ale

zmírnit vzájemnou dohodou a spoluprací obou rodičů na výchově dětí. ●

Autor: Mgr. Magdaléna Steinerová, WOMEN FOR WOMEN, o.p.s.

WOMEN FOR WOMEN
CHARITATIVNÍ FOND PRO ŽENY A DĚTI TĚŽKOPRÁVNÍKŮ

Poznámky:

- ¹ 20 proseb – výňatek z knihy R. Jürgena Jsi moje dítě. Cochemská praxe – cesty k lidštějšímu právu.
- ² Killarová, T.: Snaha o aplikaci Cochemské praxe na případy s mezinárodním prvkem. In Cochemská praxe v České republice. Sborník příspěvků z konference pořádané Úřadem pro mezinárodně právní ochranu dětí 14.–15. 5. 2015 v Brně.

Článek čerpá z těchto zdrojů:

Cirbusová, M. a Rogalewiczová, R. Cochemská praxe – vznik a vývoj. Publikováno na: <https://www.sancedetem.cz/cs/hledam-pomoc/deti-se-zdravotnim-postizenim/rodina-ditete-se-zdravotnim-postizenim/cochemska-praxe.shtml#cochemska-praxe-v-ceske-republice>

Killarová, T.: Snaha o aplikaci Cochemské praxe na případy s mezinárodním prvkem. In Cochemská praxe v České republice. Sborník příspěvků z konference pořádané Úřadem pro mezinárodně právní ochranu dětí. 14.–15. 5. 2015 v Brně. Publikováno na: https://www.umpod.cz/fileadmin/user_upload/Evropsky_projekt_Rozvoj_partnerstvi/Sborniky/Cochemska_praxe_v_CR.pdf.

Rudolph, J. Ty jsi MOJE dítě. Cochemská praxe – cesty k lidštějšímu rodinnému právu. MHMP, 2010

<http://cochem.cz/>

<https://www.krajskelisty.cz/moravsko-slezsky-kraj/16889-budete-se-rozvadet-ale-mate-deti-prestehujte-se-v-novem-jicine-je-hotovo-za-tri-tydny-a-deti-netrpi-v-cesku-zazrak-jinde-se-soudy-vlecou-leta.htm>

Cochemský model v ČR. Projektové materiály MOSTY – sociálně psychologické centrum, z.s. Číslo projektu CZ.03. 3. X/0.0/0.0/15 024/0007251.

Největší česko-slovenská advokátní kancelář s mezinárodním dosahem

Rozšiřujeme tým o mladé
talentované právníky

www.havelpartners.cz

Strategické uvažování | Individuální přístup | Špičkový právní tým | Dlouhodobé partnerství

- | HAVEL & PARTNERS s kanceláři v Praze, Brně, Ostravě a Bratislavě je s týmem 25 partnerů, více než 100 advokátů a téměř 200 právníků největší česko-slovenskou nezávislou právníckou firmou ve střední Evropě
- | Více než 1 000 klientů; cca třetina klientů z řad nejbohatších Čechů a Slováků, 70 největších světových společností Fortune 500 a 50 společností z Czech Top 100
- | Úzká spolupráce s předními mezinárodními právníckými firmami, klienti tak mají přístup k lokálním i mezinárodním znalostem prostřednictvím cca 30 tisíc právníků ve 160 zemích světa
- | Právní poradenství ve více než 80 zemích světa a 12 světových jazycích; až 70 % případů s mezinárodním prvkem
- | Nejúspěšnější kancelář s nejkomplexnějšími službami v České republice i na Slovensku dle celkového počtu všech nominací a titulů v rámci dosavadních ročníků soutěže Právnícká firma roku
- | Další rozšiřování týmu o spolupracovníky na všech úrovních seniority s možností rychlého profesního růstu až do partnerské úrovně; kancelář získala opakovaně ocenění TOP Zaměstnavatel roku a je nejžádanějším zaměstnavatelem mezi advokátními kanceláři

Nejúspěšnější kancelář v ČR
a na Slovensku dle počtu
nominací a titulů dosavadních
ročníků soutěže

Klienty nejlépe hodnocená
právnícká firma
v České republice
(2010, 2013, 2015)

Právnícká firma roku
v České republice
(2011–2012, 2014–2017)

1. místo TOP Zaměstnavatelé
v kategorii Advokátní kancelář
(2015–2018)

RENOMIA GROUP odborníkem nejen na profesní pojištění advokátů

RENOMIA GROUP již bezmála 25 let poskytuje pojišťovací služby právním společnostem a advokátům. Od roku 2011 patří do rodiny značek RENOMIA i společnost WI-ASS ČR, s. r. o., která se specializuje na pojištění profesní odpovědnosti advokátů. Povinně smluvní pojištění profesní odpovědnosti advokátů je tématem velmi širokým a zajímavým. Advokát, jako osoba znalá práva, odpovídá klientovi za újmu podle zákona o advokacii. Daný zákon rovněž stanoví formy výkonu advokacie, pojistné limity pro některé z nich a také to, že advokát za újmu odpovídá svému klientovi i za svého koncipienta, zaměstnance či zaměstnaného advokáta.

Advokát by proto měl být vždy pojištěn minimálně pojistným limitem, který se rovná výši újmy, kterou může klientovi při zastupování způsobit. To je velmi důležité, protože ač je převážná část pojistných smluv u tohoto pojištění stále sjednávána na pojistném principu příčiny (tj. není potřeba sjednávat udržovací pojištění po skončení činnosti), může ke vzniku újmy a odpovědnosti za ní dojít i po delším časovém období. V některých případech bývá odpovědnost konstatována po dlouhých letech až soudem. Proto by si měl každý advokát vždy vyhodnotit, na jaké riziko a v jaké výši je pojištěn, a to ještě předtím,

než případ převezme. A otázky o pojištění by měl klást i klient advokátovi, než se jím nechá právně zastoupit.

Makléřská pojišťovací praxe také ukazuje, že je potřeba neustále připomínat, v jakých případech vlastně advokát klientovi za újmu odpovídá. Samotné pochybení advokáta, byť znamená například opomenutí podat v právní věci odpor či se dostavit k soudnímu jednání, výsledkem čehož může být např. rozsudek pro uznání či zmeškání, neznamená automatickou odpovědnost advokáta za škodu či jinou újmu. Dotčení

klienti většinou požadují po advokátovi, aby jim uhradil v souvislosti s jeho pochybením to, co mají na základě daných rozsudků protistraně zaplatit. Odpovědnost nastupuje však až v případě prokázání toho, že nebyl pochybení advokáta, byl by jeho klient ve sporu úspěšný. Někdy je však takové prokázání velmi složité a zdlouhavé.

Profesní pojištění je tedy určeno primárně k tomu, aby za advokáta, který pochybil, pojišťovna škodnou událost po jejím nahlášení prošetřila a v případě jeho odpovědnosti poškozenému klientovi újmu formou pojistného plnění uhradila. A to i bez nutnosti podání žaloby klienta proti advokátovi. Z výše uvedeného pohledu nelze než konstatovat, že úplný klid pro svou profesní činnost má jen ten advokát, který bude vždy pojištěn řádně a v dostatečném rozsahu.

Zkušení odborníci RENOMIA GROUP jsou připraveni nabídnout pojistné programy na míru potřebám všech poskytovatelů služeb v oblasti práva a advokacie. ●

Více na www.renomia.cz či www.wiass.cz.

RENOMIA

**ROZUMÍME VAŠÍ PROFESI.
DO POSLEDNÍHO
PARAGRAFU.**

**Radíme klientům
s pojištěním již 25 let.
Spolehlivě a v jejich zájmu.**

VÁŠ PORADCE V POJIŠTĚNÍ | WWW.RENOMIA.CZ

Dostupný luxus pro rodiny, golfisty a milovníky termálních koupelí a wellness

V panenské přírodě jižního Burgenlandu leží ALLEGRIA RESORT STEGERSBACH s 4hvězdičkovým ALLEGRIA HOTEL s vlastním ALLEGRIA TERMÁLNÍM KOUPALIŠTĚM a LÁZNĚMI Stegersbach a největším GOLFOVÝM HŘIŠTĚM v celém Rakousku.

Velkolepý / Velkoryse pojatý

Při návrhu interiéru se architekt inspiroval panenskou krajinou zelených pahorkatin v okolí. Ve všech třech částech hotelu jsou místnosti prostorné a velkoryse zařízené – ať už se ubytujete v hlavní rotundě v pokojích Residenz, v rurálnější Village uprostřed nebo v nejnovější Family části s možnostmi kombinací pokojů.

Dostatek místa znamená dostatek prostoru pro relaxaci. Apartmány Residenz poskytují soukromí všem členům rodiny, od vnoučat po prarodiče. Elegantní design pokojů pře-

chází ve veřejné hotelové prostory v hlavním traktu.

Šest domků v jednoduchém moderním stylu tvoří část Village. Hřejivou útulnost podporuje světlé vybavení a celodenní sluneční svit. Každý apartmán má vlastní balkon nebo terasu a nejmodernější 4hvězdičkové zařízení.

Vysokou míru individuality poskytují nové pokoje Family, od dvoulůžkových po Family-Kombi s dvěma ložnicemi, dvěma koupelnami a samostatným dětským pokojem. Světlé, přátelské a funkční obytné místnosti jsou zařízeny nábytkem z místního smrkového dřeva.

Rodiny vítány

Co je na celém hotelu nejlepší? Luxus a dostatek místa je dostupný i rodinám s průměrným příjmem. Ceny začínají již na 96 euro (2445 Kč) za osobu a noc s plnou penzí PLUS. Děti mohou spát v jedné místnosti s rodiči, nebo mít vlastní pokoj, již od 17 eur (433 Kč) až do 18 let. Bez obav přijďte s dětmi i rodiči a odpočinete si všichni.

Na ploše 6700 m² se mezi termálními lázněmi a hotelem nacházejí hrací zóny pro malé děti i náctileté. Pod širým nebem mohou děti dovádět na hřištích s jemným pískem, vodními

atrakcemi, na houpačkách, dřevěných prolézačkách či skákacích hradech. Odpočinout si mohou na trávě nebo na lehátkách na dřevěných slunečních terasách. V horkých dnech se mohou zchladit v Aqua Splash Pad zóně. Teenageři se seznámí při plážovém volejbalu, ping-pongu nebo na obrovských šestidílných trampolínách, pokud už nesviští na dlouhé klouzačce ze speciální oceli s časomírou.

Kromě bazénů mají děti k dispozici i krytou hernu s dalšími možnostmi zábavy. Dětský svět okouzlí malé i větší hosty nejrůznějšími hrami a atrakcemi. Tady se nikdo nudit nebude.

Kulinářský zážitek

Regionální a mezinárodní kulinářské poklady objevíte jednoduše díky plné penzi PLUS. Bohatý snídaňový bufet zahrnuje místní lahůdky z biologického zemědělství. Na oběd si můžete zajít do restaurace Residenz či Family, odpoledne vám příjemně předělí sladká svačina – milá rakouská tradice. Večere prezentuje to nejlepší z lokální gastronomie, mezinárodní klasiky i vegetariánské pochoutky.

Vodní radovánky

Celý den v županu můžete strávit v termální části Flüstertherme, určené výhradně pro hotelové hosty, nebo ve veřejném rodinném termálním koupališti Familientherme Stegersbach. Vodní plocha s rozlohou 1500 m² je rozdělená na 14 bazénů s různými teplotami a hloubkami.

Najdete tu bazény pro batolata, mladší a starší děti, velký termální bazén s divokou řekou, vířivku, dva kaskádovitě venkovní bazény, bazén s umělými mořskými vlnami, plavecký bazén, bazén s masážními hlavice-mi a bazén se studenou vodou na ochlazení po sauně.

Z hlubin země pochází vzácný poklad objevený až v roce 1989. Kdysi dávno vznikly v hloubce až 3000 m termální léčivé prameny 1 a 2 a zůstaly tak uchráněné před veškerými pozemskými vlivy. Horká voda s teplotou mezi 42 °C a 45 °C tryská z termálního pramene 1. Její vysoký obsah síry působí jako léčivá pletťová mast a využívá se při různých terapiích. Neředěná voda z termálního pramene 2 proudí v hotelových i veřejných bazénech. Má blahodárné účinky na krevní oběh, klouby, páteř nebo svaly.

Wellness

Ještě více „dostupného luxusu“ nabízí Allegria Yin Yang Spa oblast, určená výhradně pro hotelové hosty od 15 let. Biosauna, parní sauna, kabiny s infračerveným světlem, venkovní i vnitřní finská sauna a odhlučňená velká relaxační zóna slibuje nejkvalitnější wellness odpočinek. Úchvatným zážitkem je Yin Yang bazén s ohromujícím panoramatickým výhledem. Tento nový saunový svět je k dispozici pouze hostům hotelu ALLEGRIA, ale výtahem se pohodlně dopravíte do saun určených pro veřejnost.

Na ploše 2200 m² si milovníci saun mohou vybrat sauny různých teplot, aromat a vlhkosti vzduchu, květinovou nebo bylinnou parní koupel, bylinnou saunu, parní saunu, infračervenou kabinu, finskou saunu či sanárium. Příjemně vás osvěží zážitkové sprchy, ledová studna nebo saunabar. Odpočinout si můžete hned na třech místech – v prvních dvou patrech jsou k dispo-

rakouského golfového svazu ÖGV mohou hrát děti do 12 let golf zdarma. S golfovým balíčkem Unlimited můžete hrát golf na všech Reiters golfových hřištích v Stegersbachu a Bad Tatzmannsdorfe za 99 eur (2 522 Kč). Rezervace je možná od sedmi přenocování od rána do večera.

Simon Tarr Golf Academy nabízí kurzy pro všechny golfisty, od začátečníků až po dlouholeté hráče, kteří si touží zlepšit hendikep. Na míru připravený kurz zahrnuje optimální učební metody. O mladé golfisty se stará Golfová střední škola spolu s Golf-HAK v Stegersbachu. Největší golfové hřiště v Rakousku zalévá slunce 300 dní v roce, jedinečný šarm mu dodává okolní panenská příroda a vřelá rakouská kultura. Idylicky postavené fairwaye vedou podél vinných sklípků, takže soustředění na hru může být občas obtížné. Pokud nejste vášnivými golfisty, nezoufejte. Jižní Burgenland můžete poznávat pěšky, na kole či na koni na mnohakilometrových stezkách, které vás dovedou k nejkrásnějším pamětihodnostem. ●

zici relaxační místnosti s vodními postelemi nebo elegantní Whisperroom pro naprostý oddech, v horním podlaží se nachází velká sluneční terasa s krásným výhledem na celý rezort. Nádherný rozhled si užijete i z Panorama-Fitness.

Pro všechny smysly

Čich se vyvinul mezi prvními smysly, působí na nehlubší emoce a projevuje elementární známky života. Vůně éterických olejů jako levandule, rozmarýn nebo ylang ylang hrají důležitou roli při masážích v Dolce Vita Centre. Masáže „La Stone“, lymfodrenáže, aromatická masáž, Breussova masáž, Lomi Lomi Nui či Aquafloating masáž v termální vodě pokrývají celou škálu manuálních therapeutic

kých forem. Pečlivě sestavené wellness balíčky pro jednotlivce i páry, různé bazény, zábaly a peelingy a ošetření pro děti přizpůsobené jejich věku od 3 do 14 let jsou součástí programu Beauty Treatments na základě kosmetiky Phytomer, Vinoble Cosmetics a Gertraud Gruber. Jedinečný zážitek poskytuje aquafloating ve vodě termálního pramene 1.

Odpal vašich snů

Dvě 18jamkové a jedno 9jamkové golfové hřiště tvoří vlastní green hotelu Allegria Stegersbach-Lafnitztal. Hosté ALLEGRIA Stegersbach jistě potěší slevy na green fee – od 23 eur (585 Kč) pro dospělého a 11,50 eur (300 Kč) pro děti ve věku 13–16 let. V rámci akce „Hello Juniors“

ALLEGRIA RESORT STEGERSBACH by Reiters,
Golfstraße 1,
A-7551 Stegersbach,

Tel.: +43-3326-500,
Fax: +43-3326-500-800,
info@allegria-resort.com
http://www.allegria-resort.com

Budoucnost právní praxe – přesouvá se na internet?

Na co si dát pozor při hledání právní rady na internetu? Kam směřují online právní systémy? Je možné, že nás jednou bude soudit počítač? JUDr. Jiří Novák z advokátní kanceláře Brož & Sokol & Novák odpovídá na otázky točící se kolem online práva a automatizace právní praxe.

Jsou pro vás online právní služby výzvou?

Myslím, že moderní advokacie se bude ubírat tímto směrem, stejně jako mnoho jiných oborů, i když stále budou určité případy, které budou vyžadovat osobní schůzky klienta s advokátem. Již nějakou dobu je zde poptávka po online právních radách, bohužel ji často provozují nekvalifikované osoby a klienti si tak nemohou být zcela jisti nejen odborností obdržené rady, ale ani mlčenlivostí či zabezpečením celé služby jako takové. Při spuštění našeho portálu akbsn.online, bylo právě dodržení všech těchto podmínek technicky náročné, nicméně klient obdrží stejné služby, včetně veškerých pojistných mechanismů, které advokacie využívá, jako při běžné konzultaci.

Jaký výhled máte v automatizaci právní práce?

Částečná automatizace právní práce již proběhla s nástupem počítačové techniky, která práci nejen advokátů, ale i soudců i ostatních pracovníků v oboru, výrazně ulehčila. Samozřejmě zásadním krokem byla elektronická komunikace jako taková, ale v dnešní době již máme například i právní informační systém, kde lze rychle a jednoduše dohledat odpovídající ustanovení zákona v účinném znění a ušetříme si tak čas, který bychom strávili listováním v tištěné Sbírce zákonů. Nicméně moment, kdy by automatické procesy kompletně a plnohodnotně nahradily práci advokátů či soudců, opravdu zatím není v dohledu.

Pronikla automatizace i do práce soudců?

Určitý vývoj je i v oblasti soudnictví. Počítač je nyní například schopen posoudit, zda konkrétní skutečnosti porušují Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod a to s pravděpodobností téměř 80 %. Výsledky jsou založeny na analýze několika

stovek rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva k článku 3, 6, a 8 Úmluvy, která jsou pečlivě strukturovaná s detailním popisem skutkového stavu věci. Právě tato data jsou základem takto vysoké úspěšnosti a v žádném případě se nejedná o nějaký náhodný generátor hesel „ano“ a „ne.“

Umíte si v blízké budoucnosti představit, že soudce v rozhodování nahradí počítačové algoritmy?

To prozatím opravu neumím. Zmiňovaný algoritmus Evropského soudu má sice vcelku vysokou úspěšnost, to je ale částečně dané také tím, že Evropský soud není v takové míře zatížen zjišťováním skutkového stavu, ale spíše posuzuje právní otázky. Rozhodování na úrovni soudů prvního stupně a odvolacího soudu směřuje právě na zajišťování skutkových okolností věci. Soudci se zde setkávají s opravdu různorodými právními problémy a jejich řešení bývají zpravidla velmi obsírná. Na druhou stranu počítače jsou v současné době schopny rozeznat pravdivost výpovědi svědka, možná i lépe než lidé. Takže určitý vývoj bych v této oblasti určitě očekával.

A pokud by byla vytvořena rozsáhlá databáze s detailními popisy jednotlivých případů a rozhodnutí?

Myslím, že tímto směrem se ještě dlouho ubírat nebudeme a důvod je vlastně velmi prostý – počítače jsou stroje a nejsou schopny lidského uvažování. Samozřejmě máme jasné danou legislativu, kterou se advokáti i soudci řídí, zároveň je ale třeba při posuzování jednotlivých případů brát v úvahu zdravý rozum, vnímat souvislosti i další nuance běžného lidského života právě v souvislosti s právem. Myslím, že zde máme spoustu prostoru pro inovativní systémy, někde, jako právě u práce soudců, bych byl spíše proti bezhlavému zavádění automatizačních procesů.

V čem vidíte výhodu právních informačních systémů?

Jednoznačně v urychlení práce a určité centralizaci. Podmínkou je ale vytvoření systému „na míru“ právní oblasti, která samozřejmě má svá specifika. Využíváme systém Preator, který vznikl přímo v mysli právníka, takže maximálně reflektuje naše potřeby. Můžeme bez problémů a bezpečně sdílet dokumenty i s kolegy z našich poboček a celkově nám částečně odpadá nutnost mít všechny dokumenty fyzicky v ruce vytištěné, protože máme možnost se na ně v systému podívat. Stejně tak funguje propojení e-mailové komunikace nebo datových schránek. Zajímavou funkcí, kterou také často využíváme, je modul advokátní úschovy, který nabízí přehled o všech bankovních účtech advokátních úschov, které jsou přiřazeny ke spisu, všech pohybech za den na účtech úschov i historii úschov na konkrétním bankovním účtu. V efektivitě a rychlosti naší práce je to rozhodně velký krok kupředu.

Vnímáte inovace jako hrozbu nebo příležitost?

Do určité míry vidím v inovacích příležitosti i hrozby, a to zejména v případě, že se nové procesy nebudou do praxe zavádět pečlivě. Jakékoliv online právní poradenství musí splňovat stejné parametry a poskytovat klientům stejné záruky jako servis osobního setkání v advokátní kanceláři. I v současné době existují „právní poradny“, které nejen, že jsou často vedeny osobami bez patřičného vzdělání, ale zároveň nezaručují splnění základních povinností, jako je tomu u advokátních kanceláří. Je tedy klidně možné, že informace o popisovaném problému se mohou dostat na veřejnost, nehledě na možnost, že informace poputují do rukou druhé strany sporu, protože tyto poradny nejsou vázány povinnou absolutní mlčenlivostí. Všichni advokáti jsou také pojištěni a plně zodpovídají za své rady a další úkony. ●

Jak řídit právní kancelář současnosti,

zápisky z konference Outlaw

Co kromě práva zajímá právníky? Třeba to, jak řídit moderní kancelář. Což se bohužel na právnických fakultách vůbec neučí a většina z advokátů je tak v oblastech vedení lidí, řízení kanceláře, ale i budování vztahů s klienty úplně samouky.

Proto začal SingleCase organizovat pravidelné konference Outlaw, akce o tom, co je mimo právo pro právníky důležité. V dubnu proběhla v pražské SmetanaQ Gallery v pořadí druhá konference, teď na téma řízení moderní právní kanceláře. O své zkušenosti se podělilo deset řečníků z řad expertů i úspěšných advokátů, přinášíme vám ty nejzajímavější poznatky.

Podle Dohnala vše stojí a padá na rovnici spokojený kolega = spokojený klient. „Pokud máte spokojeného a dobře motivovaného kolegu, cítí se dobře v kolektivu, vytvoří referenci – kvalitní práci. Díky tomu je spokojený klient a zaplatí peníze bez remcání. Když je zaplacená faktura, je spokojený kolega a všechno ostatní pak už funguje jako perpetuum mobile,“ prozradil svoje know-how.

bavit a dávali jim ji smysluplně. Zároveň to vytváří work-life balance,“ uvedl.

- Především bod souvisí také s prevencí před vyhořením, kterou po sedmi letech práce doplňuje půlrok placeného volna. A to povinně, i pro partnery.
- Zaměstnanci mají také nárok pracovat osm hodin měsíčně v „právní laboratoři“, což jsou zajímavé právní projekty, které mohou pomoci kanceláři. Někdo dělá propagaci a PR, zajímavým počinem jsou ale operace s pozemky. Firma koupila několik parcel a zkouší různé dělení, procesy, převody – aby si tak otestovala práci s katastrálním úřadem a simulovala potenciální případy.
- Doplněním je také program pro kolegy na mateřské. V Arrows si uvědomují důležitost rodiny a aktivně nové maminky podporují. To firmě umožňuje udržovat si kvalitní zaměstnankyně.

Co se týče samotného pracovního působení zaměstnanců, Dohnalovi se neosvědčil systém povyšování lidí na vyšší pozice na základě jejich věku nebo let působení. Místo toho musí koncipienti plnit určité úkoly (např. pět účastí na soudním jednání, články na epravo.cz a podobná kritéria), díky kterým si vyšší pozici zaslouží.

Jak rychle vyrůst

Motivovaní zaměstnanci pak pomáhají vyrůst i firmě. Protože se v Arrows rozhodli vybudovat celorepublikovou síť advokátních kanceláří, v rámci procesu museli projít několika koly rozšiřování, z čehož plyne několik poučení.

„Advokátní systém je nejdůležitější věcí, do které se vyplatí investovat. Bez něj se v orga-

Diskuse na konferenci Outlaw, duben 2018

Jak motivovat zaměstnance

Jedním ze spíkrů byl Jakub Dohnal, managing partner v Arrows advisory group, který se v rámci přednášky věnoval tématu, jak se ve firmě dostat ze sedmi na 70 lidí bez toho, abychom se zbláznili.

Zásadní otázkou ovšem je – jak kolegy vlastně motivovat? Dohnal se podělil o několik zkušeností, jak v Arrows fungují:

- Zaměstnanci mají povinnost vytvořit 4 hodiny fakturovatelné práce denně. Pak si mohou dělat, co chtějí. „Je potřeba, abyste lidem dávali práci, která je bude

nizaci práce ztratíte a nikdy se nerozvinete dál. Když máme advokátní systém, můžeme mít spisy z Olomouce, Prahy, Hradce Králové, ale i zahraničí," sdělil Dohnal jako radu na začátek.

Dalším krokem bylo vytvoření interního manuálu, který pomáhá zejména novým kolegům zorientovat se v organizační struktuře firmy a práce v ní. Jde o knihu s poznámkami, jak předávat práci, jak psát položky, jakým způsobem si nastavit dovolenou, jakým způsobem psát články na epravo.cz a podobně. „Když nabíráte nové lidi, ztrácíte mnoho času tím, že je učíte to, co už je hotové. Když přijde nový kolega, dostane knihu zkušeností, pak už to jde samo," řekl Dohnal.

Při růstu počtu zaměstnanců začíná být náročnější struktura celé firmy – proto je potřeba domluvit se s partnery (případně dalšími manažery) na rozdělení rolí. Nemohou všichni mluvit do všeho – bez toho se firma zasekne na bodě mrazu.

Přemýšlejte nad svým „proč“

S podobným tématem jako Jakub Dohnal se na Outlaw představila také Jana Sedláková z kanceláře SEDLAKOVA LEGAL. Tu zakládala v roce 2016, přičemž aktuálně má již 22 zaměstnanců a tři spolupracující advokáty.

Jak se při tak rychlém růstu nezhroutit? Důležité je uvědomit si jednu věc: „V kanceláři jsou dva základní typy lidí, kteří musí být spokojeni – kolega a klient, jak to už říkal Jakub. Já ho doplním, spokojený musí ale být i zaměstnavatel, jinak by do práce nemusel vůbec chodit," řekla Sedláková.

„Každá společnost ví, co dělá. Většina z nich ví, jak. Ale proč to dělají, ví už jen málokdo.“ zmínila ve své přednášce Jana Sedláková.

Aby její kancelář mohla dobře růst, nabírat šikovné zaměstnance a nabízet svým klientům ty nejlepší služby, potřebné je podle Sedlákové definovat si svoje proč. „Každá společnost ví, co dělá. Většina z nich ví, jak. Ale proč to dělají, ví už jen málokdo.“ Zmínila přitom přednášku Simona Sineka It all starts with why (How Great Leaders Inspire Action, Simona Sinek, TEDxPuget Sound, Září 2009).

„Inspirovalo mě Deloitte. Jsou pro mě ukázkou někoho, kdo ví, co, proč a jak chce dělat. Povedlo se jim to komunikovat natolik výborně, že stačí, když si z jejich loga stáhnou jen tečku a někdo je pozná. Byl to můj styl uvažování od začátku. Aby si každý řekl, když už budu zavedenou značkou, že je to SEDLAKOVA LEGAL. A na tu úroveň se postupně dostáváme," vysvětlila Sedláková.

Když si definovala svoje proč, mohla se začít věnovat rozvoji firmy – najímat první zaměstnance, kteří věří její vizi. Pak nebyl problém přesvědčit ani klienty.

Postupně tak došlo k růstu firmy, který ovšem nemůže existovat jen za účelem samotného růstu, potřeba je opírat se o své proč. „Uvědomili jsme si, kdo je naše cílová skupina klientů, aby nás s nimi bavilo pracovat. Řekli, co takový klient očekává a teď se snažíme dotáhnout standard tam, abychom se s cílovou skupinou potkali," popsala Sedláková.

Třetím důležitým bodem je pak nastavení odpovědnosti – šéf nemusí vědět a vidět všechno. Kompetence (akvizice nových klientů, kvalitní výsledky, za juniornější kolegy apod.) jsou jasně rozděleny a důležité je, aby každý člen týmu přesně chápal, kde tyto odpovědnosti má.

„Když máte růst a nezhroutit se z toho, nejdůležitější je říct si proč. Dát si cíl a jít si za tím. Ve chvíli, kdy víte proč a máte cíl, priority se po cestě nadefinují samy," shrnula Sedláková obsah své přednášky.

Další Outlaw na podzim

Řízení moderní kanceláře ovšem není jediné neprávnické téma, které právníky zajímá. A proto plánujeme navazující podzimní konferenci, která se zaměří na podobně aktuální téma, a to marketing advokátní kanceláře. Společně s odborníky se podíváme na byznys modely, síťování kanceláří, budování značky, správnou stavbu webu, zákaznickou zkušenost a další zdroje inspirací, nezbytné k dlouhodobému úspěchu na dnešním trhu. Pokud podzimní ročník Outlaw nechcete minout, sledujte web <http://outlaw2018.cz/>, kde se také můžete přihlásit k odběru novinek. ●

Autor: Pavel Krkoška
CEO SingleCase

„Je potřeba, abyste lidem dávali práci, která je bude bavit a dávali jim ji smysluplně. Zároveň to vytváří work-life balance," řekl ve svém vstupu Jakub Dohnal.

RANDA HAVEL ■ LEGAL

TACTICS PRECISION VICTORY.

act legal offices

Amsterdam ▪ Bratislava ▪ Brussels ▪ Budapest ▪ Frankfurt
Paris ▪ Prague ▪ Vienna ▪ Warsaw

www.randalegal.com ▪ www.actlegal.com

Tak nám konečně začalo platit

GDPR!

Konečně říkám proto, že tohoto tématu a s ním souvisejících žádostí o opětovné udělení souhlasů, úpravy podmínek, informací i dezinformací bylo v poslední době až nad hlavu. Úvodní chaos tak máme snad za sebou, ale co bude dál?

opíše heslo kolegy, který jej má napsáno na lístečku na monitoru.

Dokážeme také monitorovat, jaká data opouštějí organizaci a například kdo a co ukládá na uloz.to a podobná úložiště. Dalším kanálem úniku dat mohou být USB flashdisky, které umíme monitorovat včetně nahrávaných souborů a případně vynutit zákaz jejich používání. Další úroveň ochrany dat, hlavně pro notebooky, je souborové šifrování disku s citlivými daty.

Jak si ochránit cenná data v počítači?

Naše produkty SODAT Protection & Analytics a SODAT Encryption poskytnou společnosti reálnou ochranu citlivých a osobních dat, pomohou detekovat bezpečnostní incidenty s využitím machine learningu. Jsou silným nástrojem pro vyšetřování incidentů a z nich plynoucí nápravná opatření. Jedná se o produkty, které jsou určeny pro střední i velké organizace, s desítkami, stovkami či tisíci stanicemi, přesto jsou koncipovány tak, aby byly nenáročné na provoz a neovlivňovaly negativně chod organizace. Jedná se o unikátní české nástroje, které umožní společnosti být v klidu i po počátku působení požadavků GDPR. Nástroje také pomohou při případné kontrole UOOÚ k doložení přístupů k osobním údajům. ●

Produkty si můžete zdarma vyzkoušet na www.sodat.com/online-demo

GDPR do 25. 5.

Zatím, podle našich zkušeností, většina organizací v souvislosti s GDPR investovala zejména do konzultačních činností, školení zaměstnanců a právních služeb. Na základě analýz pak proběhly úpravy smluvních dokumentací či změny v procesech. S tím si ale málokdo v oblasti ochrany informací dlouhodobě vystačí. Je třeba si uvědomit, že zabezpečení osobních údajů je podmnožinou ochrany všech citlivých informací ve firmě.

Mezi citlivé informace počítám osobní údaje zákazníků, smlouvy, nabídky, projektovou dokumentaci a další know-how firmy. Tato data se mohou nacházet v souborech na sdíleném disku, ve webových aplikacích typu CRM, intranet či ERP. A ochrana těchto dat je průběžná a soustavná činnost, která z podstaty věci potřebuje i technická opatření.

GDPR po 25. 5.

Dlouhodobě se opravdu nelze spolehnout pouze na tzv. organizační opatření (směrnice). Společnosti budou muset dříve nebo

později přijmout adekvátní technická opatření, která bezpečnost údajů zajistí. Typicky se může jednat o kombinaci fyzických opatření (u dat v tištěné podobě) a zejména elektronických opatření.

Průběžně by společnost měla mít jasno v tom, jaké osobní údaje zpracovává, kde všude se tyto údaje nacházejí, kdo všechno k nim má přístup a jak s nimi pracuje. Je vhodné provádět průběžnou kontrolu práce s daty, abychom předešli nežádoucím excesům. Co nekontroluji, to neřídím – toto zlaté pravidlo projektového managementu platí i v oblasti informační bezpečnosti.

Jak se data ztrácí?

V SODAT se zaměřujeme právě na samotná technická opatření vyplývající z GDPR a ta jsou vhodná také na ochranu dalšího know-how firmy. Nabízíme tedy řešení, které zajistí společností informace o přístupu k citlivým datům – kdo, kdy a co s nimi dělal, detekuje nežádoucí aktivity a potenciální bezpečnostní problémy. Jedním ze scénářů je detekce uživatele, který přistupuje k citlivým informacím v CRM, i když tam nemá práva. Může se to stát, pokud si třeba

Advokátní kancelář Taylor Wessing slaví 20 let v České republice

Mezinárodní advokátní kancelář Taylor Wessing oslavila úspěšné působení v České republice, kde zahájila svou činnost již v roce 1998, tehdy jako přední rakouská advokátní kancelář e|n|w|c Advokáti. V roce 2012 se tato významná rakouská advokátní kancelář spojila s globálním hráčem na trhu, právní firmou Taylor Wessing a stala se bránou do střední a východní Evropy. Nově vzniklý subjekt v České republice převzal jméno TaylorWessing e|n|w|c Advokáti, později pouze Taylor Wessing Praha.

Erwin Hanslik, vedoucí partner advokátní kanceláře Taylor Wessing Praha k tomu dodává: „Úspěšné tažení v oblasti advokacie v České republice nás samozřejmě těší a zavazuje i nadále poskytovat pouze perfektní a vysoce profesionální služby. Za uplynulých 12 měsíců jsme pro naše klienty uskutečnili transakce s celkovou hodnotou více než 8 mld. korun. Doufáme, že zde budeme ještě mnoho let působit mezi velkými advokátními kancelářemi jako jedna z velmi dobře jazykově vybavených a s mezinárodním zázemím 32 kanceláří téměř po celém světě. To, co nás charakterizuje, je především silné zastoupení real estate klientů a mnoho transakcí, které jsou zpracovávány v rámci cross-border spolupráce nejen v rámci celé sítě Taylor Wessing.“

Pro rok 2018 byla advokátní kancelář Taylor Wessing Praha vyhodnocena prestižní ratingovou agenturou The Legal 500: Europe, Middle East & Africa jako jedna z doporučovaných kanceláří v České republice pro oblasti COMMERCIAL, CORPORATE AND M & A a REAL ESTATE AND CONSTRUCTION.

V žebříčku World Trademark Review WTR1000 pro rok 2018, v kategorii

International, získala advokátní kancelář v Praze bronzovou medaili. Toto ocenění získala za vynikající obchodní know-how při poskytování kompletního servisu pro ochranné známky a díky úzké spolupráci s kolegy v jiných odděleních. Právníci v oblasti duševního vlastnictví byli oceněni za dosažení konkrétních cílů v této oblasti. Advokátní praxe v oblasti IP se ještě více posílila příchodem zkušené advokátky Karin Pomaizlové v roce 2015. Ta získala

také v tomto žebříčku i individuální ocenění pro advokáta, a to stříbrnou medaili. Porota ocenila její vnímavé rady ohledně rozvoje ochrany clientských portfolií a poukazuje na její hbitost v trestních a občanských řízeních proti porušovatelům ochranných známek.

Kancelář se velmi intenzivně v rámci České republiky věnuje edukaci a prezentacím a konzultacím v oblasti IT, a to speciálně pro nové nařízení EU o ochraně osobních dat (GDPR), které napomáhá firmám implementovat do firemní struktury.

V roce 2017 byla advokátní kancelář Taylor Wessing Praha v prestižním X. ročníku firemního žebříčku PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU označena jako doporučovaná právní kancelář hned ve třech kategoriích, a to pro oblasti Řešení sporů a arbitráže; Duševní vlastnictví a Pracovní právo.

ně pořádají přednášky ve školách nejen o právu, ale i představují profesi právníka v reálném životě. Nadále pokračují v úspěšné Literární soutěži pro studenty právnických fakult v České republice. Tu vyhlásila v roce 2018 již šestým rokem. Snahou je především navést začínající právníky na cestu spojování teorie a praxe.

Advokátní kancelář se výrazně věnuje sportu, a to především maratonským běhům. V rámci celé sítě Taylor Wessing organizuje účast jak právníků – jednotlivců, tak i celých týmů z ostatních kanceláří, a to nejen v individuálních, ale i štafetových závodech, především v Praze a Vídni. Zároveň také nepodceňuje přípravu na veškerá sportovní dění a svým zaměstnancům připravila jako bonus celoroční vstup do blízkého fitness centra. V letošním roce má kancelář za sebou již Běh pro světlušku a Vienna City Marathon. ●

V České republice má v současné době 23 právníků a patří do rodiny advokátních kanceláří Taylor Wessing, které jsou rozmístěny na mnoha kontinentech. Významné pro advokátní kancelář byly také transakce v oblasti pracovního práva, duševního vlastnictví a práva obchodních společností. Její specialitou je i zastupování klientů v oblasti řešení sporů a arbitráží. V rámci celé sítě advokátní kanceláře Taylor Wessing je ta pražská i významným partnerem pro oblast developerských a nemovitostních projektů, kde zaznamenává významné úspěchy. Jako další významná oblast se pro advokátní kancelář jeví i oblast fúzí a akvizic.

To, co Taylor Wessing Praha také charakterizuje, je více než 50% zastoupení žen, které jsou na pozicích nejen koncipientů, ale i advokátů a partnerů Taylor Wessing Praha. Jednotlivé týmy se tak stávají kreativnějšími

a přinášejí všem klientům požadovaná vítězství v mnoha transakcích.

Advokáti se vydali i na cestu edukace mladé generace v České republice a pravidel-

TaylorWessing

Dobrá kupní smlouva ochrání zákazníka před problémy, říká vedoucí právního oddělení Mercedesu

Během složitého dělení českého zastoupení Mercedes-Benz na tři společnosti se musela Alžběta Kahounová, vedoucí právního oddělení značky, vypořádat i se zaváděním opatření souvisejících s GDPR. „Bylo to velmi náročné období, ale koncoví zákazníci změny nepocítili a jejich osobní údaje jsou u nás v bezpečí,“ říká drobná blondýnka, jež se stará i o ochranné známky či radí prodejcům, jak poznat peníze z nelegální činnosti.

V posledních letech došlo ve společnosti Mercedes-Benz ke změnám. Můžete nám je přiblížit?

První fáze dělení společnosti proběhlo v roce 2016, kdy se ze společnosti Mercedes-Benz Česká republika odštěpila a vznikla nová společnost Mercedes-Benz PRAHA, která se věnuje především přímému prodeji a servisu vozidel v Praze na Chodově a ve Stodůlkách. Druhá fáze nastala o rok později, kdy došlo k rozdělení divizí osobních, dodávkových a nákladních automobilů. Konkrétně na tři společnosti Mercedes-Benz Cars, která je současně i členem tzv. clusteru tří států, kam

spadá kromě Česka ještě Polsko a Rakousko a dále společnosti Mercedes-Benz Vans ČR a Mercedes-Benz Trucks ČR.

Jak proces probíhal?

Druhá etapa probíhala po celý loňský rok pod dohledem naší mateřské společnosti ve Stuttgartu, která proces částečně řídila. Nejprve jsme celou operaci museli důkladně připravit a naplánovat a následně se jednotlivé kroky projektu realizovaly. Proces s sebou nesl mnoho právních aspektů. Jednalo se o běh na dlouhou trať. Zakládaly se dvě nové společnosti a vše se dělilo podle stěžejních oddělení. Mimo jiné i náš právní

úsek byl jedním z těch, kterých se změny dotkly.

Pro právní oddělení to muselo být velmi náročné období, že?

Museli jsme připravit projekt a také odhadnout, jak budeme jednotlivé kroky časově zvládat a jaké jsou v nich priority. Také jsme již na začátku vytipovali kritické body, abychom si byli předem vědomi situací, kde může nastat problém. V první fázi jsme zakládali jednotlivé společnosti, což znamenalo přípravu podkladů a také jmenování jednotlivých jednatelů. Zajišťovali jsme zápisy společností do obchodního rejstříku.

Pak došlo na samotné odštěpení. Z právní stránky bylo stěžejní přesné určení a rozdělení smluv. Museli jsme nadefinovat, co a kam přechází, což nebylo vždy jednoduché určit.

Zmínili jste, že v rámci přípravy jste si určili kritické body. Co se k nim řadilo?

Jedním z nich byly již zmíněné smlouvy a jejich důkladná a podrobná příprava, protože celý proces ovlivňovalo mnoho různých aspektů. Dále jsme například řešili v naší nové společnosti M-B Trucks, aby naši jednatelé získali doklad o bezpečnostní způsobilosti, který je nutný pro to, aby společnost měla povolení pro zahraniční obchod s vojenským materiálem. Povolení je nezbytně nutné mimo jiné pro účast ve výběrových řízeních pro dodavatele armády a jiných bezpečnostních složek. Vydání tohoto dokladu zabere čas a my jsme měli obavy, abychom vše časově

není pro naše klienty nijak zásadní. Má spíše dopad na dodavatele, kteří se musí přeorientovat a používat nové fakturační údaje nových společností.

chodní, tak velkoobchodní problematiku. Velkou část našeho času věnujeme veškeré smluvní dokumentaci ve společnostech, dále například záležitostem dealerské sítě, která vyžaduje právní podporu a v neposlední řadě také otázkám právních vztahů se zákazníky našich společností. Do naší kompetence spadá i část personální agendy, ochrana osobních údajů a ochranné známky apod.

Jde o poměrně široký záběr, jak velké je oddělení, které řídíte?

S ohledem na rozsah aktivit jsme poměrně kompaktní tým, a proto musíme opravdu důsledně dbát na rozdělení úkolů a organizaci práce. Právní oddělení se skládá ze dvou kmenových zaměstnanců a doplňují nás ještě dva studenti právní fakulty. Dále koordinujeme činnost smluvních externích advokátních kanceláří, abychom pokryli celou agendu. Například vymáhání pohledávek, což je časově náročná záležitost, jsme kompletně outsourcovali.

stihli a nedošlo ke zdržení. Národní bezpečnostní úřad má na vydání dané lhůty, které však nejsou úplně pevné a řízení se může kdykoliv přerušit. To jsou záležitosti, které nemůžete úplně ovlivnit a je potřeba je vést v patrnosti.

Pocítili koncoví zákazníci nějak změny, ke kterým ve společnosti Mercedes-Benz došlo?

Jsem přesvědčená, že změny se jich nedotkly. Konečný zákazník Mercedesu je zákazníkem maloobchodu a jednotlivých dealerů. Rozdělení, které proběhlo v minulém roce,

Co vlastně bylo důvodem změn?

Šlo o rozhodnutí naší mateřské společnosti s ohledem na vizi do budoucnosti. Jde o nový model zastoupení značek, jenž bude postupně realizován v příštích letech.

Pokud se nyní dostaneme k Vaší každodenní práci, co Vám zabírá nejvíce času?

Zabývám se širokou agendou. Naše právní oddělení má určitou mandátní funkci a poskytuje právní služby všem společnostem Mercedes-Benz. Řešíme jak maloob-

Velkým tématem první poloviny letošního roku byla ochrana osobních údajů a GDPR. Jak se s ním vypořádal Mercedes-Benz?

Bohužel jsme u nás ochranu osobních údajů řešili paralelně v době, kdy jsme se současně museli věnovat i dělení společnosti. Zabývali jsme se GDPR skoro rok. Vše začalo mapováním. Nařízení se dotklo téměř všech divizí a mnoha oddělení. Museli jsme si ověřit veškeré zpracovatelské operace, které se u nás odehrávají a mají spojitost s osobními údaji. Následně jsme vše zdokumentovali. Také

jsme řešili rozsah a mezinárodní dopad, jelikož některé údaje jdou až do centrály, která je do procesu vždy nějakým způsobem zapojena. Myslím si, že s podobnými problémy se potýkala každá větší společnost. Ne všechny IT systémy, které byly vyvinuty před několika lety, počítaly s takovýmto zásahem.

Pokud nyní půjdeme již konkrétně do praxe. Jaké kroky jste učinili pro to, abyste osobní údaje ochránili?

Co se týká IT systémů, tak využíváme centrální i lokální systémy. Na bezpečnost kládeme velký důraz. Máme rozsáhlá opatření, což platilo již před Nařízením. V tomto ohledu k žádné velké změně nedošlo, nebylo zapotřebí. Zavedli jsme technická opatření a snažíme se eliminovat veškerá rizika. Třeba i tím, že jsme revidovali smlouvy o zpracování osobních údajů, abychom i vůči zpracovatelům měli vše v pořádku. GDPR přineslo také rozsáhlou revizi všech dokumentů, abychom měli jistotu, že nepožadujeme údaje od lidí, které nepotřebujeme, a abychom dodrželi princip přiměřenosti a subjektům co nejvíce zjednodušili uplatnění jejich práv. Zřídili jsme emailové adresy a telefonní linky, aby se na nás lidé mohli snadno obrátit.

Když nařízení vstoupilo v účinnost, vyvolalo to celou řadu nevole. Jak se na něj díváte Vy osobně?

Česká legislativa v tomto směru ještě pořád není v konečné fázi a jasně daná. Zákon,

který měl být před účinností, dosud chybí, což nám stěžuje práci. Nevíme tak, jak se Česká republika postaví k bodům Nařízení, které si mohou jednotlivé státy samostatně upravit. Spousta dalších věcí je pak otázkou rozhodovací praxe. Až čas ukáže, zda jsme tuto záležitost v Česku řešili moc vyhraněně či nikoliv.

Další částí Vaší pracovní náplně jsou ochranné známky. Jaké jsou nejběžnější případy zneužití?

Nejčastěji řešíme dotazy ze strany policie či celní správy, zda konkrétní produkt či obrázek je pod ochranou či nikoliv. Mnohdy za tím stojí i neznalost lidí, kteří nevědí, že nemohou používat loga, jak se jim zachce. Může jít třeba o neautorizovaný servis, který nemá licenci na použití loga, a přesto jej používá. Samostatnou kapitolou pak jsou padělky značky na zboží – textilie, hodinky a jiné, které zabavuje na různých místech celní správa.

Když už se dostáváme ke kriminalitě, co ještě z tohoto ranku řešíte?

Částečně AML, tedy dodržování předpisů týkajících se opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Dohlížíme na provádění kontrol tam, kde to vyžaduje zákon. Zkoumáme původ finančních prostředků a také nastavení limitů pro finanční operace. Školíme v těchto otázkách také prodejce, aby věděli, na co si mají dát pozor a kde se skrývají úskalí.

Před čím Vaše prodejce nejčastěji varujete?

Radíme jim, aby si dávali pozor na původ finančních prostředků, za které si chce zákazník vůz pořídit. Jde o to, aby peníze nebyly posílány ze zcela cizích účtů (například z Číny či daňových rájů apod.) a aby celková suma nebyla rozdělena do několika částek, tak aby mohla být celá zaplacená hotovostní platbou a klient se tak vyhnul limitu, který je na ni nastaven.

Kdybyste měla dát závěrem nějakou právní radu lidem, kteří prodávají či kupují auto, jaká by to byla?

Jedná-li se o prodej či koupi ojetého vozu, tak aby si lidé zajistili řádnou smluvní dokumentaci. Měli by dbát na to, aby kupní smlouva, ať jsou na té či oné straně, jistila technický stav vozu. Lidé by vůz neměli kupovat bez řádné kontroly technického stavu a měli by být informováni, že bez takové kontroly mohou ohrozit svá práva z vadného plnění. Kupní smlouva by je měla chránit.

Děkujeme za radu a máte i něco pro ty, kteří si kupují vůz nový?

Zákazník by měl v době trvání záručních dob navštěvovat autorizovaný servis. Protože v případě jakýchkoliv oprav mimo něj, nikdo nedokáže posoudit, co se s vozem dělo a zda takovýto zásah automobil nepoškodil, což může mít následně vliv na záruku. Doporučuji tedy dodržovat předepsané prohlídky a pokyny uvedené v návodu k obsluze vozidla. Řidiči by také měli reagovat na chování svých vozů, a pokud se projeví nestandardně, konzultovat jej s odborníky a případný problém řešit. ●

JUDr. Alžběta Kahounová

zastává pozici Head of Legal Department ve společnosti Mercedes-Benz Cars Česká republika. V automobilce působí od jara 2017. Předtím tři roky pracovala ve společnosti EvoBus jako Local Compliance Manager and Legal. Právo vystudovala na Univerzitě Karlově v Praze a ovládá tři cizí jazyky, a to angličtinu, němčinu a španělštinu.

advokátní systém pro úspěšné

Blahopřejeme našim klientům.

5x vítězství v kategorii

20x umístění v kategorii

Vyzkoušejte i Vy

www.praetor-systems.cz

Adresář advokátních kanceláří, které přispěly do sekce „z právní praxe“

Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.

Sokolská třída 60
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 941 946
Fax: +420 224 941 940
e-mail: advokati@akbsn.eu
www.akbsn.eu

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

Lazarská 11/6
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 517 466
Fax: +420 222 517 478
e-mail: office@ak-vych.cz
www.ak-vych.cz

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa

a partneři s.r.o.
Sokolovská 5/49
186 00 Praha 8
Tel.: +420 225 000 400
Fax: +420 225 000 444
e-mail: recepcepha@hjf.cz
www.hjf.cz

ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.

V Jámě 699/1
110 00 Praha 1
Tel.: +420 731 773 563
e-mail: janosek@arws.cz
www.arws.cz

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

Pardubice - Dražkovice 181
533 33 Pardubice - Dražkovice
Tel.: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz
www.advokatijelinek.cz

Baker & McKenzie, s.r.o., advokátní kancelář

Klimentská 1216/46
110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 045 001
e-mail: Prague.info@bakerweb.com
www.bakermckenzie.com

Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o.

Rybná 9
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 819 334
Fax: +420 224 819 343
e-mail: info@ak-kp.cz
www.ak-kp.cz

BRODEC & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

Rubešova 162/8
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 247 215
e-mail: info@akbrodec.cz
www.akbrodec.cz

DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

V Parku 2323/14
148 00 Praha 4
Tel.: +420 244 912 463
Fax: +420 244 912 803
e-mail: ak@dbkp.cz
www.dbkp.cz

Advokátní kancelář Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.

Klimentská 1216/46
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 229 287-9
Fax: +420 224 229 290
e-mail: office@p-w.cz
www.p-w.cz

DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

Palác Archa
Na Poříčí 1046/24
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 774 000
Fax.: +420 221 774 555
e-mail: office@dunovska.cz
www.dunovska.cz

Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

Oasis Florenc
Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8
Tel.: +420 255 706 500
Fax: +420 255 706 550
e-mail: praha@dhplegal.com
www.dhplegal.com

Fiala, Tejkal a partneři, advokátní kancelář, s.r.o.

Helfertova 2040/13
613 00 Brno
Tel.: +420 541 211 528
e-mail: recepcce@akfiala.cz
www.akfiala.cz

Glatzová & Co., s.r.o.

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 401 440
Fax: +420 224 248 701
e-mail: office@glatzova.com
www.glatzova.com

HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 255 000 111
Fax: +420 255 000 110
e-mail: office@havelpartners.cz
www.havelpartners.cz

HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s.

Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1
Tel.: +420 734 363 336
e-mail: ak@akhsp.cz
www.akhsp.cz

CHSH Kališ & Partners s.r.o., advokátní kancelář

Týn 639/1
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 111 711
Fax: +420 221 111 725
e-mail: office@chsh.cz
www.chsh.com/cz/offices/prague

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

CITY TOWER
Hvězdova 1716/2b
140 00 Praha 4
Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030
e-mail: ksd.law@ksd.cz
www.ksd.cz

LEGALITÉ advokátní kancelář s.r.o.

Václavská 12
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 200 700
e-mail: office@legalite.cz
www.legalite.cz

Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.

Longin Business Center
Na Rybníčku 1329/5
120 00 Praha 2
Tel.: +420 296 368 350
Fax: +420 296 368 351
e-mail: law.office@mn-legal.eu
www.mn-legal.eu

MORENO VLK & ASOCIADOS

advokátní kancelář
Sokolovská 32/22
186 00 Praha 8
Tel.: +420 224 818 736
Fax: +420 224 818 736
e-mail: praha@moreno-vlk.eu
www.moreno-vlk.eu

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Jugoslávská 620/29
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 866 555
Fax: +420 222 866 546
e-mail: info@mt-legal.com
www.mt-legal.com

PETERKA & PARTNERS

advokátní kancelář s.r.o.
Karlovo náměstí 671/24
110 00 Praha 1
Tel.: +420 246 085 300
Fax: +420 246 085 370
e-mail: office@peterkapartners.cz
www.peterkapartners.com

PPS advokáti s.r.o.

Velké náměstí 135/19
500 02 Hradec Králové
Tel.: +420 495 512 831-2
Fax: +420 495 512 838
e-mail: pps@ppsadvokati.cz
www.ppsadvokati.cz

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Jáchymova 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 430 111
Fax: +420 224 235 450
e-mail: prague@prkpartners.com
www.prkpartners.cz

Rada & Partner advokátní kancelář, s.r.o.

Na Příkopě 988/31
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 810 088
e-mail: info@radapartner.cz
www.radapartner.cz

Rödl & Partner

Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

Platnéřská 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 163 111
e-mail: prag@roedl.com
www.roedl.net/cz/cz

RANDA HAVEL ■ LEGAL

ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

Truhlářská 13-15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 537 500 – 501
Fax: +420 222 537 510
e-mail: office.prague@randalegal.com
www.randalegal.com

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s. r. o.

Trojanova 12
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 918 490
Fax: +420 224 920 468
e-mail: ak@iustitia.cz
www.iustitia.cz

WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o.

advokátní kancelář
Charles Bridge Center
Křižovnické náměstí 193/2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 407 300
Fax: +420 224 097 310
e-mail: prague.reception@weil.com
www.weil.com

Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář

Florentinum
Na Florenci 15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 225 385 333
Fax: +420 225 385 444
e-mail: wl@weinholdlegal.com
www.weinholdlegal.com

ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

Široká 36/5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 947 055
e-mail: ak@zizlavsky.cz
www.zizlavsky.cz

ČERMÁK a spol.

advokátní a patentová kancelář
law and patent office

Jsme advokátní a patentová kancelář se zaměřením na právo duševního vlastnictví, zejména průmyslová práva a ochranné známky, a dále na obchodní a občanské právo. Po právní stránce jsme veřejnou obchodní společností advokátů a poskytujeme právní služby podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, v platném znění. Disponujeme týmem více než čtyřiceti odborníků na právo a průmyslověprávní problematiku, včetně patnácti advokátů a pěti patentových zástupců. Na trhu jsme od června 1990. Čermák a spol. je nositelem řady domácích i zahraničních ocenění. K našim klientům dlouhodobě patří přední české i zahraniční společnosti.

V oblasti průmyslových práv provádíme rešerše, zajišťujeme podávání přihlášek patentů, užitných a průmyslových vzorů, ochranných známek, označení původu a zeměpisných označení, topografií polovodičových výrobků, a to včetně přípravy nezbytných podkladů. Přímou zastupujeme před Úřadem průmyslového vlastnictví ČR, Úřadem priemyselného vlastníctva SR, Evropským patentovým úřadem v Mnichově a Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (ochranné známky a vzory) v Alicante, jakož i před Světovou organizací duševního vlastnictví v Ženevě. V ostatních zemích a teritoriích spolupracujeme s rozsáhlou sítí osvědčených podobně zaměřených kancelářů. Zajišťujeme průmyslověprávní ochranu po celém světě, vypracováváme vhodné strategie při postupu získávání průmyslověprávní ochrany včetně příslušných rozpočtů. Zajišťujeme správu a údržbu portfolií průmyslových práv. Zastupujeme ve sporných řízeních týkajících se průmyslových práv, zejména v určovacím řízení, v řízení o neplatnost patentu, zrušení užitého vzoru, v řízeních o prohlášení neplatnosti a o zrušení ochranných známek. Zastupujeme rovněž před soudy v ČR a SR ve věcech porušování práv k duševnímu vlastnictví, ve věcech nekalé soutěže a občanskoprávních a obchodních sporech. Zastupujeme též ve sporných řízeních před Evropským patentovým úřadem a Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (ochranné známky a vzory).

Advokátní a patentová kancelář Čermák a spol.

Elišky Peškové 15 | 150 00 Praha 5

tel.: +420 296 167 111 | fax: +420 224 946 724 | e-mail: info@apk.cz, intelprop@apk.cz

www.cermakaspol.cz

dvořák || hager & partners

advokátní kancelář

Dvořák Hager & Partners' team is dynamic, efficient, and flexible. (Legal 500)

The goal of this firm is the absolute satisfaction of its clients. The team solves problems in context of the client's needs, and takes a responsive and proactive approach, working around the clock. (Chambers and Partners)

Dvořák Hager & Partners znamená tým 40 advokátů a dalších právníků v kancelářích v Praze, Plzni a Bratislavě, poskytující právní poradenství jak nadnárodním společnostem, tak českým a slovenským podnikatelům.

Advokátní kancelář Dvořák Hager & Partners je pravidelně doporučována renomovanými mezinárodními publikacemi, jako jsou **Legal 500** (v oblasti korporátního práva / fúzí a akvizic (M&A), práva nemovitostí, řešení sporů a na nejvyšší příčce v oblasti pracovního práva), **Chambers and Partners** (opět na nejvyšší příčce v oblasti pracovního práva, dále v oblasti M&A a korporátního práva) a **IFLR1000** (v oblasti korporátního práva / fúzí a akvizic (M&A) a bankovního a finančního práva).

V soutěži **Právníká firma roku 2017** byla oceněna jako doporučovaná advokátní kancelář v kategoriích pracovní právo, právo obchodních společností a kapitálové trhy.

Naše mise: Spolehlivý osobní právník pro firmy poskytující praktické služby zaměřené na výsledky za dobrou cenu.

Komplexní právní podpora v oblasti:

- Právo obchodních společností, fúze a akvizice
- Obchodní smlouvy, mezinárodní obchod a přeprava
- Pracovní právo
- Trestní právo
- Financování a kapitálový trh
- Nemovitosti a výstavba
- Ochrana osobních údajů, GDPR
- Hospodářská soutěž, veřejné zakázky, PPP
- Zastupování v soudních a arbitrážních řízeních
- Insolvence a restrukturalizace
- Životní prostředí a odpady
- Energetika
- Regulace hazardních her
- Rodinné firmy, nástupnictví, family business governance

Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.
Oasis Florenc, Pobřežní 12, 186 00 Praha 8
Tel.: +420 255 706 500, E-mail: praha@dhplegal.com

Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.
Na Šachtě 391, 330 21 Líně-Sulkov
Tel.: +420 377 360 111, E-mail: plzen@dhplegal.com

LETNÍ VÝPRODEJ

www.tmlewin.cz

EST 1898

T·M·LEWIN
LONDON

**OSVĚŽTE SVŮJ
ŠATNÍK!**

Košile od 990 Kč, obleky od 5.980 Kč

Centrum Chodov
Centrum Černý most

NG Myslbek
Palladium

OC Nový Smíchov
OC Olympia Brno

Nyní s Mercedes

Originál. Jako ty.

Nová Třída A.

#Justlikeyou

Mercedes-Benz A 180 d, kombinovaná spotřeba 4,1 l/100 km, kombinované emise CO₂ 108 g/km. Hodnoty emisí CO₂ byly naměřeny a jsou uváděny v souladu se směrnicí 1999/94/ES. Údaje se nevztahují na konkrétní vozidlo a nejsou součástí nabídky, slouží pouze pro porovnání s jednotlivými typy vozidel. Foto je pouze ilustrativní a nemusí přesně zobrazovat zvolenou výbavu vozu.